

Stari zavjet

Priručnik iz evanđeoskog nauka za učitelje

Stari zavjet

Priručnik iz evanđeoskog nauka za učitelje

Izdavač:
The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
Salt Lake City, Utah

Komentari i prijedlozi

Vaši komentari i prijedlozi za ovaj priručnik su dobrodošli.

Molimo pošaljite ih na:

Curriculum Planning

50 East North Temple Street, Floor 24

Salt Lake City, UT 84150-3200

USA

e-mail: cur-development@ldschurch.org

Molimo navedite svoje ime, adresu, odjel i okol. Obavezno navedite naziv priručnika.

Zatim navedite vaše komentare i prijedloge o prednostima priručnika i područjima za moguće poboljšanje.

Naslovnica: *Ana predstavlja svojeg sina Samuela Eliju*, Robert T. Barrett

© 1996., 2001. Intellectual Reserve, Inc.

Sva prava pridržana.

Printed in Germany

Englesko izdanje odobreno: 1/01

Prijevod odobren: 1/01

Naslov izvornika: *Old Testament: Gospel Doctrine Teacher's Manual*

Croatian

Sadržaj

Broj lekcije i naslov	Stranica
Pomagala za učitelja	v
1 »To je djelo moje i slava moja« (Mojsije 1)	1
2 »Ti bijaše odabran prije nego se rodi« (Abraham 3; Mojsije 4:1–4)	5
3 Stvaranje (Mojsije 1:27–42; 2–3)	9
4 »Zbog prijestupa mojega oči [se] moje otvoriše« (Mojsije 4; 5:1–15; 6:48–62)	12
5 »Ako pravo radiš, [bit ćeš prihvaćen]« (Mojsije 5–7)	17
6 »Noa... sagradi lađu da spasi svoju obitelj« (Mojsije 8:19–30; Postanak 6–9; 11:1–9)	23
7 Abrahamov savez (Abraham 1:1–4; 2:1–11; Postanak 12:1–8; 17:1–9)	27
8 Živjeti pravedno u opakom svijetu (Postanak 13–14; 18–19)	32
9 »Bog će već providjeti janje« (Abraham 1; Postanak 15–17; 21–22)	36
10 Blagoslovi prvorodstva; Brak u savezu (Postanak 24–29)	40
11 »Kako bih ja mogao učiniti tako veliku opačinu?« (Postanak 34; 37–39)	46
12 »Rodnim u zemlji moje nevolje« (Postanak 40–45)	51
13 Ropstvo, pasha i izlazak (Izlazak 1–3; 5–6; 11–14)	55
14 »Vi ćete mi biti predraga svojina« (Izlazak 15–20; 32–34)	61
15 »Na Boga [se] osvrtni i živjeti« (Brojevi 11–14; 21:1–9)	67
16 »Ne bih mogao prestopiti zapovijedi Jahve« (Brojevi 22–24; 31:1–16)	72
17 »Pazi da ne zaboraviš« (Ponovljeni zakonik 6; 8; 11; 32)	76
18 »Budi odvažan i hrabar« (Jošua 1–6; 23–24)	81
19 Vladavina sudaca (Suci 2; 4; 6–7; 13–16)	86
20 »Jer sva vrata... znaju da si čestita žena« (Ruta; 1. Samuel 1)	91
21 Bog će veličati one koji veličaju njega (1. Samuel 2–3; 8)	95
22 »Jahve gleda što je u srcu« (1. Samuel 9–11; 13; 15–17)	100
23 »Neka je Jahve svjedok između mene i tebe do vijeka« (1. Samuel 18–20; 23–24)	106
24 »Čisto srce stvori mi« (2. Samuel 11–12; Psalmi 51)	110

25	»Sve što god diše, Jahvu neka slavi« (Psalmi)	116
26	Kralj Salomon: Čovjek mudrosti, čovjek ludosti (1. Kraljevima 3; 5–11)	122
27	Utjecaj opakih i pravednih vođa (1. Kraljevima 12–14; 2. Ljetopisi 17; 20)	127
28	»Poslije ognja šapat« (1. Kraljevima 17–19)	133
29	»I podiže Ilijin plašt« (2. Kraljevima 2; 5–6)	138
30	»[Dođite] u Jahvin dom« (2. Ljetopisi 29–30; 32; 34)	142
31	»Blago čovjeku koji je stekao mudrost« (Mudre izreke i Propovjednik)	148
32	»Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi« (Job 1–2; 13; 19; 27; 42)	154
33	Iznošenje evanđelja svijetu (Jona 1–4; Mihej 2; 4–7)	158
34	»Zaručit ću te sebi u vjernosti« (Hošea 1–3; 11; 13–14)	162
35	Bog otkriva svoje tajne svojim prorocima (Amos 3; 7–9; Joel 2–3)	166
36	Slava Siona bit će zaklon (Izaija 1–6)	171
37	»Jer si proveo čudesan naum« (Izaija 22; 24–26; 28–30)	175
38	»Osim mene nema spasitelja« (Izaija 40–49)	179
39	»Kako su ljupke po gorama« (Izaija 50–53)	183
40	»Raširi prostor svog šatora« (Izaija 54–56; 63–65)	186
41	»Danas te... postavljam... kao stup željezni« (Jeremija 1–2; 15; 20; 26; 36–38)	190
42	»Upisati ga u njihovo srce« (Jeremija 16; 23; 29; 31)	194
43	Pastiri Izraelovi (Ezekiel 18; 34; 37)	197
44	»Sve ozdravi i oživi – kuda god protječe ovaj potok« (Ezekiel 43–44; 47)	203
45	»Treba li da poginem, poginut ću« (Daniel 1; 3; 6; Estera 3–5; 7–8)	207
46	»Kraljevstvo koje neće nikada propasti« (Daniel 2)	212
47	»Ustanimo... i gradimo« (Ezra 1–8; Nehemija 1–2; 4; 6; 8)	216
48	»Dan Jahvin, dan velik i strašan« (Zaharija 10–14; Malahija)	221

Pomagala za učitelja

Predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao: »Nadam se da će [proučavanje Svetih pisama] postati nešto u čemu uživamo daleko više nego li kod samog izvršavanja dužnosti; da će to postati ljubav prema riječi Božjoj. Obećavam vam da dok čitate vaš će um biti prosvijetljen i vaš duh uzvišen« (»The Light within You« [Svjetlost u vama], *Ensign*, svibanj 1995., 99).

Kao učitelj evanđeoskog nauka, imate priliku pomoći polaznicima vašeg razreda naučiti voljeti Stari zavjet i pronaći prosvjetljenje koje je obećao predsjednik Hinckley. Dok podučavate, slijedit ćete Spasiteljev primjer koji je volio Sveta pisma i koristio ih da podučava svoje učenike.

Odmah nakon svojeg uskrsnuća, Isus je koristio Sveta pisma kako bi podučio snažne istine dvojici učenika. Učenik imenom Kleofa i njegov suputnik hodali su putem prema Emausu, razgovarajući o novosti koju su upravo čuli da Isusovo tijelo više nije u grobnici. Dok su hodali, Isus im se pridružio no nisu ga prepoznali. Pitao je o čemu razgovaraju i zašto su tužni, a oni su mu ispričali o raspeću i uskrsnuću. Kad je to Isus čuo, »protumači im što se na njega odnosilo u svim Pismima« (Luka 24:27).

Kleofa i njegov suputnik pitali su Spasitelja da ostane s njima, i kako su sjeli za večeru prepoznali su ga kao uskrslog Gospodina. Zatim je nestao s njihovog vidika, a oni su rekli jedan drugome: »Zar nije srce gorjelo u nama dok nam je putem govorio i tumačio Pisma?« (Luka 24:32).

Sveta pisma koja su potaknula srca učenika da gore bila su iz knjiga Mojsija i proroka – stihove koje poznajemo kao Stari zavjet. Dok podučavate te iste svete istine, Sveti Duh će svjedočiti o njihovoj istinitosti vašim učenicima kao što je to učinio Kleofi i njegovom suputniku.

Proučavanje Starog zavjeta treba ojačati svjedočanstva polaznika o Spasitelju i njihovoj predanosti da žive evanđelje. Vođeni Duhom u svom proučavanju, polaznici bi trebali moći svjedočiti uz Joba: »Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati« (Job 19:25).

Podučavanje Duhom

Kad se pripremate za razred evanđeoskog nauka, važno je da tražite nadahnuće i vodstvo od Duha Gospodnjeg. »A Duh će vam se dati molitvom vjere«, reče Gospod, »a ako Duha ne primite, nemojte podučavati« (NiS 42:14). Upamtite da je Sveti Duh učitelj u vašem razredu.

Način na koji tražite Duha je kroz molitvu, post, svakodnevno proučavanje Svetih pisama i poslušnost zapovijedima. Dok se pripremate za nastavu, molite se da vam Duh pomogne razumjeti Sveta pisma i potrebe polaznika. Duh vam također može pomoći planirati smislene načine za raspravu o Svetim pismima i njihovu primjenu u sadašnjosti (1. Nefi 19:23). Uz pomoć Duha, postat ćete učinkovito oruđe u rukama Gospodnjim da podučavate njegovu riječ njegovoj djeci.

Ispod se nalaze neki prijedlozi kako pozvati Duha u vaš razred:

1. Pozovite polaznike da se pomole prije i poslije lekcije. Tijekom nastave, molite se u svom srcu da vas vodi Duh, da otvori srca polaznika, da svjedoči i nadahnjuje.
2. Koristite Sveta pisma (u nastavku vidi »Usmjeravanje na Sveta pisma«).
3. Iznesite svjedočanstvo kad god vas Duh potakne, ne samo na kraju lekcije. Posvjedočite o Spasitelju. Često pozivajte polaznike da iznesu svoja svjedočanstva.
4. Koristite crkvene pjesme, pjesme iz Male škole i ostalu svetu glazbu kako biste pripremili srca polaznika da osjete Duha.
5. Izrazite ljubav za polaznike, za ostale te za Nebeskog Oca i Isusa Krista.
6. Iznesite uvide, razmišljanja i iskustva koja se odnose na načela u lekciji. Pozovite polaznike da učine isto. Članovi također mogu ispričati kako su primijenili ili podučili ono o čemu se govorilo u prethodnoj lekciji.

Usmjeravanje na Sveta pisma

Priprema za razred evanđeoskog nauka zahtijeva predano proučavanje Svetih pisama uz molitvu. Gospodin je zapovjedio: »Ne pokušavaj naviještati riječ moju, već prvo nastoj zadobiti riječ moju.« Kad zadobijete njegovu riječ kroz proučavanje Svetih pisama, Gospodin obećava: »Tad će vaš jezik biti odriješen. Tad, zaželiš li, imat ćeš Duha mojega i riječ moju, da, moć Božju za uvjeravanje ljudi« (NiS 11:21).

Ovaj priručnik je alat da vam pomogne podučavati Sveta pisma. Potaknite polaznike da donesu svoja Sveta pisma na nastavu svaki tjedan.

Tijekom nastave držite raspravu usredotočenu na Sveta pisma. Budite mudri u korištenju komentara i ostalih izvora informacija koji ne dolaze iz Svetih pisama. Polaznike treba podučavati da traže znanje i nadahnuće iz Svetih pisama i riječi proroka posljednjih dana.

Svatom polazniku treba dati primjerak priručnika *Old Testament Class Member Study Guide* [Priručnik za polaznike iz Starog zavjeta] (34592). Potaknite roditelje da koriste priručnik za podučavanje u obiteljskom proučavanju Svetih pisama.

Oblik lekcije

Ovaj priručnik je napisan za razrede evanđeoskog nauka za mlade i odrasle i predviđen je za korištenje svake četiri godine. Lekcije su osmišljene tako da sadrže više informacija nego što ćete moći podučiti u jednom nastavnom satu. Tražite Duha Gospodnjeg u odabiru zapisa iz Svetih pisama, pitanja i aktivnosti koje najbolje odgovaraju potrebama polaznika.

Svaka lekcija uključuje sljedeće dijelove:

1. *Svrha*. Izjava o svrsi daje vam glavnu ideju za usmjerenje dok se pripremate i podučavate lekciju.
2. *Priprema*. Prvi dio ovog dijela sažima zapise iz Svetih pisama u pregledu lekcije. Neke lekcije predlažu dodatna čitanja koja će vam dati veće razumijevanje. U mnogim lekcijama ovaj dio također uključuje druge predložene pripreme, poput sadržaja koje možete donijeti na sat.

3. *Aktivnost za privlačenje pažnje.* Ovaj dio sastoji se od jednostavne aktivnosti, vizualnog pomagala ili pitanja koje može pomoći polaznicima da uče, sudjeluju i osjete utjecaj Duha. Bez obzira koristite li aktivnost za privlačenje pažnje iz priručnika ili svoju vlastitu, važno je usredotočiti pažnju polaznika na početak lekcije. Aktivnost treba biti kratka.
4. *Rasprava o Svetim pismima i primjena.* Ovo je glavni dio lekcije. Proučavajte zapise iz Svetih pisama uz molitvu kako biste mogli učinkovito podučavati i raspravljati o njima. Koristite prijedloge iz dijela »Pomagala za podučavanje Svetih pisama« (ispod) kako biste mijenjali način na koji podučavate i zadržali interes polaznika.
5. *Zaključak.* Ovaj odsjek pomaže vam sažeti lekciju i potaknuti polaznike da žive načela o kojima ste razgovarali. Također vas podsjeća da iznesete svoje svjedočanstvo. Potrudite se da imate dovoljno vremena za zaključenje svake lekcije.
6. *Dodatne ideje za podučavanje.* Ovaj dio uključuje dodatne istine iz zapisa iz Svetih pisama, drugačije pristupe podučavanju, aktivnosti i druge prijedloge koji mogu nadopuniti pregled lekcije. Možete koristiti neke od ovih ideja kao dio lekcije.

Pomagala za podučavanje Svetih pisama

Koristite sljedeće prijedloge za učinkovitije podučavanje zapisa iz Svetih pisama i uz veću raznolikost:

1. Pomognite polaznicima razumjeti što Sveta pisma podučavaju o Isusu Kristu, Jahvi Starog zavjeta, o čijem se rođenju, smrtnom poslanju, drugom dolasku i tisućljetnoj vladavini proriče u Starom zavjetu.
2. Zamolite polaznike da razmisle i iznesu određene načine na koje se odlomak iz Svetih pisama može primijeniti u njihovim životima.
3. Uz nauk, istaknite priče u Starom zavjetu, naročito priče o vjeri, osiguravajući da ih polaznici razumiju i da razgovaraju o načinima kako ih primijeniti.
4. Neka polaznici potraže riječi, izraze ili ideje koji se često ponavljaju u odlomcima u Svetim pismima ili koji imaju poseban značaj za njih.
5. Na ploču zapišite neke izraze, ključne riječi ili pitanja koja se odnose na zapis u Svetim pismima. Zatim pročitajte ili ukratko prepričajte priču. Kako polaznici čuju izraze, ključne riječi ili odgovore na pitanja, zaustavite se i raspravite o njima.
6. U Mormonovoj knjizi izraz »i tako vidimo« koristi se kao uvod u sažetak načela koja se podučavaju. Nakon rasprave o odlomku iz Svetih pisama, zamolite polaznike da nadopune rečenicu »i tako vidimo« kako bi objasnili načelo evanđelja koje se podučava.
7. Potražite i raspravite o simbolima koji se koriste u Starom zavjetu. Na primjer, mlada i mladoženja predstavljaju Izrael i Spasitelja.
8. Obratite pažnju kako se ljudi ili događaji u Svetim pismima mogu međusobno dovesti u kontrast. Na primjer, možete usporediti Kaina s Abelom i Henokom (Mojsije 5–7); Davida i Bat-Šebu (2. Samuel 11) s Josipom iz Egipta i Potifarovom

ženom (Postanak 39:7–13); ili proroka Iliju s opakim kraljem Ahabom (1. Kraljevi 16:29–33; 17–19).

9. Organizirajte čitalački teatar tako da polaznici čitaju riječi različitih ljudi iz Svetih pisama.
10. Podijelite razred u dvije ili više manjih grupa. Nakon čitanja Svetih pisama neka svaka grupa zapiše načela koja se podučavaju u zapisu. Zatim neka grupe redom objasne kako se ta načela odnose na njihove živote.
11. Pozovite polaznike da donesu olovku kako bi označili značajne stihove dok raspravljate o njima.

Poticanje rasprave u razredu

Obično nećete održavati predavanja, već trebate pokušati pomoći polaznicima da smisleno sudjeluju u raspravi o Svetim pismima. Kako polaznici sudjeluju, oni bolje uče o Svetim pismima i bolje razumiju kako primijeniti načela evanđelja. Tražite vodstvo Duha u odlučivanju koja ćete pitanja postaviti, kako ćete ih organizirati i kako ćete ih razviti. Razredne rasprave trebaju se usredotočiti na pitanja koja pomažu članovima doći Kristu i živjeti kao njegovi učenici. Preusmjerite rasprave koje ne ostvaruju te ciljeve.

Reference iz Svetih pisama su dostupne kako bi pomogle vama i polaznicima pronaći odgovore na većinu pitanja u Svetim pismima. Odgovori na neka pitanja doći će iz iskustava polaznika.

Pokriti sav sadržaj lekcije je manje važno od pomaganja polaznicima da bolje razumiju Sveta pisma i obvežu se na snažnije sljedbeništvo. Ako polaznici uče iz dobre rasprave, često je bolje pustiti da se ona nastavi nego da se pokuša pokriti sadržaj lekcije.

Koristite sljedeće smjernice kako biste potaknuli razrednu raspravu:

1. Postavite pitanje, a zatim navedite referencu iz Svetih pisama kako bi polaznici mogli pronaći odgovor.
2. Postavite pitanja koja zahtijevaju razmišljanje i raspravu, a ne daju odgovore tipa da ili ne. Pitanja koja počinju sa *zašto*, *kako*, *tko*, *što*, *kada* i *gdje* obično su najbolja za poticanje rasprave.
3. Potaknite polaznike da iznesu svoja razmišljanja o onome što uče iz Svetih pisama. Također ih potaknite da iznesu iskustva koja pokazuju kako se načela iz Svetih pisama mogu primijeniti na život. Pozitivno komentirajte njihov doprinos.
4. Budite osjetljivi na potrebe svakog polaznika. Iako na sudjelovanje u razrednoj raspravi treba potaknuti sve polaznike, neki mogu oklijevati u davanju odgovora. Možete s njima osobno popričati kako biste otkrili što misle o čitanju na glas ili o sudjelovanju u razredu. Budite pažljivi da ne prozovete polaznika kojem bi moglo biti neugodno.
5. Potaknite polaznike da se pripreme za nastavu proučavajući dodijeljene zapise iz Svetih pisama i *Old Testament Class Member Study Guide* [Priručnik za polaznike iz Starog zavjeta] (34592). Ako su spremni, moći će bolje sudjelovati u raspravi. Predložite da polaznici razgovaraju o zapisima iz Svetih pisama i o lekciji u svojoj obitelji.

»To je djelo moje i slava moja«

1. lekcija

Mojsije 1

Cilj Pomoći polaznicima razumjeti (1) da smo Božja djeca, (2) da se možemo oduprijeti Sotoninim iskušenjima i (3) da je Božje djelo i slava omogućiti našu besmrtnost i vječni život.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeće odlomke iz Dragocjenog bisera:
 - a) Mojsije 1:1–11. Mojsije ugleda Boga i razgovara s njim licem u lice. Mojsije uči da je on Božji sin na sliku Jedinorođenca Očevog. Napomena: Polaznici trebaju razumjeti da se Jahve, a ne Nebeski Otac, ukazao Mojsiju u ovoj viziji. Jahve je bio predsmrtnički Isus Krist i Bog Starog zavjeta. On je ujedinjen s Ocem u svrsi i predstavlja ga s moću i ovlašću. Njegove riječi su Očeve, a ponekad, kao u Mojsiju 1:6, on govori u prvom licu za Oca.
 - b) Mojsije 1:12–23. Sotona se sučeljava s Mojsijem; Mojsije ga istjeruje.
 - c) Mojsije 1:24–39. Bog se ponovo ukazuje i podučava o svom djelu i slavi.
2. Proučite lekciju i odlučite kako ćete podučavati zapise iz Svetih pisama. Budući da će biti teško postaviti svako pitanje ili pokriti svaku stavku u lekciji, uz molitvu odaberite ono što će najbolje zadovoljiti potrebe polaznika. Možete prilagoditi neka pitanja kako biste se prilagodili okolnostima polaznika.
3. Nabavite primjerak vodiča *Old Testament Class Member Study Guide* [Priručnik za polaznike iz Starog zavjeta] (34592) za svaku osobu u vašem razredu. (Odjel bi trebao naručiti te vodiče za proučavanje kao dio godišnje narudžbe za nastavni plan i program; član biskupstva ih treba dati predsjedništvu Nedjeljne škole.)
4. Ako koristite još jednu aktivnost za privlačenje pažnje, nabavite papir ili krpenu torbu, a u nju stavite svakidašnje predmete, poput kamena, češlja ili olovke.

Predloženi razvoj lekcije

Uvod u Stari zavjet Stari zavjet je zapis o djelovanju Boga s njegovim narodom saveza od vremena Stvaranja do nekoliko stotina godina prije rođenja Spasitelja. Stari zavjet pruža snažne primjere vjere i poslušnosti. Također pokazuje posljedice zaboravljanja, neposluha ili suprotstavljanja Bogu. Njegova proroštva svjedoče o rođenju Mesije, žrtvi otkupljenja, drugom dolasku i tisućljetnoj vladavini.

Osim Starog zavjeta, ove lekcije uključuju knjigu Mojsijevu i knjigu Abrahamovu iz Dragocjenog bisera. Te knjige daju važne dodatne informacije i pojašnjenja sadržaju u knjizi Postanka. Knjiga Mojsijeva je odlomak iz Biblije u prijevodu Josepha Smitha. Knjiga Abrahamova je prijevod kojeg je prorok Joseph Smith preveo s jednog egipatskog papirusa.

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Zamolite polaznike da pročitaju Mojsije 1:6, 20–22 i 39 kako bi utvrdili važne istine koje su objavljene. Odgovori mogu biti različiti. Objasnite da će ova lekcija govoriti o tri istine koje su navedene pod »Cilj« na 1. stranici.
2. Odaberite dva polaznika i dajte im torbu koja sadrži nekoliko svakidašnjih predmeta (vidi »Priprema«, 1. stranica). Objasnite sudionicima da će igrati igru, no nemojte im dati upute ili objasniti cilj igre. Zamolite sudionike da otvore torbu i započnu s igrom. Oni će očekivati da će sadržaj torbe objasniti igru. Međutim, sadržaj neće pružiti taj podatak, a sudionici će se pitati što trebaju učiniti.

Istaknite da kako bismo razumjeli igru moramo razumjeti njezin cilj ili svrhu. Slično tome, kako bismo razumjeli naš život na zemlji, moramo razumjeti cilj ili svrhu našeg života. Mojsije 1 pomaže nam to razumjeti odgovarajući na tri važna pitanja:

Tko smo?

Kako možemo prevladati utjecaj neprijatelja?

Što je Božje djelo i slava?

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite o tome kako se oni odnose na svakidašnji život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama. U prikladnom trenutku tijekom lekcije podijelite *Old Testament Class Member Study Guide* [Priručnik za polaznike iz Starog zavjeta] (34592) i potaknite polaznike da ga koriste kako bi unaprijedili svoje osobno i obiteljsko proučavanje Svetih pisama.

1. Bog podučava da je Mojsije Božji sin.

Podučite i raspravite o Mojsiju 1:1–11.

- Što je Mojsije naučio o Bogu iz iskustava opisanih u Mojsiju 1:1–7? Što je Mojsije naučio o sebi? (Možete zamoliti polaznike da zabilježe koliko je puta Bog nazvao Mojsija »sine moj« u ovim stihovima.)
- Što znači da je Mojsije stvoren kao »prilika« Spasitelja? (Mojsije 1:6). Kakav utjecaj u našim životima može imati spoznaja da smo Božja djeca, stvorena kao prilika njegovog Sina?

Starješina Dallin H. Oaks je podučio: »Razmislite o snazi ideje koju podučava omiljena pjesma 'Božje sam dijete ja'... Tu je odgovor na jedno od najvećih životnih pitanja: 'Tko sam?' Ja sam Božje dijete s duhovnom povezanošću s nebeskim roditeljima. To roditeljstvo definira naš vječni potencijal. Ta snažna ideja je i snažan antidepresiv. Ona može ojačati svakoga od nas da donesemo pravedne odluke i tražimo najbolje u sebi. Uspostavite u umu... osobe snažnu ideju da je on ili ona Božje dijete, i dali ste samopoštovanje i motivaciju da se napreduje protiv životnih problema« (Conference Report [Izvjješće sa sabora], listopad 1995., 31; ili *Ensign*, studeni 1995., 25).

- Stalnim nazivanjem Mojsija »sine moj« i govoreći da je stvoren kao »prilika Jedinorođenca mojega«, Bog je Mojsiju dao pouzdanje i shvaćanje njegove vrijednosti. Kako nam slijedenje ovog načela može pomoći kao roditeljima? Kako ono može osnažiti brakove? Kako ono može osnažiti prijateljstva?

Istaknite da u svijetu u kojem naizgled dominiraju kritika i negativni, omalovažavajući komentari, trebamo slijediti Gospodinov primjer i govoriti stvari koje pomažu drugima da se vide kao Božja djeca koja imaju dostojanstvo i vrijednost.

- Mojsijeva važnost i vječni potencijal istaknuti su u Mojsiju 1:1–7. Međutim, nakon što se od njega povukla nazočnost Božja, Mojsije je rekao: »Evo, zbog ovoga znadem da je čovjek ništa« (Mojsije 1:10). U kojem su smislu oba koncepta istinita? (Bog je beskonačno mudriji i moćniji od smrtnih muškaraca i žena. Mi smo ništa bez njega. Međutim, kao njegova djeca imamo potencijal postati poput njega.)

2. Sotona se sučeljava s Mojsijem; Mojsije ga istjeruje.

Podučite i raspravite o Mojsiju 1:12–23.

- Kad je Sotona došao, što je zapovjedio Mojsiju da učini? (Vidi Mojsije 1:12.) Što mislite zašto je Sotona nazvao Mojsija »sine čovječji«? (Sotona je htio da Mojsije povjeruje da on *nije* Božji sin.) Zašto Sotona želi da mi sumnjamo ili zanemarimo da smo Božja djeca? Kako to pokušava učiniti?
- Kako je Mojsije odgovorio kad ga je Sotona nazvao »sine čovječji«? (Vidi Mojsije 1:13.) Kako nam snažno svjedočanstvo da smo sinovi i kćeri Božji može pomoći da se odupremo iskušenjima?
- Koliko je puta Mojsije rekao Sotoni da ode? (Vidi Mojsije 1:16, 18, 20 i 21.) Što nas to podučava o odupiranju Sotoninim nastojanjima?
- Kako je Mojsije primio snagu da se odupre Sotoninim iskušenjima? (Vidi Mojsije 1:18, 20–21.) Kako je Mojsije postigao da Sotona ode? Kako nas molitva može osnažiti da se odupremo iskušenju? Što još možemo učiniti kako bismo stekli tu snagu?

3. Bog se ponovo ukazuje i podučava o svom djelu i slavi.

Podučite i raspravite o Mojsiju 1:24–39.

- Nakon što je Sotona otišao, Mojsije je ponovo vidio slavu Božju i pokazana mu je druga vizija o zemlji i njezinim stanovnicima (Mojsije 1:24–28). Koja je dva pitanja Mojsije postavio kad mu je pokazana ta vizija? (Vidi Mojsije 1:30.) Što je Bog odgovorio? (Vidi Mojsije 1:31–32, 39.)
- Iako je Bog stvorio svjetove i ljude koji su bezbrojni za nas, uvjerio je Mojsija da ih on sve poznaje (Mojsije 1:35). Kako ste vi počeli osjećati da vas Nebeski Otac i Isus Krist poznaju osobno i da vas vole? (Možete iznijeti svjedočanstvo o trenutku kad ste vi osjetili njihovu ljubav i brigu za vas.)
- Božje djelo i slava je »ostvarivati besmrtnost i život vječni za čovjeka« (Mojsije 1:39). Što je besmrtnost? Tko će primiti besmrtnost? Što je vječni život? Tko će primiti vječni život?

Starješina James E. Faust je rekao: »Postoji razlika između besmrtnosti ili vječnog postojanja i vječnog života, koji znači imati mjesto u nazočnosti Božjoj. Kroz milost Isusa Krista besmrtnost dolazi svima... pravednima ili nepravednima, dobrima ili opakima. Međutim, vječni život je 'najveći od svih darova Božjih' (NiS 14:7). Ovaj veliki dar primamo, kako je rekao Gospodin, 'budeš li obdržavao zapovijedi moje i ustraješ li do svršetka'. Ako ustrajemo, obećanje

je 'imat ćeš život vječni' (NiS 14:7)« (Conference Report, listopad 1988., 14; ili *Ensign*, studeni 1988., 12).

- Zašto je za nas važno znati što je Božje djelo i slava? Koji su neki od određenih načina kako mu mi možemo pomoću u tom velikom djelu?

Predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao: »Mi smo ovdje da pomognemo našem Ocu u njegovom djelu i njegovoj slavi, 'ostvarivati besmrtnost i život vječni za čovjeka' (Mojsije 1:39). Vaša dužnost je ozbiljna u vašoj sferi odgovornosti poput moje dužnosti u mojoj sferi. Nijedan poziv u ovoj crkvi nije malen ili beznačajan. Svatko od nas pri ispunjenju naše dužnosti dotiče živote drugih. Gospodin je svakome od nas u našim pojedinim odgovornostima rekao: 'A to čineći učinit ćeš najveće dobro bližnjima svojim i promicati slavu onoga koji je Gospod tvoj' (NiS 81:4)« (Conference Report, travanj 1995., 94; ili *Ensign*, svibanj 1995., 71; vidi i NiS 81:5–6).

Zaključak

Mojsije 1 podučava moćan nauk da smo sinovi i kćeri Božji. Pozovite polaznike da razmisle o značaju te istine. Posvjedočite da naš Nebeski Otac poznaje i voli svakoga od nas. Potaknite polaznike da svojim obiteljima navedu svoja razmišljanja o onome što su naučili iz Mojsija 1.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći materijal nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Mojsije bje prepušten sebi« (Mojsije 1:9)

- Može doći vrijeme kad smo »prepušten[i] sebi« poput Mojsija – vrijeme kad ne osjećamo Duha snažno ili imamo mnogo iskušenja. Što možemo naučiti iz Mojsija 1 što nam može pomoći nositi se s tim trenucima? (Odgovori mogu biti: Te teškoće ne moraju biti zbog naših pogrešaka; Bog nas ne napušta u potpunosti, kao što je prikazano u 15. stihu; i mi često stječemo veliku snagu suočavajući se s našim iskušenjima, zazivanjem Boga i povećavanjem naše vjere.)

2. Svi su Božja djeca

- Mojsije je primio viziju zapisanu u Mojsiju 1 prije izvođenja djece Izraelove iz Egipta. Što mislite kako mu je ova vizija pomogla u njegovom pothvatu, naročito kad je bio obeshrabren čestom pobunom naroda i njihovim pomankanjem vjere? Kako spoznaja da su svi Božja djeca pomaže učiteljima ili vođama? Kako nam ta spoznaja može pomoći u odnosima s obitelji, prijateljima i ostalima?

3. Biblija u prijevodu Josepha Smitha

Ako imate *Old Testament Video Presentations* [Video prezentacije iz Starog zavjeta] (53224), možete pokazati »The Power of the Joseph Smith Translation« [Moć prijevoda Josepha Smitha], segment od pet minuta, kao dio lekcije. Podsjetite polaznike da je knjiga Mojsijeva odlomak iz Biblije u prijevodu Josepha Smitha.

»Ti bijaše odabran prije nego se rodi«

2. lekcija

Abraham 3; Mojsije 4:1–4

Cilj Pomoći polaznicima razumjeti nauk predodređenja i njihovu osobnu odgovornost da pomognu izgraditi Božje kraljevstvo i dovesti duše Kristu.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeće odlomke iz Dragocjenog bisera i Nauka i saveza:
 - a) Abraham 3:11–12, 22–23; Nauk i savezi 138:53–57. Abraham razgovara s Gospodinom licem u lice i uči da je u predzemaljskom životu mnogo »plemenitih i uzvišenih« duhova bilo predodređeno za svoje zemaljske misije (Abraham 3:11–12, 22–23). Predsjednik Joseph F. Smith uči više o »plemeniti[ma] i uzvišeni[ma]« u viziji o Spasiteljevom posjetu svijetu duhova prije njegovog uskrsnuća (NiS 137:53–57).
 - b) Abraham 3:24–28; Mojsije 4:1–4. Abrahamu i Mojsiju je pokazana vizija u kojoj je Isus Krist odabran u Vijeću na nebu za našeg Spasitelja, a mi smo ga odlučili slijediti. Također im je pokazano da su Lucifer (Sotona) i duhovi koji su ga slijedili izbačeni iz neba.
2. Dodatno čitanje: Izaija 14:12–15; Otkrivenje 12:7–9; Alma 13:3–5; Nauk i savezi 29:36–39; i preostali dio Abrahama 3 i Nauka i saveza 137.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Istaknite da nam Sveta pisma postaju značajnija kad primjenjujemo njihova naučavanja u našim životima. Da bismo to učinili, često moramo staviti sebe u položaj drevnih proroka i njihovih sljedbenika. Međutim, u Abrahamu 3:22–28 ne moramo se staviti u položaj drugoga jer ti stihovi govore o važnom događaju u kojem smo mi sudjelovali. Ti su se događaji odvijali tijekom našeg predzemaljskog života.

2. Nacrtajte 12 linija na ploču koje predstavljaju 12 slova u riječi *predodređenje*. Objasnite da se riječ koju predstavljaju te linije odnosi na predzemaljski život.

Dajte polaznicima 12 prilika da pogode koja slova oblikuju riječ. Kad pogode ispravno slovo, zapišite ga na odgovarajuće mjesto ili mjesta. Kad navedu slovo koje nije u riječi, zapišite ga negdje na ploču kako biste spriječili dvostruke odgovore.

Kad polaznici ispune sve prazne linije ili pogode riječ, pomognite im definirati njezino značenje. (Predodređenje je Božje predsmrtničko zaređenje njegove duhovne djece da ispune određene misije tijekom svojih zemaljskih života.) Objasnite da je ova lekcija o predzemaljskom životu, kad su mnogi duhovi bili predodređeni da učine važne stvari za Nebeskog Oca.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakidašnji život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Abraham uči da su u predsmrtničkom životu mnogi duhovi bili predodređeni za njihove zemaljske misije.

Podučite i raspravite o Abrahamu 3:11–12, 22–23 i Nauku i savezima 137:53–57.

- U viziji zabilježenoj u Abrahamu 3 Gospodin je Abrahamu pokazao Vijeće na nebu koje je održano prije stvaranja zemlje. (Imajte na umu da su proroci posljednjih dana ukazali na to da je Vijeće na nebu bilo niz sastanaka, a ne jedan sastanak.) Tko je prisustvovao na tom vijeću? (Nebeski Otac i njegova duhovna djeca.) Što učimo o tom vijeću iz Abrahama 3:22–23?
- Tko su »plemeniti i uzvišeni« o kojima se govori u Abrahamu 3:22–23? (Proroci i ostali crkveni vođe.) Objasnite da je 1918. godine predsjednik Joseph F. Smith vidio neke od tih »plemenitih i uzvišenih« u viziji svijeta duhova. Koga je predsjednik Smith vidio? (Vidi NiS 137:53; vidi i drugu dodatnu ideju za podučavanje.)
- Što znači da je Abraham »odabran prije nego se rodi«? (Vidi Abraham 3:23. On je bio predodređen za proroka.) Što znači biti predodređen? (Vidi definiciju u drugoj aktivnosti za privlačenje pažnje.) Za što su ljudi spomenuti u Nauku i savezima 137:53 bili predodređeni učiniti? (Vidi NiS 137:53–56.)
- Je li predodređenje jamčilo da će Abraham, Joseph Smith i ostali postati proroci? Kakav je odnos između predodređenja i opredjeljivanja? (Iako je osoba predodređena za poziv, taj poziv ovisi o dostojnosti osobe i voljnosti da ga prihvati.)
- Osim predodređenja proroka za njihove pozive, Bog je predodredio mnoge »drug[e] odabran[e] duhov[e]« da pomognu izgraditi njegovo kraljevstvo na različite načine. Za što smo mi mogli biti predodređeni? (Vidi NiS 137:56.)

Predsjednik Ezra Taft Benson je podučio:

»Bog vas je sačuvao kako biste se pojavili u posljednje dane prije drugog Gospodinovog dolaska. Neki će pojedinci otpasti, no kraljevstvo Božje ostat će netaknuto kako bi dočekalo povratak svoga čelnika – Isusa Krista. Dok će se naš naraštaj moći usporediti u opaćini u vrijeme Noe, kad je Gospodin očistio zemlju poplavom, u ovom razdoblju postoji značajna razlika. To je da je Bog za kraj sačuvao neke od svoje najsnažnije djece koja će pomoći iznijeti kraljevstvo pobjedonosno...

Nemojte se zavaravati – vi ste značajan naraštaj. Nikada se nije više očekivalo od vjernih u tako kratkom vremenskom razdoblju kao od nas« (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [Učenja Ezre Taft Bensona], [1988.], 104–105).

- Kako možemo biti sigurni da ispunjavamo naše predodređene pozive? (Odgovori mogu biti življenje evanđelja, proučavanje naših patrijarhalnih blagoslova i traženje osobne objave. Podsjetite polaznike da, kako bi ispunili te pozive, moraju biti voljni i dostojni. Vidi i NiS 58:27–28.)

2. Isus Krist je odabran na Vijeću na nebu za našeg Spasitelja; mi smo ga odlučili slijediti. Lucifer (Sotona) i duhovi koji su ga slijedili izbačeni su s neba.

Podučite i raspravite o Abrahamu 3:24–28 i Mojsiju 4:1–4.

- Objasnite da je tijekom Vijeća na nebu Nebeski Otac predstavio svoj naum spasenja i odabrao Spasitelja za nas. Tko su bila dva duha koji su se ponudili da budu naš Spasitelj? (Vidi Abraham 3:27; Mojsije 4:1–2.) Po čemu su se njihove ponude razlikovale? (Isus je želio slijediti naum Nebeskog Oca i dati njemu slavu. Lucifer je želio slijediti svoj naum i uzeti slavu za sebe.) Zašto je Nebeski Otac odabrao Isusa Krista za našeg Otkupitelja? (Vidi Mojsije 4:2–3.)
- Koga smo mi odlučili slijediti na Vijeću na nebu? Kako možemo znati da smo odabrali slijediti Isusa Krista? (Rođeni smo na zemlju kako bismo primili fizička tijela.)
- Što znače izrazi *prvotno stanje* i *drugotno stanje* u Abrahamu 3:26? (*Prvotno stanje* odnosi se na predsmrtnički život, a *drugotno stanje* odnosi se na naš smrtni život. Sačuvali smo naše prvotno stanje odabirući slijediti Isusa Krista umjesto Lucifera.) Koji smo blagoslov primili jer smo sačuvali naše prvotno stanje? (Mogućnost da se rodimo na zemlju.) Koje ćemo blagoslove primiti ako sačuvamo naše drugotno stanje? (Vidi Abraham 3:26.) Kako možemo sačuvati naše drugotno stanje?
- Što se dogodilo Luciferu (Sotoni) i onima koji su ga odlučili slijediti? (Oni su izbačeni s neba i zanijekana im je mogućnost da imaju fizička tijela. Vidi Mojsije 4:3; Abraham 3:28; Otkrivenje 12:7–9; NiS 29:36–37.)
- Što Sotona i njegovi sljedbenici rade sada? (Oni još uvijek pokušavaju uništiti naše opredjeljenje. Oni su danas na zemlji kao zli duhovi koji nas navode na grijeh. Vidi Mojsije 4:4.) Koji su neki od načina na koje Sotona i njegovi sljedbenici pokušavaju ograničiti ili uništiti naše opredjeljenje? Što mi možemo učiniti kako bismo prepoznali i oduprijeli se njihovim namjerama?
- Kako vam pomaže spoznaja da ste odlučili slijediti Isusa Krista tijekom Vijeća na nebu? Potaknite polaznike da nastave donositi odluke da slijede Krista, kao što su to učinili u predzemaljskom postojanju.

Zaključak

Posvjedočite o Isusu Kristu i njegovoj ulozi kao naš predodređeni Spasitelj. Iskažite svoje uvjerenje u sposobnost polaznika razreda da ispune svoje predodređene misije da pomognu graditi kraljevstvo Božje.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći materijal nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »I tako ćemo ih iskušati«

- Abraham 3:24–25 navodi jedan od glavnih ciljeva zbog kojih je Isus Krist, pod vodstvom Nebeskog Oca, stvorio zemlju. Zašto je zemlja stvorena? Kako vam pomaže spoznaja da ste odabrali doći na zemlju znajući da ćete ovdje biti na ispitu?

2. Veliki i moćni

- U svojoj viziji zapisanoj u Nauku i savezima 137, predsjednik Joseph F. Smith je također vidio i »velik[e] i moćn[e]« koji su živjeli na zemlji prije Kristova rođenja. Koga je predsjednik Smith vidio? (Vidi NiS 137:38–49. Ta imena možete napisati na ploču. Istaknite da će polaznici učiti o većini tih osoba tijekom tekuće godine u Nedjeljnoj školi.)

Mojsije 1:27–42; 2–3

Cilj Pomoći polaznicima osjetiti zahvalnost što je Bog stvorio sve za našu korist i što smo stvoreni na njegovu sliku i priliku.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeće odlomke iz Dragocjenog bisera:
 - a) Mojsije 1:27–42. Mojsije vidi viziju Božjeg stvaranja i zapovjedbno mu je da napiše zapis o stvaranju zemlje.
 - b) Mojsije 2:1–25; 3:1–14. Mojsije uči da je Bog stvoritelj svega.
 - c) Mojsije 2:26–31; 3:7, 15–25. Mojsije uči da su muškarci i žene stvoreni prema Božjem liku.
2. Dodatna čitanja: Abraham 4–5; Postanak 1–2.
3. Ako ćete koristiti drugu aktivnost za privlačenje pažnje, donesite glinu ili kredu.
4. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, neke od njih možete iskoristiti kao dio lekcije:
 - a) »In the Image of God«, trominutni segment iz *Old Testament Video Presentations* (53224).
 - b) Slika Stvaranje – živa stvorenja (62483; Umjetničke slike iz evanđelja 100).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete koristiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Pozovite članove razreda da razmisle koliko bi informacija dali kada bi pokušali odgovoriti na jedno od sljedećih pitanja predškolskom djetetu: Kako avion ostane u zraku? Kako radi televizor? Kako rastu biljke? Mnogi od nas uzeli bi u obzir razumijevanje predškolskog djeteta i objasnili samo općenite koncepte, izostavljajući detalje dok dijete malo ne sazrije.
 - Kako su ovi primjeri slični Gospodinovim objavama o stvaranju? (Gospodin nam je objavio sam onaj dio vječne istine koji naši smrtni umovi mogu razumjeti i koji trebamo znati kako bismo stekli spasenje.)

Ova lekcija govori o istinama koje je Gospodin objavio o stvaranju.

2. Pozovite člana razreda da dobrovoljno napravi ili nacrtu malu životinju koristeći glinu ili kredu (ograničite na jednu do dvije minute). Zatim razgovarajte o činjenici da iako mi možemo napraviti lik živog bića, jedino Bog može stvoriti život. Ova lekcija govorit će o velikom čudu Božjeg stvaranja zemlje i svega na njoj.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakidašnji život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Mojsije vidi viziju Božjeg stvaranja.

Podučite i raspravite o Mojsiju 1:27–42.

- Tko je napisao zapis o stvaranju u Postanku? (Vidi Mojsije 1:40; 2:1.) Zašto je Mojsije napisao taj zapis? (Vidi Mojsije 1:40–41.) Što možemo naučiti o Božjoj moći iz Mojsija 1:27–39? Što možemo naučiti o Božjoj ljubavi za svoju djecu?
- Po čemu se zapisi o stvaranju u Postanku, Mojsiju i Abrahamu razlikuju jedan od drugoga? (Abraham i Mojsije vidjeli su viziju organiziranja ove zemlje, a zatim zapisali svoje vizije. Svaki uključuje pomalo različite detalje. Zapis u Postanku je prvo napisao Mojsije, no dio punine njegovog zapisa bio je izgubljen. Ta punina obnovljena je u Mojsijevoj knjizi.)

2. Mojsije uči da je Bog stvorio sve.

Podučite i raspravite o Mojsiju 2:1–25; 3:1–14.

- Tko je stvorio zemlju? (Vidi Mojsije 1:32; 2:1; vidi i Ivan 1:1–3, 14; Hebrejima 1:1–2; Mojsija 3:8; NiS 14:9.) Zašto je za nas važno znati tko je Stvoritelj?
- Što je Bog objavio o svrsi stvaranja? (Vidi Mojsije 1:39; Abraham 3:24–25; vidi i 1. Nefi 17:36; 2. Nefi 2:11–15. Svrha stvaranja je omogućiti mjesto na koje duhovna djeca Nebeskog Oca mogu doći kako bi primili fizičko tijelo i bili iskušani ili provjereni hoće li mu biti poslušni kad su izvan njegove nazočnosti. Oni koji su vjerni primit će vječni život. Možete istaknuti da iako je zapis o stvaranju uključen u knjigu Postanka, svrhe i važnost stvaranja objašnjeni su jedino u objavi posljednjih dana.)
- Na koje nas načine život na zemlji priprema za vječni život? (Odgovori mogu uključiti: primamo fizička tijela, učimo koristiti našu slobodu izbora, stječemo znanje, imamo obitelji, primamo uredbe i sklapamo saveze.)
- Što je Bog rekao o rezultatima stvaranja? (Vidi Mojsije 2:4, 10, 12, 18, 21, 25, 31; 3:2. Osam puta u kratkom zapisu o stvaranju, Bog je izjavio da je njegovo djelo bilo dobro.) Koji dio Božjeg stvaranja je vama od naročite ljepote? Zašto bismo imali koristi kad bismo svakodnevno pažljivije primjećivali ljepote stvaranja?
- Je li zemlja stvorena iz ničega? (Vidi Abraham 3:24; 4:1.)

Prorok Joseph Smith je rekao: »Riječ stvoriti dolazi od [hebrejske] riječi *baurau* koja ne znači stvoriti iz ničega. Ona znači organizirati; jednako kao što bi čovjek organizirao materijale i izgradio brod. Odatle zaključujemo da je Bog imao materijale da bi organizirao svijet iz kaosa – kaotičnu materiju« (*Teachings of the Prophet Joseph Smith* [Učenja proroka Josepha Smitha], od. Joseph Fielding Smith [1976.], 350–351).

- Kako zapis o stvaranju utječe na vaše osjećaje prema Nebeskom Ocu i Isusu Kristu? Kako stvoreno »svjedoči« o Bogu? (Vidi Mojsije 6:63; Alma 30:44.) Kako možemo iskazati zahvalnost za dar stvaranja?

3. Mojsije uči da su muškarci i žene stvoreni prema Božjem liku.

Podučite i raspravite o Mojsiju 2:26–31; 3:7; 15–25.

- Prema čijem smo liku stvoreni? (Vidi Mojsije 2:26–27.)

Prvo predsjedništvo je izjavilo: »Svi muškarci i žene su prilika univerzalnog Oca i Majke, i mi smo doslovno sinovi i kćeri božanstva« (»The Origin of Man« [Čovjekovo porijeklo], *Improvement Era*, studeni 1909., 78).

- Kako spoznaja da smo stvoreni prema Božjem liku može blagosloviti naše živote? Kako bi to trebalo utjecati na naš odnos prema drugim ljudima?
- Što Henokove riječi u Mojsiju 7:30 podučavaju o Božjoj individualnoj brizi za svakoga od nas? Što one podučavaju o našem Nebeskom Ocu i Isusu Kristu?
- Što mislite da je Gospodin mislio kad nam je rekao da imamo gospodarstvo nad svime što je stvorio na ovoj zemlji? (Vidi Mojsije 2:26. Trebamo poštivati zemlju i brinuti se za Božje kreacije.) Kako možemo bolje ispuniti našu odgovornost upravnštva nad kreacijama?

Zaključak

Posvjedočite o istinitosti načela koja ste podučavali. Pozovite članove razreda da iznesu svoja mišljenja o stvaranju.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaji nadopunjuju predloženi pregled lekcije. Možete ga iskoristiti kao dio lekcije.

Trajanje stvaranja

Trajanje vremena potrebnog za stvaranje nije poznato. Izraz *dan* u zapisu o stvaranju ne predstavlja razdoblje od 24 sata. Hebrejska riječ *yom* može se prevesti kao »dan«, »vrijeme« ili »razdoblje«. Apostol Petar je rekao da je »u očima Gospodnjim jedan dan kao tisuću godina« (2. Petrova 3:8; vidi i Abraham 3:4).

4.

lekcija

»Zbog prijestupa mojega oči [se] moje otvoriše«

Mojsije 4; 5:1–15; 6:48–62

Svrha Pomoći članovima razreda razumjeti da je pad potreban dio nauma Nebeskog Oca za nas.

- Priprema**
1. Uz molitvu proučite sljedeće stihove:
 - a) Mojsije 4; 5:10–11; 6:48–49, 55–56. Sotona dolazi u Edenski vrt i želi obmanuti Evu. Eva i Adam blaguju od ploda stabla spoznaje dobra i zla (4:5–12). Kad su pali, Adam i Eva su izbačeni iz vrta (4:13–31). Adam i Eva kasnije su se radovali u blagoslovima pada (5:10–11). Henok podučava o posljedicama pada (6:48–49, 55–56).
 - b) Mojsije 5:14–15; 6:50–54, 57–62. Zbog pomirenja Isusa Krista, smrtnici su spašeni od fizičke smrti kroz uskrsnuće i mogu biti spašeni od duhovne smrti kroz vjeru, pokajanje, krštenje, dar Duha Svetoga i poslušnost zapovijedima.
 - c) Mojsije 5:1–9, 12. Adam i Eva započinju život kao smrtnici. Imaju djecu i podučavaju ih istinama koje su naučili (5:1–4, 12). Adam prinosi žrtve kao prilike žrtve Jedinorođenca (5:5–9).
 2. Dodatno čitanje: Postanak 2–3; 1. Korinćanima 15:20–22; 2. Nefi 2:5–30; 2. Nefi 9:3–10; Helaman 14:15–18; Nauk i savezi 19:15–19; 29:34–44; Članci vjere 1:2
 3. Možete zamoliti člana razreda da pripremi i ukratko prepriča zapis o padu Adama i Eve (Mojsije 4:6–31) i drugog člana razreda da se pripremi i ukratko prepriča zapis o Adamovom prinošenju žrtava (Mojsije 5:5–9).
 4. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, možete ih koristiti kao dio lekcije:
 - a) »The Fall«, šestominutni segment iz *Old Testament Video Presentations* (53224).
 - b) Slika Adama i Eve (62461; Umjetničke slike iz evanđelja 101).
-

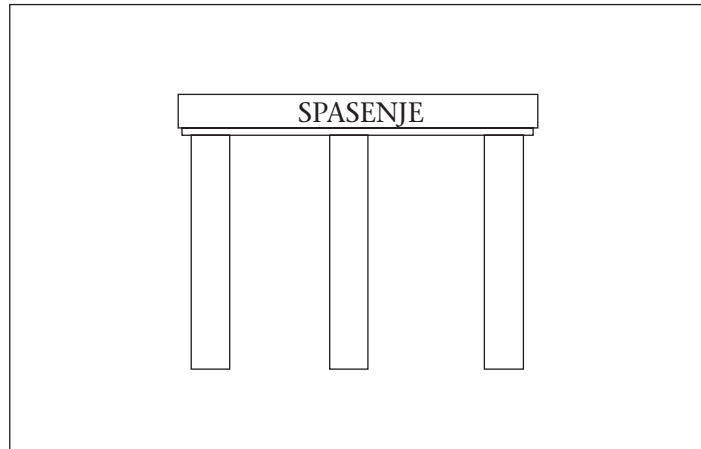
Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete koristiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Nacrtajte ilustraciju s 13. stranice na ploču. Recite članovima razreda da je starješina Bruce R. McConkie rekao da je naše spasenje omogućeno zbog »tri božanska elementa – tri stupa vječnosti« (*A New Witness for the Articles of Faith* [Novi svjedok za članke vjere] [1985.], 81). Zatim postavite sljedeće pitanje:

- Koji su neki od događaja dovoljno važni da bi bili »stupovi vječnosti« koji omogućavaju spasenje? (Starješina McConkie je rekao da su ti stupovi stvaranje, pad i pomirenje, a svi su dio Božjeg nauma za naše spasenje. Napišite riječi *stvaranje*, *pad* i *pomirenje* unutar tri stupa na ploči.)

Objasnite da nam ova lekcija pomaže razumjeti kako je pad neophodan dio nauma Nebeskog Oca kako bi omogućio našu besmrtnost i vječni život (Mojsije 1:39).

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakidašnji život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Pad Adama i Eve i njegov učinak na njih i na nas

Podučite i raspravite o Mojsiju 4; 5:10–11; 6:48–49, 55–56.

U Edenskom vrtu, Bog je zapovjedio Adamu i Evi: »Plodite se množite i napunite zemlju« (Mojsije 2:28). Također im je rekao da ne jedu plod sa stabla spoznaje dobra i zla (Mojsije 3:17). Dokle god nisu blagovali zabranjeno voće, ostali bi u vrtu i ne bi umrli. No također ne bi mogli poslušati zapovijed da se množe (Mojsije 5:11, 2. Nefi 2:23). Nebeski Otac im je dao slobodu da se odluče između dvije zapovijedi.

Ukratko ponovite zapis o padu Adama i Eve iz Mojsija 4:6–31 ili zamolite zaduženog polaznika da to učini.

- Koje su posljedice pada za Adamu i Evu – i za nas? (Vidi Mojsije 4:22–29; 5:10–11; 6:48–49, 55–56; 2. Nefi 2:22–23; 9:6; Postanak 3:16–23.) Možete napisati neke od tih posljedica na ploču. Istaknite da su mnoge od ovih istina o padu obnovljene kroz proroka Josepha Smitha i u pravilu nisu poznate u svijetu.
 - a) Adam i Eva su mogli imati djecu, što je nama omogućilo da dođemo na zemlju i primimo smrtna tijela (Mojsije 5:11; 6:48; 2. Nefi 2:23, 25).
 - b) Iskušavamo fizičku smrt ili odvajanje fizičkog tijela od duha (Mojsije 4:25; 6:48; 2. Nefi 9:6).
 - c) Iskušavamo duhovnu smrt ili odvajanje od Božje nazočnosti (Mojsije 4:29; 6:49; 2. Nefi 9:6).
 - d) Dionici smo patnje i nevolje (Mojsije 6:48; Postanak 3:16–17).
 - e) Sposobni smo grijешiti (Mojsije 6:49, 55; 2. Nefi 2:22–23).
 - f) Zemlja je prokleta, zbog čega trebamo raditi (Mojsije 4:23–25; Postanak 3:17–19).
 - g) Učimo prepoznati dobro i zlo (Mojsije 4:28; 6:55–56; 2. Nefi 2:23; Postanak 3:22).

- h) Možemo se radovati u smrtnosti (Mojsije 5:10; 2. Nefi 2:23, 25).
- i) Možemo spoznati radost našeg otkupljenja (Mojsije 5:11).
- j) Možemo steći vječni život (Mojsije 5:11).

Dok razgovarate o tim posljedicama pada, naglasite kako je pad dobar za nas. Objava posljednjih dana objašnjava da je i prije stvaranja Nebeski Otac namjeravao da naš zemaljski život bude vrijeme ispita i kušnje kako bismo mogli postati više poput njega (Abraham 3:24–26). To je uvjetovano time da postanemo smrtni, sposobni učiti odabirati između dobra i zla, što je omogućeno padom.

- Kako nam ispravno razumijevanje pada pomaže tijekom smrtnosti?
- Zašto je važno razumjeti da je Bog predvidio pad i da je on neophodan dio njegovog nauma za naše spasenje?
- Sotona se nadao da će, ako uspije nagovoriti Adama i Evu da blaguju zabranjeni plod, uništiti Božji naum (Mojsije 4:6). Što nas zapis o padu podučava o Sotoninoj sposobnosti da uništi Božje svrhe? (Vidi NiS 3:1–2.)

2. Pomirenje Isusa Krista spašava nas od fizičke i duhovne smrti.

Podučite i raspravite o Mojsiju 5:14–15; 6:50–54, 57–62.

Pad Adama i Eve donio je fizičku i duhovnu smrt u svijet. Fizička smrt je odvajanje tijela i duha koje se događa na kraju naših zemaljskih života. Duhovna smrt je odvajanje od Božje nazočnosti, što se dogodilo kad su Adam i Eva izbačeni iz vrta. Objasnite da smrt ne možemo prevladati sami. Iz tog razloga, Nebeski je Otac poslao svog jedinorođenog Sina da nas otkupi od smrti kroz svoju pomirbenu žrtvu (Alma 22:14).

- Kad proroci podučavaju o padu Adama i Eve, oni često podučavaju o pomirenju Isusa Krista (Mojsije 5:10–15; 6:48–62; 2. Nefi 9:6–10). Zašto je važno podučavati o pomirenju zajedno s padom? (Zbog pada je pomirenje potrebno u Božjem naumu za naše spasenje. Podučavanje pomirenja s padom pomaže nam razumjeti kako smo otkupljeni od fizičke i duhovne smrti.)

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao: »Naum otkupljenja mora započeti sa zapisom o Adamovom padu. Prema Moronijevim riječima, 'po Adamu dođe pad čovjekov. A zbog pada čovjekova, dođe Isus Krist... A zbog Isusa Krista dođe otkupljenje čovjekovo' (Mormon 9:12). Kao što čovjek zapravo ne traži hranu dok ne ogladni, isto tako ne želi spasenje Kristovo dok ne zna zašto mu je potreban Krist. Nitko ne zna dovoljno i točno zašto treba Krista dok ne razumije i prihvati nauk o padu i njegovim posljedicama za cijelo čovječanstvo « (Conference Report, travanj 1987., 106; ili *Ensign*, svibanj 1987., 85).

- Kako smo spašeni od fizičke smrti? (Vidi 1. Korinćanima 15:20–22; 2. Nefi 2:8; 9:6. Mi ćemo uskrsnuti kroz pomirenje Isusa Krista.)
- Kako možemo biti spašeni od duhovne smrti? (Vidi Mojsije 5:14–15; 6:50–52, 59; Helaman 14:15–18; NiS 19:15–19. Zbog pomirenja, možemo biti očišćeni i dostojni živjeti s Bogom kroz vjeru u Isusa Krista, pokajanje, krštenje, dar Duha Svetoga i poslušnost zapovijedima.)

Prorok Jakov iz Mormonove knjige radovao se zbog otkupljenja od smrti koje dolazi kroz Spasiteljevu pomirbenu žrtvu (2. Nefi 9:10). Možete pročitati taj

odlomak i iznijeti svoje svjedočanstvo i svoje osjećaje o blagoslovima koje primamo kroz pomirenje. Pozovite polaznike da učine isto.

3. Adam i Eva započinju život kao smrtnici, rađaju djecu, podučavaju ih evanđelju, štiju Boga i slušaju ga.

Podučite i raspravite o Mojsiju 5:1–9; 12.

- Što su Adam i Eva učinili nakon što su izbačeni iz Edenskog vrta? (Vidi Mojsije 5:1–5, 12.) Na koje su načine životi Adama i Eve slični našim životima danas? Što možemo naučiti o svrhama našeg zemaljskog života iz Mojsija 5:1–9, 12?
- Pregledajte zapis iz Mojsija 5:5–9 ili zamolite zaduženog polaznika da to učini. Koju je zapovijed Gospodin dao Adamu? (Vidi Mojsije 5:5.) Zašto je Adam prinosio žrtve iako nije znao razlog zbog kojega to čini? (Vidi Mojsije 5:6.)

Prorok Joseph Smith je rekao: »Što god Bog traži je ispravno... iako mi možda ne vidimo razlog tome sve dok se ne razlože događaji« (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, od. Joseph Fielding Smith [1976.], 256).

- Zašto je važno slušati Božje zapovijedi čak i onda kad ne razumijemo sve razloge za njih? Kako ste vi bili blagoslovljeni za obdržavanje zapovijedi koje niste potpuno razumjeli?
- Koja je svrha žrtava koje je prinosio Adam? (Vidi Mojsije 5:7–9. One su bile prilika ili sličnost sa žrtvom koju će Nebeski Otac primijeti preko svojeg jedinorođenog Sina. Prinošenje takvih žrtava bilo je podsjetnik Adamu i njegovom potomstvu da svi smrtnici mogu biti otkupljeni od pada kroz pomirenje Isusa Krista.) Koje smo podsjetnike za ovaj nauk mi dobili? Kako možemo iskazati zahvalnost za pad i pomirenje?

Zaključak

Ponovo pročitajte Evino svjedočanstvo o blagoslovima pada (Mojsije 5:11). Izrazite zahvalnost za djela Adama i Eve, za pad i za pomirenje Isusa Krista.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Blagovanje zabranjenog voća nije bilo grijeh

Kako biste pomogli objasniti da Adam i Eva nisu sagriješili kad su blagovali zabranjeno voće, pročitajte sljedeću izjavu starješine Dallina H. Oaksa:

»Eva je prva prestupila ograničenja Edena kako bi započela uvjete smrtnosti. Njezin je čin, kakve god da je prirode, službeno prijestup, no u vječnom je smislu veličanstvena potreba da se otvore vrata prema vječnom životu. Adam je pokazao svoju mudrost čineći isto...

«Mi slavimo Evin čin i poštujemo njezinu mudrost i hrabrost u velikoj epizodi koju nazivamo padom... Starješina Joseph Fielding Smith je rekao: 'Nikada ne govorim o ulozi Eve u padu kao o grijehu, niti optužujem Adama za grijeh... To je bio prijestup zakona, no ne i grijeh.'...

Ovaj navodni kontrast između *grijeha* i *prijestupa* podsjeća nas na pažljiv odabir riječi u drugom članku vjere: »Vjerujemo da će ljudi biti kažnjeni za osobne *grijehe* a ne za Adamov *prijestup*« (kurziv dodan). To također ponavlja poznatu razliku u zakonu. Neka su djela, poput ubojstva, zločini jer su svojstveno pogrešni. Druga su djela, poput rada bez dozvole, zločini samo zato što su zakonski zabranjeni. Uzimajući u obzir te razlike, čin koji je prouzročio pad nije grijeh – svojstveno pogrešan – već prijestup – pogrešan je jer je formalno zabranjen. Ove riječi ne koriste se uvijek kako bi naznačile nešto različito, već se ova razlika čini značajnom u okolnostima oko pada« (Conference Report, listopad 1993., 98; ili *Ensign*, studeni 1993., 73).

2. Razlika između *posljedica* pada i *odgovornosti* za pad.

Cijelo potomstvo Adama i Eve naslijedilo je *posljedice* pada, uključujući fizičku i duhovnu smrt, ali ne i *odgovornost* za pad. Drugi članak vjere podučava »da će ljudi biti kažnjeni za osobne grijehe a ne za Adamov prijestup«. Vidi i Moroni 8:5–23.

3. »Žudnja će te mužu tjerati«

Sljedeće izjave mogu pomoći polaznicima razumjeti Gospodinovu izjavu Evi kad je rekao: »Žudnja će te mužu tjerati, a on će gospodarit nad tobom« (Mojsije 4:22).

Predsjednik Spencer W. Kimball je rekao: »Imam pitanje u vezi riječi *gospodariti*. Odaje pogrešan dojam. Više mi se sviđa riječ *predsjedavati* jer je to ono što on čini. Pravedan muž predsjedava nad svojom ženom i obitelji« (»The Blessings and Responsibilities of Womanhood« [Blagoslovi i odgovornosti žena], *Ensign*, ožujak 1976, 72).

Starješina M. Russell Ballard je rekao: »Bog je kroz svoje proroke objavio da muškarci trebaju primiti svećeništvo, postati očevi te s nježnošću i čistom, nehinjenom ljubavlju voditi i njegovati svoje obitelji u pravednosti kao što Spasitelj vodi Crkvu (vidi Efežanima 5:23)« (»Equality through Diversity« [Jednakost kroz različitost], *Ensign*, studeni 1993., 90).

»Ako pravo radiš, [bit ćeš prihvaćen]«

5. lekcija

Mojsije 5–7

Svrha Pomoći polaznicima razumjeti da odluke da slijedimo Isusa Krista vode ka slobodi, sreći i vječnom životu, dok odluke da slijedimo Sotonu vode patnji i ropstvu.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeće stihove iz Dragocjenog bisera:
 - a) Mojsije 5:16–41. Kain voli Sotonu više od Boga i sluša Sotoninu zapovijed da izvrši prinos Gospodinu (5:16–19). Gospodin odbija Kainov prinos i zapovijeda mu da se pokaje (5:20–25). Kain sklapa savez sa Sotonom i ubija Abela (5:26–33). Gospodin proklinje Kaina, i Kain je isključen iz nazočnosti Gospodnje (5:34–41).
 - b) Mojsije 6:26–63. Henoka, iz četvrtog Adamovog naraštaja, poziva Gospodin da ljudima propovijeda obraćenje (6:26–36). Henok sluša Gospodinovu zapovijed i podučava ljude (6:37–63).
 - c) Mojsije 7:13, 17–21, 23–47, 68–69. Henokova vjera je tako velika da se pomiču brda, rijeke mijenjaju tok, a svi se narodi plaše (7:13, 17). Gospodin i Henok plaču zbog opaćine naroda zemaljskog (7:23–47). Stanovnici Henokovog grada jednog su srca i jednog uma s Gospodinom te je cijeli grad uzdignut na nebo (7:18–21, 68–69).
2. Dodatno čitanje: Mojsije 5:42–55; 6:10–23; 7:14–16, 59–64; 2. Nefi 2:25–27; Postanak 4:1–16.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete koristiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.
Prije lekcije, napišite sljedeće dvije izjave jednu do druge na ploču:

<i>1. izjava</i>	<i>2. izjava</i>
»Tko je Gospod da ga ja upoznam?«	»On je Bog moj i Bog vaš.«
»Slobodan sam.«	»Zašto se dogovarate i nijećete Boga nebeskoga?«
»Zar sam ja čuvar brata svoga?«	»Vi ste braća moja.«

Recite polaznicima da su izjave na ova dva popisa navela dva čovjeka o kojima će učiti u ovoj lekciji. Zamolite polaznike da kažu što mogu utvrditi o svakom čovjeku prema njihovim izjavama. (Možete organizirati polaznike u male skupine da raspravljaju o tim izjavama. Nakon pet šest minuta, kad skupine rasprave o izjavama, neka jedna osoba iz svake skupine ukratko prepriča skupnu raspravu u ime ostalih polaznika.)

Nakon što polaznici odgovore, objasnite da je prvu skupinu izjava rekao Kain, koji je odlučio slijediti Sotonu. Drugu skupinu izjava rekao je Henok, koji je odlučio slijediti Gospodina. Izjave svakog od njih zrcale njihov stav prema Bogu.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakidašnji život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Kain sklapa savez sa Sotonom, ubija Abela, a Gospodin ga proklinje

Podučite i raspravite o Mojsiju 5:16–41.

- Adam i Eva su se nadali da će njihov sin Kain poput njih slijediti Gospodina. No Kajin »ne poslušā« svoje roditelje, a Gospodina je pitao: »Tko je Gospod da ga ja upoznam?« (Mojsije 5:16). Što ovo pitanje pokazuje o Kajinovom stavu prema Bogu? Što mi moramo učiniti kako bismo upoznali Boga? (Vidi Alma 22:17–18.)
- Zašto je Kajin prinosiō žrtvu Gospodinu? (Vidi Mojsije 5:18.) Što je Kajin ponudio? (Vidi Mojsije 5:19.) Zašto je Gospodin prihvatio Abelovu žrtvu, a odbio Kajinov prinos? (Vidi Mojsije 5:5, 20–23. Gospodin je zapovjedio Adamu i Evi i njihovoj djeci da prinose prvinu svoje stoke. Abel je poslušao, no Kajin je slušao Sotonine riječi i prinio zemaljske plodove.) Zašto je važno žrtvovati na način na koji je Gospodin zapovjedio?

Prorok Joseph Smith je podučavao: »Abel je prinio Bogu žrtvu koja je bila prihvatljiva, odnosno prvinu stoke. Kajin je prinio zemaljske plodove koji nisu bili prihvaćeni jer to nije mogao učiniti s vjerom... Proljevanje krvi Jedinorođenca kako bi pomirio za čovjeka... bio je naum otkupljenja... a kako je žrtva uvedena kao simbol, po kojem će čovjek razaznati veliku žrtvu koju je Bog pripremio; prijeti žrtvu suprotnu tome znači da se ne može primijeniti vjera... kao posljedica toga Kajin nije mogao imati vjere; a što god nije od vjere, je grijeh« (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, od. Joseph Fielding Smith [1976.], 58).

- Kako je Kajin reagirao kad je Gospodin odbio njegovu žrtvu i pozvao ga da se pokaje? (Vidi Mojsije 5:21, 26.) Zašto nam je ponekad teško kad smo pozvani da se pokajemo? Kako možemo postići da se naša srca više kaju?
- Nakon što je ubio svog brata Abela, Kajin je rekao: »Slobodan sam« (Mojsije 5:33). Što mislite od čega je Kajin vjerovao da se oslobodio? Kako neposluh Božjim zapovijedima zapravo ograničava našu slobodu? Kako poslušnost povećava našu slobodu?
- Kako je Kajin odgovorio kad ga je Gospodin upitao gdje je Abel? (Vidi Mojsije 5:34.) Što znači biti čuvar svoga brata? (Vidi 1. Ivanova 3:11, 17–18.) Na koji način mi možemo djelovati kao čuvari naših braće i sestara?

Biskup Robert L. Simpson je rekao: »Svijet vam danas govori da pustite svog prijatelja. On ima pravo doći i otići kako ga volja. Svijet vam govori da uvjerenje da dođe u crkvu ili na svećenički sastanak ili da se okani loše navike vodi ka frustraciji i neprimjerenim pritiscima; no ponovo ponavljam Gospodinove riječi: Vi ste čuvar brata svoga, i kada se obratite, imate dužnost osnažiti svog brata« (Conference Report, listopad 1971., 114; ili *Ensign*, prosinac 1971., 103).

- Što se dogodilo Kajinu kao rezultat odluke da slijedi Sotonu umjesto Boga? (Vidi Mojsije 5:23–25, 36–41.) Kako su Kajinove odluke utjecale na njegovo potomstvo, a i na njega? (Vidi Mojsije 5:41–43, 49–52, 55.) Kako naše pravedne ili nepravedne odluke mogu utjecati na članove naše obitelji?

2. Henok propovijeda pokajanje ljudima.

Podučite i raspravite o Mojsiju 6:26–63.

- Kako je Henok reagirao kad ga je Gospodin pozvao propovijedati pokajanje ljudima? (Vidi Mojsije 6:31.) Što je Gospodin obećao Henoku ako učini po zapovijedi? (Vidi Mojsije 6:32–34.) Što možemo naučiti iz priče o Henoku o tome kako Gospodin odabire svoje vođe? (Vidi 1. Samuel 16:7.) Što možemo naučiti od Henoka o služenju Gospodinu i onda kad ne osjećamo da smo sposobni?
- Što mislite zašto su ljudi bili uvrijeđeni kad im je Henok počeo propovijedati pokajanje? (Vidi Mojsije 6:37; vidi i 1. Nefi 16:2; Mosija 13:7.) Zašto su ga nastavili slušati iako su bili uvrijeđeni? (Vidi Mojsije 6:38–39. Na početku su bili samo znatiželjni, a zatim su shvatili da je on Božji čovjek.) Kako možemo steći svjedočanstvo da je živući prorok Božji čovjek? Kako nam to svjedočanstvo može pomoći da slijedimo proroka iako njegova naučavanja nisu popularna?
- Koje je nauke evanđelja Henok podučavao dok je pozivao ljude na pokajanje? (Vidi Mojsije 6:47–63. Ako ste razgovarali o tim stihovima u lekciji 4, ne trebate ih ponovo obrađivati.)
- Gospodin nas je učinio »zastupnici[ma] sami sebi« (Mojsije 6:56). Što to znači? (Imamo moć odlučivati.) Zašto je opredjeljenje potrebno u Božjem naumu za naše spasenje? (Opredjeljenje nam je potrebno kako bismo bili odgovorni za naše odluke.) Koje su posljedice odluke da slijedimo Sotonu? Koje su posljedice odluke da slijedimo Gospodina? (Vidi 2. Nefi 2:25–27.)

3. Ljudi u Henokovom gradu su jednog srca i jednog uma s Gospodinom, a cijeli je grad uzdignut na nebo.

Podučite i raspravite o Mojsiju 7:13, 17–21, 23–47, 68–69.

- Koja je čudesa Gospodin izveo zbog velike Henokove vjere? (Vidi Mojsije 7:13.) Koja čudesa Gospodin izvodi u naše doba zbog vjere ljudi?
- Kako su ljudi koji su čuli Henokove riječi i pokajali se za svoje grijehе bili blagoslovljeni? (Vidi Mojsije 7:17–18.) Zašto je njihov grad nazvan Sion? (Vidi Mojsije 7:18.) Što znači biti »jednoga srca i jedne misli«? Što možemo učiniti da postanemo jednog srca i jednog uma s Gospodinom? U našoj obitelji? U Crkvi?
- Što se u konačnici dogodilo Henoku i stanovnicima njegovog grada? (Vidi Mojsije 7:19–21, 69.)

- U Mojsiju 7:28 Henok je vidio Gospodina kako plače. Zašto je Gospodin plakao? Zašto je Henok pitao za Gospodinov plač? (Vidi Mojsije 7:29–31.) Što je Gospodin odgovorio? (Vidi Mojsije 7:32–33, 36–37.) Što osjećate za Gospodina dok čitate te stihove?
- Kad je Henok vidio opačinu ljudi, također je zaplakao (Mojsije 7:41, 44). Kako je Gospodin utješio Henoka? (Vidi Mojsije 7:44–47.)

Možete reći polaznicima razreda da će nadolazeće lekcije raspravljati o ponovnoj uspostavi Siona u posljednje dane (uključujući Novi Jeruzalem). Drugi dolazak Spasitelja i njegovo tisućljetno vladanje na zemlji, koje je Henok vidio u viđenju (Mojsije 7:62–65).

Zaključak

Istaknite da je Kajin odlučio slijediti Sotonu i podučavati njegovu opačinu svojoj djeci i sljedbenicima. Kao rezultat, Kajinovi su potomci rasli u opačini i Bog ih je prokleo zbog njihove nepravednosti. Za razliku od njega, Henok je odlučio slijediti Gospodina. Kao rezultat Henokove odluke da bude poslušan i podučava evanđelje sve koji će slušati, cijeli grad je postao toliko pravedan da su uzeti sa zemlje da žive s Bogom.

Posvjedočite da će nam odluke koje donesemo da slijedimo Isusa Krista pomoći da mu se približimo i voditi nas do slobode, sreće i vječnog života.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Vođenje obiteljski zapisa

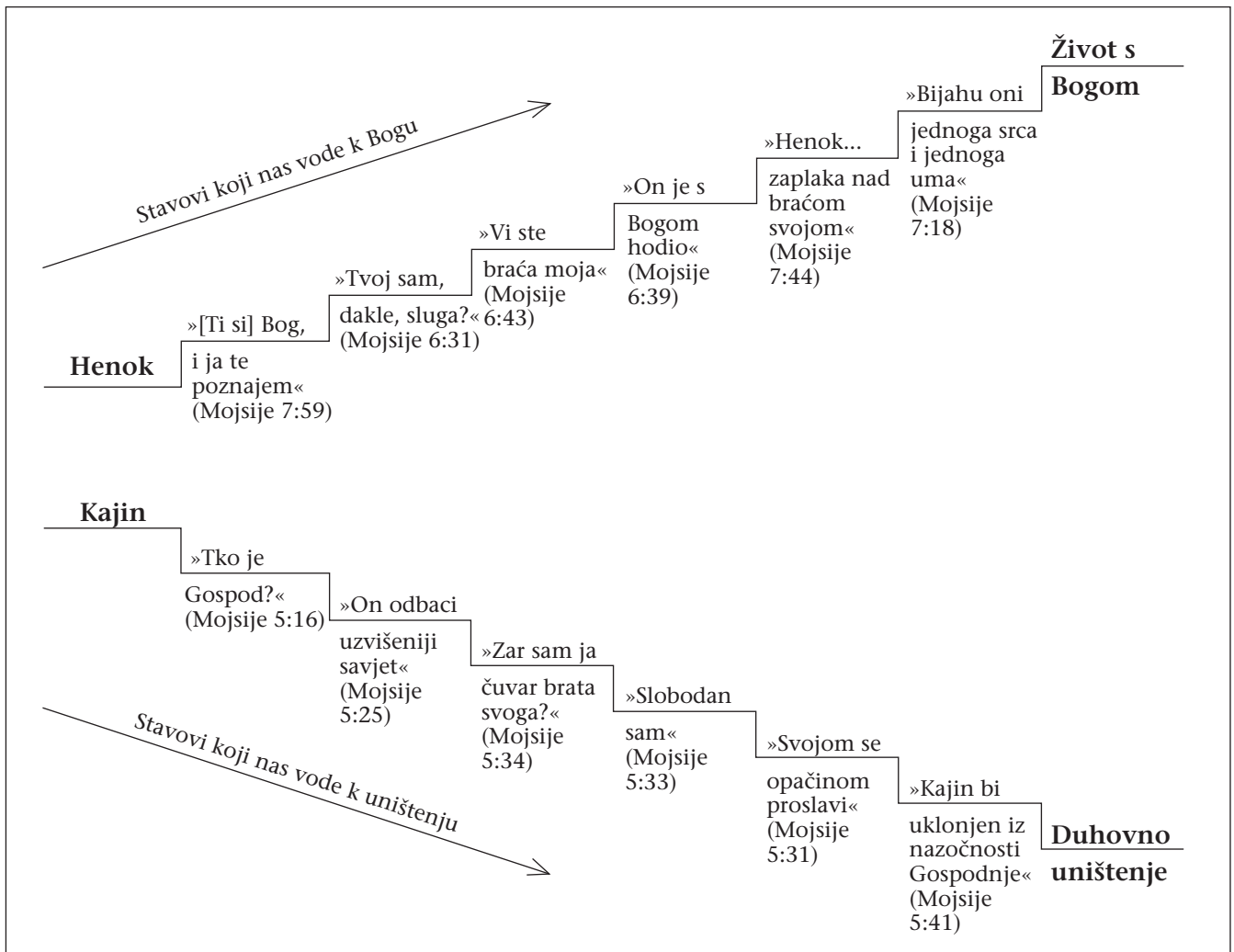
- Zašto je bilo važno da Adam i Eva i njihovo potomstvo vode knjigu spomenicu i rodoslovlje? (Vidi Mojsije 6:5–8, 45–46.) Zašto je za nas važno da sada vodimo takve zapise? Kako su pisani zapisi vaših predaka pomogli vama? Kako pisani zapis vašeg života i vjere pomaže vašim članovima obitelji?
- Kako se Sveta pisma mogu smatrati obiteljskim zapisom? Kako roditelji i učitelji mogu učinkovito koristiti Sveta pisma za podučavanje djece?

2. Usporedba između Henoka i Kajina

Na ploču nacrtajte dva niza stepenica, jedan koji ide prema gore i jedan prema dolje (vidi crtež na 21. stranici). Označite stepenice prema gore sa *Stavovi koji nas vode k Bogu*, a na prvu stepenicu napišite Henokovo ime. Stepenice koje vode prema dolje označite sa *Stavovi koji vode k uništenju*, i napišite Kajinovo ime na prvu stepenicu.

Neka polaznici pročitaju prvi stih naveden na Henokovim stepenicama (Mojsije 7:59) i prvih stih naveden na Kajinovim stepenicama (Mojsije 5:16). Zatim zapišite nekoliko ključnih riječi na odgovarajuće stepenice na ploči. Ponovite za preostale stepenice. Kad pročitate sve stihove, označite kraj Henokovih stepenica sa *Život s Bogom*, a kraj Kajinovih stepenica sa *Duhovno uništenje*. Raspravite kako su Henokove riječi i djela pomogle njemu da se približi Bogu, dok su Kajinove riječi i djela njega približile Sotoni.

- Na koji način možemo slijediti Henokov primjer i približiti se Bogu?

3. »Namaži oči svoje... pa ćeš vidjeti« (Mojsije 6:35)

Isus Krist je jednom iscijelio slijepca mažući njegove oči glinom (Ivan 9:1–7). Henoku je, koji nije bio duhovno zreo i stoga duhovno slijep za neke stvari, također zapovjedbena da »namaž[e] oči svoje, i isper[e] ih« (Mojsije 6:35).

- Što je Henok vidio kad je to učinio? (Vidi Mojsije 6:36.) Što nas simboličan čin ispiranja gline podučava?
- Što možemo učiniti kako bismo potpunije otvorili naše oči za Gospodnje stvari? Kako možemo poboljšati naše proučavanje Svetih pisama kako bismo vidjeli blaga koja se u njima nalaze?

4. Voljene osobe koje odlutaju

- Iako su Adam i Eva podučavali svoju djecu evanđelju (Mojsije 5:12), Kajin i ostali odlučili su živjeti nepravedno. Što možemo učiniti kako bismo pomogli sebi podnijeti bol kad voljene osobe odlutaju? Što možemo učiniti kako bismo pomogli tim voljenim osobama?

Starješina Richard G. Scott je savjetovao:

»Mnogi od vas imaju teret na srcima jer se sin ili kćer, muž ili žena, okrenuo od pravednosti prema opačini. Moja je poruka za vas.

Vaš je život ispunjen s tjeskobom, patnjom, a ponekad i očajem. Reći ću vam kako vas Gospodin može utješiti.

Prvo, morate prepoznati dva temeljna načela.

1. Iako postoje mnoge stvari koje možete učiniti kako biste pomogli voljenoj osobi u nevolji, neke stvari mora učiniti Gospodin.
2. Također, ne može doći do trajnog poboljšanja bez pravednog korištenja slobode izbora. Nemojte pokušavati obići slobodu izbora. Ni sam Gospodin to ne bi učinio. Prisilna poslušnost ne blagoslivlja (vidi NiS 58:26–33).

Predložiti ću sedam načina kako možete pomoći.

Prvo, ljubav bez ograničenja... Drugo, nemojte osuđivati prijestupe, već pružite svaku nadu i podršku prijestupniku... Treće, podučavajte istinu... Četvrto, iskreno oprostite koliko god je potrebno... Peto, molite vjerujući. 'Mnogo može molitva pravednika ako je žarka' (Jakovljeva 5:16)...

Šesto, zadržite perspektivu... Kad se učine stvari koje vi realno možete učiniti, prepustite stvar u ruke Gospodnje i više se ne brinite. Nemojte osjećati krivnju jer ne možete učiniti više. Nemojte gubiti energiju na beskorisnu brigu... S vremenom ćete osjetiti porive i znati kako pružiti daljnju pomoć. Pronaći ćete više mira i sreće, nećete zanemarivati druge koji vas trebaju i moći ćete više pomoći jer ste zadržali vječnu perspektivu...

Zadnji prijedlog: nikada nemojte odustati od voljene osobe, nikada!« (Conference Report, travanj 1988., 69–71; ili *Ensign*, svibanj 1988., 60–61).

»Noa... sagradi lađu da spasi svoju obitelj«

6. lekcija

Mojsije 8:19–30; Postanak 6–9; 11:1–9

Svrha Pomoći polaznicima da žele živjeti dostojno i izbjegavati opačine svijeta.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeće stihove:
 - a) Mojsije 8:19–30; Postanak 6:5–22; 7:1–10. Noa propovijeda evanđelje, no ljudi ne slušaju (Mojsije 8:19–25). Zbog opačine ljudi, Gospodin naviješta da će uništiti sva bića na zemlji (Mojsije 8:26–30; Postanak 6:5–13). Gospodin zapovijeda Noi da izgradi arku i povede svoju obitelj i po dvoje od svakog živog bića (Postanak 6:14–22; 7:1–10).
 - b) Postanak 7:11–24; 8; 9:8–17. Kiša pada 40 dana i 40 noći (7:11–12). Svi ljudi i stvorenja koji nisu na arci umiru, a vode pokrivaju zemlju 150 dana (7:13–24). Kad se vode povuku, Noa, njegova obitelj i životinje napuštaju arku (8:1–19), i Noa prinosi žrtvu Gospodinu (8:20–22). Gospodin sklapa savez s Noom i postavlja dugu kao simbol saveza (9:8–17; obratite pažnju da 15 stih prijevoda Josepha Smitha navodi da je savez bio između Boga i Noe, a ne između Boga i svakog stvorenja).
 - c) Postanak 11:1–9. Nekoliko naraštaja nakon potopa ljudi pokušavaju izgraditi kulu do neba (Babilonska kula). Gospodin je pobrkao njihov jezik kako ne bi mogli razumjeti jedni druge i rastjeruje ih po cijeloj zemlji.
2. Dodatna čitanja: Hebrejima 11:7; Mojsije 7:32–36.
3. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, neke od njih možete iskoristiti kao dio lekcije:

Slike Izgradnja arke (62053; Umjetničke slike iz evanđelja 102); Noa i arka sa životinjama (62305; Umjetničke slike iz evanđelja 103); i Stvaranje – živa stvorenja (62483; Umjetničke slike iz evanđelja 100).

**Predloženi razvoj
lekcije**

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Ako je vaša učionica dovoljno velika, zamolite nekoliko polaznika da stanu u ravnu liniju s ispruženim rukama i da vrhovima prstiju dodiruju vrške prstiju osobe koja se nalazi pored njih. Objasnite da je potrebno otprilike 85 polaznika posloženih na taj način kako bi napravili liniju jednake duljine kao arka koju je izgradio Noa.
2. Pokažite ilustraciju na kraju lekcije kako biste pomogli polaznicima da si predoče Noinu arku u usporedbi s brodovima koji su im poznatiji.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Ljudi su odbacili Noin poziv na pokajanje; Noa gradi arku.

Podučite i raspravite o Mojsiju 8:19–30 i Postanak 6:5–22; 7:1–10. (Ako polaznici imaju pitanja glede 'čistih' i 'nečistih' životinja, možete ih uputiti na Levitski zakonik 11:1–31.)

- Kakav je bio svijet u vrijeme kad je Gospodin pozvao Nou da propovijeda evanđelje? (Vidi Mojsije 8:20–22.) Kakve sličnosti možete vidjeti između ljudi u Noino vrijeme i ljudi danas? Kako su ljudi u Noino doba mogli izbjeći uništenje? (Vidi Mojsije 8:23–24.) Kako nam slušanje i slijeđenje proroka pomaže izbjeći duhovno i vremenito uništenje?
- Zašto je Noa izgradio arku? (Vidi Hebrejima 11:7.) Crkveni vođe su nam savjetovali da »izgradimo osobnu arku« (W. Don Ladd, Conference Report, listopad 1994., 36; ili *Ensign*, studeni 1994., 29). Što možemo učiniti kako bismo duhovno zaštitili sebe i svoje obitelji? Za koje zapovijedi smatrate da su od naročite važnosti za našu zaštitu danas? (Možete upotrijebiti brošuru *Za snagu mladih* [34285] u vašoj raspravi.)
- Što mi možemo učiniti kako bismo bili materijalno spremni u slučaju nepogode ili druge potrebe? (Vidi citate ispod i citat od starješine L. Toma Perryja na 54. stranici.) Zašto mnogi od nas odgađaju donošenje potrebnih priprema? Kako se sada možemo više predati pripremi?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao: »Objava da se proizvodi i skladišti hrana može biti jednako važna za našu vremenitu dobrobit kao što je ukrcavanje na arku bilo za ljude u Noino doba« (Conference Report, listopad 1987., 61; ili *Ensign*, studeni 1987., 49).

Starješina W. Don Ladd je podučio: »Kad počne kišiti, prekasno je započeti graditi arku... Mi... trebamo slušati Gospodnje govornike. Trebamo smireno nastaviti kretati se naprijed i pripremiti se za ono što će zasigurno doći. Ne trebamo paničariti ili se plašiti, jer ako smo pripravnici, duhovno i vremenito, mi i naše obitelji preživjet ćemo bilo koji potop. Naše će arke ploviti morem vjere ako su naša djela bila stalno i sigurno pripremanje za budućnost« (Conference Report, listopad 1994., 37; ili *Ensign*, studeni 1994., 29).

- Koje je kvalitete Noa demonstrirao izgradnjom arke? (Odgovor može uključiti vjeru, poslušnost i naporan rad.) Kako možemo ojačati te kvalitete kod sebe?

Predsjednik Spencer W. Kimball je objasnio da kad je Noa gradio arku, »nije bilo dokaza o kiši ili potopu... Njegova upozorenja smatrana su iracionalnim... Kako je glupo graditi arku na suhom tlu pod suncem koje sjaji i dok se život uobičajeno odvija! No vrijeme je isteklo. Arka je dovršena. Poplave su stigle. Neposlušni i buntovni su se utopili. Čudo arke je uslijedilo nakon vjere prikazane u njezinoj izgradnji« (*Faith Precedes the Miracle* [Vjera prethodi čudesima] [1972.], 5–6).

2. Gospodin je očistio zemlju s potopom.

Pročitajte i raspravite o Postanku 7:11–24; 8; i 9:8–17.

- Što se dogodilo kad je došao potop? (Vidi Postanak 7:23.) Koje »arke« mi imamo danas koje nam mogu pomoći spašavajući nas od zla oko nas? (Možete napisati odgovore na ploču i pozvati polaznike da navedu kako su im te »arke« pomogle da budu zaštićeni. Mogući odgovori uključuju dom i obitelji, prijatelje, hramove, vjeronauk, crkvene sastanke, molitvu, Sveta pisma i živuće proroke.) Kako možemo pomoći drugima da nađu utočište u tim »arkama«?
- Nakon što je kiša prestala, zašto je Noa poslao golubicu s arke? (Vidi Postanak 8:8.) Što se dogodilo prva dva puta kad je pustio golubicu? (Vidi Postanak 8:8–11.) Što se dogodilo treći put? (Vidi Postanak 8:12.)
- Što je prvo Noa učinio nakon što je sišao s arke? (Vidi Postanak 8:20.) Kako možemo pokazati našu zahvalnost Gospodinu kad nam pomaže u teškoj situaciji?
- Što je Bog stavio na nebo nakon potopa? (Vidi Postanak 9:13.) Što je Bog rekao da će duga predstavljati? (Vidi Postanak 9:12–13, 16–17.) Kakav je savez Bog sklopio s Noom? (Vidi Postanak 9:8–11, 15.)

3. Ljudi grade Babilonsku kulu.

Pročitajte i raspravite o Postanku 11:1–9.

- Zašto su Noini potomci odlučiti izgraditi kulu? (Vidi Postanak 11:4.) Što mislite da su željeli postići pribavljajući »sebi ime«? Koja je razlika između pribavljanja imena sebi i uzimanja na sebe imena Kristovog? Koje odgovornosti preuzimamo na sebe kad nosimo ime Kristovo? (Vidi Mosija 18:8–10.)
- Što je rezultat pokušaja izgradnje kule do neba? (Vidi Postanak 11:5–9.) Zašto ne možemo dosegnuti nebo sami ili ljudskim metodama? Koji je Gospodinov način za nas da dosegnemo nebo?

Zaključak

Objasnite da su ljudi koji su gradili Babilonsku kulu kažnjeni jer su pokušali doći do neba svjetovnim načinom. S druge strane, Noa i njegova obitelj spašeni su od potopa jer su živjeli prema Božjim zapovijedima.

Posvjedočite da je jedini način da dosegnemo nebo – da se vratimo živjeti s našim Nebeskim Ocem – kroz evanđelje Isusa Krista. Moramo živjeti pravedno, kao Noa, imajući vjeru u Krista, kajući se za naše grijehе, primajući svete uredbe i izdržavajući do kraja naših života. Ako učinimo te stvari, uzdići ćemo se iznad zla i moći se vratiti u nazočnost Božju.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Henok vidi Noino doba u viziji

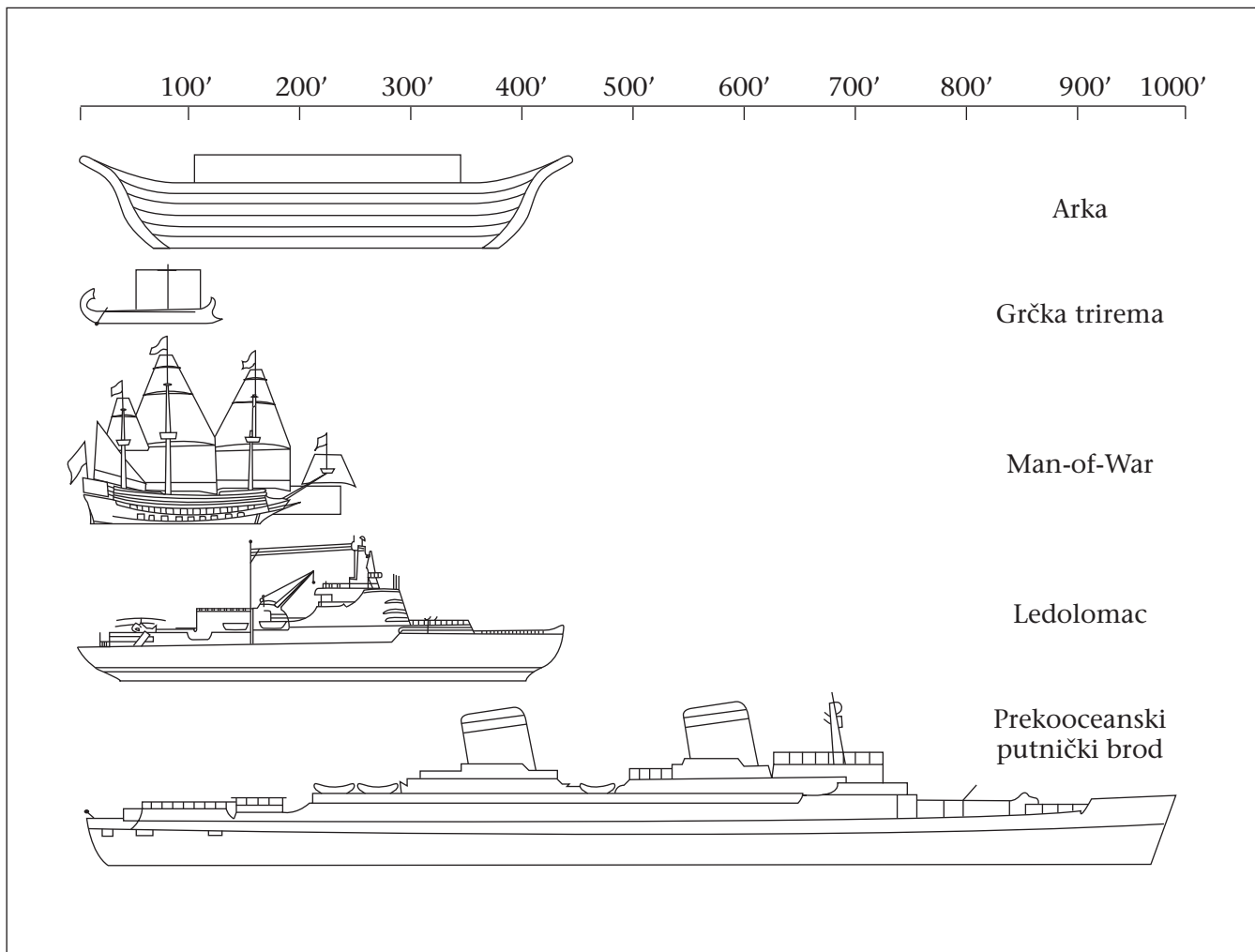
Henok, Noin pradjed, u viziji je vidio opačinu Noinog naraštaja i potop kao posljedicu (Mojsije 7:41–52). Henok je bio žalostan zbog te opačine, i zamolio je

Gospodina da se smiluje Noi i njegovoj djeci. Gospodin je obećao Henoku da više nikada neće uništiti svijet potopom (Mojsije 7:51). Gospodin je također obećao Henoku da će Noa biti njegov potomak, i tako će Henokovo potomstvo ostati na zemlji i nakon potopa (Mojsije 7:52; 8:2, 6, 8–9). Gospodin je obnovio taj savez s Noom nakon potopa (Postanak 9:8–17; obratite pažnju da se u prijevodu Josepha Smitha 9 i 11 stih odnose na Gospodinov savez s Henokom).

2. Gospodin je sačuvao pravedne

Kao što su Noa i njegova obitelj sačuvani od potopa zbog svoje pravednosti, Gospodin je također zaštitio pravednike u vrijeme Babilonske kule. Ukratko raspravite priču o Jaredu i njegovom bratu, kako je ispričana u Eteru 1:1–5, 33–37, i zašto njihov jezik nije izmijenjen.

Usporedba veličina raznih brodova (vidi aktivnost za privlačenje pažnje)

Abraham 1:1–4; 2:1–11; Postanak 12:1–8; 17:1–9

Svrha Pomoći polaznicima razumjeti blagoslove i odgovornosti Abrahamovog saveza.

Priprema

1. Uz molitvu proučite Abraham 1:1–4; 2:1–11, Postanak 12:1–8; 17:1–9. Abraham teži biti pravedan i živjeti dostojno Božjih blagoslova. Bog sklapa savez s Abrahamom, obećavši mu da će imati brojno potomstvo koje će primiti obećanu zemlju i blagoslove svećeništva i evanđelja.
 2. Dodatno čitanje: Postanak 15; Nauk i savezi 132:19–24, 29–32.
 3. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, neke od njih možete iskoristiti kao dio lekcije:
Slike misionara (62611) i pripadajući hram.
-

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije.

- Što je patrijarhalni blagoslov?

Prvo predsjedništvo je izjavilo: »Patrijarhalni blagoslovi [su] nadahnete izjave o porijeklu primatelja i, kad su nadahnuti Duhom, nadahnuti i proročka izjava o životnoj misiji primatelja, zajedno s blagoslovima, upozorenjima i poticajima za koje patrijarh može primiti nadahnuće... Realizacija svih obećanih blagoslova uvjetovana je vjernošću evanđelju našeg Gospodina« (pismo predsjednicima okola, 28. lipnja 1957., citat iz Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2. izdanje [1966.], 558).

- Koliko vas je primilo svoj patrijarhalni blagoslov? Što znači kad patrijarh izjavi naše porijeklo u blagoslovu? (Kad patrijarh izjavi naše porijeklo, objavljuje nam da smo potomci proroka Abrahama po Efrajimu, Manašeu ili drugim Abrahamovim potomcima.)

Objasnite da ova lekcija govori o blagoslovima koje možemo primiti i odgovornostima koje imamo kao Abrahamovo potomstvo.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Bog sklapa savez s Abrahamom.

Podučite i raspravite o Abrahamu 1:1–4; 2:1–11; i Postanku 12:1–8; 17:1–9.

- Kad je Abraham bio mladić, želio je biti pravedan i živjeti dostojno blagoslova Božjih. Prema Abrahamu 1:2–4, koje je blagoslove Abraham želio?

- Bog je uputio Abrahama i njegovu obitelji da napuste svoj dom u Uru i otputuju u zemlju koju su nazvali Haran (Abraham 2:1–4). Tamo je Abraham molio i primio viziju u kojoj je Bog sklopio savez da će blagosloviti njega i njegovo potomstvo. To se naziva Abrahamov savez. Koje je blagoslove Bog obećao Abrahamu u tom savezu? (Vidi Abraham 2:6–11; Postanak 12:1–8; 17:1–9. Možete istaknuti da je Abraham morao čekati mnogo godina prije nego što su neki od tih blagoslova ispunjeni, a ispunjavaju se još i danas.)

Sljedeća tabela može vam pomoći sažeti blagoslove Abrahamovog saveza. Možete nacrtati skraćenu tabelu na ploču, ostavljajući prostor da se doda stupac »Odgovornosti« kako je prikazano na 29. stranici:

Blagoslovi i odgovornosti Abrahamovog saveza			
Zemaljski blagoslovi:	Obećana zemlja za življenje (Abraham 2:6, 19; Postanak 12:7; 17:8)	Veliko potomstvo (Abraham 2:9–10; Postanak 12:2–3; 17:2, 4–6)	Evandjelje Isusa Krista i svećeništvo za Abrahama i njegovo potomstvo (Abraham 2:9–11; Postanak 17:7)
Vječne usporedbe:	Celestijalno kraljevstvo (NiS 88:17–20)	Vječni brak i vječni porast (NiS 132:19–22)	Uzvišenje i vječni život (NiS 132:23–24)

2. Mi smo baštinici blagoslova i odgovornosti Abrahamovog saveza.

Objasnite sa su svi članovi Crkve »potomstvo Abrahamovo«, što znači da smo mi njegovo potomstvo. Starješina Joseph Fielding Smith je rekao: »Velika većina onih koji postanu članovi Crkve doslovni su Abrahamovi potomci kroz Efrajima, Josipova sina. Oni koji nisu doslovni potomci Abrahama i Izraela moraju to postati, a kad budu kršteni i potvrđeni, pricijepljeni su u stablo i imaju pravo na sva prava i povlastice kao baštinici« (»How One May Become of the House of Israel« [Kako netko može postati dio doma Izraelova], *Improvement Era*, listopad 1923., 1149).

- Kao potomstvo Abrahamovo, članovi Crkve su baštinici blagoslova i odgovornosti Abrahamovog saveza. Kako postajemo baštinici tog saveza? (Kad se krstimo u Crkvu, obećanje Abrahamovog saveza o *spasenju* obnavlja se s nama. Kad se zapečatimo u hramu, obećanje Abrahamovog saveza o *uzvišenju* obnavlja se s nama. Kako bismo primili blagoslove saveza, moramo ispuniti pridružene odgovornosti i živjeti dostojno.)

Starješina Bruce R. McConkie je objasnio:

»Abraham je prvo primio evanđelje krštenjem (što je savez spasenja); zatim mu je podijeljeno više svećeništvo i ušao je u hramski brak (što je savez uzvišenja), stekavši sigurnost da će imati vječni porast; naposljetku je primio obećanje da će svi ti blagoslovi biti ponuđeni svom njegovom smrtnom potomstvu. (Abr. 2:6–11; NiS 132:29–50.) U božansko obećanje Abrahamu uključeno je i uvjerenje da će Krist doći po njegovoj liniji te da će Abrahamovo potomstvo primiti obećanu zemlju kao vječno nasljeđe. (Abr. 2; Post. 17; 22:15–18; Gal. 3.)

Sva ta obećanja zajedno nazivaju se *Abrahamov savez*. Taj savez je obnovljen s Izakom (Post. 24:60; 26:1–4, 24), a zatim i s Jakovom. (Post. 28; 35:9–13; 48:3–4.) *Oni dijelovi koji se odnose na osobno uzvišenje i vječni porast obnavljaju se sa svakim članom doma Izraelova koji uđe u red celestijalnog braka; kroz taj red sudionici postaju nasljednici svih blagoslova koji pripadaju Abrahamu, Izaku i Jakovu. (NiS 132; Rim. 9:4; Gal. 3; 4.)*” (*Mormon Doctrine* [Mormonska doktrina], 2. izdanje [1966.], 13).

- Koje blagoslove možemo primiti kroz Abrahamov savez? (Možemo primiti sve blagoslove koje je primio Abraham, kako je navedeno u prethodnoj tabeli. Ti blagoslovi uključuju evanđelje, svećeništvo, uzvišenje i vječne obiteljske odnose.)
- Koje su naše odgovornosti kao baštinici Abrahamovog saveza? (Vidi Abraham 2:9, 11; Postanak 18:19. Trebamo pomagati svoj Božjoj djeci, živima i mrtvima, primiti sve blagoslove evanđelja. Također trebamo slušati Božje zapovijedi.)

Ako ste nacrtali tabelu s 28. stranice na ploču, dodajte popis na dnu tabele, navodeći naše odgovornosti kako slijede:

Odgovornosti:	Pomoći svoj Božjoj djeci primiti sve blagoslove evanđelja (Abraham 2:9, 11)	Slušati Božje zapovijedi (Postanak 18:19)
---------------	---	---

- Kako možemo pomoći drugima primiti evanđelje? (Obavljajući misionarski rad, vršeći hramske uredbe za preminule i tako da budemo primjer pravednosti. Možete pokazati slike hrama i misionara.)

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao: »Odgovornost potomstva Abrahamova, a to smo mi, je da budu misionari koji će ‘obnašati to službeništvo i svećeništvo za sve narode’ (Abraham 2:9)« (Conference Report, travanj 1987., 107; ili *Ensign*, svibanj 1987., 85).

Starješina Boyd K. Packer je iznio sljedeću analogiju kako bi naglasio našu odgovornost da dijelimo evanđelje s drugima:

Zamislite da nas je naš biskup zadužio da isplaniramo piknik za članove odjela. To će biti najbolji društveni događaj u povijesti odjela i ne treba štedjeti. Rezervirali smo prekrasno mjesto za izlet u prirodi. To je mjesto samo za nas.

Dan je došao i sve je savršeno. Stolovi su postavljeni, a gozba je spektakularna. Tada, u trenutku izricanja blagoslova, na izletu se pojavi stari automobil koji

zaškripi da bi stao. Zabrinuti čovjek podigne haubu, a ispod nje se pojavi para. Nekoliko djece izađe iz auta. Nervozna majka odnese kutiju s hranom do obližnjeg stola. Stavi nekoliko ostataka na stol, pokušavajući napraviti obrok od toga za svoju gladnu djecu. No nemaju dovoljno.

Tada jedna od djevojčica vidi naš stol. Povuče svog brata prema nama i progura svoju glavicu između vas i mene. Mi se pomaknemo. Djevojčica kaže: »Pogledaj ono; baš me zanima kakvog je okusa.«

Što bismo mi učinili? Bismo li ignorirali ljude ili im rekli da zašute? Bismo li ih uputili natrag za njihov stol i dali im nešto hrane koja nam zapravo ne treba? Ili bismo ih pozvali da nam se pridruže, da sjednu s nama i podijele gozbu, te da nam dopuste da im pomognemo popraviti njihov auto i damo im nešto za put?

Starješina Packer je rekao: »Može li postojati veći užitak od onoga kad vidimo koliko ta gladna djeca mogu pojesti? Može li se pronaći veće zadovoljstvo osim da prekinemo naše slavlje kako bismo [im] pomogli popraviti njihov automobil? ...

»Postoje ljudi širom svijeta i oko nas – naši susjedi, naši prijatelji, neki u našim vlastitim obiteljima – koji su, duhovno govoreći, gladni. Neki od njih umiru od gladi! Ako to sve zadržimo za sebe, to je kao da se gostimo pred gladnima« (Conference Report, travanj 1984., 59–61; ili *Ensign*, svibanj 1984., 41–42).

- Što ova analogija podučava o našoj odgovornosti da pomognemo drugima primiti blagoslove evanđelja? (Blagoslovljeni smo s puninom evanđelja, najvećom gozбом koju je svijet ikad vidio [NiS 58:8–12]. Bog očekuje od nas da podijelimo taj blagoslov s drugima, živima i mrtvima.)
- Na koji je način izjava o porijeklu u našem patrijarhalnom blagoslovu poput poziva da ispunimo naše odgovornosti kao baštinici Abrahamovog saveza? (Izjavom da smo mi potomstvo Abrahamovo, naš patrijarhalni blagoslov ponovo naglašava našu povlasticu da primimo blagoslove Abrahamovog saveza i našu obvezu da ispunimo odgovornosti.)

Zaključak

Posvjedočite o blagoslovima Abrahamovog saveza. Potaknite polaznike da ispune svoje odgovornosti kao baštinici ovog saveza.

Dodatna ideja za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete ga upotrijebiti kao dio lekcije.

Izazov života u svijetu

Objasnite da su drevni Izraelci bili okruženi mnogim narodima čiji pripadnici nisu vjerovali u pravoga Boga. Ti narodi su bili Asirci, Babilonci, Egipćani i drugi.

- Zašto mislite da je Gospodin postavio svoj narod saveza u drevni svijet umjesto tamo gdje bi mogli biti sami? (Vidi Ponovljeni zakon 4:6–8. Želio ih je postaviti primjerom za druge i ispuniti Abrahamov savez da blagoslovi sve narode.)

Objasnite da mnoge priče u Starom zavjetu pokazuju uspjeh ili neuspjeh Gospodinova naroda da obdržava svoje saveze i utječe na druge da budu pravedni. Abraham, Josip, Daniel, Estera i mnogi drugi bili su pravedan utjecaj. Samson, Ahab, djeca Izraela koja lutaju u divljini i drugi dopustili su svijetu da utječe na njih.

Kao i sa drevnim Izraelom, Gospodin je postavio nas, njegov narod saveza u posljednje dane, u svijet. Naš izazov je utjecati na svijet na pravedan način umjesto da dozvolimo svijetu da utječe na nas na nepravedan način.

8.

lekcija

Živjeti pravedno u opakom svijetu

Postanak 1 –14; 18–19

Svrha Osnažiti odluku svakog polaznika da se čvrsto drži pravednih mjerila u vrijeme porasta opačine.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma. Napomena: Postanak 17:5 govori o tome kad je Gospodin promijenio Abramovo ime u Abraham. Ime *Abraham* koristi se u ovoj lekciji.
 - a) Postanak 13. Nakon što su jedno vrijeme živjeli u Egiptu zbog gladi u zemlji Kanaan, Abraham i njegova obitelj vratili su se u Kanan. Abraham se naselio u Hebronu, a njegov nećak Lot u blizini Sodome.
 - b) Postanak 14:1–2, 8–24. Lot je zarobljen tijekom bitke kraljeva, a Abraham ga je spasio (14:1–2, 8–16). Abraham plaća desetinu Melkisedeku i odbija prihvatiti ratni plijen od kralja Sodome (14:17–24).
 - c) Postanak 18:16–33; 19:1–29. Gospodin najavljuje da će uništiti Sodomu i Gomoru zbog opačine ljudi (18:16–22). Abraham moli Gospodina da sačuva gradove ako može pronaći pravednike u njima (18:23–33). Lot i njegova obitelj primaju zapovijed da napuste Sodomu (19:1–23; obratite pažnju da je u prijevodu Josepha Smitha, Postanak 19:11–13 navedeno da Lot *nije* ponudio svoje kćeri ljudima u Sodomi; umjesto toga, pokušao je zaštititi svoje kćeri od njih). Gospodin uništava Sodomu i Gomoru (19:24–29).
2. Dodatno čitanje: Postanak 12.
3. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, donesite novije novine u razred.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Pokažite polaznicima noviji primjerak novina. Bez zadržavanja na određenim novostima, komentirajte kako smo okruženi nepravednim utjecajima. Objasnite da ova lekcija govori o važnosti toga da budemo pravedni iako je opačina svuda oko nas.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike tečaja da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Abraham i njegova obitelj smještaju se u Hebronu, a Lot i njegova obitelj u blizini Sodome.

Podučite i raspravite Postanak 13.

Možete dati kratak pregled Abrahamovog puta do ovog trenutka njegovog života. Odrastao je u Uru Kaldejskomu, zatim ga je Gospodin odveo u Haran

(Postanak 11:31; Abraham 2:1–5). Gospodin ga je kasnije izveo iz Harana u zemlju Kanaan i obećao: »Tvome ću potomstvu dati ovu zemlju.« (Postanak 12:7). Zbog gladi u Kanaanu, Abraham i njegova obitelj otišli su u Egipat (Postanak 12:10). Postanak 13 počinje govoreći o povratku Abrahama i njegove obitelji u Kanaan iz Egipta.

- Zašto Abraham i Lot i njihove obitelji nisu mogli živjeti skupa kad su se vratili u Kanaan iz Egipta? (Vidi Postanak 13:5–7.) Što učimo o Abrahamu iz njegovih izjava u Postanku 13:8–9? Kako možemo slijediti Abrahamov primjer kad se sukobimo s članovima obitelji ili drugima?
- Gdje je Lot odlučio živjeti? (Vidi Postanak 13:10–12.) Istaknite da su ljudi u Sodomi bili krajnje opaki (Postanak 13:13), no Lot je ipak odlučio živjeti u njihovoj blizini. Zbog čega je zemlja u blizini Sodome bila privlačna Lotu? (Vidi Postanak 13:10. Bila je »posvuda natapana« i prekrasna.)
- U početku, Lot je »živio po mjestima u dolini«, izvan Sodome, ali je »razapeo svoje šatore [prema] Sodom[i]« (Postanak 13:12). Kasnije je živio u samoj Sodomi (Postanak 14:12). Što bismo mi mogli učiniti da je duhovno jednako okretanju naših šatora prema Sodomi? (Možemo se okružiti opačinom umjesto da se držimo podalje ili možemo si dopustiti da napravimo male grijehe, a da ne razmišljamo kako nas oni mogu odvesti do većih.) Kako možemo promijeniti svoje ponašanje prije nego što mali problemi ili grijesi postanu veliki?
- Poput Lota, narod kralja Benjamina u Mormonovoj knjizi također je razapeo svoje šatore u određenom smjeru. U što su njihovi šatori gledali? (Vidi Mosija 2:6). Kako mi možemo okrenuti naše domove više prema hramu umjesto prema svjetovnim mjestima?

2. Abraham spašava Lota, plaća desetinu Melkisedeku i odbija prihvatiti ratni plijen od kralja Sodome.

Podučite i raspravite o Postanku 14:1–2, 8–24.

- Dok je Lot živio u Sodomi, kraljevi nekoliko gradova – država, uključujući Sodomu i Gomoru, započeli su međusobno ratovati (Postanak 14:1–2, 8–9). Što se dogodilo s Lotom tijekom rata? (Vidi Postanak 14:10–12.) Kako je Abraham pomogao Lotu nakon što je bio zarobljen? (Vidi Postanak 14:13–16.)
- S kim se Abraham sastao nakon što je spasio Lota? (Vidi Postanak 14:17–18.) Tko je bio Melkisedek? (Vidi Postanak 14:18; vidi i NiS 107:1–2.) Što je Abraham dao Melkisedeku? (Vidi Postanak 14:20.)
- Zašto je Abraham odbio prihvatiti išta kao nagradu od kralja Sodome? (Vidi Postanak 14:21–24. On nije želio primiti ništa od nepravednog kralja.) Što se može smatrati »končićem« nemorala u današnjem svijetu? Što se može smatrati »končićem« nepoštenja? Kako ponekad radimo kompromis u količini nepravednosti koju smo spremni prihvatiti u zabavi koju tražimo? Zašto je važno da pokušamo ne dozvoliti ni najmanjoj svjetovnosti da uđe u naše živote? (Vidi 2. Nefi 28:20–21.)
- Što možemo naučiti o Abrahamovoj predanosti Gospodinu uspoređujući njegove reakcije prema Melkisedeku i kralju Sodome?

3. Gospodin uništava Sodomu i Gomoru.

Podučite i raspravite o Postanku 18:16–33; 19:1–29.

- Zbog opaćine ljudi u Sodomi i Gomori, Gospodin je planirao uništiti gradove (Postanak 18:20–21). Što je Abraham tražio od Gospodina nakon što je saznao za njegov naum? (Vidi Postanak 18:23–32.) Što možemo naučiti iz činjenice da je Gospodin spreman poštediti gradove ako se u njima nađu pravednici?
- Zašto je Lotu rečeno da napusti Sodomu? (Vidi Postanak 19:12–13, 15.) Kako su Lotovi zetovi reagirali kad ih je zamolio da napuste grad? (Vidi Postanak 19:14.) Zašto neki ljudi odbijaju da se udalje od loših utjecaja čak i kad su svjesni opasnosti?
- Koji su savjet anđeli dali Lotu i njegovoj obitelji kad su napuštali grad? (Vidi Postanak 19:17.) Istaknite da je Spasitelj dao sličan savjet svojim sljedbenicima (Luka 9:62; 17:29–32; NiS 133:14–15). Što »ne obaziri se« predstavlja? (Opiranje da žrtvujemo ono što se traži od nas; nepotpuna predanost da slijedimo Krista.) Kako se mi ponekad možemo obazirati?
- Što se dogodilo s Lotovom ženom kad se osvrnula prema Sodomi? (Vidi Postanak 19:26.) Što nas priča o Lotovoj ženi podučava o pokajanju? (Kako bismo se pokajali moramo promijeniti naša srca i naše ponašanje. Kako bismo to učinili, ponekad moramo odabrati novu okolinu i nove suradnike.)
- Što je Lot izgubio jer je »razapeo svoje šatore [prema] Sodom[i]«? Što mi možemo izgubiti ako se stavimo u položaj za koji znamo da će nam biti kušnja? Kako to utječe na nas kad dopuštamo sebi da smo okruženi opaćinom, čak iako nismo izravno sudionici grešnih djela?
- Što Postanak 19:29 navodi kao razlog zbog kojeg je Lot pošteđen kad su Sodoma i Gomora uništeni? (Gospodin se prisjetio Abrahamove pravednosti.) Kako naše pravedno ponašanje može koristiti drugima?

Predsjednik Spencer W. Kimball je rekao: »Naš je svijet sada sličan kao u vrijeme nefijskog proroka koji je rekao: '...kad ne bi bilo molitava pravednika... vi biste već sad bili pogođeni posvemašnjim uništenjem...' (Alma 10:22.) Naravno, ima mnogo pravednih i vjernih koji žive sve zapovijedi i čiji životi i molite čuvaju svijet od uništenja« (Conference Report, travanj 1971., 7; ili *Ensign*, lipanj 1971., 16).

Zaključak

Posvjedočite o važnosti čuvanja od grijeha, čak i ako je zlo posvuda oko nas. Potaknite polaznike da teže biti pravedan utjecaj u svijetu umjesto da dopuste da svjetovne stvari utječu na njih.

Možete zaključiti sa sljedećom izjavom starješine M. Russella Ballarda:

»U Crkvi često citiramo dvostih: 'Budite u svijetu, no ne od svijeta.' Kako gledamo televizijske emisije koje prikazuju bogohuljenje, nasilje i nevjeru uobičajenim, pa čak i privlačnim, često poželimo da se isključimo iz svijeta na neki način i izoliramo svoje obitelji od toga...

Možda bismo trebali prethodno spomenuti dvostih istaknuti kao dva odvojena savjeta. Prvo: '*Budi u svijetu.*' Uključite se; budite informirani. Pokušajte imati razumijevanja, tolerancije i cijeniti razlike. Značajno doprinesite društvu kroz

služenje i angažiranost. Drugo: *'Nemojte biti od svijeta.'* Nemojte slijediti pogrešne staze ili se prilagođavati kako biste obuhvatili ili prihvatili ono što nije ispravno...

Članovi Crkve trebaju utjecati više nego što se utječe na nas. Trebamo raditi kako bismo zaustavili val grijeha i nasilja umjesto da pasivno budemo nošeni. Svatko od nas treba riješiti problem umjesto da ga izbjegavamo ili ignoriramo« (Conference Report, travanj 1989., 100–101; ili *Ensign*, svibanj 1989., 80).

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Grijesi Sodome i Gomore

Kao što je navedeno u Postanku 19:4–11 i u Postanku 19:9–5 u prijevodu Josepha Smitha, ljudi u Sodomi i Gomori sudjelovali su u odvratnim seksualnim grijesima. No ti grijesi, iako ozbiljni, nisu bili jedini grijesi zbog kojih su gradovi uništeni. Neka polaznik pročita Ezekiel 16:49–50 na glas, a s razredom raspravite ostale grijehe za koje su stanovnici Sodome i Gomore bili krivi. Pomognite polaznicima razumjeti da možemo biti uništeni za naizgled male grijehe kao i za velike.

2. Voditi primjerom

Kako biste prikazali jedan od načina kako svetac posljednjih dana može utjecati na dobro umjesto da na njega utječe svijet, možete prikazati film »Leading by Example«, segment iz *Old Testament Video Presentations* (53224) u trajanju od sedam minuta. U ovom segmentu, pravedan primjer djevojke pomaže prijatelju da se obrati na evanđelje Isusa Krista.

9.

lekcija

»Bog će već providjeti janje«

Abraham 1; Postanak 15–17; 21–22

Svrha Pomoći polaznicima bolje razumjeti žrtvu Nebeskog Oca u prinošenju svog Sina dok uče o Abrahamovoj spremnosti da žrtvuje Izaka.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma. Napomena: Postanak 17 govori o tome kako je Gospod promijenio Abramovo ime u Abraham i Sarijino ime u Sara (vidi stihove 5, 15). U ovoj lekciji koriste se imena *Abraham* i *Sara*.
 - a) Abraham 1:1, 5–20. Dok je bio mladić, Abrahama su progonili lažni faraonovi svećenici. Pokušali su ga žrtvovati, no spasio ga je Jahve.
 - b) Postanak 15–17; 21. Kasnije u svom životu, Abraham želi potomstvo i ono mu je obećano (15:1–6). Sara daje Hagaru Abrahamu za ženu; Hagara rađa Jišmaela (16:1–16). Bog ponovo govori o njegovom savezu s Abrahamom, obećavši da će on biti otac mnogih naroda (17:1–14; vidi 7. lekciju). Najavljuje se rođenje Izaka, kroz kojeg će se savez nastaviti (17:16–22). Sara rađa Izaka (21:1–12).
 - c) Postanak 22. Bog zapovijeda Abrahamu da žrtvuje Izaka (22:1–2). Abraham se priprema da žrtvuje Izaka, no Bog daje ovna za žrtvu (22:3–19).
2. Dodatna čitanja: Hebrejima 11:8–19; Jakovljeva 2:21–23; Jakov 4:5; Nauk i svezi 132:34–36.
3. Ako koristite drugu aktivnost za privlačenje pažnje, zamolite polaznike barem tjedan dana prije ove lekcije da se pripreme ispričati o tome kako su bili blagoslovljeni jer su bili spremni žrtvovati.
4. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, možete ih iskoristiti kao dio lekcije:

Slike Anđeo spašava Abrahama (62607; Umjetničke slike iz evanđelja 104) i Abraham se sprema žrtvovati Izaka (62054; Umjetničke slike iz evanđelja 105).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Zamolite polaznike da razmisle o osobi koju puno vole ili o stvari koja im je dragocjena.
 - Kako biste se osjećali kad bi Bog tražio da se odreknete toga ili da žrtvujete tu osobu ili stvar? Što biste učinili?
2. Zamolite polaznike da ispričaju o slučaju kad su bili blagoslovljeni jer su bili spremni žrtvovati.

Nakon tih aktivnosti, objasnite da je Bog zapovjedio Abrahamu da žrtvuje svog sina Izaka, kojeg je Abraham puno volio. Iako od Abrahama na kraju nije tra-

ženo da izvrši tu žrtvu, njegova spremnost da to učini »mu se uračuna kao pravednost« (NiS 132:36). Zbog Abrahamove pravednosti, on i njegovi potomci bili su uvelike blagoslovljeni.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Abrahama su zamalo žrtvovali lažni faraonovi svećenici.

Podučite i raspravite o Abrahamu 1:1, 5–20. Dio ove lekcije usredotočuje se ne Božju zapovijed da Abraham žrtvuje Izaka. Kao pomoć polaznicima da razumiju važnost ove zapovijedi i dubinu Abrahamove vjere, lekcija započinje s kratkom raspravom o Abrahamovom iskustvu kad je on, kao mladić, zamalo žrtvovan od strane lažnih faraonovih svećenika.

- Kakve su bile okolnosti u Kaldeji dok je Abraham tamo živio? (Vidi Abraham 1:1, 5–8.) Što su lažni faraonovi svećenici pokušali učiniti Abrahamu? (Vidi Abraham 1:7, 12.) Kako je Abraham spašen od tih lažnih svećenika? (Vidi Abraham 1:15–16, 20.)
- Kako je Abrahamovo iskustvo na oltaru lažnih svećenika pomoglo njemu da se pripremi za buduće kušnje? Kako nam naše kušnje mogu pomoći da se pripremimo za buduće teškoće?

2. Abraham je imao djecu od Hagare i Sare.

Podučite i raspravite o Postanku 15–17; 21.

- Koje je obećanje Gospodin dao Abrahamu glede djece? (Vidi Postanak 15:1–6.) Zašto je Sara dala Hagaru Abrahamu za ženu? (Vidi Postanak 16:1–3; NiS 132:34–35.) Koje je obećanje Gospodin dao Hagari? (Vidi Postanak 16:10–11.)
- Što je Gospodin objavio Abrahamu u Postanku 17:15–16, 19 i 21? Kako je Abraham odgovorio? (Vidi Postanak 17:17. Obratite pažnju na to da Biblija govori da se Abraham »nasmijao« kad je čuo da će Sara roditi sina, što je alternativni prijevod hebrejske riječi »radovao«. Biblija u prijevodu Josepha Smitha navodi da se Abraham »radovao« zbog novosti.)
- Što nas objava da će Abraham i Sara imati sina podučava o tome kako Bog ispunjava svoja obećanja? (Bog će ispuniti svoja obećanja, iako ne neophodno na način ili u vrijeme kako bismo mi to očekivali. Istaknite da su Abraham i mnogi drugi u Svetim pismima morali vjerno čekati dugi niz godina prije ispunjenja obećanih blagoslova.)
- Kako su obećanja koja je Bog dao glede Izaka bila drugačija od onih koja se odnose na Jišmaela? (Vidi Postanak 17:19–21.)

3. Bog zapovijeda Abrahamu da žrtvuje Izaka.

Podučite i raspravite o Postanku 22.

- Zašto je Bog zatražio od Abrahama da žrtvuje Izaka? (Vidi Postanak 22:1. U engleskoj verziji Biblije u izdanju svetaca posljednjih dana nalazi se fusnota koja navodi da riječ *kušnja* u tom stihu znači ispit ili dokazivanje.) Zašto je

ovo bio težak ispit za Abrahama? (Ne samo da je Izak bio njegov sin, već je Bog obećao Abrahamu da će se Abrahamov savez nastaviti kroz Izaka i njegovo potomstvo [Postanak 17:19]. Drugi razlog zbog kojeg bi to bilo teško za njega je što je, dok je bio mladić, Abraham sam gotovo bio žrtvovan od strane lažnih faraonovih svećenika [Abraham 1:1, 5–20].)

- Kako je Abraham reagirao na Božju zapovijed da žrtvuje Izaka? (Vidi Postanak 22:2–3.) Što možemo naučiti od Abrahama o vjeri i poslušnosti? (Vidi Hebrejima 11:17–19; Jakovljeva 2:21–23.)
- Kako je Izak reagirao na tu situaciju? (Vidi Postanak 22:3–10. Ništa ne ukazuje na to da se Izak protivio Abrahamovoj namjeri da ga žrtvuje.)

Starješina Dallin H. Oaks je objasnio: »Kad su došli na određeno mjesto, Abraham je izgradio oltar i na njega stavio drva. Zatim, prema Bibliji: 'Abraham... sveže svog sina Izaka i položi ga po drvima na žrtvenik' (Postanak 22:9). Što je Izak mislio kad je Abraham poduzeo tako čudno djelo? Biblija ne spominje borbu ili protiviljenje. Izakova šutnja može se objasniti jedino njegovim povjerenjem u i poslušnošću prema svom ocu« (Conference Report, listopad 1992., 51; ili *Ensign*, studeni 1992, 37).

- Abrahamova spremnost da žrtvuje Izaka bila je prilika spremnosti Nebeskog Oca da žrtvuje svog Jedinorođenca (Jakov 4:5; Postanak 22:8, 13). Koje su sličnosti između iskustva Abrahamova i Nebeskog Oca? U čemu je najveća razlika?
- Na koji se način mi možemo usporediti s Izakom? Ako Izak predstavlja nas, koga predstavlja ovan u grmlju? Kako vam ove usporedbe pomažu bolje razumjeti ljubav Nebeskog Oca za vas u žrtvovanju njegovog Sina?

Starješina Dallin H. Oaks je rekao: »Ova priča... pokazuje dobrotu Božju u zaštiti Izaka i davanju zamjene kako on ne bi morao umrijeti. Zbog naših grijeha i naše smrtnosti, mi smo, poput Izaka, osuđeni na smrt. Kad nestane sve nade, naš Otac na nebu daje Jaganjca Božjeg, a njegovom žrtvom mi smo spašeni« (Conference Report, listopad 1992., 51; ili *Ensign*, studeni 1992., 37).

- Što je Abraham dokazao ovim ispitom? (Vidi Postanak 22:11–12.) Pozovite polaznike da ispričaju o drugim situacijama, iz Svetih pisama ili osobnim, gdje su pojedinci bili testirani kao mogućnost da dokažu svoju vjernost. Također zamolite polaznike da ispričaju o radosti i blagoslovima koji su došli kroz pokazivanje vjernosti.
- Zašto se u Postanku 22:16 Izak spominje kao jedini Abrahamov sin? (Izak je bio sin kroz kojeg će se nastaviti savez. Ova referenca također naglašava paralelu između Izaka i našeg Spasitelja, Jedinorođenca Očeva.) Koji su blagoslovi zajamčeni Abrahamu zbog njegove vjernosti? (Vidi Postanak 22:15–18.) Koji su blagoslovi obećani kroz Abrahamov savez? (Vidi 7. lekciju.) Koje su naše odgovornosti kao nasljednika Abrahamovog saveza?

Zaključak

Iskažite svoju zahvalnost za Abrahamov primjer vjere i poslušnosti. Posvjedočite da je Abrahamova spremnost da žrtvuje Izaka bila prilika spremnosti Nebeskog Oca da žrtvuje svog Jedinorođenca. Pozovite polaznike da iznesu svoje osjećaje o Pomirenju i velikoj ljubavi koju Nebeski Otac i Isus Krist imaju za nas.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Učenje iz kušnji

- Predsjednik Hugh B. Brown je rekao da je Bog zapovjedio Abrahamu da žrtvuje Izaka jer je »Abraham trebao naučiti nešto o Abrahamu« (Truman G. Madsen, *The Highest in Us* [Najviše u nama] [1978.], 49). Što je Abraham mogao naučiti o sebi iz ovog iskustva? Što ste vi naučili iz svojih kušnji?
- Gospodin je objavio da mi moramo biti iskušani 'poput Abrahama' (NiS 104:4). Što mislite zašto je to neophodno? (Vidi NiS 101:5, 35–38; 122:5–7.) Što možemo učiniti sada kako bismo se pripremili za žrtve koje Bog može tražiti od nas?

2. Izgradnja snažnog odnosa s Bogom

Abraham 1 i 2 opisuju odnose koje su Abraham i njegov otac imali s Bogom. Abrahamov otac okrenuo se Bogu u vrijeme nevolje, no okrenuo se idolopoklonstvu kad mu je išlo dobro u životu (Abraham 1:5, 30; 2:5). Abraham je, s druge strane, stalno težio Bogu (Abraham 1:2, 4; 2:12).

- Kako možemo težiti Bogu tako da učinimo naš odnos s njima aktivnim umjesto pasivnim? Kako se možemo stalnije obvezati prema Bogu, tako da bismo težili prema njemu u vrijeme mira i ugođe kao i u vrijeme kušnje?

10.

lekcija

Blagoslovi prvorodstva; brak u savezu

Postanak 24–29

Svrha Osnažiti želju polaznika da žive dostojni svojih blagoslova prvorodstva i vječnog braka.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeće stihove:
 - a) Postanak 24. Abraham naglašava važnost vjenčanja u savezu (vječni brak) kroz odabir dostojne žene za Izaka.
 - b) Postanak 25:20–34. Rebeka prima objavu glede svojih nerođenih blizanaca (25:22–23). Kad sinovi narastu, Ezav će prodati svoje prvorodstvo Jakovu (25:29–34).
 - c) Postanak 26–29. Izak i njegovo potomstvo primaju obećanje blagoslova Abrahamovog saveza (26:1–5). Ezav se ženi izvan saveza i donosi tugu svojim roditeljima (26:34–35). Izak blagoslivlja Jakova da vlada ljudima i narodima (27:1–46). Izak izgovara blagoslove Abrahamovog saveza na Jakova i šalje ga da pronađe dostojnu ženu (28:1–10). Jakov ženi Leu i Rahelu u savezu (29:1–30).
2. Ako koristite prvu aktivnost za privlačenje pažnje, donesite malu posudu ili vrećicu kokica ili voćku.
3. Ako podučavate tinejdžere ili mlade samce, razmotrite korištenje druge dodatne ideje za podučavanje: »Pravi brak započinje s pravim spojem.«
4. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, neke od njih možete iskoristiti kao dio lekcije:
 - a) »Marriage in the Covenant«, segment u trajanju od četiri minute iz *Old Testament Video Presentations* (53224).
 - b) Slika Rebeka na izvoru (62160).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Pokažite posudu ili vrećicu kokica ili voćku, a zatim polaznicima postavite sljedeće pitanje:

- Ako biste trebali odabrati između posude kokica (ili komada voća) upravo sada ili obećanja neograničene količine kokica (ili voća) kasnije, nakon što ste posadili, obrađivali i ubrali zrna (ili voće), što biste odabrali? Zašto?

Objasnite da se često suočavamo s odlukama između stvari koje možemo lako imati sada ili stvari za koje moramo raditi i na koje moramo čekati. Ponekad odabiremo ono što će donijeti trenutno zadovoljenje (užitak), čak i kad bi odluka da radimo i čekamo naposljetku donijela veći blagoslov. Odluka

hoćemo li imati kokice (ili voće) sada ili kasnije nije važna odluka. Međutim, suočavamo se s drugim odlukama u životu – poput odluke s kime i gdje ćemo se vjenčati – kod kojih nam odabir trenutnog zadovoljstva može uskratiti veličanstvene i trajne blagoslove.

2. Postavite polaznicima sljedeće pitanje:

- Jeste li ikada potrošili novac ili vrijeme kako biste nešto stekli, a na kraju otkrili da to nije vrijedno onoga što ste potrošili?

Pozovite polaznike da vam ispričaju o trenucima kad su platili previše za nešto za što su smatrali da žele (možete iznijeti i vlastito iskustvo).

Objasnite da se ista stvar može dogoditi u duhovnim smislu. Donošenjem nepravednih odluka možemo mijenjati vječne blagoslove za stvar daleko manje vrijednosti. Međutim, pravednim življenjem možemo primiti sve blagoslove koje je Nebeski Otac pripremio za nas.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Abraham naglašava važnost vjenčanja u savezu (vječni brak).

Podučite i raspravite o Postanku 24. Dok raspravljate o važnosti vječnog braka, obratite pozornost na osjećaje polaznika koji nisu vjenčani u hramu ili čiji roditelji nisu vjenčani u hramu.

- Zašto je Abraham toliko inzistirao da Izak oženi ženu među svojim narodom umjesto među Kanaancima, u čijoj su zemlji Abraham i Izak živjeli? (Abraham je želio da Izak oženi neku ženu iz vlastite vjere kako bi se mogao vjenčati u savezu. To je bilo potrebno kako bi se blagoslovi Abrahamovog saveza mogli dati Abrahamovim potomcima.) Zašto je važno da se vjenčamo u savezu? (Ako je potrebno, objasnite da se u naše vrijeme izrazi *vjenčanje u savezu*, *vječni brak* i *hramsko vjenčanje* često koriste naizmjenično.)
- Koliko je dugo brak u savezu bio zapovijed od Boga? (To je vječna uredba koja je bila prema Gospodinovom redu u svako doba kad je punina evanđelja bila na zemlji. Adam i Eva bili su prvi na zemlji koji su obavili tu uredbu.)
- Abraham je poslao svog slugu da pronade ženu za Izaka (Postanak 24:4). Što vas je dojmilo kod Abrahamovog slugu? (Vidi Postanak 24. Odgovori mogu varirati, no mogu uključivati da je povjerljiv, odan, pobožan i vjeran. Čak i nakon dugačkog putovanja, nije htio jesti dok nije završio svoj zadatak koji mu je dao Abraham. Umjesto da ostane na desetodnevnoj proslavi, želio je uzeti Rebeku i vratiti se Abrahamu.) Što možemo naučiti od Abrahamovog slugu da nam pomogne bolje ispuniti odgovornosti koje nam je dao Gospodin?
- Kako je Abrahamov sluga znao da će Rebeka biti dobra žena za Izaka? (Vidi Postanak 24:15–20, 58. Rebeka je bila dobra i voljna pomoći drugima, što je demonstrirala izvlačeći vodu za Abrahamovog slugu i njegove deve. Možete istaknuti da deva može popiti do 110 litara vode u jednom danu, tako da je Rebeka trebala izvući zaista mnogo vode kako bi napojila 10 deva. Rebeka je također bila voljna napustiti svoju obitelj da se uda za Izaka, vjerojatno jer je imala veliku vjere i znala je da je volja Gospodnja da se uda za Izaka.)

- Koje kvalitete vi želite u mužu ili ženi? Zašto su duhovne kvalitete važnije od fizičkog izgleda? Koje kvalitete treba svatko od nas razviti (bez obzira jesmo li ili nismo već vjenčani) koje će nas učiniti dobrim mužem ili ženom?
- Kada osoba treba započeti pripremu za vječni brak? Koje su neke od stvari koje djeca i mladi mogu učiniti da se pripreme za vječni brak? Kako roditelji i druge odrasle osobe mogu pomoći djeci i mladima u pripremi za vjenčanje u hramu?

Predsjednik Howard W. Hunter je rekao: »Planirajmo, podučavajmo i molimo našu djecu da se vjenčaju u domu Gospodnjem. Ponovo utvrdimo bodrije nego što smo to ikad prije učinili da je važno gdje se vjenčamo i s kojom vlasti smo proglašeni mužem i ženom« (Conference Report, listopad 1994., 118; ili *Ensign*, studeni 1994., 88).

2. Ezav prodaje svoje prvorodstvo Jakovu.

Podučite i raspravite o Postanku 25:20–34.

- Kakvu je objavu Rebeka primila o svojim nerođenim blizancima? (Vidi Postanak 25:22–23.) Zašto je Gospodinova izjava »stariji će služiti mlađemu« neobična objava? (Prvorodstvo se obično prenosi s oca na najstarijeg sina. Primanje prvorodstva značilo je da će najstariji sin naslijediti dvostruki dio obiteljskog bogatstva, a zauzvrat će predsjedavati nad obitelji i brinuti se za majku i sestre nakon očeve smrti. Izjava »stariji će služiti mlađemu« u Gospodnjoj objavi Rebeki značila je da će u ovoj situaciji mlađi sin primiti prvorodstvo i da će njegovi potomci biti narod saveza.)
- Što je Ezav, stariji sin, mislio o svom prvorodstvu i pravu na savez koji je sklopljen između njegovog djeda Abrahama i Gospodina? (Vidi Postanak 25:29–34. Ezavova voljnost da se odrekne prvorodstva kako bi udovoljio svojoj trenutnoj tjelesnoj gladi pokazuje koliko je malo cijenio prvorodstvo.)
- Kao članovi Crkve, svatko od nas ima pravo na duhovno prvorodstvo od naših nebeskih roditelja. Koji su blagoslovi uključeni u naše prvorodstvo? (Odgovori mogu uključiti svećeništvo, hramske blagoslove, uredbe, objavu i mogućnost uzvišenja.)
- Kako mjesto na kojem se vjenčamo utječe na našu sposobnost da primimo blagoslove našeg prvorodstva? (Mi ulazimo u dio Abrahamovog saveza koji se odnosi na uzvišenje i vječni porast sklapajući i obdržavajući saveze hramskog podarivanja i vječnog braka.)
- Kako naše riječi i djela pokazuju vrijednost kojom cijenimo naše prvorodstvo? Na koji način bi neki od nas mogli napraviti pogreške slične Ezavovim, odabirući stvari koje donose trenutno zadovoljstvo umjesto onoga što ima vječnu vrijednost?
- Pri utvrđivanju nasljednika saveza, Gospodin je odabrao Izaka umjesto njegovog starijeg brata Jišmaela (Galaćanima 4:22–23), Jakova umjesto njegovog starijeg brata Ezava, Josipa umjesto njegovog starijeg brata Rubena (1. Ljetopisi 5:1–2), te Efrajima umjesto njegovog starijeg brata Manašea (Postanak 48:17–20). Što nam to govori kako se možemo kvalificirati za Božje pozive i blagoslove?

3. Jakov ženi Leu i Rahelu u savezu, a kroz njega se nastavlja Abrahamov savez.

Podučite i raspravite o Postanku 26–29.

- Što nam Ezavov odabir žena govori o njegovim prioritetima? (Vidi Postanak 26:34–35; 28:6–9.) Što možemo naučiti o Jakovu iz njegovog truda da se vjenča u savezu? (Vidi Postanak 28:1–5; 29:1–28. Jedna stvar koju možemo naučiti je da je brak u savezu vrlo važan za Jakova. Prevalio je dugačak put kako bi pronašao vjernu ženu za brak. Zatim je radio za Labana sedam godina prije nego što je oženio Rahelu i nastavio raditi za njega i nakon toga.) Kako možemo pokazati da je vjenčanje u savezu važno za nas?

Predsjednik Gordon B. Hinckley je ispričao o obitelji koja se pridružila Crkvi u Australiji i zatim prodala sav svoj imetak kako bi mogla otputovati na Novi Zeland i zapečatiti se kao obitelj. Otac te obitelji je rekao: »Nismo si mogli priuštiti da odemo [u hram]. Naš svjetovni imetak sastojao se od starog automobila, našeg namještaja i posuđa. Rekao sam svojoj obitelji: 'Ne možemo si priuštiti da *ne* odemo. Ako mi Gospod dade snage, mogu raditi i zaraditi dovoljno za drugi automobil, namještaj i posuđe, no ako izgubim moje voljene, bio bih siromašan i u ovom životu i u vječnosti'« (*Be Thou an Example* [Budi primjer] [1981.], 138).

- Nakon što se dvoje ljudi vjenča u hramu, što moraju učiniti kako bi zaista imali vječni brak? Kako muž i žena mogu održavati i poboljšati bračni odnos kako bi savezi i blagoslovi obećani u hramu bili ispunjeni? (Možete pozvati neke polaznike da iznesu primjer nečega što je njihov supružnik ili roditelj učinio da unese celestialni duh u brak.)

Zaključak

Naglasite važnost vjenčanja u savezu i življenja dostojno blagoslova prvorodstva. Postavite izazov polaznicima da donesu mudre odluke i ne mijenjaju vječne blagoslove za trenutni užitak i zadovoljstvo.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Rebeka je odabrana kao žena za Izaka

Zapišite svaki od sljedećih citata iz Postanka 24 na odvojene papiriće i dajte jedan ili više njih svakom polazniku. Neka polaznici koriste svoja Sveta pisma kako bi otkrili tko je iznio izjavu i u kojim su stihovima izjave zapisane. Kad polaznici završe, raspravite o izjavama i kontekstu u kojem su izrečene. Istaknite važnost braka u savezu, vjeru i lojalnost Abrahamovog slugu, te Rebekine osobine koje od nje čine dobar izbor za vječnu suputnicu.

- »Mome sinu nećeš nabaviti za ženu ni jednu od kćeri Kanaanaca.«
- »Otići [češ] u moj rodni kraj i dobiti ženu mom sinu.«
- »Jahve, Bog nebesa... pred tobom će poslati svog anđela.«
- »Tako ću saznati da si iskazao milost mome gospodaru.«
- »Nalit ću i tvojim devama da se napoje.«
- »Ja sam kći Betuela, koga je Milka rodila Nahoru.«

- g) »Neka je blagoslovljen Jahve, Bog [koji me] vodio... u kuću brata moga gospodara.«
- h) »Koja mi kaže: Pij ti, a i tvojim ću devama zahvatiti! – ona neka bude žena koju je Jahve odredio sinu moga gospodara.«
- i) »A sad, ako kanite iskazati ljubav i vjernost mome gospodaru, recite mi: ako li ne, to mi kažite.«
- j) »Rebeka je, eto, pred tobom: uzmi je pa idi, neka bude ženom sinu tvoga gospodara, kako je Jahve rekao.«
- k) »Hoću [poći ću].«
- l) »Sejo naša, budi mati nebrojenim tisućama.«

Odgovori: a-Abraham (s. 3); b-Abraham (s. 4); c-Abraham (s. 7); d-sluga (s. 14); e-Rebeka (s. 19); f-Rebeka (s. 24); g-sluga (s. 27); h-sluga (s. 44); i-sluga (s. 49); j-Laban i Betuel (s. 51); k-Rebeka (s. 58); l-Rebekina obitelj (s. 60).

2. »Pravi brak započinje pravim spojem«

- I Izaka i Jakova su podučili njihovi očevi da ožene žene koje su njihove vjere. Ezav je donio tugu svojim roditeljima oženivši žene koje nisu vjerovala u Boga Abrahamova. Zašto je važno vjenčati se s osobom koja je naše vjere?

Predsjednik Spencer W. Kimball iznio je sljedeći savjet: »Pavao je rekao Korinćanima: 'Ne budite... pod jednim te istim jarmom...' Možda je Pavao želio da uvide kako su vjerske različitosti temeljne razlike. Vjerske razlike podrazumijevaju da postoji više područja sukoba. Lojalnost crkvi i lojalnost obitelji se sukobljavaju. Često to utječe na život djece. Osoba koja nije član može biti jednako odlična, obrazovana i atraktivna, i on ili ona mogu imati najugodniju osobnost, no bez zajedničke vjere pred njima se nalaze problemi. Postoje neke iznimke, no pravilo je okrutno i nesretno« (*The Miracle of Forgiveness* [1969.], 240).

- Što vi možete učiniti kako biste osigurali da je osoba s kojom ćete se vjenčati netko s kime možete imati vječni brak? Kako će vaša sadašnja poznanstva i prijateljstva utjecati na ostatak vašeg života i vječnost?

Predsjednik Kimball je nastavio: »Zasigurno, pravi brak započinje pravim izlaskom. Osoba se obično vjenča za nekoga između onih s kojima se... druži. Stoga, ovo upozorenje dolazi s velikim naglaskom. Nemojte riskirati izlaske s osobama koje nisu članovi ili članovima koji nisu izučeni ili vjerni. Djevojka može reći: 'Ne namjeravam se udati za ovu osobu. To je samo izlazak za »zabavu.«' No nitko si ne može priuštiti da se zaljubi u nekoga tko možda nikad neće prihvatiti evanđelje. Uistinu, mali postotak se naposljetku krsti nakon što se vjenčaju za članove Crkve... Oni su naša blagoslovljena manjina... No većina se ne pridruži Crkvi a... nesloga, frustracija i razvod obilježavaju većinu njihovih brakova« (*The Miracle of Forgiveness* [Čudo oprosta], 241–242).

3. Bog daje objavu ženama kao i muškarcima

Zapisi iz Svetih pisama o objavi većinom govore o komunikaciji Boga sa svećeničkim vođama, koji su bili muškarci. Međutim, Postanak 25:22–23 sadrži zapis u kojem Bog daje objavu ženi.

Osvrćući se na Rebekinu molitvu, starješina Bruce R. McConkie je rekao: »Smijem li uzeti našeg zajedničkog pretka, Rebeku, kao primjer za ono što njezine kćeri u Crkvi danas mogu učiniti? ... Kad je Rebeka imala teškoća i trebala božansko vodstvo, raspravila je o tome s Gospodinom, a on joj se obratio u odgovoru. Gospodin daje objavu ženama koje mu se mole u vjeri« (Conference Report, sabor područja Tahiti 1976., 16).

- Kako se i muškarci i žene mogu pripremiti da prime osobnu objavu?

4. Jakovljeva vizija o ljestvama koje dosežu nebo

- Dok je Jakov putovao iz Kanaana u zemlju svoje rodbine kako bi pronašao ženu i izbjegao Ezavov gnjev, zaustavio se kako bi noćio i usnio je čudesan san (Postanak 28:10–19). Što je Jakov vidio u svom snu? Koje mu je blagoslove Gospodin obećao? (Vidi Postanak 28:13–15. To su blagoslovi Abrahamovog saveza, koji su obnovljeni s Jakovom u ovoj viziji; vidi 7. lekciju.) Što ljestve simboliziraju?

Starješina Marion G. Romney je rekao sljedeće o tom snu: »Jakov je shvatio da su savezi koje je sklopio s Gospodinom... bili prečke na ljestvama kojima će se sam morati penjati kako bi primio obećane blagoslove – blagoslove koji će mu omogućiti da uđe u nebo i bude s Gospodinom« (»Temples–The Gates to Heaven« [Hramovi–vrata u nebesa], *Ensign*, ožujak 1971., 16).

Svrha Pomoći polaznicima (1) naučiti kako iskoristiti sva iskustva i okolnosti za njihovo dobro i (2) ojačati njihovu predanost da budu poslušni Gospodnjem mjerilu o seksualnoj moralnosti.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Postanak 37. Josip, jedanaesti sin Jakova, omražen je među braćom i prodan je u ropstvo.
 - b) Postanak 39. Josip napreduje kao rob, no optužen je za nemoral i poslan u zatvor (39:1–20). Čuvar zatvora daje Josipu odgovornost nad drugim zatvo-
renicima (39:21–23).
 - c) Postanak 34:1–12; 35:22; 38:1–30. Griješ nemorala ima negativne posljedice na Jakovljevu obitelj – Dinu, njegovu kćer (34:1–12); Rubena, njegovog najstarijeg sina (35:22); i Judu, još jednog od njegovih sinova (38:1–30).
2. Dodatno čitanje: Postanak 34:13–31.
3. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, neke od njih možete iskoristiti kao dio lekcije:
 - a) Slike Braća prodaju Josipa (62525; Umjetničke slike iz evanđelja 109) i Josip odbija Potifarovu ženu (62548; Umjetničke slike iz evanđelja 110).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Zamolite polaznike da navedu neke filmove, serije, knjige ili časopise koji su trenutno popularni u vašem području.

- Koja su mjerila seksualnog morala predstavljena u tim popularnim medijima? Po čemu se ta mjerila razlikuju od Gospodnjih mjerila kako ih podučavaju Sveta pisma i crkveni vođe?

Objasnite da se moralno ponašanje društva često razlikuje od moralnih mjerila koja je uspostavio Gospodin. Iako se mjerila društva mogu promijeniti, Gospodnja mjerila su stalna.

Ova lekcija govori o iskustvima jednog čovjeka koji je slijedio Gospodnja mjerila moralnosti i drugih ljudi koji nisu. Lekcija također govori o posljedicama poštivanja ili nepoštivanja Gospodnjih mjerila.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Josipa njegova braća prodaju u ropstvo.

Podučite i raspravite o Postanku 37.

Jakov ženi Leu i Rahelu, kćeri brata njegove majke Labana, te ženi i njihove sluškinje Zilpu i Bilhu. Jakovljeve žene su mu rodile dvanaest sinova, koji su postali početak dvanaest plemena Izraelovih (Gospodin je promijenio Jakovljevo ime u Izrael; vidi Postanak 32:28). Jakovljevi jedanaesti sin bio je Josip; kao najstariji sin Jakova i Rahele, Josip je primio prvorodstvo nakon što ga je Ruben, najstariji sin Jakova i Lee, izgubio kroz nepravdu (1. Ljetopisi 5:1–2).

- Zašto su Josipova braća bila ljubomorna na njega? (Vidi Postanak 37:3–8.) Kako vi reagirate kad vas članovi vaše obitelji povrijede ili prime bolji tretman od vas? Kako možemo prevladati osjećaje ljubomore ili gnjeva prema članovima obitelji ili prijateljima?
- Kako je Josip odgovorio kad ga je otac zamolio da ode u Šekem provjeriti kako su njegova braća? (Vidi Postanak 37:13–14. Imajte na umu da je Šekem bio udalje oko 95 kilometara.) Što je Josip učinio kad nije mogao pronaći svoju braću u Šekemu? (Vidi Postanak 37:15–17. Imajte na umu da je Dotan bio udaljen još najmanje 20 kilometara.) Što možemo naučiti o mladom Josipu iz ovog zapisa? (Odgovori mogu uključiti da je bio poslušan svom ocu i ustrajan da čini ono što je njegov otac tražio.)
- Što su se Josipova braća urotila učiniti kad je Josip došao u polja gdje su pasli ovce? (Vidi Postanak 37:12–18.) Po čemu su se Rubenovi razlozi da sačuva Josipov život razlikovali od Judinih? (Vidi Postanak 37:21–22, 26–27.) Što su braća naposljetku učinila s Josipom umjesto da ga ubiju? (Vidi Postanak 37:28, 31–33.)

2. Josip odbija »sagriješiti protiv Boga«.

Podučite i raspravite o Postanku 39.

- Kako je Gospodin blagoslovio Josipa nakon što je bio prodan kao rob? (Vidi Postanak 39:1–4.) Zašto je Potifar, bogati faraonov službenik, stavio toliko povjerenja u Josipa, roba? (Vidi Postanak 39:5–6.)
- Što je Josip učinio kad ga je Potifarova žena pokušala zavesti da počini nepravdu? (Vidi Postanak 39:11–12. Istaknite da se Josip odmah povukao iz te situacije.) Kako možemo slijediti Josipov primjer kad smo pod kušnjom?
- Kakve je izlike Josip mogao upotrijebiti da se htio prepustiti nametanju Potifarove žene? Kakve izlike ljudi imaju danas pokušavajući opravdati moralne prijestupe? Zašto te izlike nisu valjana opravdanja?
- Kako je Josip kažnjen zbog čednosti kad mu je pristupila Potifarova žena? (Vidi Postanak 39:12–20. Nazadovao je od nadglednika Potifarova doma do zatvorenika.) U današnjem svijetu, kako se neki ljudi odnose prema onima

koji su čedni? (Odgovori mogu varirati. Ljude koji su čedni ponekad se ismi-
java i društveno ignorira, no često ih se poštuje.) Možete raspravljati o priti-
sku u svijetu na nemoral s kojim se današnja mladež suočava i kako se mladi
mogu oduprijeti tom pritisku.

- Sveta pisma naglašavaju da dok je Josip bio u zatvoru, Gospod je bio njim
(Postanak 39:21–23). Što nam to govori o Josipu? (Ostao je vjeran umjesto da
je dovodio Boga u pitanje ili ga optuživao za zatočeništvo koje je rezultiralo
zbog čednosti.) Što možemo naučiti od Josipa o okretanju loših iskustava i
situacija u dobre? (Možete pročitati Rimljanima 8:28 tijekom ove rasprave.)

Starješina Hartman Rector Ml. je objasnio: »Sposobnost da okrenemo sve u
nešto dobro čini se kao božanska osobina. Čini se kao da je naš Nebeski Otac
uvijek u stanju to učiniti. Sve, bez obzira koliko je strašno, za Gospodina
postaje pobjeda. Josip je, iako je bio rob i apsolutno nije zaslužio svoju
sudbinu, ipak ostao vjeran Gospodinu i nastavio je živjeti zapovijedi i učinio
nešto vrlo dobro od svojih ponižavajućih okolnosti. Ljudi poput njega ne
mogu biti poraženi« (Conference Report, listopad 1972., 170; ili *Ensign*, sije-
čanj 1973., 130).

3. Šekem, Ruben i Juda čine ozbiljne moralne grijehе.

Podučite i raspravite o Postanku 34:1–12; 35:22; i 38:1–30. Nemojte se predugo
zadržavati na grijesima tih ljudi; koristite ih kao kontrast Josipovoj vjernosti.

- Istaknite da nisu svi članovi Josipove obitelji i poznanici bili valjani kao što
je bio Josip kad se suočavao s kušnjama. Kako su Šekem, Ruben i Juda reagi-
rali na seksualnu kušnju?
- Obratite pažnju na jezik u Postanku 34:3 koji opisuje Šekemove osjećaje za
Dinu: »Njegovo srce prione za Dinu... i on se u djevojku zaljubi.« Zašto je
ovaj opis suprotan Šekemovim djelima? (Da je Šekem uistinu volio Dinu, ne
bi je obeščastio. Pomognite polaznicima razumjeti da ljudi često koriste izliku
»zaljubljeni smo« kako bi opravdali nemoralna djela, no ljudi koji uistinu
vole jedan drugoga neće uzrokovati krivnju i patnju jedno drugome kako bi
udovoljili fizičkim strastima i željama. Ponašanje zbog kojeg je teško moliti
se, zbog kojeg su ljudi nedostojni ulaska u hram ili razdvaja obitelji nije
motivirano ljubavlju.)
- Kad je Jakov blagoslovio svakoga od svojih sinova na kraju svog života, spo-
menuo se Rubenovih moralnih prijestupa i opisao Rubena da je »poput vode
nabujao« (Postanak 49:3–4). Koliko je to valjana usporedba? Što je Jakov
rekao Rubenu, koja će biti posljedica što je on »poput vode nabujao«?
- Usporedite cijenu koju je Josip platio kako bi bio čedan s cijenom koju je
Ruben platio kako bi bio nemoralan. Što je Ruben izgubio zbog svog nemo-
rala? (Vidi 1. Ljetopisi 5:1–2.) Koje su duhovne i vremenite posljedice seksual-
nih grijeha danas? Zašto je Gospod stavio toliku važnost na to da budemo
moralno čisti?
- Vođe Crkve stalno su podučavali da je poslušnost Božjim zapovijedima istin-
ska sloboda. Kako mi to vidimo u Josipovom životu? Kako je neposluh re-
zultirao manjom slobodom za Šekema, Rubena i Judu? Kako nas odluka da
obdržavamo zapovijedi može učiniti slobodnijima od odluke da ih prekr-
šimo? (Vidi Ivan 8:31–36.)

Zaključak

Posvjedočite da uz Gospodinovu pomoć sva naša iskustva i okolnosti mogu biti za naše dobro. Također posvjedočite o tome kakva je vrijednost toga da ostavimo moralno čisti u misli i djelima. Postavite izazov polaznicima da evaluiraju filmove, časopise i ostale medije i koriste samo one koji reflektiraju Gospodinova mjerila seksualnog morala. Potaknite polaznike da budu predani kao što je Josip bio u poslušnosti zakonu čudoredne čistoće.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Betel – dom Božji

- Dok je Jakov putovao iz Kanaana u zemlju svoje rodbine, zaustavio se kako bi noćio i usnio je čudesan san o ljestvama koje idu do neba (Postanak 28:10–19; vidi četvrtu dodatnu ideju za podučavanje u 10. lekciji). Jakov je nazvao to mjesto *Betel*, što znači »kuća Božja« (Postanak 28:19). Koje mjesto nosi isto ime danas? (Hram, koji se naziva dom Gospodnji.)

Starješina Marion G. Romney je izjavio: »Hramovi su za nas ono što je Betel bio za Jakova« (»Temples–The Gates to Heaven« [Hramovi–vrata u nebesa], *Ensign*, ožujak 1971., 16).

- U Postanku 35:1–15, Jakov je poveo svoju obitelj natrag na to sveto mjesto. Što je Jakov tražio od svoje obitelji da učini kako bi se pripremila za povratak u Betel, »kuću Božju«? (Vidi Postanak 35:2.) Kako se te stvari mogu usporediti s pripremama koje radimo kako bismo otišli u dom Gospodnji? Kakvi »tuđi kumiri« mogu biti među nama?

Predsjednik Spencer W. Kimball je rekao:

»Gospodin je blagoslovio nas kao svoj narod s blagostanjem koje je nemjerljivo s prošlim vremenima. Resursi koji su stavljeni nama na raspolaganje dobri su i potrebni za naše djelo ovdje na zemlji. No plašim se da su mnogi među nama prezasićeni stadima, grlima, ralima, stajama i bogatstvom te smo ih počeli štovati kao lažne bogove, a oni imaju moć nad nama. Imamo li više tih dobrih stvari nego što naša vjera može izdržati? ...

Unatoč našem oduševljenju što se definiramo kao suvremeni, i našoj tendenciji da mislimo da posjedujemo sofisticiranost koju nijedan narod u povijesti nije imao – unatoč tome mi smo u cjelini idolopoklonički narod – stanje koje je najnepodnošljivije Gospodinu« (»The False Gods We Worship« [Lažni bogovi koje štujemo], *Ensign*, lipanj 1976., 4, 6).

- Kako možemo »odbaciti [naše] tuđe kumire... i očistiti se« i biti dostojni ulaska u hram? (Vidi Postanak 35:2; Psalmi 24:3–4; 2. Korinćanima 7:1; Moroni 10:30, 32.)

2. Jakov i Ezav su se ponovo susreli

- Vrativši se u Kanaan, Jakov je znao da će ponovo susresti svoga brata Ezava (Postanak 32:3–23; 33:1–17). Zašto se Jakov plašio susreta s Ezavom? (Vidi Postanak 32:11.) Kako se Jakov pripremio za susret s Ezavom? (Vidi Postanak 32:13–20.) Kako je Ezav reagirao na Jakova kad su se ponovo sreli? (Vidi

Postanak 33:4, 8–11.) Što možemo naučiti od Jakova i Ezava o rješavanju obiteljskih sukoba?

3. Priležnice u doba Starog zavjeta

U Postanku 35:22, Bilha, jedna od Rahelinih sluškinja, naziva se Jakovljevom priležnicom. Starješina Bruce R. McConkie naveo je sljedeće objašnjenje o korištenju riječi *priležnica* u Starom zavjetu:

»Kroz cijelu povijest Božjeg djelovanja s njegovim ljudima, uključujući dom Izraelov, priležnice su bile zakonite žene svojim muževima u novom i vječnom savezu braka... U drevno doba smatrale su se *sekundarnim ženama*, to jest ženama koje nisu imale isti položaj u društvenom sustavu koji je tada prevladavao kao one žene koje se nisu nazivale priležnicama« (*Mormon Doctrine* [Mormonska doktrina], 2. izdanje [1966.], 154).

»Rodnim u zemlji moje nevolje«

12.
lekcija

Postanak 40–45

Svrha	Pomoći polaznicima razumjeti da će Bog, ako smo vjerni i poslušni, posvetiti naše nevolje za naše dobro.
--------------	--

Priprema	<ol style="list-style-type: none">Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:<ol style="list-style-type: none">Postanak 40–41. Josip je u zatvoru točno protumačio snove faraonovih slugu. Zatim je protumačio faraonove snove o stoci i klasju. Josip je postavljen za upravitelja nad cijelim Egiptom pod faraonom i priprema ljude za nadolazeću glad.Postanak 42–45. Jakov dvaput šalje svoje sinove u Egipat da kupe žito. Josip se otkriva svojoj braći i oprašta im, a zatim se zajedno raduju.Dodatna čitanja: 2. Nefi 2:2; Nauk i savezi 64:8–11; 122:5–9.Možete zamoliti polaznika da se pripremi ukratko sažeti Postanak 42–43.
-----------------	---

Predloženi razvoj lekcije	
Aktivnost za privlačenje pažnje	<p>Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.</p> <p>Zamolite polaznike da zamisle da su umrli, ušli u svijet duhova i sada se prisjećaju svojih iskustava u smrtnosti. Objasnite da ćete im postaviti četiri pitanja kako biste im pomogli razmisliti o tome kako su nevolje oblikovale njihov život. Nakon što im postavite četiri pitanja, pozovite polaznike da daju komentar na koje god pitanje žele.</p> <ul style="list-style-type: none">Koja su neka od iskušenja s kojima ste se suočili za smrtnog života?Koje ste lekcije naučili iz životnih kušnji?Kad biste ponovo živjeli svoj život, što biste promijenili u načinu na koji ste se nosili sa svojim kušnjama?Kako ste mogli bolje iskoristiti prednost životnih iskustava? <p>Objasnite da ova lekcija govori o Josipu, sinu Jakovljevu, te kako je on bio vjerran i poslušan čak i tijekom velikih iskušenja.</p>
Rasprava o Svetim pismima i primjena	<p>Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.</p> <p>1. Josip tumači snove peharnika, pekara i faraona. Faraon postavlja Josipa upraviteljem nad cijelim Egiptom.</p> <p>Podučite i raspravite o Postanku 40–41.</p>

Neka polaznici ponove prethodnu lekciju navodeći neke od kušnji koje je Josip iskustvo u ranoj životnoj dobi (Postanak 37; 39). Možete ispisati odgovore polaznika na ploču. Odgovori mogu uključiti:

- a) Bio je omražen od svoje braće (Postanak 37:4).
 - b) Njegova braća su se urotila da ga ubiju, a zatim su ga umjesto toga prodali kao roba (Postanak 37:18–28).
 - c) Bio je nepravедno zatočen nakon što je odbio učiniti opačinu (Postanak 39:20).
- Kako je Josip reagirao na svoje kušnje? Kako je Gospod blagoslovio Josipa jer je bio pravedan čak i u vrijeme kušnji?
 - Josipu su se u zatvoru pridružili faraonov peharnik i pekar, a obojica su imali snove koje nisu razumjeli. Kad je Josip protumačio peharnikov san, što je zauzvrat tražio od njega? (Vidi Postanak 40:14–15.) Što se dogodilo kad je peharnik pušten iz zatvora? (Vidi Postanak 40:21, 23.) Zašto je to bila još jedna kušnja za Josipa? (Vidi Postanak 41:1, 14. Ostao je u zatvoru još dvije godine.)
 - Zašto je Josip naposljetku pušten iz zatvora? (Vidi Postanak 41:1, 8–15.) Koji je bio Josipov odgovor kad je faraon rekao da je čuo da Josip može tumačiti snove? (Vidi Postanak 41:16.) Kako mi možemo dati primjereno priznanje Gospodu za naše talente i darove? (Možemo ih koristiti kako bismo veličali Boga i blagoslivljali druge, a ne za svoju osobnu slavu.)
 - Što je faraon usnio? (Vidi Postanak 41:1–7; 17–24.) Kakvo je tumačenje faraonovog sna? (Vidi Postanak 41:25–32.) Nakon što je Josip protumačio san, što je predložio faraonu da učini? (Vidi Postanak 41:33–36; vidi i drugu dodatnu ideju za podučavanje.) Kako je faraon odgovorio na Josipov prijedlog da se pripremi za glad? (Vidi Postanak 41:37–43.)

2. Josip se otkriva svojoj braći i oprašta im.

Podučite i raspravite o Postanku 42–45. Možete zadužiti polaznika da ukratko prepriča Postanak 42–43.

- Zašto su Josipova braća došla u Egipat prvi put? (Vidi Postanak 42:1–3.) Zašto su se vratili u Egipat drugi put? (Vidi Postanak 42:33–34; 43:2.) Zašto je Jakov bio neodlučan pustiti Benjamina u Egipat s njegovom braćom? (Vidi Postanak 42:36, 38.) Zašto se naposljetku složio pustiti Benjamina da ide? (Vidi Postanak 43:3–5, 11–14.)
- Poslavši Benjamina u Egipat s njegovom braćom, Jakov je osjećao da će izgubiti još jednog sina (Postanak 42:36). Kako je Gospodin okrenuo ovo prividno iskušenje u blagoslov za Jakova?
- Kad je Josip bio mlad, imao je san koji nagoviješta da će mu se njegova braća na kraju pokloniti (Postanak 37:5–11.) Kako je taj san ispunjen? (Vidi Postanak 42:6; 43:26–28.) Kako je ispunjenje tog sna, za kojeg su braća mislila da će biti velika kušnja za njih, postalo blagoslov?
- Više od dvadeset godina nakon što su prodali Josipa u ropstvo, njegova su braća osjećala krivicu zbog svog čina (Postanak 42:21.) Kako krivnja može biti pozitivna sila u našim životima? Na koji način može biti negativna sila? Kako potpuno pokajanje utječe na naše osjećaje krivnje? (Vidi Enoš 1:4–6.)

- Kako je Josipov brat Juda pokazao da je postao bolja osoba od kad je posljednji put vidio Josipa? (Vidi Postanak 44:18, 30–34. Podsjetite polaznike da je Judina ideja bila da prodaju Josipa kao roba.)
- Što mislite zašto su Josipova braća bila zabrinuta kad je Josip otkrio svoj identitet pred njima? (Vidi postanak 45:1–3.) Kako je Josip pokazao da je oprostio svojoj braći? (Vidi Postanak 45:4–11, 14–15.) Što mislite kako je Josipov oprost pomogao da duhovno uzdigne svoju braću?
- Što nam svijet govori da učinimo kad nam netko učini nepravdu, kao što su Josipova braća učinila njemu? Što nam Gospodin govori da učinimo? (Vidi NiS 64:8–11.) Kako ste vi bili blagoslovljeni kad ste se odnosili s dobrotom prema osobama koje su se loše odnosile prema vama? Kako možemo postati spremniji da oprostimo?
- Kako je Josipovo zatočeništvo u Egiptu, koje je za njega bilo kušnja, postalo blagoslov za njega, njegovu obitelji i cijeli Egipat? (Vidi Postanak 45:4–8.) Kako možemo slijediti Josipov primjer u nošenju s našim osobnim izazovima i kušnjama?
- U Novom zavjetu, apostol Pavao je rekao Rimljanima »da Bog čini da sve pridonosi dobru onih koji ga ljube« (Rimljanima 8:28). Kako je to bilo istinito u vašem životu? Pozovite polaznike da iznesu osobna iskustva u kojima su događaji, koji su se u početku činili negativni, naposljetku postali blagoslov.

Zaključak

Podsjetite polaznike da je kroz mnoge svoje kušnje Josip ostao vjeran. Čak je oprostio svojoj braći što su ga prodali u ropstvo. Zbog njegove pravednosti, Josip je bio uvelike blagoslovljen. Posvjedočite da će Bog, ako smo vjerni, učiniti da sve pridonosi našem dobru.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Veliki Josip posljednjih dana

Postanak 50:24–38 u prijevodu Josepha Smitha sadrži proroštva koja je Josip izrekao o jednome od svojih potomaka koji će postati izabrani vidjelac. Prorok iz Mormonove knjige Lehi ponovio je ta proroštva u 2. Nefiju 3:5–15. Potomak koji se navodi u ovim proroštvima je prorok Joseph Smith.

Raspravite kako su sljedeća proroštva koja je izrekao Josip iz Egipta bila ispunjena u životu Josepha Smitha:

- Jedan od Josipovih potomaka postat će »izabrani vidjelac« (Prijevod Josepha Smitha, Postanak 50:26; 2. Nefi 3:6).
- Tog će vidioca uvelike poštivati ostali Josipovi potomci (Prijevod Josepha Smitha, Postanak 50:27; 2. Nefi 3:7).
- Podučavat će ih savezima koje je Bog sklopio s njihovim precima (Prijevod Josepha Smitha, Postanak 50:28; 2. Nefi 3:7).
- Bit će poslušan Bogu (Prijevod Josepha Smitha, Postanak 50:28; 2. Nefi 3:8).
- Bit će veliki prorok, poput Mojsija (Prijevod Josepha Smitha, Postanak 50:29; 2. Nefi 3:9).

- f) Bit će sredstvo za donošenje novih Svetih pisama (Mormonova knjiga) koja će poduprijeti i surađivati s postojećim Svetim pismima (Biblija) (Prijevod Josepha Smitha, Postanak 50:30–31; 2. Nefi 3:11–12).
- g) Iako će biti slab, Gospodin će ga učiniti jakim (Prijevod Josepha Smitha, Postanak 50:32; 2. Nefi 3:13).
- h) I on i njegov otac zvat će se Josip (Prijevod Josepha Smitha, Postanak 50:33; 2. Nefi 3:15).

2. Priprema za glad

- Josip je savjetovao faraona da iskoristi sedam godina obilja kako bi pripremio Egipat za sedam godina gladi koje će uslijediti (Postanak 41:29–30; 34–36). Koji su nam savjet dali naši crkveni vođe o pripremi za doba gladi ili drugih teškoća?

Starješina L. Tom Perry je podučavao:

»Kao što je važno pripremiti se duhovno, moramo se također pripremiti i za naše vremenite potrebe... Godinama smo podučavani da slijedimo barem četiri zahtjeva u pripremi za ono što dolazi.

Prvo, steknite dobru izobrazbu. Naučite zanat ili profesiju kako biste se osposobili da primite stalno zaposlenje koje će dati plaću dovoljnu da se skrbite za sebe i svoju obitelj...

Drugo, živite strogo unutar vaših mogućnosti i štedite za kišne dane. Uvedite u svoj život disciplinu planiranja troškova za ono s čime vas je Gospodin blagoslovio. Kao što redovito plaćate svoju desetinu, izdvojite određeni iznos potreban za buduće obiteljske potrebe...

Treće, izbjegavajte prekomjeran dug. Potreban dug smije nastati samo nakon pažljive, obzirne molitve nakon što primite najbolji mogući savjet. Potrebna nam je disciplina kako bismo ostali unutar naše mogućnosti da platimo...

Četvrto, nabavite i skladištite rezervu hrane i namirnica koje će održati život [ako mjesni zakoni dopuštaju takvo skladištenje]. Pribavite odjeću i napravite razumnu, dobro planiranu štednju koja može dobro doći u hitnim slučajevima. Koliko god se mogu sjetiti, podučavani smo da se pripremamo za budućnost i pribavimo godišnju zalihu potrepština. Pretpostavljam da su godine obilja univerzalno prouzročile da ne obraćamo pažnju na taj savjet. Vjerujem da je vrijeme zanemarivanja ovog savjeta prošlo. S događanjima u današnjem svijetu, moramo ga razmotriti sa svom pažnjom« (Conference Report, listopad 1995., 46–47; ili *Ensign*, studeni 1995., 36).

- Tijekom gladi, »sav je svijet išao u Egipat Josipu« kako bi kupio hranu jer je Egipat bio jedina zemlja koja se pripremala za glad (Postanak 41:54–57). Kako nam spremnost daje mogućnosti da služimo drugima?

3. Josipovi sinovi

- Nakon što ga je faraon postavio namjesnikom u Egiptu, Josip je oženio ženu imenom Asenat, i imali su dva sina (Postanak 41:45, 50). Kako su Josip i Asenat nazvali svoje sinove? (Vidi Postanak 41:51–52.) Zašto su to bila prikladna imena za Josipove sinove? (Možda ćete trebati reći polaznicima da *Manaše* znači »zaboravljanje«, a *Efracim* znači »plodan«.

Izlazak 1–3; 5–6; 11–14

Svrha Potaknuti polaznike da (1) vjeruju da će Gospodin ispuniti svoja obećanja, (2) povećaju svoju zahvalnost za Spasiteljevu pomirbenu žrtvu i (3) učine sakrament značajnijim u svojim životima.

- Priprema**
1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Izlazak 1–3. Djeca Izraela postala su robovi Egipćanima (1:1–14). Faraon je naredio da se svi sinovi koji se rode Izraelcima ubiju (1:15–22). Mojsije je rođen i odgojila ga je faraonova kćer (2:1–10). Mojsije ubija Egipćanina i bježi u Midian, gdje je oženio Siporu (2:11–22). Gospodin se ukazuje Mojsiju u grmu koji gori i poziva ga da izbavi Izrael iz ropstva (3:1–22; obratite pažnju da je u Bibliji u prijevodu Josepha Smitha izraz »anđeo...Jahvin« u Izlasku 3:2 promijenjen u »nazočnost Gospodnju«).
 - b) Izlazak 5–6. Mojsije i Aron traže od faraona da oslobodi Izrael, no faraon odbija i dodatno opterećuje ljude (5:1–23). Gospodin obećava ispuniti savez koji je sklopio s Abrahamom (6:1–8). (Napomena: Poglavlja 7–10 govore o tome kako Mojsije prilazi faraonu još mnogo puta tražeći od njega da oslobodi Izrael. Unatoč mnogim znakovima, čudima i pošastima, faraon odbija. Prijevod Josepha Smitha ovih poglavlja objašnjava da je faraon otvrdnuo svoje srce.)
 - c) Izlazak 11–13. Gospod obećava da će poslati još jednu pošast na Egipat u kojoj će umrijeti prvorođenac u svakom domu (11:1–10). Gospodin podučava Mojsija da se pripremi za pashu, koja će zaštititi Izrael od pošasti (12:1–20). Prvorođeni u Egiptu su ubijeni (12:29–30). Faraon govori Mojsiju da odvede svoje ljude iz Egipta, i Izraelci odlaze (12:31–42). Mojsije govori Izraelu da od tada obdržava gozbu beskvasnih hljebova u sjećanje na njegovu izbavljenje (13:1–16). Gospodin ide pred Izraelom u oblaku po danu i u stupu svjetlosti po noći (13:17–22). (Imajte na umu da se nazivi »blagdan P Ashe« i »blagdan beskvasnih hljebova« često koriste kao sinonimi; pasha je prvi dan blagdana beskvasnih hljebova.)
 - d) Izlazak 14. Faraon i njegova vojska idu u potjeru za Izraelcima (14:1–9). Ljudi se boje, i Mojsije vapi Gospodinu za pomoć (14:10–18). Izraelci su izbavljeni od vojske i prelaze Crveno more po suhom tlu; faraonovi ljudi idu za njima i utapljaju se (14:19–31).
 2. Dodatna čitanja: Izlazak 4; 7–10; 15.
 3. Zamolite polaznika da se pripremi ukratko sažeti Izlazak 1 i 2.
 4. Pripremite papiriće s riječima *Pasha* i *Sakrament*.
 5. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, neke od njih možete iskoristiti kao dio lekcije:

- a) »Animal Sacrifice and the Atonement«, devetominutni segment iz *Old Testament Video Presentations* (53224).
- b) Slike Isus Krist (62572; Umjetničke slike iz evanđelja 240); Mojsije u papi-
rusovoj trstici (62063; Umjetničke slike iz evanđelja 106); Mojsije i pla-
mteći grm (62239; Umjetničke slike iz evanđelja 107); i Prelazak preko
Crvenog mora (62100).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Zamolite polaznike da ispričaju jesu li ikada bili spašeni iz opasne situacije. Pozovite nekoliko polaznika da ukratko iznesu svoja iskustva, ili ispričajte vlastito. Uпитajte polaznike što su osjećali prema osobama koje su ih spasile.

Objasnite da ova lekcija govori o jednom od najdramatičnijih spašavanja koje se ikad dogodilo – izbavljenje Izraela od pošasti smrti i egipatskog ropstva. Objasnite da na mnogo načina ovo spašavanje simbolizira još veće spašavanje – naše izbavljenje od grijeha i smrti kroz Spasiteljevu pomirbenu žrtvu.

Rasprava o Svetim
pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Nakon što su se Jakov i njegova obitelj preselili u Egipat, Izraelci su tamo živjeli 430 godina. Tijekom tog vremena, došao je faraon koji ih je porobio i nametnuo im teško breme. Kao što je Josip prorekao, Gospodin je uzdigao Mojsija da izbavi djecu Izraelovu (2. Nefi 3:10).

1. Gospodin poziva Mojsija da izbavi Izrael iz ropstva.

Neka zaduženi polaznik iznese kratak pregled Izlaska 1 i 2; zatim podučite i raspravite o Izlasku 3.

- Kako je Gospodin pozvao Mojsija da izbavi Izrael iz ropstva? (Vidi Izlazak 3:1–4.) Što je Gospodin rekao Mojsiju kad ga je pozvao? (Vidi Izlazak 3:5–10.) Što možemo naučiti o Gospodinu iz njegovog poziva Mojsiju? (Odgovori mogu uključiti da Gospodin poznaje svoj narod, da je milostiv prema njima, želi ih blagosloviti i obdržava svoja obećanja prema njima.)
- Pozovite polaznike da zamisle da su djeca Izraelova koja žive u Egiptu. Naraštajima su bili podučavani da su Božji narod saveza i da će on ispuniti obećanja koja je dao Abrahamu. No sada su bili robovi koji žive pod opresijom i u ropstvu. Što možemo naučiti iz ove situacije a što nam može pomoći kad se suočimo s nevoljama? (Bog nas ne zaboravlja u našim nevoljama, kao što je prikazano pozivanjem Mojsija i naposljetku izbavljenjem Izraela.) No obično nas ne izbavlja iz naših kušnji odmah. Bez obzira koliko je dugačka naša kušnja, trebamo se nastaviti moliti, vjerujući da nas voli i da ćemo imati sve što će djelovati za naše dobro ako ga poslušamo. Vidi NiS 90:24; 98:3; Mosija 24:14–15.) Kako ste primili utjehu i pomoć od Gospodina za vrijeme nevolja?
- Što je Mojsije rekao kad ga je Gospodin pozvao da izbavi Izrael? (Vidi Izlazak 3:11; 4:1, 10.) Zbog čega se Mojsije osjećao neadekvatnim? Koja mu je uvjere-

nja Gospodin dao? (Vidi Izlazak 3:12; 4:11–12.) Kako se osjećate kad primite poziv od Gospodina? Zašto će neki osjećaji neadekvatnosti biti dobri? Kako vam je Gospodin pomogao u vašem pozivu kad ste se osjećali neadekvatni?

- Što je Mojsije žrtvovao prihvaćanjem poziva da vodi svoj narod? (Vidi Hebrejima 11:24–26.) Što mi žrtvujemo prihvaćanjem poziva da služimo Gospodinu? Zašto je važno da budemo voljni žrtvovati za Gospodina?

2. Gospodin šalje pošasti na Egipat.

Podučite i raspravite o Izlasku 5–6. Također možete navesti kratak pregled Izlaska 7–10, objašnjavajući da je Mojsije pristupio faraonu mnogo puta i zatražio od njega da oslobodi Izrael. Unatoč znakovima, čudima i pošastima, faraon je odbio. Ne biste trebali koristiti vrijeme iz lekcije da prođete kroz pojedine znakove, čuda i pošasti.

- Kako je faraon odgovorio prvi put kad su Mojsije i Aron zatražili od njega da pusti djecu Izraelovu? (Vidi Izlazak 5:1–9.) Kako su djeca Izraelova odgovorila na ovu kušnju? (Vidi Izlazak 5:15–21.) Kako je Mojsije reagirao? (Vidi Izlazak 5:22–23.) Što možemo naučiti iz ovog zapisa? (Jedna stvar koju možemo naučiti je potreba za strpljenjem u nevolji. Gospodin će ispuniti svoja obećanja, iako to možda neće moći učiniti u vrijeme ili na način na koji mi to očekujemo.)
- Nakon što je faraon povećao teret Izraelaca, Gospodin je ponovio svoja obećanja Mojsiju. Koja su to obećanja? (Vidi Izlazak 6:4–8.) Kako su djeca Izraelova odgovorila kad ih je Mojsije podsjetio na ta obećanja? (Vidi Izlazak 6:9.) Zašto neki od nas prestaju slušati proroke i vjerovati u Božja obećanja u vrijeme nevolje? Kako možemo zadržati vjeru u Boga tijekom nevolje?
- Kako je Mojsije odgovorio kad ga je Gospodin zamolio da ide pred faraonom po drugi put kako bi zatražio slobodu Izraela? (Vidi Izlazak 6:10–12.) Istaknite da ponekad možemo osjećati nevoljkost da učinimo što Gospodin traži zbog straha ili zbog toga što smatramo da to nije moguće. Kako je Gospodin pomogao vama kad ste osjetili sumnju ili strah?

3. Gospodin podučava Mojsija u pripremi za pashu.

Podučite i raspravite o Izlasku 11–13.

- Što je bila svrha prve Pashe? (Vidi Izlazak 12:12–13, 22–23.) Zašto je Gospodin želio da Izrael nastavi obdržavati blagdan Pashe u budućnosti? (Vidi Izlazak 12:24–27, 42; 13:1–10.)
- Objasnite da osim što Pasha podsjeća Izrael da ih je Bog zaštitio od smrti i izbavio od Egipćana, Pasha također simbolizira važan događaj u budućnosti. Koji je to događaj? (Pomirbena žrtva Isusa Krista, Jaganjca Božjeg, koja nas izbavlja od grijeha i smrti. Vidi 1. Korinćanima 5:7.) Kako Pasha simbolizira pomirenje?

Možete pokazati sljedeće sličnosti između Pashe i pomirbene žrtve Isusa Krista:

- a) Djeca Izraelova trebala su koristiti prvorodeno muško janje bez ljage za Pashu (Izlazak 12:5). Spasitelj je prvorodeni Božji Sin, Jaganjac Božji bez mrlje ili ljage (1. Petrova 1:19).
- b) Djeca Izraelova trebala su poprskati janječú krv na dovratnike kako bi sačuvali svojeg prvorodenca od smrti (Izlazak 12:7; 22–23). Spasiteljeva krv, koja

je prolivena u Getsemaniju i na križu, čisti vjerne i spašava ih od duhovne smrti (Mosija 4:2).

- c) Izrael je trebao jesti beskvasni kruh (Izlazak 12:8, 15–20). »Kvasac se u drevna vremena smatrao simbolom pokvarljivosti jer bi se lako pokvario ili bi opljesnivio... Za Izraelce, uzimanje beskvasnog kruha simbolizira da su jeli kruh koji nije kvaran ili nečist, odnosno, kruh života, koji je Isus Krist (vidi Ivan 6:35)« (*Old Testament Student Manual: Genesis–2. Samuel* [Priručnik za polaznike iz Starog zavjeta: Postanak–2. Samuel] [1981.], 119). Izdvajanje kvasca također predstavlja pokajanje, ili izdvajanje grijeha iz života osobe.
- d) Izraelci su trebali jesti hranu od Pashe u žurbi (Izlazak 12:11). Poput Izraelaca, trebamo revno i trenutno reagirati na izbavljenje koje nam Spasitelj pruža.
- Na posljednjoj večeri Spasitelj je uspostavio sakrament umjesto Pashe (Matej 26:19, 26–28). Pokažite sliku Spasitelja, stavljajući papirić s riječi *Pasha* s lijeve strane i papirić s riječi *Sakrament* s desne. Koje su sličnosti između pashe i sakramenta? (Vidi Izlazak 12:14; 13:9–10; NiS 20:75–79.)

Starješina Howard W. Hunter je podučavao da su tijekom večere na Pashu poznatije kao posljednja večera, »kruh i vino, umjesto životinja i biljaka, [postali] simboli tijela i krvi velikog Jaganjca, simboli koje treba jesti i piti s poštivanjem i u sjećanje na njega zauvijek.

Na taj jednostavan, no impresivan način Spasitelj je uveo uredbu koju danas poznajemo kao sakrament Gospodnje večere. Patnjom u Getsemaniju, žrtvom na Kalvariji i uskrsnućem iz grobnice u vrtu, Isus je ispunio drevni zakon i uveo novu rasporedbu utemeljenu na višem, svetijem razumijevanju zakona žrtve. Više se od ljudi neće tražiti da žrtvuju prvorodeno janje iz njihovog stada, jer je Prvorodenac Božji morao doći ponuditi sebe kao 'konačnu i vječnu žrtvu'« (Conference Report, travanj 1985., 22; ili *Ensign*, svibanj 1985., 19).

- Starješina Howard W. Hunter je rekao da kao što je pasha bila savez zaštite za drevni Izrael, sakrament je »novi savez sigurnosti« za nas (Conference Report, travanj 1974., 24; ili *Ensign*, svibanj 1974., 18). Kako je sakrament savez sigurnosti za nas? (Sakrament nas podsjeća na Spasiteljevu pomirbenu žrtvu, koja donosi vječnu sigurnost oslobađajući nas iz uza grijeha i smrti. Savezi koje obnavljamo dok blagujemo od sakramenta također nam daju vječnu sigurnost.)

Starješina Jeffrey R. Holland je upitao:

»Da li vidimo [sakrament] kao *našu* pashu, sjećanje na *našu* sigurnost, izbavljenje i otkupljenje?

S toliko toga što možemo izgubiti, ovu uredbu koja odaje počast našem bijegu od anđela tame treba shvatiti ozbiljnije nego što to ponekad činimo. To treba biti snažan, miran, smislen trenutak. On treba potaknuti duhovne osjećaje i dojmove« (Conference Report, listopad 1995., 89; ili *Ensign*, studeni 1995., 68).

- U njegovoj lekciji o pashi, Gospodin je naglasio potrebu da roditelji podučavaju svoju djecu o važnosti pashe (Izlazak 12:26–27; 13:8, 14). Zašto je važno da roditelji u Izraelu to učine? Kako se to odnosi na naše doba? (Poput drevnog Izraela, trebamo podučavati našu djecu o važnosti sakramenta i drugih uredbi koje nas podsjećaju na Gospodnju ruku u izbavljenju od grijeha i smrti.)

4. Djeca Izraelova prelaze Crveno more.

Podučite i raspravite o Izlasku 14.

- Nakon što je faraon pustio djecu Izraelovu da napuste Egipat, okrenuo se protiv njih i poslao svoju vojsku za njima (Izlazak 14:5–9). Što su djeca Izraelova učinila kad su vidjela vojsku koja dolazi? (Vidi Izlazak 14:10–12.) Što je Mojsije rekao djeci Izraelovoj kad je njihova vjera posustala? (Vidi Izlazak 14:13–14.) Kako možemo razviti vjeru koja je dovoljno snažna da nas podrži kad smo ispunjeni strahom?
- Kako je Gospodin spasio djecu Izraelovu od nadolazeće egipatske vojske? (Vidi Izlazak 14:21–31.) Kako vam ova priča pomaže u vrijeme kušnji?

Zaključak

Posvjedočite da kao što je Gospodin ispunio svoje obećanje da izbavi Izraelce iz ropstva, on će ispuniti svoja obećanja nama. Potaknite polaznike da povećaju svoju zahvalnost za Spasiteljevu pomirbenu žrtvu i blaguju sakrament dostojno i uz razmišljanje, obdržavajući savez da će ga se »uvijek sjećati« (NiS 20:77).

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Sotona patvori Božju moć

- Što je faraon učinio kad su mu Mojsije i Aron pokazali znakove Božje moći? (Vidi Izlazak 7:8–12, 17–22.) Što možemo naučiti o Sotoni iz tih stihova?
- Koji su neki od načina na koje Sotona patvori Božju moć i blagoslove u današnje doba? Koje nam je darove Gospodin dao da nam pomognu razlučiti između dobra i zla? Kako možemo povećati našu sposobnost da razlučimo između dobra i zla?

2. Pošasti

- Zašto je Gospod poslao pošasti na Egipat? (Vidi Izlazak 7:5, 17; 8:10; 9:14, 29; 10:2; 14:4.) Koja je bila faraonova reakcija na pošasti? (Vidi, na primjer, Izlazak 8:8, 15, 25, 28, 32.) Zašto pošasti nisu naškodile djeci Izraelovoj? (Vidi Izlazak 9:4–6, 23–26; 10:22–23; 11:4–7.)

3. Pasha

Dok podučavate kako je pasha simbol pomirenja Isusa Krista, možete nabaviti sljedeće predmete kako biste ilustrirali simbole pashe:

- Slike janjeta i vrata.
- Tortilje, krekeri ili matzoth (da prikažu spušten, beskvasni kruh).
- Hren ili glavicu salate (za gorke biljke).
- Par cipela ili sandala (Izraelci su jeli obrok obuveni, simbolizirajući žurbu kojom su napustili Egipat).

4. »Svi [su] kršteni u oblaku i u moru« (1. Korinćanima 10:2)

Možete pročitati 1. Korinćanima 10:1–4, gdje Pavao podučava da su djeca Izraelova krštena u oblaku i u moru. Objasnjavajući važnost toga, starješina

Bruce R. McConkie je rekao: »[Pavao] govori da kao što su Izraelci, kad su prolazili kroz Crveno more, bježali od svjetovnosti Egipta, tako su se i kršćanski potomci, kroz krštenje, trebali okaniti požuda tijela i živjeti božanskim životom« (*Doctrinal New Testament Commentary* [Doktrinarni komentari o Novom zavjetu], 3. svezak [1966.–73.], 2:355).

»Vi ćete mi biti predraga svojina«

14. lekcija

Izlazak 15–20; 32–34

Svrha Potaknuti polaznike da blaguju od Gospodinove duhovne vode i kruha, podu-
pru njegove odabrane vođe i slušaju njegove zapovijedi kako bi on od njih
mogao učiniti »narod svet« (Izlazak 19:6).

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Izlazak 15:22–27; 16:1–31; 17:1–7. Djeca Izraelova mrmljaju jer su žedna i gladna, a Gospod daje vodu, manu i prepelice.
 - b) Izlazak 17:8–13; 18:13–26. Amalek dolazi kako bi se borio s Izraelom. Izrael pobjeđuje dok Mojsije drži uzdignute ruke, no Amalek pobjeđuje kad se Mojsije umori i spusti svoje ruke. Aron i Hur drže Mojsijeve ruke, a Izrael pobjeđuje u bici (17:8–13). Mojsije slijedi Jitrov savjet da dodijeli suce i delegira im vlast (18:13–26).
 - c) Izlazak 19–20. Gospodin se nalazi s Mojsijem na planini Sinaj i daje Izraelu deset zapovijedi.
 - d) Izlazak 32–34. Mojsije je primio kamene ploče koje sadrže upute od Gospodina, no slomio ih je kad se vratio sa Sinaja i vidio ljude kako štiju zlatno tele (31:18; 32:1–24). Gospodin oduzima Izraelu uredbe Melkisedekovog svećeništva i daje im niži zakon, zakon Mojsijev (Prijevod Josepha Smitha, Izlazak 34:1–2). Mojsije je isklesao nove kamene ploče kako bi zamijenio one koje je razbio, no nove ploče ne uključuju riječi vječnog saveza svetog svećeništva (Izlazak 34:1–5; prijevod Josepha Smitha, Ponovljeni zakon 10:2). Ljudi sklapaju savez da će poštivati zakon Mojsijev (34:10–35).
2. Dodatno čitanje: Psalmi 78; 1. Korinćanima 10:1–11; Nauk i savezi 84:19–27.
3. Donesite u razred nekoliko knjiga ili drugih teških predmeta ako koristite primjer na stranicama 64–65.
4. Ako je na raspolaganju *Old Testament Video Presentations* (53224), možete pokazati »Modern Idolatry« [Suvremeno idolopoklonstvo], sedmominutni segment, kao dio lekcije.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

- Zamislite da se morate uputiti na dugačak put u pustinju gdje nikada niste bili i da za nju ne postoji karta. Kako biste se pripremili za to putovanje? (Odgovori mogu varirati, no dobra priprema bila bi naći vodiča.)
- Koje biste osobine vi željeli u vodiču koji vas vodi u pustinju? (Odgovori mogu varirati, no vodič bi trebao poznavati područje i ulijevati povjerenje.)

- Tko je bio vodič Mojsiju i djeci Izraelovoj nakon što su pobjegli iz Egipta i otišli u pustinju? (Gospodin.)

Istaknite da nas iskustva Izraelaca dok su putovali pustinjom mogu podučiti važne lekcije dok putujemo kroz smrtnost. Jedna važna lekcija je da možemo vjerovati Bogu da će nas voditi i brinuti se za nas kao za Izraelce.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama. Budući da će biti teško postaviti svako pitanje ili pokriti svaku točku lekcije, uz molitvu odaberite one koje će najbolje zadovoljiti potrebe razreda.

1. Gospodin daje vodu, mannu i prepelice djeci Izraelovoj.

Podučite i raspravite o Izlasku 15:22–27; 16:1–31; i 17:1–7.

Nakon što su Izraelci prošli kroz Crveno more, Gospodin je uputio Mojsija da ih vodi u obećanu zemlju. No Gospodin je prvo ispitao vjeru Izraelaca u pustinji. Mnogim ljudima nedostajalo je vjere, i žalili su se Gospodinu umjesto da se okrenu prema njemu. Međutim, Gospodin im je dao vodu da utaže žeđ te mannu i prepelice da utaže glad.

- S kojim su se problemom Izraelci suočili u Izlasku 15:22–24 i 17:1–3? Kako je Mojsije reagirao kad su ljudi mrmljali protiv njega? (Vidi Izlazak 15:25; 17:4. Okrenuo se Gospodinu za pomoć.) Što možemo naučiti iz Mojsijeve reakcije? Kako je Gospodin odgovorio na Mojsijevu molitvu za pomoć? (Vidi Izlazak 15:25–26; 17:5–7.)
- Gospodin je dao fizičku i duhovnu vodu djeci Izraelovoj. Fizička voda došla je iz stijene koju je Mojsije udario; »duhovno piće« došlo je iz »duhovne stijene« koja je Krist (1. Korinćanima 10:4). Što je duhovna voda koja istječe iz Krista? (Vidi 1. Nefi 11:25.) Kako mi možemo piti od te vode? Što je obećano onima koji piju tu vodu? (Vidi Ivan 4:14; NiS 63:23.)
- S kojim su se problemom Izraelci suočili u Izlasku 16:2–3? Kako je Gospodin odgovorio? (Vidi Izlazak 16:4, 11–15.) Osim utaživanja gladi ljudi, koje su neke od svrha davanja mane?
 - a) To će pokazati Gospodinu hoće li ga njegov narod slušati (Izlazak 16:4, 16–31).
 - b) Bit će ljudima dnevni podsjetnik Gospodinove moći i ljubavi (Izlazak 16:12).
 - c) Podučit će ljude da ne žive »samo o kruhu, nego... o svemu što izlazi iz usta Jahvinih« (Ponovljeni zakon 8:3).
 - d) Ponizit će ljude i pomoći im primiti spasenje (Ponovljeni zakon 8:16).
- Što mislite kako slanje mane pomaže ostvariti ove svrhe? Kako Gospodin postiže svaku od ovih svrha u našim životima?
- Kako mana predstavlja Krista? (Vidi Ivan 6:35.) Po čemu se Kristov kruh života razlikuje od mane? (Vidi Ivan 6:48–51.) Kako mi možemo svakodnevno blagovati Kristov kruh života?
- Izraelci trebaju sakupljati mannu svaki dan kako bi održali fizičku snagu. Kako se to može usporediti s onime što mi moramo učiniti kako bismo održali

duhovnu snagu? (Kao što trebamo svakodnevnu njegu kako bismo održali fizičku snagu, također trebamo svakodnevnu njegu kako bismo održali duhovnu snagu. Ne možemo očekivati da ćemo biti duhovno njegovani ako samo povremeno proučavamo Sveta pisma i molimo se.)

- Što bi se obično dogodilo kad bi Izraelci čuvali manu tijekom noći? (Vidi Izlazak 16:19–20.) Što bi se dogodilo kad bi čuvali manu tijekom noći u pripremi za Šabat? (Vidi Izlazak 16:22–25.) Kako mi možemo primijeniti ovo načelo na našu tjednu pripremu za Šabat?
- Što bi se dogodilo Izraelcima da su pokušali putovati kroz pustinju bez Gospodinove pomoći? Što će se dogoditi nama ako pokušamo putovati kroz smrtnost bez Gospodinove pomoći?

2. Aron i Hur drže Mojsijeve ruke pa Izrael pobjeđuje u bici protiv Amaleka. Mojsije slijedi Jitrov savjet da imenuje suce i delegira im vlast.

Podučite i raspravite o Izlasku 17:8–13 i 18:13–26. Istaknite da oba zapisa podučavaju važnost podupiranja i podržavanja crkvenih vođa.

- Amalečani su ratovali s djecom Izraelovom mnogo godina, započevši u Mojsijevo vrijeme. Kako su Izraelci mogli poraziti Amalekove ljude u bici opisanoj u Izlasku 17:8–13? (Kad su Aron i Hur podržali Mojsija držeći njegove ruke, Izrael je prevladao u bici.) Kakve duhovne bitke mi vodimo danas? Kako nam podržavanje proroka pomaže prevladati u tim bitkama?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao: »Prisjećam se kako je Mojsije na brdu podigao svoje ruke za pobjedu vojske Izraela. Dokle god su njegove ruke bile uzdignute, Izrael je prevladao, no kad su ruke spale zbog iscrpljenosti, tada je neprijatelj prevladao. I tako mu Aron i Hur 'jedan s jedne, drugi s druge strane, držahu ruke' i Izrael je pobijedio (Izlazak 17:12). Tako ćemo i mi biti pobjednici dok držimo ruke Gospodinovih pomazanih slugu« (Conference Report, travanj 1986., 98; ili *Ensign*, svibanj 1986., 77).

- Što je zabrinulo Jitra kad je vidio da ljudi dolaze Mojsiju cijeli dan i noć? (Vidi Izlazak 18:13–18.) Što je Jitro savjetovao Mojsiju da učini? (Vidi Izlazak 18:19–23.)
- Koje su odgovornosti proroka spomenute u Izlasku 18:16–20?

Možete tražiti od polaznika da potraže odgovornosti u ovim stihovima, a zatim ispisati odgovore na ploču. Također možete upotrijebiti sljedeći primjer: Pozovite polaznika da ispruži svoje ruke. Kad se utvrdi prva odgovornost, stavite knjigu ili drugi težak predmet u ruke polaznika. Dodajte drugu knjigu ili težak predmet kako se utvrde ostale odgovornosti.

- a) Biti sudac u Izraelu (Izlazak 18:16).
- b) Predstavljati ljude pred Bogom (Izlazak 18:9).
- c) »Poučavaj ih o zakonima i odredbama« (Izlazak 18:20).
- d) »[Pokaži im] put kojim moraju ići« (Izlazak 18:20).
- e) »[Pokaži im] djela koja moraju činiti« (Izlazak 18:20).

- Kako možemo podržati ruke i olakšati teret naših proroka i apostola danas? (Vidi NiS 21:4–5; 107:22. Kako polaznici ponude prijedloge, uklonite neke knjige ili druge predmete s ruku polaznika koji ih drži.)

- Kako možemo podržati naše lokalne crkvene vođe? (Odgovori mogu uključiti tako da govorimo dobro o njima, da služimo predano u našim pozivima i budemo dobri kućni učitelji i kućne posjetiteljice.)
- Kako ste vi bili blagoslovljeni dok ste podržali crkvene vođe? (Možete upotrijebiti NiS 21:6 u ovoj raspravi.)

3. Gospodin se sastaje s Mojsijem na planini Sinaj i daje Izraelcima deset zapovijedi.

Podučite i raspravite o Izlasku 19–20.

U roku od tri mjeseca od kad su Izraelci ušli u pustinju, Gospodin je htio uspostaviti svoj savez s njima (Izlazak 19:5–6). Kao dio ovog saveza objavio je Mojsiju deset zapovijedi.

- Dok su djeca Izraelova logorovala na planini Sinaj, što im je Gospodin obećao budu li poslušni? (Vidi Izlazak 19:3–6. On će od njih napraviti »predragu svojinu...kraljevstvo svećenika, narod svet.«) Što znače ta obećanja? Kako se ova obećanja odnose na nas danas?

Ova obećanja znače da će Izrael postati Gospodinov narod saveza, omiljen nad drugima i odabran da pronese svećeništvo i evanđelje svim ljudima (vidi i Ponovljeni zakon 7:6; 14:1–2; 1. Petrova 2:9).

- Koje je iskustvo Gospodin želio za njegove ljude na planini Sinaj? (Vidi Izlazak 19:9, 11, 16–17; NiS 84:23.) Što je Gospodin tražio od svog naroda da učini prije nego što su se mogli susresti s njim? (Vidi Izlazak 19:10, 14.)
- Planina Sinaj bila je sveto mjesto gdje je Gospodin želio govoriti sa svojim ljudima i pokazati im se. Koja je sveta mjesta pripremio na kojima možemo primiti te iste blagoslove? (Hramovi; vidi NiS 97:15–16; 109:12–13.) Pozovite polaznike da ispričaju kako su im hramovi pomogli čuti Gospodinov glas i osjetiti njegovu nazočnost.
- Prve četiri zapovijedi u Izlasku 20 podučavaju ispravan odnos između nas i Boga (Izlazak 20:3–11). Kako je zapovijed da štujemo Gospodina te da nemamo drugih bogova osim njega važna danas? Koje lažne bogove neki ljudi štuju danas? (vidi 1. Samuel 15:23; Efežanima 5:5; NiS 1:15–16.)

Predsjednik Spencer W. Kimball je rekao:

»Idolopoklonstvo je jedan od najozbiljnijih grijeha... Suvremeni idoli ili lažni bogovi mogu imati oblik odjeće, domova, posla, uređaja, automobila, plovila za razonodu i brojnih drugih materijalnih stvari koje nas odvođe s puta prema božanskom...

Neopipljive stvari također su stvarni bogovi. Diplome, uvjerenja i položaji također mogu postati idoli...

Mnogi ljudi prvo grade i uređuju dom te kupe automobil – a onda 'ne mogu priuštiti' plaćanje desetine. Koga oni štuju? Zasigurno ne Gospodina neba i zemlje...

Mnogi štuju lov, ribarenje, odmor, piknike vikendom i izlaske. Drugi imaju idole poput sporta, baseballa, nogometa, borbe bikova ili golfa...

Drugi idol kojeg ljudi obožavaju je moć i prestiž.... Ti bogovi moći, bogatstva i utjecaja su najtraženiji i često jednako stvarni kao zlatno tele djece Izraelove u pustinji« (*The Miracle of Forgiveness* [Čudo oprosta] [1969.], 40–42).

- Koji su neki od načina na koje ljudi koriste Božje ime uzalud? Zašto je važno da ne koristimo njegovo ime uzalud?
- Zašto je važno da obdržavamo Šabat svetim? (Vidi Izlazak 20:8; 31:16–17; Izaija 58:13–14; NiS 59:9–10.) Kako trebamo odlučiti koje su aktivnosti primjerene na Šabat? Kako ste vi bili blagoslovljeni dok ste obdržavali taj sveti dan?
- Pregledajte šest zapovijedi koje se odnose na naše odnose s drugim ljudima (Izlazak 20:12–17). Kako poslušnost tim zapovijedima poboljšava naše odnose s drugima? (Možete se fokusirati na pojedinačne zapovijedi, definirajući ono što one znače i raspravljajući o njima prema situaciji.)

4. Gospodin predstavlja zakon Mojsijev.

Podučite i raspravite o Izlasku 32–34.

Kad je Gospodin razgovarao s Mojsijem na planini Sinaj, objavio je zakon koji je uključio uredbe Melkisedekovog svećeništva (NiS 84:19–23). Međutim, idolopokloničko ponašanje Izraelaca pokazalo je da nisu spremni živjeti puninu evanđelja (Izlazak 32:1–9; NiS 84:24). Budući da su tako brzo zaboravili Gospodina, on je povukao Melkisedekovo svećeništvo od njih i objavio niži zakon – zakon Mojsijev (prijevod Josepha Smitha, Izlazak 34:1–2; NiS 84:25–27).

Zakon Mojsijev nije zamijenio zapovijedi, saveze ili načela evanđelja. Umjesto toga, dao im je »zakon propisa i uredbi, zakon što ga imahu opsluživati strogo iz dana u dan, da ih drži u sjećanju Boga, i dužnosti njihove prema njemu« (Mosija 13:30). Zakon Mojsijev podučio je ljude da priznaju svoje grijehе i izvrše nadoknadu, da slijede stroga pravila žrtvovanja životinja, da održavaju zdravlje tijela, da podupiru Gospodnje djelo, da budu zahvalni i da se pomire s Bogom.

- Zašto je Gospodin dao Izraelcima zakon Mojsijev? (Vidi Galaćanima 3:23–24; Mosija 13:29; Alma 25:15–16; NiS 84:19–27.) Kako bi ovaj zakon pomogao posvetiti Izrael i dovesti ga Kristu? (Vidi Mosija 13:30; Alma 34:14–15.)
- Kad je zakon Mojsijev ispunjen? (Vidi 3. Nefi 15:4–10.) Sada kad Gospodin više ne traži životinjske žrtve, koje su bile važan dio zakona Mojsijeva, koju žrtvu traži od nas? (Vidi 3. Nefi 9:19–22.) Što znači prinijeti skršeno srce i raskajan duh?

Starješina M. Russell Ballard je podučio:

»Iako je zakon Mojsijev ispunjen, načela zakona žrtve nastavljaju biti dio nauka Crkve.

Iako je primarna svrha zakona žrtve bila i dalje da nas iskuša i pomogne nam doći Kristu, dvije su prilagodbe napravljene nakon konačne Kristove žrtve. Prvo, uredba sakramenta zamijenila je uredbu [životinjske] žrtve; i drugo, ova izmjena je pomaknula fokus žrtve sa životinje na samu osobu. Na neki način, žrtva se promijenila sa ponuđenog na ponuditelja...

Nakon svog smrtnog službeništva Krist je uzdigao zakon žrtve na novu razinu... Umjesto da Gospodin traži životinju ili žitarice osobe, sada je

Gospodin tražio od nas da se odrekemo bezbožnosti. To je viša praksa zakona žrtve; poseže u unutaranju dušu osobe« (*The Law of Sacrifice* [Zakon žrtve], govor iznesen na simpoziju Crkvenog obrazovnog sustava, 13. kolovoza 1996., 5).

Zaključak

Posvjedočite polaznicima da ako blaguju od Gospodinove duhovne vode i kruha, podupru njegove odabrane vođe i slušaju njegove zapovijedi, on će ih pozvati na svoju svetu planinu – u hram. Tamo se mogu sastati s njim, primiti njegove zakone, vidjeti njegovu slavu i ići naprijed nadahnuti da budu više poput njega.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Deset zapovijedi

Obratite pažnju da se deset zapovijedi ponavlja u Ponovljenom zakonu 5:5–21, Mosiji 12:33–36 i 13:12–24, i NiS 42:18–27 i 59:5–16. Pregledajte ove odlomke za dublji uvid u deset zapovijedi.

2. Zlatno tele

Možete razgovarati o priči o izgradnji i štovanju zlatnog teleta kako je zabilježeno u Izlasku 32. Brojna načela mogu se izvući iz ove priče, uključujući i dva navedena ispod:

- a) Stare navike i obrasce vjerovanja ili ponašanja teško je prekinuti. Iako su Izraelci fizički napustili Egipat, duhovno još nisu bili oslobođeni njegovih utjecaja. Nakon što su Izraelci čuli glas Božji kako proglašava deset zapovijedi sa Sinaja, ubrzo su prekršili prve dvije.
- b) Važno je oduprijeti se negativnim pritiscima okoline. Aron je podlegao nepravdnim željama Izraelaca. S vremena na vrijeme, vođe i roditelji moraju reći »ne«, čak i ako riskiraju da će uvrijediti ili udaljiti one za koje su odgovorni.

»Na Boga [se] osvrutati i živjeti«

15.

lekcija

Brojevi 11–14; 21:1–9

Svrha Potaknuti polaznike da prevladaju svjetovne želje i strahove te da se ugledaju na Spasitelja i njegove proroke za vodstvo.

- Priprema**
1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Brojevi 11. Izraelci se žale na manu i žele jesti meso (11:1–9). Mojsije traži od Gospodina vodstvo i pomoć u nošenju svog bremena (11:10–15). Prema Gospodinovoj uputi, Mojsije okuplja 70 starješina da mu pomognu (11:16–17, 24–30). Gospodin odgovara na želju Izraelaca za mesom tako što im šalje obilje prepelica te ih kažnjava pomorom zbog njihove pohlepe i lakomosti (11:18–23, 31–35).
 - b) Brojevi 12. Mirjam i Aron govore protiv Mojsija, žaleći se na njegov brak s Etiopljankom i dovodeći u pitanje njegovu predsjedavajuću vlast (12:1–3). Gospodin kara i kažnjava Mirjam i Arona zbog njihovog mrmljanja (12:4–16).
 - c) Brojevi 13–14. Mojsije upućuje 12 muškaraca da pretraže Kanaan (13:1–20; imajte na umu da je »Hošea« u 16. stihu oblik imena Jošua). Vraćaju se s povoljnim vijestima o resursima zemlje, no svi se osim Jošue i Kaleba plaše starosjedioca i žele se vratiti u Egipat (13:21–14:10). Gospod kazuje Mojsiju da će Izraelci zbog nevjere i mrmljanja lutati pustinjom 40 godina, dok cijeli zreli naraštaj ne izumre osim Jošue i Kaleba (14:11–39).
 - d) Brojevi 21:1–9. Izraelci uništavaju Kanaance koji im se suprotstave (21:1–3). Gospodin šalje zmije ljute kao kaznu za stalno mrmljanje Izraelaca (21:4–6). Mojsije izrađuje zmiju od mjedi, pričvršćuje je na štap i govori ljudima da će živjeti ako je pogledaju (21:7–9).
 2. Dodatno čitanje: Ivan 3:14–16; 1. Nefi 17:41; Alma 33:18–22; 37:46–47; Helaman 8:13–15.
 3. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, napravite plakat s riječima *Obećana zemlja*.
 4. Ako je slika Mojsije i mjedena zmija dostupna, možete je koristiti tijekom lekcije (62202).
-

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Napišite riječ *Egipat* na ploču. Stavite natpis s riječima *Obećana zemlja* u suprotni dio prostorije. Pozovite polaznika da hoda od ploče do natpisa dok preko svog ramena gleda u riječ *Egipat*.

Ako polaznik ima problema doći do natpisa, postavite sljedeće pitanje:

- Zašto je teško ići naprijed dok se osvrćeš?

Ako polaznik jednostavno stigne do natpisa, postavite sljedeća pitanja:

- Dokle misliš da bi mogao ići a da ne skreneš s prave linije? Zašto je teško ići ravno naprijed dok se osvrćeš?

Objasnite da se ovaj prikaz može usporediti s putovanjem Izraelaca iz Egipta. Unatoč blagoslovima koje su Izraelci primili od Gospodina, njihov strah i pomanjkanje vjere često su uzrokovali da požele da nisu napustili Egipat. Njihovo žaljenje za Egiptom odužilo je i zakompliciralo njihovo putovanje u obećanu zemlju.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama. Budući da će biti teško postaviti svako pitanje ili pokriti svaku točku lekcije, uz molitvu odaberite one koje će najbolje zadovoljiti potrebe razreda. Možda ćete trebati prilagoditi neka pitanja kako biste ih prilagodili okolnostima polaznika.

1. Gospodin odgovara na želju Izraelaca za mesom tako što im šalje prepelice i pohađa ih pomorom

Podučite i raspravite o Brojevima 11.

- Iako je mana bila veliki blagoslov od Gospodina, Izraelci su počeli mrmljati zbog nje (Brojevi 11:6). Što je potaknulo njihovo mrmljanje? (Vidi Brojevi 11:4–5; počeli su misliti o tome i željeti meso i drugu hranu koju su jeli u Egiptu.) Koje su opasnosti kad želimo više nego što imamo?
- Izraelci su postali tako pohlepni za mesom da su izgubili usmjerenje na obećanu zemlju i počeli su žaliti što su napustili Egipat (Brojevi 11:4–6). Koji su neki suvremeni primjeri ljudi koji se odriču velikih blagoslova kako bi udovoljili trenutnim željama? Zašto ljudi to rade? Kako možemo prevladati takva iskušenja?
- Kako je Gospodin odgovorio na želju Izraelaca za mesom? (Vidi Brojevi 11:18–20; 31–33.)
- Mojsije je bio toliko opterećen grijesima Izraelaca da je tražio od Gospodina da mu oduzme život (Brojevi 11:14–15). Kako ga je Gospodin utješio? (Vidi Brojevi 11:16–17. Sedamdesetorica ljudi pozvana su da pomognu Mojsiju.) Koje su velike blagoslove ti ljudi primili? (Vidi Brojevi 11:24–29.)

2. Gospodin kori Mirjam i Arona jer su govorili protiv Mojsija.

Podučite i raspravite o Brojevima 12.

- Mirjam i Aron govorili su protiv Mojsija kao njihovog predsjedavajućeg autoriteta, ističući da su i oni imali objavu (Brojevi 12:2). Kako je Gospodin odgovorio na njihovo mrmljanje? (Vidi Brojevi 12:5–9.) Koja su ograničenja u našem pravu da primimo objavu?

Starješina James E. Faust je rekao: »Proroci, vidioci i objavitelji su imali i još uvijek imaju odgovornost i povlasticu primiti i objaviti riječ Božju svijetu. Pojedini članovi, roditelji i vođe imaju pravo primiti objavu za njihove odgo-

vornosti, no nemaju dužnost ili pravo objaviti riječ Božju izvan granica njihove vlastite odgovornosti» (Conference Report, listopad 1989., 9; ili *Ensign*, studeni 1989., 8).

- Gospodin kori i kažnjava Mirjam i Arona jer su prigovarali Mojsijevom braku s Etiopljankom (Brojevi 12:1, 9–10). Kako na nas utječe kad kritiziramo crkvene vođe? Kako naša kritika crkvenih vođa utječe na našu obitelj i prijatelje?
- Brojevi 12:3 navodi da je »Mojsije... bio skroman«. Što znači biti skroman? Predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao: »Skromnost ukazuje na duh zahvalnosti u suprotnosti prema stavu samodostatnosti, priznavanje veće moći od osobne, priznavanje Boga i prihvaćanje njegovih zapovijedi« (»With All Thy Getting Get Understanding« [Svim svojim imanjem steci razboritost], *Ensign*, kolovoz 1988., 3–4).
- Kako je Mojsije pokazao svoju skromnost kad je Mirjam bila kažnjena jer se pobunila protiv njega? (Vidi Brojevi 12:13–15. Umjesto što je bio zadovoljan svojom vlašću da predsjedava nad svojom sestrom, molio je Gospodina da je iscijeli. On i njegovi ljudi odgodili su svoje putovanje dok ona nije ozdravila.) Kako možemo biti skromni čak i kad nas ljudi kritiziraju ili nam se protive? Kako nam to pomaže da na kritiku reagiramo skromno?

3. Mojsije zapovijeda dvanaestorici da istraže zemlju Kanaan.

Podučite i raspravite o Brojevima 13–14.

- Kad su Izraelci došli do granice Kanaana, Mojsije je poslao dvanaesticu muškaraca da istraže zemlju, njezine resurse i žitelje (Brojevi 13:17–20). Kakve su informacije donijeli o resursima zemlje? (Vidi Brojevi 13:23–27.) Što je desetorica ljudi, osim Kaleba i Jošue, reklo o ljudima koji su živjeli u Kanaanu? (Vidi Brojevi 13:28–33.) Kako neki od nas čine istu grešku kao ta desetorica?

Predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao:

»Deset špijuna bili su žrtve vlastitih sumnji i strahova. Iznijeli su negativno izvješće o broju i izgledu Kanaanaca... Usporedili su sebe sa skakavcima pored divova koje su vidjeli u zemlji...

Vidimo neke oko nas koji su indiferentni glede budućnosti ovog djela, koji su apatični, koji govore o ograničenjima, koji iskazuju strah, koji troše svoje vrijeme iskapajući i pišući o onome što smatraju slabostima koje i nisu od nekog značenja. Sa sumnjom glede njegove prošlosti, oni nemaju viziju o njegovoj budućnosti« (Conference Report, listopad 1995., 93–94; ili *Ensign*, studeni 1995., 71).

- Po čemu se izvješće Kaleba i Jošue razlikovalo od izvješća ostalih deset muškaraca? (Vidi Brojevi 13:30; 14:6–9.) Zašto se Kaleb i Jošua nisu bojali stanovnika Kanaana? (Vidi Brojevi 14:9.) Koji su neki od načina kako možemo slijediti primjer Kaleba i Jošue kad se suočimo s teškim situacijama?

Predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao:

»U ovom djelu nema mjesta za one koji vjeruju samo u evanđelje propasti i jada. Evanđelje je dobra vijest. Ono je poruka pobjede. Ono je djelo kojeg treba obgrliti s entuzijazmom.

Gospod nikada nije rekao da neće biti teškoća. Naši ljudi poznaju nevolje svake vrste pošto su ih oni koji se protive ovom djelu progonili. No vjera se pojavila kroz sve njihove patnje. Ovo je djelo stalno napredovalo i nikada nije išlo unatrag od njegove začetka...

Ovo je doba pesimizma. Naša je misija vjere. Svojoj braći i sestrama posvuda, pozivam vas da učvrstite svoju vjeru, da pronesete ovo djelo širom svijeta. Možete ga ojačati načinom na koji živite» (Conference Report, listopad 1995., 94–95; ili *Ensign*, studeni 1995., 71–72).

- Kako su ljudi reagirali na riječi Kaleba i Jošue? (Vidi Brojevi 14:10.) Kako je Gospodin kaznio Izraelce zbog njihovog stalnog mrmljanja i njihove želje da se vrate u Egipat? (Vidi Brojevi 14:22–23, 26–35.) Kako je kaznio deset muškaraca koji su iznijeli negativno izvješće o Kanaanu? (Vidi Brojevi 14:36–37.) Kako je blagoslovio Kaleba i Jošuu za njihovu vjernost? (Brojevi 14:24, 38.)

4. Mojsije je izradio mjedenu zmiiju i rekao ljudima da će biti iscjeljeni ako je pogledaju.

Podučite i raspravite o Brojevima 21:1–9.

- Iako je Gospodin pomogao Izraelcima da pobijede Kanaance, Izraelci su nastavili mrmljati. Kako ih je Gospodin kaznio? (Vidi Brojevi 21:6.) Kako su Izraelci reagirali na tu kaznu? (Vidi Brojevi 21:7.)
- Što je Gospodin rekao Mojsiju da učini kad ga je Mojsije zamolio da odagna zmiije ljutice? (Vidi Brojevi 21:8–9.) Što je svaka osoba trebala učiniti da bi bila spašena od ugriza zmiija ljutica?
- Nefi i Alma, dvojica proroka iz Mormonove knjige, podučavali su da su mnogi Izraelci umrli jer nisu htjeli pogledati mjedenu zmiiju. Zašto nisu pogledali? (Vidi 1. Nefi 17:41; Alma 33:18–20.)
- Koga je mjedena zmiija simbolizirala? (Vidi Ivan 3:14–16; Helaman 8:13–14.)
- Kao što su Izraelci trebali pogledati u mjedenu zmiiju da požive, mi trebamo gledati u Isusa Krista kako bismo primili vječni život (Alma 37:46–47; Helaman 8:15). Što znači gledati u Krista? Na koji način danas mnogi ljudi čine istu grešku kao Izraelci koji nisu htjeli pogledati u mjedenu zmiiju? (Vidi Alma 33:20. Oni ne gledaju u Isusa Krista jer ne vjeruju da mogu biti spašeni ako to čine.)

Starješina Carlos E. Asay je rekao: »Mi, poput drevnog Izraela, moramo prikovati naš pogled i umove na... Krista ako se nadamo da ćemo steći vječni život... Ne smijemo dopustiti našem pogledu da odluta ili da se usmjeri na prolazne stvari svijeta. Oko... se mora istrenirati da gleda prema gore. Moramo gledati prema Bogu i živjeti!« (Conference Report, listopad 1978., 81; ili *Ensign*, studeni 1978., 54).

- Alma je podučavao da kao što je način za iscjeljenje od ljutih zmiija bio jednostavan, tako je i put prema vječnom životu jednostavan (Alma 37:46). U kojem je smislu put u vječni život jednostavan? Kako neki ljudi pokušavaju zakomplicirati put u vječni život? (Vidi Jakov 4:14. Oni gledaju dalje od jednostavnih, spasonosnih načela vjere u Isusa Krista, pokajanja i poslušnosti.) Kako možemo zadržati naš fokus na vjeru u Krista?

Zaključak

Potaknite polaznike da gledaju dalje od svjetovnih stvari i da se ne plaše »divova« koji nam odvlače pažnju od najvažnijih stvari. Posvjedočite da ako »pogledaju s vjerom u Sina Božjega« (Helaman 8:15) i slijede njegove proroke, bit će blagoslovljeni u ovom životu i životu koji dolazi.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Vratimo se u Egipat« (Brojevi 14:4)

- Kakav je bio odgovor Izraelaca kad su:
 - a) Bili zarobljeni između Egipćana i Crvenog mora? (Vidi Izlazak 14:10–12.)
 - b) Primili za jelo samo manu? (Vidi Brojevi 11:4–6, 18–20.)
 - c) Bili pred zadatkom da pokore Kanaan? (Vidi Brojevi 14:1–4.)
 - d) Bili obeshrabreni teškim putovanjem u pustinju? (Vidi Brojevi 21:4–5.)
- Zašto mislite da je Izraelcima bilo toliko teško zaboraviti Egipat? Koje su neke od stvari koje je nama danas teško zaboraviti? Kako možemo ojačati jedan drugoga dok težimo okaniti se starih navika ili svjetovnih stavova?

2. Kamo gledati za vodstvo

Knjiga Brojeva podučava nas kamo trebamo gledati za vodstvo. Možete naglasiti ta učenja tako da na ploču ispišete sljedeća načela dok podučavate zapise iz Svetih pisama:

- a) Gledajte ka proroku (Brojevi 12).
- b) Gledajte u obećanu zemlju – za nas, celestijalno kraljevstvo (Brojevi 13–14).
- c) Gledajte ka Spasitelju (Brojevi 21:4–9).

16.

lekcija

»Ne bih mogao prestupiti zapovijedi Jahve«

Brojevi 22–24; 31:1–16

Svrha

Potaknuti polaznike da se podlože Božjoj volji bez oklijevanja.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:

- a) Brojevi 22:1–21. Balak, kralj Moaba, užasnut je dolaskom Izraelaca. On nudi nagradu Bileamu ako dođe u Moab i prokune Izraelce. Bog zapovijeda Bileamu da odbije, a Bileam sluša (22:1–14). Balak nudi Bileamu dodatnu slavu i bogatstvo ako dođe u Moab i prokune Izrael. Bog kazuje Bileamu da može ići ako želi, no da mora govoriti samo one riječi koje mu Bog da (22:15–21). Bileam odlučuje ići. (Obratite pažnju da Brojevi 20:22 u prijevodu Josepha Smitha navode da Bileam može ići s njima ako želi.)
- b) Brojevi 22:22–35. Bog je srdit na Bileama što odlazi u Moab, znajući da se nada nagradi od Balaka. Dok je bio na svom putu, Bileam saznaje za opasnost Božjeg negodovanja kad mu se obrate njegov magarac i anđeo.
- c) Brojevi 22:36–24:25. Bileam se susreće s Balakom (22:36–23:2). Balak ga tri puta traži da prokune Izrael, no Bileam sluša Boga i svaki put blagoslivlja Izrael (23:3–24:9). On zatim prokune Moab i proriče o Isusu Kristu (24:10–25).
- d) Brojevi 31:1–16. Izraelci uništavaju Midjance i ubijaju Bileama. Mojsije objašnjava da je Bileam savjetovao Midjance da potaknu Izraelce na grijeh. (Posljedice Bileamovog savjeta opisane su u Brojevima 25:1–3. Iako Bileam nije htio izravno prokleti Izrael, očito je dovoljno želio nagradu od Balaka da je predložio poticanje Izraela na grijeh, što bi prouzročilo da izgube Božju zaštitu.)

2. Dodatno čitanje: 2. Petrova 2:15–16; Judina 1:11; Otkrivenje 2:14.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Pozovite polaznike da dobro poslušaju sljedeće izjave i razmisle o tome kakva bi ih osoba izrekla:

»Da mi [kralj] dadne svoju kuću punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti zapovijedi Božje« (Brojevi 22:18).

»Sve što Jahve kaže, to ću činiti« (Brojevi 23:26).

»Ne bih mogao prestupiti zapovijed Jahvinu i po svojoj volji činiti bilo dobro, bilo zlo; ono što Jahve kaže, to ću i ja reći« (Brojevi 24:13).

- Koje su karakteristike osobe koja bi rekla te stvari? (Takve izjave navode da je osoba poslušna, vjerna i ponizna.)

Objasnite da je te izjave izrekao čovjek imenom Bileam, koji je propovijedao strogu poslušnost, no u svom je srcu želio zemaljske nagrade i slavu. Ova lekcija pokazuje posljedice tvrdoglavog inzistiranja na našoj volji da ispunimo te želje.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Bileam odbija Balakovu nagradu u zamjenu za prokletstvo nad Izraelom.

Podučite i raspravite o Brojevima 22:1–21.

- Prestrašen prilaskom Izraelaca, Balak, kralj Moaba, poslao je glasnike da Bileamu ponude nagradu ako dođe u Moab i prokune Izrael (Brojevi 22:5–7). Kako je Bileam odgovorio na tu ponudu? (Vidi Brojevi 22:8–14.) Kakve nam se takozvane nagrade ponekad nude u zamjenu za neposluh Bogu?
- Nakon što je Bileam odbio doći u Moab, Balak je poslao drugu skupinu muškaraca, uvjerljiviju nego prvu, kako bi ga pokušali pridobiti. Što je Balak ponudio Bileamu? (Vidi Brojevi 22:15–17.) Kako je Bileam odgovorio? (Vidi Brojevi 22:18–19.) Što mislite zašto je želio ponovo upitati Gospoda? (Bileam se možda nadao da će Gospod promijeniti svoj naum i dopustiti mu da primi nagradu koju mu je Balak ponudio.) Koje su opasnosti traženja iznimaka u Božjim zapovijedima i savjetima?
- Gospodin je dao Bileamu dozvolu da ode s Balakovim glasnici ako to želi. No zatim je Gospodin bio srdit na Bileama što je išao (Brojevi 22:20–22). Što Gospodinova srdžba govori o onome što je bilo u Bileamovom srcu? (Vidi 2. Petrova 2:15; Izaija 29:13.)

2. Gospodin je pokazao opasnost Bileamovog tvrdoglavog inzistiranja na vlastitoj volji.

Podučite i raspravite o Brojevima 22:22–35.

- Na putu u Moab Bileam je pokušao tri puta natjerati svog magarca da krene (Brojevi 22:22–30). Na koji je način to slično Bileamovom odnosu s Gospodinom? (Bileam je želio nametnuti svoju volju magarcu i Gospodinu. Možete istaknuti da je magarac vidio anđela, ali Bileam nije. Na sličan način Gospodin je vidio mnogo stvari koje Bileam nije vidio.)
- Koje su neke suvremene usporedbe pojedinaca i skupina koji su tvrdoglavo pokušavali učiniti ono što oni žele umjesto da se podlože Božjoj volji ili pravednom savjetu roditelja ili vođa?

Možete raspraviti neke od sljedećih primjera:

- a) Dijete, nezadovoljno odgovorom jednog roditelja, odlazi drugom roditelju, nadajući se drugačijem odgovoru.
- b) Član Crkve, nezadovoljan savjetom svećeničkog vođe, odlazi drugom svećeničkom vođi.
- c) Član Crkve racionalizira da se zapovijed ne odnosi na njega ili nju kao na ostale članove.

- Gospodin je ukorio Bileama kroz anđela i magarca. Kako je Bileam odgovorio na riječi anđela kojima ga je ukorio? (Vidi Brojevi 22:31–35.) Zašto Bog kori svoju djecu? (Vidi NiS 95:1.) Kako Božji ukor može biti blagoslov za nas?

3. Bileam odbija prokleti Izrael.

Podučite i raspravite o Brojevima 22:36–24:25.

- Nakon što je Bileam stigao u Moab, Balak je tri puta tražio od njega da prokune Izrael. Gospodin je svaki put rekao Bileamu da blagoslovi Izrael, a Bileam je poslušao. Koje je jakosti Bileam prikazao u ovom zapisu? (Vidi Brojevi 22:38; 23:8, 19–20; 24:1, 12–13.) Koja je slabost još uvijek očita u Bileamu? (Vidi Brojevi 22:41; 23:1–3, 13–15, 27–30. Iako je Bileam odbio Balakov zahtjev da prokune Izrael, bio je voljan slijediti Balaka od mjesta do mjesta i slušati njegove molbe iako je znao da su pogrešne.) Koje su opasnosti slušanja nepravednih prijedloga (na primjer, od prijatelja ili iz medija) kad znamo da su pogrešni?

4. Izraelci su uništili Midjance i ubili Bileama.

Podučite i raspravite o Brojevima 31:1–16.

- Zašto su Izraelci išli u rat protiv Midjanaca? (Vidi Brojevi 31:1–3; Gospodin je bio srdit na Midjance jer su poticali Izraelce na grijeh, kako je zabilježeno u Brojevima 25:1–3.) Tko je savjetovao Midjance da izazovu djecu Izraelovu da sudjeluju u idolopoklonstvu i nemoralu? (Vidi Brojevi 31:16.) Zašto je Bileam dao taj savjet? (Iako je Bileam poslušao Gospodinove zapovijedi da blagoslovi Izrael, umjesto da ga prokune, u svom je srcu želio svjetovnu slavu i nagrade. Kako bi primio te nagrade, predložio je poticanje Izraela na grijeh, uzrokujući da izgube Božju zaštitu.) Što se dogodilo Bileamu tijekom borbe Izraelaca s Midjancima? (Vidi Brojevi 31:8.)
- Tri pisca u Novom zavjetu spomenuli su Bileama (2. Petrova 2:15–16; Judina 1:11; Otkrivenje 2:14). Koja su njihova razmišljanja o njemu?
- Koje lekcije možemo naučiti iz te priče? (Članovi Crkve koji traže svjetovne nagrade i slavu, koji traže iznimke Božjem savjetu i zapovijedima, ili koju pokušavaju predstaviti svjetovne ideje, prakse ili mjerila u Crkvu slijede Bileamov nepravedan primjer. To se naziva »nauk Balama« u Otkrivenju 2:14.)

Starješina Bruce R. McConkie je rekao:

»Kakva je to samo priča! Tu je prorok Božji koji je čvrsto predan objaviti samo ono što govori Gospodin nebesa. Čini se da nema ni najmanje sumnje u njegovom umu o pravcu kojim treba ići. On predstavlja Gospodina, a čak ni kuća puna zlata i srebra niti velika slava koje je ponudio kralj ne mogu ga odvratiti s njegovog određenog pravca...

No pohlepa za bogatstvom i častohleplje su ga pozivali. Kako bi čudesno bilo [za njega] da je bogat i moćan... Možda će mu Gospodin dopustiti da kompromitira njegova mjerila i ima nešto od svjetovnog bogatstva i moći... Pitam se kako često neki od nas dobiju vodstvo od Crkve, a zatim, poput Bileama, žele svjetovne nagrade...

Bileam,... nadahnut i moćan kao što je nekad bio, izgubio je dušu na kraju jer je stavio svoje srce na stvari od ovoga svijeta umjesto na bogatstva vječnosti« (»The Story of a Prophet's Madness« [Priča o prorokovoj ludosti], *New Era*, travanj 1972., 7).

- Upotrijebite izjave u aktivnosti za privlačenje pažnje. Istaknite da iako se činilo da je Bileam strogo poslušan, želje njegovog srca bile su da primi zemaljske nagrade i slavu. Što ova priča podučava o važnosti čuvanja želja našeg srca čistima? Kako možemo održati želje naših srca čistima?

Zaključak

Posvjedočite da bi se izbjeglo mnogo grijeha i patnje za njega i za Izrael da se Bileam ponizno podložio Božjoj volji. Potaknite polaznike da budu postojani umjesto tvrdoglavi – da traže i slijede Gospodinovu volju ne pokušavajući je zaobići ili promijeniti.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Poslušnost Gospodinu

Možemo učiti od Bileama važnost poslušnosti Gospodinu. Također možemo naučiti iz dobrog primjera mnogih drugih muškaraca i žena u Svetim pismima. Možete upotrijebiti neke od sljedećih primjera:

- a) Spasitelj, svjestan agonije koja ga čeka u Getsemanskom vrtu i na križu, »kleče na koljena te poče moliti: 'Oče! Ako hoćeš, otkloni ovaj kalež od mene! Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!'« (Luka 22:41–42).
- b) Kad je Abraham primio zapovijed da žrtvuje svog sina Izaka, »ujutro... podrani« da krene na put prema planini Morija (Postanak 22:3).
- c) Kad je Mariji rečeno da će biti majka Sina Božjeg, odgovorila je: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!« (Luka 1:38).
- d) Kad je Nefi primio zapovijed da se vrati u Jeruzalem da donese mjedene ploče od Labana, odmah je odgovorio: »Poći ću ja i učiniti ono što mi Gospod zapovijedi« (1. Nefi 3:7).
- e) Sinovi Helamanovi bili su uspješni u borbi jer »nastojahu izvršiti svaku riječ zapovijedi najtočnije« (Alma 57:21).

2. »Jahve te liši časti« (Brojevi 24:11)

- Kad je Bileam odbio prokleti Izrael i primiti Balakove nagrade i slavu, Balak mu je rekao: »Jahve te liši časti« (Brojevi 24:11). Kako nas slijeđenje Gospodnjih zapovijedi lišava zemaljskih nagrada i slave? Što je Gospod obećao umjesto zemaljskih nagrada? (Vidi NiS 81:6.)

17.

lekcija

»Pazi da ne zaboraviš«

Ponovljeni zakon 6; 8; 11; 32

Svrha Potaknuti polaznike da (1) se sjete Gospodina i saveza koje su sklopili s njim i (2) stvore okolinu koja će im pomoći da to učine.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Ponovljeni zakon 6:1–9; 11:18–21. Mojsije daje upute Izraelcima da im pomogne upamtiti njihove saveze. Podučava roditelje da podučavaju svoju djecu njegovim riječima.
 - b) Ponovljeni zakon 6:10–12; 8:1–20. Mojsije podsjeća Izraelce na Božje blagoslove za njih. Upozorava ih da će iščeznuti ako ne slušaju Božje zapovijedi i ako ga se ne sjećaju.
 - c) Ponovljeni zakon 32:1–4, 15–18, 30–40, 45–47. Mojsije savjetuje Izraelce da budu svjesni Stijene svojeg spasenja (Isus Krist).
2. Dodatno čitanje: Ponovljeni zakon 4; 7:1–4; 13:1–8; 34.
3. Ako koristite prvu aktivnost za privlačenje pažnje, donesite od kuće predmete koji su navedeni pod »Aktivnost za privlačenje pažnje«.

Predloženi razvoj lekcije

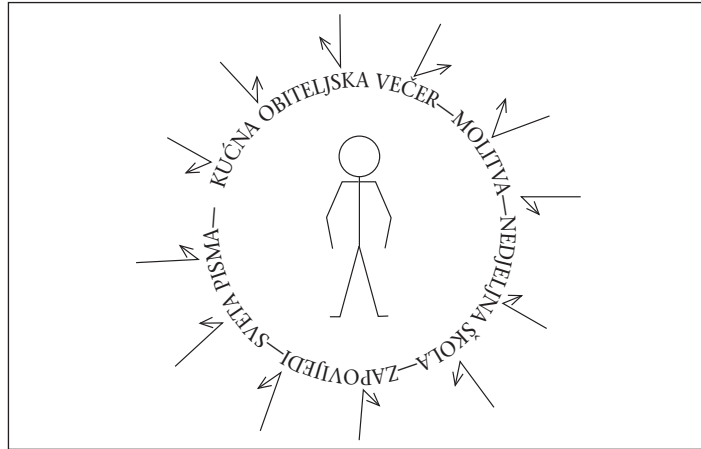
Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Postavite predmete iz svog doma koji vas podsjećaju na Gospodina i saveze koje ste sklopili s njim. (Ti predmeti mogu uključiti Sveta pisma, slike, knjige i glazbu.) Kažite polaznicima zašto su ti predmeti vama važni. Objasnite da se dio ove lekcije odnosi na fizičke predmete koje su drevni Izraelci koristili da se podsjetite na Gospodina i njihove saveze s njim. Istaknite da fizički predmeti mogu biti snažni podsjetnici i za nas danas.

2. Zapišite sljedeće riječi na ploču:

Nasamariti, obmanuti, uhvatiti, prevariti, proždirati, zavoditi, iskušavati, uljuljati, srdžba, slijep, lagati, laskati, uništiti

- Što je zajedničko ovim riječima? (Jedna zajednička karakteristika je da sve opisuju Sotonine taktike u njegovim nastojanjima da nas udalji od Gospodina.)
- Neka polaznici pročitaju NiS 76:28–29. Objasnite da su ti stihovi iz vizije dane Josephu Smithu i Sidneyju Rigdonu. Što možemo učiniti kako bismo bili zaštićeni od Sotoninog utjecaja? (Možete upotrijebiti sljedeći dijagram da prikažete neke od stvari koje možemo učiniti kako bismo se obranili od Sotoninih kušnji.)

Objasnite da u Ponovljenom zakonu Mojsije podučava Izraelce kako stvoriti okolinu koja će im pomoći da se odupru Sotoninim kušnjama. Ova lekcija analizira Mojsijev savjet i raspravlja kako ga mi možemo primijeniti danas.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Nakon ispita, ukora i poduke Izraelcima u pustinji u trajanju od 40 godina, Gospodin je rekao da su spremni ući u obećanu zemlju. No prije toga imao je važne upute za njih. Mojsije je iznio te upute u tri govora koji su zapisani u Ponovljenom zakonu.

U tim govorima Mojsije je ponovio četrdesetogodišnje putovanje Izraela u pustinji, navodeći Božju ruku u njihovom izbavljenju. Mojsije je također razgovarao o odgovornostima Izraela kao odabranog Božjeg naroda. Naglasio je da moraju slušati Božje zapovijedi, naročito zapovijedi da ga se sjećaju i da se klonu idolopoklonstva. Mojsije je upozorio da, iako su djeca Izraelova bila spremna ući u obećanu zemlju, ako se vrate opačini izgubit će svoje nasljeđe i biti raštrkana.

1. Mojsije daje upute Izraelcima da im pomogne upamtiti njihove saveze.

Podučite i raspravite o Ponovljenom zakonu 6:1–9 i 11:18–21.

- Ponovljeni zakon sadrži Mojsijeve zadnje riječi Izraelcima. Kada biste trebali dati posljednju poruku svojoj obitelji i prijateljima, koja bi to poruka bila?
- Što je Gospodin zapovjedio Izraelcima da učine u Ponovljenom zakonu 6:5–7? Kako možemo unijeti riječi iz Svetih pisama u naša srca? Kako roditelji mogu učinkovito podučavati svoju djecu u evanđelju i pomoći im da nauče voljeti Sveta pisma?
- Što je Gospodin savjetovao Izraelcima da učine u Ponovljenom zakonu 6:8–9 i 11:18–20? (Imajte na umu da su čeone vrpce bile »trake pergamenata na kojima je bilo ispisano četiri odlomka iz Svetih pisama... i koje su bile smotane i uvezane u kožu koja se nosila... oko čela ili oko ruke« [*Bible Dictionary* [Biblijski rječnik], »Frontlets«, 676]).
- Što mislite zašto je Mojsije rekao ljudima da stave odlomke Svetih pisama između svojih očiju, na njihove ruke, na okvir vrata i na vrata ograde? Kako

bi takav stalan podsjetnik utjecao na naša djela? Što mi možemo učiniti u našim domovima da nas podsjeti na Gospodina, njegove riječi i naše saveze s njim? Da li nas slike na našim zidovima, knjige koje čitamo, filmovi i televizijske emisije koje gledamo podsjećaju na Gospodina, ili predstavljaju čežnju za svijetom?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao da ljudi koje je »obuhvatio Krist bit će obuzeti u Kristu... Uđimo u njihove domove, a slike na njihovim zidovima, knjige na njihovim policama, glazba u zraku, njihove riječi i djela otkrivat će ih kao kršćane« (Conference Report, listopad 1985., 6; ili *Ensign*, studeni 1985., 6–7).

2. Mojsije savjetuje Izraelce da slušaju Božje zapovijedi i da ga se sjećaju.

Podučite i raspravite o Ponovljenom zakonu 6:10–12 i 8:1–20.

- Koje su glavne Mojsijeve poruke u Ponovljenom zakonu 6:10–12 i 8:1–20? Što znači zaboraviti Gospoda? (Vidi Ponovljeni zakon 8:11.) Koje su posljedice zaboravljanja Boga? (Vidi Ponovljeni zakon 8:19.) Kako se možemo osigurati da ne zaboravimo Boga?
- Koje je uvjete ili izazove Mojsije spomenuo zbog kojih ljudi mogu zaboraviti Boga? (Vidi Ponovljeni zakon 6:10–12; 8:10–20.) Zašto neki ljudi zaboravljaju Gospodina nakon što ih on obilno blagoslovi? (Vidi Ponovljeni zakon 8:17.)

Predsjednik Brigham Young je rekao: »Najveći strah koji imam za [članove ove Crkve] je da će se obogatiti u ovoj zemlji, zaboraviti Boga i njegov narod, udebljati se i izbaciti sami sebe iz Crkve i otići u pakao. Ovi će ljudi podnijeti rulje, pljačku, siromaštvo i svakakve progone, i biti odani. No moja veća bojazan za njih je da ne mogu podnijeti bogatstvo. Ipak, moraju proći kušnju bogatstva, jer će postati najbogatiji ljudi na ovoj zemlji« (Preston Nibley, *Brigham Young: The Man and His Work* [Brigham Young: Čovjek i njegovo djelo] [1936.], 128).

- Tko je izvor bilo kojeg bogatstva koje možemo imati? (Vidi Ponovljeni zakon 8:18.) Kako možemo koristiti naše bogatstvo kako bismo unaprijedili Gospodnje djelo? (Vidi Ponovljeni zakon 8:18; Jakov 2:18–19.)

3. Mojsije savjetuje Izraelce da budu svjesni Stijene svojeg spasenja (Isus Krist).

Podučite i raspravite o Ponovljenom zakonu 32:1–4, 15–18, 30–40, 45–47.

- Tko je Stijena o kojoj se govori u Ponovljenom zakonu 32:3–4? (Isus Krist; vidi također stihove 15, 18 i 30–31.) Što mislite zašto se Isus Krist ponekad naziva Stijena? (Vidi Helaman 5:12.)
- Mojsije je izjavio da »stijena im« (lažni bogovi opakih) »nije poput naše Stijene« (Brojevi 32:31). Po čemu se njihova stijena razlikuje od »naše Stijene«? (Vidi Ponovljeni zakon 32:37–40.)
- Što znači graditi na Stijeni? (Vidi Ponovljeni zakon 32:46–47; Matej 7:24–27; NiS 50:44.) Kako mi to možemo učiniti? (Vidi Ponovljeni zakon 18:18–19, koji, u proricanju Kristova dolaska, govori o potrebi da slušamo njegove riječi.)

Zaključak

Posvjedočite o Spasitelju i iznesite svoju zahvalnost za saveze koje ste sklopili s njim. Naglasite važnost sjećanja Boga i obdržavanja saveza koje s njim sklapamo. Posvjedočite da stvari koje stavljamo oko nas – poput slika, knjiga i glazbe – mogu biti snažni podsjetnici na Gospodina i saveze koje smo s njim sklopili. Istaknite da je naša svrha u okruživanju s tim stvarima ista kao i svrha drevnih Izraelaca u nošenju frontlets: da nam pomogne graditi na Stijeni – da nam pomogne sjetiti se i slijediti Gospodina.

**Dodatne ideje za
podučavanje**

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Ispiši ih na do vratnicima kuće svoje« (Ponovljeni zakon 6:9)

Pozovite polaznike da naprave popis slika, postera, glazbe i drugih predmeta u svojim domovima. Neka svaki predmet označe sa simbolom »+« (ukazujući na predmete koji će ih vjerojatno voditi ka sjećanju Gospodina) ili simbolom »-« (ukazujući da će to vjerojatno odvući njihova srca od Gospodina). Možete predložiti da polaznici to učine sa svojim obiteljima tijekom kućne obiteljske večeri.

2. »Neće te on zapustiti« (Ponovljeni zakon 4:31)

- Nakon što je prorekao da će se Izraelci vratiti obožavanju drugih bogova i biti rastrkani (Ponovljeni zakon 4:25–28), Mojsije je izrekao riječi nade. Što je obećao onima koji teže Gospodinu svim svojim srcima? (Vidi Ponovljeni zakon 4:29–31; Izaija 49:14–16.) Kako je to obećanje ispunjeno u vašem životu? Što moramo učiniti kako bismo težili ka Gospodinu svim svojim srcem i dušom?

3. Odupiranje negativnim utjecajima drugih

- Na koju je opasnost Mojsije upozorio u Ponovljenom zakonu 13:6–8? Kako možemo prepoznati kad nas netko pokušava odvući od Gospodina? Kako trebamo odgovoriti takvoj osobi?

4. »Ali neka nitko ne dođe pred Jahvu praznih ruku« (Ponovljeni zakon 16:16)

- Mjesto spomenuto u Ponovljenom zakonu 16:2, 11 i 16 je šator, koji je bio prijenosni hram za Izraelce. U pripremi za gozbu u šatoru, Mojsije je podučio ljude da ne »dođu pred Jahvu praznih ruku« (Ponovljeni zakon 16:16). Kako se to može primijeniti na naš odlazak u hram? Kako se možemo pripremiti za odlazak u hram kako ne bismo ušli »prazni« u hram? Kako bi nam takva priprema pomogla da se »proveseli[mo]... tada u nazočnosti Jahve« u hramu? (Ponovljeni zakon 16:11).
- Predsjednik Howard W. Hunter je savjetovao: »Budimo ljudi koji odlaze u hram. Pohađajte hram onoliko često koliko vam osobne okolnosti dopuštaju. Držite sliku hrama u vašem domu kako bi je vaša djeca vidjela« (Conference Report, listopad 1994., 8; ili *Ensign*, studeni 1994., 8). Zašto je važno za nas da idemo u hram što je češće moguće? Zašto je važno da držimo sliku hrama u našem domu?

5. »Nitko nije doznao za njegov grob« (Ponovljeni zakon 34:6)

Pisac koji je završio Ponovljeni zakon znao je samo da je Mojsije otišao i stoga pretpostavio da je preminuo, da ga je Gospodin zakopao i da nitko nije znao gdje se nalazi njegov grob. Međutim, mi znamo da je Mojsije prenesen. (Za objašnjenje stanja prenesenih bića vidi 3. Nefi 28:7–9, 37–40.) *Bible Dictionary* [Biblijski rječnik] navodi sljedeće objašnjenje Mojsijevog prijenosa:

»Kao što je bio slučaj s mnogim drevnim prorocima, Mojsijevo službeništvo produljilo se preko granica njegovog smrtnog života. U društvu Ilije, došao je na planinu Preobraženja i predao ključeve svećeništva Petru, Jakovu i Ivanu (Matej 17:3–4; Marko 9:4–9; Luka 9:30; NiS 63:21; *History of the Church* [Povijest Crkve], 3:387). Iz tog događaja, koji se dogodio prije Isusova uskrsnuća, razumijemo da je Mojsije bio preneseno biće te da nije umro kako je zapisano u Ponovljenom zakonu 34 (Alma 45:19). Bilo je potrebno da bude prenesen kako bi imao tijelo od mesa i kostiju u vrijeme preobraženja, obzirom da uskrsnuća još nije bilo. Da je bio samo duh, ne bi mogao na planini obaviti djelo davanja ključeva Petru, Jakovu i Ivanu (usp. NiS 129)« (*Bible Dictionary*, »Moses«, 735).

»Budi odvažan i hrabar«

18.

lekcija

Jošua 1–6; 23–24

Svrha Potaknuti polaznike da budu odvažni i hrabri u življenju evanđelja Isusa Krista.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Jošua 1. Gospodin poziva Jošuu da naslijedi Mojsija i zapovijeda mu da bude odvažan, hrabar, proučava Sveta pisma i obdržava zapovijedi. Jošua priprema Izraelce da zaposjednu zemlju koju im je Gospodin obećao.
 - b) Jošua 3–4; 6. Izraelci prelaze rijeku Jordan po suhom i postavljaju 12 kame-
nova kao spomen na njihov prelazak. Po vjeri Izraelaca uništen je Jerihon.
 - c) Jošua 23; 24:14–31. Jošua i njegov narod sklapaju savez da će služiti Gospodinu.
2. Dodatno čitanje: Jošua 7; 14.
3. Zamolite polaznika da se pripremi prepričati zapis o bitci kod Jerihona kao da su on ili ona prisustvovali kao očevidac (Jošua 6). Zamolite jednog ili dva druga polaznika da se pripreme iznijeti iskustvo koje ih podsjeća na Božju moć i ljubav.
4. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, nabavite list papira, ljepljivu traku ili gumicu, i knjigu. Ako koristite pitanja o zamkama i stupicama, možete ponijeti malu zamku, poput mišolovke, kako biste vizualno dočarali raspravu.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Objasnite da ova lekcija govori o Jošui, proroku koji je vodio djecu Izraelovu u njihovom osvajanju obećane zemlje. Kad je pozvao Jošuu da bude prorok, Gospodin ga je savjetovao da bude »odvažan i hrabar« (Jošua 1:6). Zapišite tu rečenicu na ploču. Pokažite list papira i knjigu. Zamolite polaznika da postavi papir na rub i pokuša izbalansirati knjigu na vrhu.

Nakon što polaznik to pokuša, objasnite da postoji način da se papir dovoljno učvrsti kako bi izdržao knjigu. Složite papir tako da tvori valjak i učvrstite ga gumicom ili ljepljivom trakom. Postavite valjak na jedan kraj na ravnu podlogu. Pažljivo postavite knjigu na vrh. (Možete to isprobati prije početka lekcije.)

Objasnite da je Jošua postao snažan jer je dopustio Bogu da oblikuje njegovu osobnost. Slično tome, kako mi dopuštamo Bogu da oblikuje našu osobnost, možemo postati snažni i ostvariti ono što Gospodin želi da učinimo.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Tijekom četrdesetogodišnjeg putovanja Izraelaca kroz pustinju, Mojsije im je dao Božji zakon, djelovao kao Božji glasnogovornik i služio kao njihov vodič. On je jedini vođa kojeg je poznavao cijeli naraštaj Izraelaca. No Gospodin ga je uzeo pred kraj njihovog putovanja – u trenutku kad su se našli pred velikim ispitom. Sjećajući se svojih obećanja Izraelu, Gospodin je podigao novog vođu, Jošuu, koji je spremno vodio osvajanje i naseljavanje obećane zemlje.

1. Gospodin poziva Jošuu.

Podučite i raspravite o Jošui 1.

- Što mislite s kojim se izazovima Jošua suočio kad ga je Gospodin pozvao da naslijedi Mojsija u vođenju Izraelaca? (Trebao je povesti Izrael u osvajanje i naseljavanje Kanaana, što je bio veliki pothvat. Također je preuzeo mjesto velikog vođe.) Kakvu je sigurnost Gospodin dao Jošui dok se on pripremo ući u obećanu zemlju? (Vidi Jošua 1:5.) Kako nam ta sigurnost može pomoći u novim pozivima ili izazovima? Kako je Gospodin pomogao vama u takvim okolnostima?
- Koju je zapovijed Gospodin ponovio tri puta u Jošui 1:6–9? Što je Gospodin rekao za što će Jošui trebati hrabrosti i snage? (Vidi Jošua 1:7. Istaknite da iako će Jošui trebati snage da se bori u mnogim vojnim bitkama, također će mu trebati moralne snage – snage da učini ispravno.) S kojim se izazovima suočavamo danas koji zahtijevaju snagu i moralnu hrabrost? Koje ste primjere moralne hrabrosti vi primijetili?
- Što je Gospodin rekao Jošui da učini kako bi »usp[io] u pothvatima«? (Vidi Jošua 1:8. Objasnite da se knjiga zakona odnosi na Sveta pisma.) Što mislite zašto je proučavanje Svetih pisama važno za Jošuu da uspije u svom pozivu? Kako nam redovito proučavanje Svetih pisama pomaže?

2. Izraelci prelaze rijeku Jordan po suhom; po njihovoj vjeri uništen je Jerihon.

Podučite i raspravite o Jošui 3–4 i 6.

- Kad su Izraelci trebali prijeći rijeku Jordan, njezine obale bile su preplavljene. Kako je Gospodin pokazao Izraelcima da je uz Jošuu kao što je bio uz Mojsija? (Vidi Jošua 3:7–8, 14–17; 4:14. Ukoliko je potrebno, objasnite da je kovčeg saveza bio prenosivi oltar koji je sadržavao svete zapise, uključujući Mojsijeve zapise i ploče koje sadrže deset zapovijedi.) Kako nam Gospodin pokazuje da vodi i nadahnjuje živućeg proroka kao u vrijeme prošlih proroka?
- Što su svećenici koji su nosili kovčeg morali učiniti prije nego što je rijeka Jordan prestala teći? (Vidi Jošua 3:13–17. Morali su ući u preplavljenju vodu dok su nosili kovčeg.) Kako Gospodin ponekad traži slično od nas?

Starješina Boyd K. Packer je rekao:

»Ubrzo nakon što sam pozvan za Vrhovnog autoriteta, otišao sam starješini Haroldu B. Leeju po savjet. Pažljivo je saslušao moj problem i predložio da se obratim predsjedniku Davidu O. McKayu. Predsjednik McKay me je savjeto-

vao u kojem smjeru trebam ići. Bio sam voljan poslušati, no nisam vidio načina da učinim kako me je savjetovao.

Vratio sam se starješini Leeju i rekao mu da ne vidim načina da idem u smjeru prema savjetu. Rekao je: 'Problem s tobom je što pokušavaš vidjeti završetak prije samog početka.' Odgovorio sam da bih volio vidjeti barem jedan ili dva koraka unaprijed. Tada je došla životna lekcija: 'Moraš naučiti hodati na rubu svjetlosti, a zatim zakoračiti nekoliko koraka u tamu. Tada će se ukazati svjetlo i pokazati put pred tobom'« (»The Edge of the Light« [Rub svjetlosti], *BYU Today*, ožujak 1991., 22–23).

- Zašto je Izrael postavio spomenik od 12 kamenova nakon prelaska rijeke Jordan? (Vidi Jošua 4:1–9. To je trebalo biti svjedočanstvo Gospodnje moći za buduće naraštaje, podsjećajući ih da će ih Gospodin blagosloviti kao što je blagoslovio njihove očeve.) Koji osobni spomenici podsjećaju vas na Božju moć u vašem životu? (Odgovori uključuju sakrament; slike Krista, hramova i proroka; Sveta pisma; duhovna iskustva zabilježena u dnevnicima.) Kako ti spomenici mogu blagosloviti živote drugih? (Vidi Jošua 4:21–24.)

Posvjedočite da će Gospodin odgovoriti na molitve, dati blagoslove, dati objavu i izvesti čudesna djela za svaki novi naraštaj. Zamolite prethodno zadužene polaznike da iznesu iskustva koja ih podsjećaju na Božju moć i ljubav.

- Zamolite prethodno zadužene polaznike da opišu pad Jerihona kao da su on ili ona bili očevici (Jošua 6). Što je prouzročilo pad zidina Jerihona? (Vidi Hebrejima 11:30.) Zašto je ponašanje Izraelaca bilo čin vjere?
- Tko su bili jedini stanovnici Jerihona koji su bili spašeni? (Vidi Jošua 6:17, 22–25; vidi i Jošua 2:1–15.) Što možemo naučiti iz spašavanja Rahabe i njezine obitelji?

3. Jošua i njegov narod sklapaju savez da će služiti Gospodinu.

Podučite i raspravite o Jošui 23 i 24:14–31.

- Pred kraj njegovog života, Jošua je podsjetio Izraelce na ono što je Bog učinio za njih. Jošua ih je također savjetovao da izbjegavaju zamke i stupice. Ako ste donijeli malu zamku, pokažite kako radi. Ako niste donijeli zamku, opišite kako neka od njih radi. Koje su neke stvari koje moramo učiniti kako bismo izbjegli da budemo uhvaćeni u zamku? Prvo moramo prepoznati da je to zamka, a zatim je se kloniti.)
- U njegovom posljednjem savjetu, Jošua je potaknuo Izrael »držite se Jahve« umjesto da »prionete uz ostatak [kanaanskih] naroda« (Jošua 23:8, 12. Obratite pažnju da u ovoj slučaju riječ *držati* znači prilijepiti ili spojiti). Kako se možemo »držati Jahve« umjesto da se držimo svijeta? Kako bi držanje uz Kanaance bilo zamka i stupica Izraelcima? Koje su neke od zamki i stupica u svijetu s kojim se danas suočavamo?
- Koji je važan savjet Jošua dao na kraju svog života? (Vidi Jošua 24:14–15.) S kim su Jošua i Izrael sklopili savez da će mu služiti? (Vidi Jošua 24:15–18, 21–25, 31.) Zašto osoba ne može služiti pravome Bogu i svjetovnim bogovima u isto vrijeme?
- Zašto je važno *danas* odlučiti da služimo Gospodinu? Kako možemo pokazati da smo odabrali služiti njemu?

Starješina Marvin J. Ashton je rekao: »Jošua nas podsjeća na važnost brzog donošenja odluka: ‘danas izaberite kome ćete služiti;... Ja i moj dom služiti ćemo Jahvi’ (Jošua 24:15). Ne sutra, ne kad budemo spremni, ne kad nam bude zgodno – već ‘danas’, upravo sad, odaberite kome ćete služiti. Onaj koji nas poziva da slijedimo uvijek će biti ispred nas sa svojim Duhom i utjecajem da diktira ritam. On je napravio mapu i označio smjer, otvorio vrata i pokazao put. Pozvao nas je da dođemo k njemu, a najbolje vrijeme da uživamo u njegovom društvu je upravo sada. Mi najbolje možemo doći na put i ostati na putu čineći ono što je Isus činio – potpuno se obvezati da činimo volju njegovog Oca« (Conference Report, travanj 1983., 41; ili *Ensign*, svibanj 1983., 30–31).

Zaključak

Jošuin posljednji savjet Izraelcima uključuje isti nalog kojeg je Gospodin iznio kad je pozvao njega da bude prorok – da bude snažan i odvažan (Jošua 23:1–6). Nalog se primjenjuje danas kao i tada budući da smo svi uključeni u važnu duhovnu bitku između dobra i zla.

Starješina Ezra Taft Benson je rekao da su dva načela temeljna za sigurnost i mir: »Prvo, povjerenje u Boga; i drugo, odlučnost da obdržavamo zapovijedi, da služimo Gospodinu, da učinimo što je ispravno... Gospodin je to vrlo dobro razjasnio u objavama da iako vremena postanu opasna, iako budemo okruženi iskušenjima i grijehom, iako se javi osjećaj nesigurnosti, iako njihova srca izdaju ljude i tjeskoba ispuni njihove duše, ako samo vjerujemo u Boga i obdržavamo njegove zapovijedi ne moramo strahovati« (Conference Report, listopad 1950., 146).

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Preuzimanje mjesta uspješnog vođe

- Mnogi ljudi, poput Jošue i Brigham Younga, bili su pozvani da zauzmu mjesto velikih vođa. Kakve su izazove oni mogli imati? Što mislite da im je pomoglo da budu uspješni? Što mi možemo učiniti da nam pomogne da budemo uspješni kad dođemo nakon nekoga tko je bio odličan, bilo da se radi o poslu, crkvi, školi ili kod kuće?

2. Posljedice grijeha pojedinaca na druge ljude

- Podučite zapis i Akanu u Jošui 7. Zbog Akanovog neposluha, Izraelce su porazili ljudi iz Aja (Jošua 7:1–5). Što je Akan učinio da to prouzroči? (Vidi Jošua 7:20–21. Prouzročio je Gospodnje negodovanje na Izrael jer ga nije poslušao i uzeo je odjeću i novac iz Jerihona.)
- Što posljedice Akanovih grijeha govore o tome kako grijesi pojedinaca mogu utjecati na druge ljude? Koja je zabluda u razmišljanju da je ono što činimo naša stvar i da neće naškoditi nikome drugome? (Možete upotrijebiti primjere kako djela jedne osobe utječu na druge: Nesreća koju prouzroči pijani vozač može utjecati na živote nevinih ljudi koji su ozlijeđeni. Osoba koja poremeti razred Nedjeljne škole otežava drugima da se koncentriraju i osjete Duha. Osoba koja čini seksualne grijehove ili ne živi Riječ mudrosti donosi bol i patnju drugima. Nevjerman supružnik može razoriti obitelj i donijeti patnju nevini

članovima obitelji. Pojedini članovi Crkve koji ne slijede Gospodina mogu usporiti Crkvu kao cjelinu da primi Gospodnje blagoslove.)

Starješina James E. Faust je rekao: »Privatne stvari nisu privatne; sve imaju javne posljedice... Naše društvo je zbroj onoga što milijuni pojedinaca čine u svojim privatnim životima. Zbroj osobnog ponašanja ima globalne javne posljedice ogromnih razmjera. Ne postoje apsolutno privatne odluke« (Conference Report, travanj 1987., 101; ili *Ensign*, svibanj 1987., 80).

3. Kaleb prima zemlju Hebron

- Jošua 14 govori kako je Kaleb primio Hebron od Jošue. Zašto je Kaleb dobio zemlju Hebron? (Vidi Jošua 14:6–14. Obratite pažnju kako se izraz »vršio volju Jahve« ponavlja u stihovima 8, 9 i 14.)

Predsjednik Spencer W. Kimball je iznio svoje divljenje prema Kalebu i naveo neke lekcije koje je naučio od njega:

»Iz Kalebova primjera učimo vrlo važne lekcije. Kao što se Kaleb morao boriti i ostati odan i vjeran kako bi stekao baštinu, i mi moramo upamtiti da, iako nam je Gospodin obećao mjesto u njegovom kraljevstvu, mi se moramo truditi stalno i vjerno kako bismo bili dostojni primi nagradu.

Kaleb je zaključio svoju dirljivu izjavu s molbom i izazovom koji su u mom srcu pronašli svo suosjećanje. Anakovci, divovi, još su uvijek naseljavali obećanu zemlju, i morali su biti poraženi. Kaleb je u 85. godini rekao: 'Daj mi sada ovo gorje' (Jošua 14:12).

To su moji osjećaji za djelo u ovom trenutku. Postoje veliki izazovi pred nama, divovske prilike s kojima ćemo se suočiti. Iskazujem dobrodošlicu toj uzbudljivoj prilici i želim ponizno reći Gospodinu: 'Daj mi sada ovo gorje,' daj mi te izazove« (Conference Report, listopad 1979., 115; ili *Ensign*, studeni 1979., 79).

4. »Danas izaberite kome ćete služiti«

Ako imate na raspolaganju *Old Testament Video Presentations* (53224), možete pokazati »Choose You This Day Whom Ye Will Serve« [Odaberi danas kome ćeš služiti], šestominutni segment o ispitivanju poslušnosti arapskog konja u vrijeme gladi i žeđi.

Svrha Potaknuti polaznike da teže utjecajima koji će ih osnažiti u življenju evanđelja u svijetu izazova.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Suci 2:6–23. Ciklus otpada započinje kako nadolazeći naraštaj djece Izraelove zaboravlja Gospodina kako bi služio bogovima ljudi oko sebe.
 - b) Suci 4:1–16. Barak je dobio zapovijed da oslobodi Izrael od Jabina, kralja Kanaanaca (4:1–7). Slaže se da pođe ako će Debora ići s njim (4:8–9). Debora i Barak izbavljaju Izrael od Kanaanaca (4:10–16).
 - c) Suci 6–7. Gideon je dobio zapovijed da izbavi Izrael od Midjanaca (6:1–24). On i 10 drugih muškaraca u noći uništavaju Baalov oltar (6:25–35). Gospodin uvjerava Gideona da će mu pomoći dajući mu dva znaka (6:36–40). Gideon i 300 drugih muškaraca izbavljaju Izrael od Midjanaca (7:1–25).
 - d) Suci 13–16. Anđeo podučava Samsonove roditelje da ga odgoje kao Nazarećanina (13:1–25). Samson vrši velike podvige snagom, no krši mnoge od svojih nazarećanskih zavjeta (14–15). Samson podliježe Dalilininim kušnjama; njegova je kosa odrezana, on postaje slab, uhite ga Filistejci, a on pogiba rušeći njihov hram (16:1–31).
2. Možete zamoliti polaznike da se pripreme ukratko prepričati jedan ili više zapisa iz Svetih pisama u ovoj lekciji.

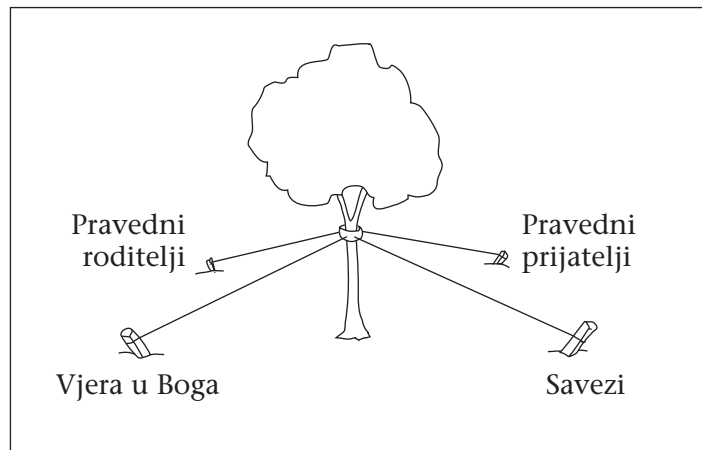
Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Predsjednik Gordon B. Hinckley je ispričao o tome kad je u svoj vrt zasadio mladicu no zaboravio je postaviti potporni kolac kako bi joj pomogao rasti. S vremenom je vjetar prouzročio da se drvo jako nakrivilo na jednu stranu. Predsjednik Hinckley je shvatio da bi drvo imalo podršku dok ne bi bilo dovoljno snažno da se samo odupre vjetru, da je zavezao drvo za kolac. (Conference Report, listopad 1993., 77–78; ili *Ensign*, studeni 1993., 59.)

Objasnite da mi ponekad možemo biti poput tog mladog drveta, nemoćni da se suprotstavimo vjetru (Sotoninim kušnjama) sami od sebe. U knjizi *Sudaca* učimo o nekim od tih »kolčića« koji nas mogu podržati. Nacrtajte na ploču mlado drvo koje je povezano s četiri potporna kolčića. Kako prolazite kroz četiri zapisa iz Svetih pisama u lekciji, označite svaki kolčić kako slijedi:

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

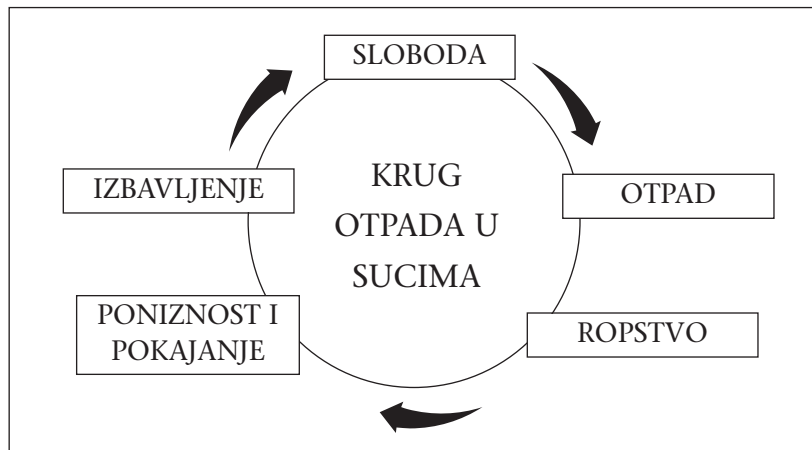
Pod Jošuinim vodstvom, Izraelci su osvojili veliki dio obećane zemlje. Nakon Jošuline smrti, Izrael nije bio ujedinjen pod jednim vođom do proroka Samuela i kralja Šaula. Tijekom tog vremena, 12 sudaca služili su kao vladari Izraela i vojni vođe. Većina njihove vladavine bila je tragična budući da je Izrael mnogo puta prošao kroz ciklus otpada, ropstva, pokajanja i izbavljenja.

Dodatak tragičnim dijelovima ove povijesti su priče ljudi koji su ostali vjerni, postavljajući snažne primjere o tome kako koristiti vjeru i hrabrost u svijetu otpada. Debora i Gideon bili su pravedni suci koje je Gospodin podigao da izbave Izrael. Deborina vjera je uvelike zaslužna za izbavljenje Izraela od kanaanske vojske. Gideonovo oslanjanje na Gospodina omogućilo je njegovoj vojsci od 300 osoba da na čudesan način poraze Midjance.

1. Snaga pravednih roditelja i posljedice odstupanja od njihovih puteva

Podučite i raspravite o Sucima 2:6–23.

- U knjizi sudaca, djeca Izraelova iskusila su nekoliko ciklusa pravednosti i otpada (vidi dijagram »Krug otpada u Sucima« na 89. stranici). Kako je nadolazeći naraštaj Izraelaca započeo krug otpada? (Vidi posebno Suci 2:10, 12, 17, 20 i 22. Navedite da polaznici označe ključne riječi u tim stihovima. Istaknite da su djeca Izraelova napustila Boga te običaje i saveze njihovih roditelja.)
- Zašto djeca ponekad napuštaju pravedna učenja i običaje njihovih roditelja? Kako roditelji mogu pomoći svojoj djeci da budu vjerna? Kako su vaši roditelji ili drugi članovi obitelji osnažili vas u pravednom življenju?
- Kako možemo prepoznati prve znakove otpada? Kako pojedinac može prekinuti krug otpada? Kako možemo prikladno pomoći članu obitelji ili prijatelju za kojeg se čini da otpada od istine?

2. Debora – snaga pravednog prijatelja

Ukratko ponovite priču o Debora i Baraku iz Sudaca 4:1–16, ili zadužite polaznika da to učini.

- Što je Gospodin zapovjedio Baraku da učini? (Vidi Suci 4:6–7.) Što je Barak mislio o tom zaduženju? Pod kojim je uvjetima Barak bio spreman ići u boj protiv Sisere i njegovih 900 kočija? (Vidi Suci 4:8.) Što mislite zašto je Barak bio spreman suočiti se sa Siserom ako Debora pođe s njim?
- Što vas je dojmilo kod Debore? Koje je kvalitete ona imala, a koje Barak možda nije imao? (Vidi Suci 4:4–9, 14.)
- Što možemo naučiti od Debore o iskrenom prijateljstvu? (Jedna stvar koju možemo naučiti je da nas iskreno prijateljstvo nadahnjuje da slušamo Gospodina i daje nam snagu da učinimo ono što je ispravno.) Kako su vam vaši prijatelji pomogli da se suočite s teškim izazovima ili poslušate Gospodnje zapovijedi? Kako možemo biti bolji prijatelji drugima?

Predložite polaznicima da zapišu imena svojih prijatelja i upitaju se (1) jesu li poput Debore tim prijateljima i (2) jesu li ti prijatelji poput Debore.

3. Gideon – snaga vjere u Boga

Ukratko ponovite priču o Gideonu iz Sudaca 6–7, ili zadužite polaznika da to učini.

- Što je Gospodin zapovjedio Gideonu da učini? (Vidi Suci 6:14.) Kakva je bila Gideonova prva reakcija? (Vidi Suci 6:15.)
- Kako je Gospodin uvjerio Gideona da mu je on zapovjedio da izbavi Izrael i da će biti s njim i pomoći mu? (Vidi Suci 6:16–23, 36–40; 7:9–15.)
- Kad je Gideon povjerovao da mu je uistinu Gospodin zapovjedio da izbavi Izrael, krenuo je naprijed s vjerom. Zašto je Gospodin želio da se Gideonova vojska od 32 000 smanji na 300 kako bi se borili protiv Midjanaca? (Vidi Suci 7:2. Gospodin je želio da mu Izraelci vjeruju i prepoznaju njegovu moć, a ne njihovu moć.) Kako nas Gospodin uči da mu vjerujemo i priznajemo njegovu moć danas?

- Što se dogodilo kad se Gideon i njegovih 300 muškaraca suočilo s Midjancima? (Vidi Suci 7:16–23.) Što mislite zašto je Gideon htio da njegovi ljudi uzvikuju »Za Jahvu i Gideona«? (Vidi Suci 7:20. Gideon je znao – i htio je da njegovi ljudi znaju – da je Gospodin s njima.)
- Što možemo naučiti od Gideona? Kako je Gospodin pomogao vama da učinite nešto što je od vas tražio, a što je bilo teško? (Kako polaznici iznose iskustva, posvjedočite da kad nam Gospodin zapovijedi da nešto učinimo, pomoći će nam da to ostvarimo.)

4. Samson – snaga saveza i posljedice njihova kršenja

Ukratko ponovite priču o Samsonu iz Sudaca 13–16, ili zadužite polaznika da to učini.

- Kako je Samsonova majka, koja nije mogla imati djece, saznala da će imati sina? (Vidi Suci 13:2–3.) Što je anđeo rekao Samsonovoj majci o sinu kojeg će roditi? (Vidi Suci 13:4–5. Objasnite da su Nazarećani sklopili savez s Gospodinom da se izdvoje od svijeta i postanu njegova svetinja. Nazarećanski zavjeti navedeni su u Brojevima 6:2–6, 8.)
- Koje je blagoslove Gospodin dao Samsonu da mu pomogne ispuniti njegovu misiju da izbavi Izrael od Filistejaca? (Vidi Suci 13:24–25; 14:5–6, 19; 15:14–15. Gospodin mu je dao duhovnu i fizičku snagu.)
- Kao Nazarećanin i dio doma Izraelova, Samson je sklopio saveze s Gospodinom. Međutim, uskoro je prekršio svoj nazarećanski zavjet i svoje saveze kao dio doma Izraelova. Koje je zavjete i saveze prekršio? (Neki od saveza koje je Samson prekršio navedeni su ispod.)
 - a) Oženio se izvan doma saveza Izraela (Suci 14:1–3).
 - b) Bio je nećudoredan s bludnicom (Suci 16:1).
 - c) Dopustio je da mu odrežu kosu (Suci 16:4–20).
- Koje su posljedice Samsonovog kršenja njegovih saveza? (Vidi Suci 16:17–21. Izgubio je duhovnu i fizičku snagu, a Filistejci su ga oslijepili i zarobili. Ako je potrebno, objasnite da Samsonova kosa nije izvor njegove fizičke snage. Njegova kosa bila je znak njegovog saveza s Gospodinom, i kad je njegova kosa odrezana, Gospodin je oduzeo njegovu fizičku snagu jer je prekršen savez.) Što se događa kad prekršimo naše saveze? Koje znakove našeg saveza s Gospodinom mi imamo?
- Savezi koje sklapamo s Gospodinom trebaju biti izvor snage, vodstva i predanosti. Koje saveze mi sklapamo s Gospodinom? Kako su vas ti savezi osnažili? (Jedan način na koji nas savezi jačaju je da nam pomažu oduprijeti se Sotoninim nastojanjima da nas oslijepi ili sveže.)
- Samson je imao ogroman potencijal. Anđeo je objavio njegovo rođenje i rekao da će početi oslobađati Izrael od Filistejaca. Gospodin ga je blagoslovio mnogim darovima, uključujući veliku fizičku snagu. Koje su unutarnje slabosti prouzročile njegov pad? (Vidi Suci 15:7; 16:1; NiS 3:4. Odgovori mogu uključiti samoudovoljavanje, nemoral, želju za osvetom i kršenje saveza.) Kako možemo prevladati slabosti koje nas mogu onemogućiti da ispunimo naš potencijal?

Objasnite da su se u knjizi o Jošui Izraelci borili i pobijedili u mnogim bitkama protiv Kanaanaca. Međutim, u knjizi o Sucima Izraelci su započeli gubiti duhovne bitke, dopuštajući da padnu pod utjecaj kanaanskih svjetovnih običaja i lažnih bogova. Mi se suočavamo sa sličnim duhovnim bitkama. Posvjedočite da možemo uspjeti u tim bitkama dok (1) slijedimo običaje pravednih roditelja i predaka, (2) stječemo dobre prijatelje, (3) povećavamo našu vjeru u Gospodina i (4) obdržavamo saveze.

**Dodatne ideje za
podučavanje**

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Roditeljski doprinos svjetovnosti njihove djece (Suci 1:28)

- Neuspjeh nadolazećeg naraštaja Izraelaca da ostanu vjerni nije u potpunosti njihova greška. Prema Sucima 1:21, 27–33 i 2:1–4, kako je postavljen temelj za neuspjeh djece? (Postavio ga je neuspjeh roditelja da istjeraju Kanaance. Iako su roditelji bili dovoljno snažni da se odupru utjecaju svijeta oko njih, njihova djeca nisu bila.)
- Kako neki roditelji danas izlažu svoju djecu svjetovnim utjecajima, čineći istu grešku kao roditelji »nadolazećeg naraštaja« Izraelaca? (Potaknite određene odgovore.)

2. Čuda u naše doba

- Zašto neki ljudi, poput Gideona, osjećaju da je Gospodin izveo više čuda u prethodnim naraštajima nego u njihovom naraštaju? (Vidi Suci 6:13.) Koja je naša uloga u stvaranju čuda? (Vidi Moroni 7:35–38.) Kako znate da Bog nastavlja izvoditi čuda danas? Kako možemo bolje prepoznati tiha čuda u našim životima?

3. »Izrael bi se mogao pohvaliti« (Suci 7:2)

- Zašto je Gospodin zapovjedio Gideonu da pošalje većinu svojih trupa kući prije suočavanja s Midjancima? (Vidi Suci 7:2.) Kako se danas neki od nas hvale? (Umjesto da prepoznamo da naši blagoslovi i snaga dolaze od Gospodina, neki od nas tvrde da smo zaradili sve što imamo kroz naše vlastite napore.) Kako možemo prevladati taj problem?

4. Odupiranje kušnji

- Zašto je, nakon što je Samson znao da ga je Delila tri puta pokušala izdati, ipak rekao koja je tajna njegove snage? (Vidi Suci 16:15–17.) Suprotnost Samsonovom odgovoru Delili je Josipov odgovor Potifarovoj ženi (Postanak 39:7–12). Kako se možemo oduprijeti ili prevladati stalnu kušnju?

»Jer sva vrata... znaju da si čestita žena«

20.
lekcija

Ruta; 1. Samuel 1

Svrha Potaknuti polaznike da zrače pravednim osobinama Rute, Noemi i Ane.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Ruta 1–2. Nakon što joj je umro muž, Ruta napušta svoj dom da bi otišla u Betlehem sa svojom svekrvom, Noemi. U Betlehemu, Ruta radi u Boazovim poljima, koji se prema njoj dobro odnosi.
 - b) Ruta 3–4. Ruta liježe pod Boazove noge, a on je obećava ženiti. Vjenčaju se i imaju dijete. Njihovo potomstvo uključuje kralja Davida i Isusa Krista.
 - c) 1. Samuel 1; 2:1–2, 20–21. Ana je blagoslovljena sinom, kojeg daje Gospodinu kako je obećala. Kasnije je blagoslovljena s još djece.
2. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, donesite list papira i olovku za svakog polaznika.
3. Ako je na raspolaganju *Old Testament Video Presentations* (53224), možete pokazati »Hannah’s Faith« [Anina vjera], trominutni segment, kao dio lekcije.

Predloženi razvoj lekcije

**Aktivnost za
privlačenje pažnje** Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Dajte svakom polazniku list papira i olovku.

Objasnite da iako je knjiga o Ruti kratka, jasno pokazuje da je Ruta bila pravedna žena. Zatim postavite sljedeća pitanja i neka svaki polaznik odgovori na svom papiru:

- Kada bi se vaše osobine opisale u samo nekoliko riječi, koje biste riječi željeli da budu napisane? Što je jedna stvar koju možete učiniti ovaj tjedan da se približite željenom opisu?

Objasnite da će ova lekcija govoriti o pravednim osobinama Rute i još dvije žene, Noemi i Ane.

**Rasprava o Svetim
pismima i primjena** Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Ruta napušta dom i odlazi u Betlehem s Noemi.

Podučite i raspravite o Ruti 1–2.

- Zašto su Noemi i njezina obitelj otišli živjeti u Moab? (Vidi Ruta 1:1–2.) Zašto se Noemi vratila u Betlehem nakon smrti njezinog muža i sinova? (Vidi Ruta 1:6. Betlehem je bio njezin dom, a vrijeme neimaštine je prošlo.)

- Dok je živjela u Moabu, Noemini sinovi su oženili Orpu i Rutu, koje su bile Moapkinje (Ruta 1:4). Kako je Noemi pokazala ljubav i brigu za svoje snahe kad su se ponudile vratiti u Betlehem s njom? (Vidi Ruta 1:7–13.) Što možemo naučiti iz Noemine brige za njezine snahe, što nam može pomoći u našim obiteljskim odnosima?
- Jedna od Noeminih snaha, Orpa, vratila se svojoj obitelji, no druga, Ruta, inzistirala je da ode u Betlehem s Noemi. Što možemo naučiti o Ruti iz njezinog obećanja Noemi u Ruti 1:16–17? (Imala je ljubavi, bila je odana i spremna žrtvovati se.) Kako mi možemo pokazati više odanosti u našoj obitelji? Kako možemo pokazati više nesebičnosti, kao i Ruta?
- Čega se Ruta odrekla odlaskom u Betlehem s Noemi? (Odgovori mogu uključiti svoju domovinu, obitelj, prijatelje i vjeru.) Što je Ruta stekla odlaskom s Noemi? (Evandjelje Isusa Krista; vidi prvu dodatnu ideju za podučavanje.) Što možemo naučiti od Rute o žrtvovanju za evandjelje?
- Nakon odlaska u Betlehem, što je Ruta učinila kako bi nabavila hranu za sebe i Noemi? (Vidi Ruta 2:2. Možete objasniti da je pabirčar osoba kojoj je dopušteno da sakuplja i sačuva žitarice koje su ostale u poljima nakon žetve.) Po čijim je poljima Ruta pabirčila? (Vidi Ruta 2:1, 3.) Zašto je Ruta ostavila dojam na Boaza? (Vidi Ruta 2:5–7, 11. Boaz je vidio da je Ruta vrijedna radnica. Također je znao za sve što je Ruta učinila za Noemi.) Kako je Boaz pokazao Ruti svoju dobrotu? (Vidi Ruta 2:8–9, 14–16.)
- Kako je Ruta pokazala svoju nesebičnost kad se vratila s pabirčenja? (Vidi Ruta 2:14, 17–18. Ruta je Noemi donijela žitarice koje je pabirčila, a također je donijela Noemi nešto hrane koju je sačuvala od svog ručka.) Kako ste vi bili blagoslovljeni nesebičnim djelima drugih ljudi?

2. Ruta i Boaz su se vjenčali i imali dijete.

Podučite i raspravite o Ruti 3–4.

- Noemi je savjetovala Rutu da obavi ritual za kojeg se nadala da će rezultirati vjenčanjem Rute i Boaza (Ruta 3:1–5). Liježući podno Boazovih nogu, Ruta će ga zapravo zaprositi. Što je Rutina poslušnost Noeminom savjetu otkrila o njezinim osjećajima prema Noemi?
- Kako je Boaz odgovorio kad se probudio i pronašao Rutu podno svojih nogu? (Vidi Ruta 3:8–15. Imajte na umu da kad je Ruta rekla: »Raširi skut svoje haljine na sluškinju svoju«, mislila je reći »čuvaj me, zašiti me, skrbi za mene«.) Pod kojim je uvjetom Boaz pristao oženiti Rutu? (Vidi Ruta 3:11–13. Objasnite da kad je Rutin muž umro, njegov najbliži muški rođak trebao je oženiti Rutu. Boaz nije bio najbliži muški rod, no pristao je oženiti Rutu ako to najbliži muški rođak ne želi.)
- Kakav je bio Rutin ugled među ljudima u Betlehemu? (Vidi Ruta 3:11.) Kako joj je taj ugled pomogao u odnosu s Boazom? Zašto je važno da članovi naše obitelji, prijatelji i susjedi znaju što vjerujemo i kakve vrijednosti pokušavamo obdržavati?
- Što je Boaz učinio nakon što je obećao oženiti Rutu? (Vidi Ruta 3:15; 4:1–8.) Kako je Boaz pokazao da je karakteran čovjek? (Vidi Ruta 4:9–10, 13. Održao je svoje obećanje Ruti i ispoštovao svoju društvenu obvezu prema njezinom pokojnom mužu.)

- Koji je poznati kralj Izraela bio potomak Rute i Boaza? (Kralj David bio je jedan od njihovih prauunuka; vidi Ruta 4:17, 21–22.) Tko je još bio potomak Rute i Boaza? (Isus Krist; vidi Matej 1:5–16; Ivan 7:42.)
- Starješina Thomas S. Monson nazvao je Rutu heroinom (Conference Report, listopad 1974., 156; ili *Ensign*, studeni 1974., 108). Što mislite na koji je način Ruta heroína? (Starješina Monson je rekao da je Ruta primjer vjernosti i odanosti. Polaznici mogu navesti dodatne načine na koje je Ruta heroína.)

3. Ana je blagoslovljena sinom, kojeg daje Gospodinu kako je obećala.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 1.

- Ana, Elkanina žena, bila je bez djece. Svake je godine u hramu plakala i molila za sina (1. Samuel 1:1–7). Koje je obećanje Ana dala Gospodinu u 1. Samuelu 1:11? Što možemo naučiti o Ani iz tog obećanja? (Bila je žena velike vjere; polaznici mogu navesti dodatne odgovore.)
- Tko je bio prisutan za vrijeme Anine molitve u hramu? (Vidi 1. Samuel 1:9–12.) Što je Eli rekao Ani o njezinom obećanju Gospodinu? (Vidi 1. Samuel 1:17.) Što je Ana osjećala nakon što je čula Elijeve riječi? (Vidi 1. Samuel 1:18.) Kako nam vođe Crkve mogu pomoći kad imamo problema?
- Ana je rekla Eliju da »izlijeva dušu svoju pred Jahvom« (1. Samuel 1:15). Kako možemo postići da naše osobne molitve budu iskrenije i značajnije?
- Što se dogodilo u odgovoru na Anino obećanje Gospodinu? (Vidi 1. Samuel 1:19–20.) Kako je Ana održala svoje obećanje nakon Samuelova rođenja? (Vidi 1. Samuel 1:21–28.) Koja obećanja mi dajemo Gospodinu? (Odgovori mogu uključiti saveze koje sklapamo s njim pri krštenju i u hramu.) Što možemo naučiti od Ane da nam pomogne da budemo ustrajni u obdržavanju tih obećanja?
- Što mislite da je Ana osjećala o davanju Samuela u službu Gospodinu? Što Gospodin traži od nas da mu damo? Kakav bi trebao biti naš stav prema davanju Gospodinu? (Trebamo dati voljno, sjećajući se da sve što imamo dolazi od Gospodina.)
- Kad je Ana donijela Samuela u hram, prinijela je žrtve i pjevala hvalospjeve Gospodinu (1. Samuel 1:24–25, 28; 2:1–2). Zašto je važno upamtiti da zahvalimo Gospodinu za blagoslove koje nam daje?
- Ana je čekala mnogo godina prije nego što je bila blagoslovljena djecom (1. Samuel 1:2; 2:21). Koji su drugi biblijski likovi bili blagoslovljeni jer su strpljivo čekali Gospodina? Što svijet govori o tome kad bismo trebali primiti stvari koje želimo? Što Gospodin kaže? Kamo možemo naučiti strpljivo čekati na blagoslove koji će doći u Gospodinovo vrijeme?

Zaključak

- Koje su pravedne osobine veličale Ruta, Noemi i Ana? (Napišite te osobine na ploču.)

Potaknite polaznike da zrače pravednim osobinama koje su prikazale Ruta, Noemi i Ana. Posvjedočite da će nas razvoj tih osobina približiti našem Spasitelju, Isusu Kristu.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Prihvaćanje obraćenih pogana u Abrahamov savez

Objasnite da Ruta nije bila Izraelka po rođenju. Kad je napustila Moab kako bi došla u Betlehem s Noemi, također je napustila svoju vjeru i slijedila izraelskog Boga, govoreći Noemi: »Tvoj Bog moj je Bog« (Ruta 1:16). Udajom za Boaza Ruta je postala dio kraljevske izraelske linije, predak kralju Davidu i Isusu Kristu.

- Kako Rutino obraćenje i prihvaćanje u dom Izraelov odražava Kristov stav prema onima koji se žele priključiti Crkvi? (Vidi 2. Nefi 26:33; Alma 19:36; 3. Nefi 21:6.) Kako mi možemo pomoći novim obraćenicima da se osjećaju dobrodošli u Crkvi?

2. Pravilno donošenje suda

- Kad je svećenik Eli vidio Anu kako se moli u hramu, pogrešno ju je procijenio, misleći »da je pijana« (1. Samuel 1:13). Kakva je opasnost da sudimo o ljudima isključivo na temelju izgleda? Kako možemo izbjeći takvo donošenje suda?
- Predsjednik Hugh B. Brown je rekao: »Ako pogriješim [u prosuđivanju ljudi,] želim da budu na strani milosti« (Eugene E. Campbell i Richard D. Poll, *Hugh B. Brown: His Life and Thought* [Hugh B. Brown: njegov život i misli] [1975.], 225). Kako možemo primijeniti to načelo?

3. Rješavanje briga i problema odlaskom u hram

- Gdje je Ana dala obećanje Gospodinu? (Vidi 1. Samuel 1:9–11.) Kako nam odlazak u hram može pomoći s našim brigama i problemima?

Starješina John A. Widtsoe je rekao: »Vjerujem da zauzeta osoba... koja ima briga i problema, može riješiti svoje probleme bolje i brže u domu Gospodnjem nego bilo gdje drugdje. Ako će [učiniti] hramsko djelo za sebe i svoje mrtve, ona će spustiti veliki blagoslov na one koji su otišli prije, i... blagoslov će joj doći, u najneočekivanijim trenucima, doći će u ili izvan hrama, kao objava, rješenje za probleme koji opterećuju njezin život. To je dar koji dolazi onima koji ispravno dođu u hram« (citirao David B. Haight, Conference Report, listopad 1990., 76; ili *Ensign*, studeni 1990., 61).

Bog će veličati one koji veličaju njega

21. lekcija

1. Samuel 2–3; 8

Svrha Pomoći polaznicima razumjeti blagoslove slavljenja i udovoljavanja Gospodinu iznad sebe, drugih ili svijeta.

Priprema

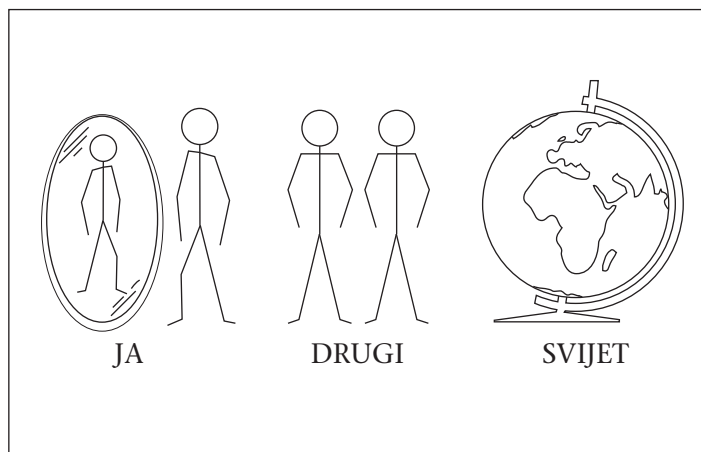
1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 1. Samuel 2:12–17, 22–25. Elijevi sinovi su počinili prijestup i primaju savjet od svog oca.
 1. Samuel 2:27–36; 3:12–14. Božji čovjek upozorava Elija na posljedice opasnosti u njegovoj obitelji.
 1. Samuel 3. Gospodin poziva Samuela, a on odgovara.
 1. Samuel 8. Izraelci žele kralja kako bi bili kao »kod svih drugih naroda«. Samuel ih upozorava na opasnosti takve odluke.
2. Možete zamoliti jednog polaznika da se pripremi ukratko prepričati zapis o pozivanju Samuela (1. Samuel 3) i drugog polaznika da se pripremi ukratko prepričati zapis o Izraelu koji želi kralja (1. Samuel 8).
3. Ako odlučite razgovarati o brošuri *Za snagu mladih* (34285) u ovoj lekciji, donesite primjerak brošure u razred.
4. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, donesite sliku Spasitelja (62572; Umjetničke slike iz evanđelja 240). Ako ne želite skicirati na ploči, donesite ogledalo, predmet koji će predstavljati druge ljude, te kartu, globus ili drugi predmet koji će predstavljati svijet.
5. Ako je na raspolaganju slika Gospodin poziva dječaka Samuela, možete je upotrijebiti tijekom lekcije (62498; Umjetničke slike iz evanđelja 111).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Prije sata, postavite i prekrijte Spasiteljevu sliku. Nacrtajte tri lika s 97. stranice na ploču i prekrijte ih (ili postavite i prekrijte tri predmeta navedene pod »Priprema«). Objasnite da svaki prekriveni predmet ima veze s onime koga veličamo i onime kojemu pokušavamo udovoljiti.

- Prema 1. Samuelu 2:30, koga će Gospodin veličati?

Kažite polaznicima da će ova lekcija govoriti o blagoslovima koji dolaze iz veličanja Gospodina. Objasnite da ćete otkriti skrivene predmete u prikladno vrijeme tijekom lekcije.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Elijevi se sinovi veličaju iznad Gospodina.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 2:12–17, 22–25.

Hofni i Pinhas bili su sinovi velikog svećenika Elija, a i sami su bili svećenici. Međutim, bili su opaki. Kad su Izraelci došli prinostiti žrtve u svetište, Hofni i Pinhas su na silu uzimali meso životinja za žrtvovanje prije nego što su dobri dijelovi spaljeni na oltaru. Također su uzeli nešto mesa koje je osoba koja prinosi pripremila za žrtveni obrok (1. Samuel 2:12–17). To su bili ozbiljni prijestupi Božjih zakona, identično pljačkanju Boga. Elijevi sinovi također su počinili izuzetno ozbiljan grijeh zavođenja žena koje su se okupile pred vratima svetišta (1. Samuel 2:22).

- Kakav su učinak djela Elijevih sinova imala na druge ljude u Izraelu? (Vidi 1. Samuel 2:17, 24.)
- Što djela Elijevih sinova govore o tome koga su odabrali veličati? (Otkrijte prvi crtež ili ogledalo.) U kojim područjima naših života ponekad štujemo i udovoljavamo sebi umjesto Gospodinu? Polaznici mogu navesti područja kao:
 - a) Zabava
 - b) Svetkovanje Šabata
 - c) Izlasci i moralnost
 - d) Post
 - e) Crkveni pozivi
- Što mislite zašto ponekad odabiremo udovoljiti sebi umjesto Bogu? Koje su posljedice kada sebe stavimo ispred Boga?

2. Eli stavlja svoje sinove iznad Gospodina.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 2:27–36; 3:12–14.

- Koju je odgovornost Eli imao kad je saznao za opačinu svojih sinova? Što je učinio? (Vidi 1. Samuel 2:22–25.) Kakav je bio njihov odgovor? (Vidi 1. Samuel 2:25.)

- Nakon prijekora njegovim sinovima, Eli nije učinio ništa kako bi ispravio strašne grijehе u svojoj obitelji i u svetištu. Kao rezultat, došao je Božji čovjek i ukorio ga, govoreći mu da je stavio svoje sinove ispred Boga (1. Samuel 2:27–29). Na koji je način Eli stavio svoje sinove ispred Boga? Što je Božji čovjek rekao da će se dogoditi domu Elijevom? (Vidi 1. Samuel 2:30–35.)
- Na koje načine ponekad stavljamo druge ljude ispred Boga? (Otkrijte drugi crtež ili predmet koji predstavlja druge ljude.) Polaznici mogu navesti stvari poput:
 - a) Dopuštamo našim vršnjacima da nas uvjere da učinimo nešto za što znamo da je pogrešno.
 - b) Ponašamo se neetično jer se plašimo što će drugi ljudi misliti o nama.
 - c) Ne uspijevamo ispraviti članove obitelji ili prijatelje u njihovim lošim djelima jer želimo održati dobre odnose s njima.

Predsjednik Joseph F. Smith je podučavao: »Nitko od nas ne bi smio biti nerazumno sklon užicima, tako neobazriv i plitak u ljubavi prema našoj djeci da se ne usudimo zaustaviti ih pred krivim putevima, u činjenju lošega i u njihovoj bezumnoj težnji za svjetovnim stvarima više nego za pravednosti, zbog straha da ih uvrijedimo« (*Gospel Doctrine* [Evandeoski nauk], 5. izdanje [1939.], 286).

- Kako roditelji mogu ispuniti svoju odgovornost u duhu ljubavi prema djeci koja zastrane? Koja je odgovornost djece dok ih njihovi roditelji teže voditi u pravednosti?

3. Samuel slavi Gospodina.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 3. Možete zadužiti polaznika da ukratko prepriča to poglavlje. Podsjetite polaznike da je dječak Samuel služio u svetištu nakon što ga je njegova majka, Ana, dala Gospodinu u službu, kao što je obećala (1. Samuel 1).

- Tko se obratio Samuelu u noći? (Vidi 1. Samuel 3:4.) Za koga je Samuel ispočetka mislio da ga zove? (Vidi 1. Samuel 3:5–6, 8). Kako je Samuel spoznao da ga zove Gospodin? (Vidi 1. Samuel 3:8–9.)
- Kako Gospodin komunicira s nama? (On najčešće komunicira kroz šapate Svetog Duha. Polaznici mogu navesti dodatne načine na koje on komunicira s nama.) Kako se možemo pripremiti da primimo i razumijemo komunikaciju od Gospodina?
- Na koje je načine Samuel častio Gospodina? (Otkrijte sliku Gospodina.) Možete razmotriti sljedeće odlomke u vašoj raspravi:
 - »Ja ću sebi podići vjerna svećenika, koji će raditi po mom srcu i po mojoj želji« (1. Samuel 2:35).
 - »I Jahve zovnu... A on odgovori: 'Evo me!'« (1. Samuel 3:4).
 - »A Samuel odgovori: 'Govori, sluga tvoj sluša'« (1. Samuel 3:10).
- Gospodin je obećao čast onima koji ga časte (1. Samuel 2:30). Kako je Gospodin veličao Samuela? (Vidi 1. Samuel 3:19.) Što mislite kako će nas Gospodin veličati ako mi častimo njega poput Samuela?

4. Izraelci časte svijet

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 8. Možete zadužiti polaznika da ukratko prepriča to poglavlje.

- Kakvu je vrstu uprave Izrael imao tijekom Samuelova službeništva? (Vidi 1. Samuel 8:1. Izraelcima su vladali suci.) Koga je Izrael trebao smatrati svojim kraljem? (Vidi 1. Samuel 12:12.)
- Zašto su djeca Izraelova željela kralja? (Vidi 1. Samuel 8:5, 20.) U traženju kralja »kao što je to kod svih naroda«, koga je Izrael odbacio? (Vidi 1. Samuel 8:7.) Što je Gospodin podučio Samuela da kaže o problemu imanja kralja? (Vidi 1. Samuel 8:9–18.) Koji je bio odgovor Izraelaca na Samuelova upozorenja? (Vidi 1. Samuel 8:19–22.)
- Tražeći kralja, koga su Izraelci častili? (Otkrijte treći crtež ili predmet koji predstavlja svijet.)
- Na koje načine ponekad želimo biti »kao što je to kod svih naroda«? (Vidi 1. Samuel 8:5.)

Možete upotrijebiti brošuru *Za snagu mladih* (34285) za raspravu o mjerilima koje je Gospodin postavio za nas kako ne bismo sudjelovali u opačini svijeta. Objasnite da se ova mjerila odnose na odrasle kao i na mlade.

- Gospodin Isus Krist je naš pravi kralj, kao što je bio pravi kralj Izraelcima (Psalmi 47:7; 89:18; 149:2). Kako bi ta spoznaja trebala utjecati na naš stav prema svijetu? Kako mi ponekad odbacujemo Gospodina kao našeg kralja?

Zaključak

Naglasite četiri predmeta koji su postavljeni tijekom sata. Objasnite da svatko od nas mora svakodnevno odabrati koga će častiti. Posvjedočite o blagoslovima i radosti koje ste primili dok ste častili Gospodina. Pozovite polaznike da iznesu svoja osobna iskustva ili svjedočanstva.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Vrijednost stvari koje odabiremo

- Ponekad mijenjamo stvari od veće vrijednosti za stvari manje vrijednosti. Čega su se Eli i njegovi sinovi odrekli zbog njihovih odluka? Čega je Samuel rekao Izraelcima da će se odreći ako žele kralja? (Vidi 1. Samuel 8:11–17.) Kojih se stvari od velike vrijednosti ponekad odričemo za stvari manje vrijednosti?

2. »Koga Gospod pozove, Gospod ga i pripremi«

Predsjednik Thomas S. Monson je iznio sljedeću izjavu kako bi pokazao kako Gospodin časti one koji časte njega:

»Neki su od vas možda sramežljive naravi ili se smatraju nepodobnima da potvrdno odgovore na poziv. Upamtite da ovoj djelo nije samo vaše ili moje. Ovo je Gospodnje djelo, a kad smo na Gospodnjoj dužnosti, imamo pravo na Gospodnju pomoć. Upamtite da koga Gospod pozove, Gospod ga i pripremi« (Conference Report, travanj 1996., 62; ili *Ensign*, svibanj 1996., 44).

Predsjednik Monson je ispričao sljedeću priču:

»Osjećamo li da je zaduženje preteško ili oduzima previše vremena, dopustite da vam iznesem iskustvo vjernog kućnog učitelja i njegovog suradnika u nekađasnjoj Istočnoj Njemačkoj.

Brat Johann Denndorfer bio je obraćenik u Crkvi u Njemačkoj, i nakon II. svjetskog rata doslovno je bio zatočenik u svojoj vlastitoj domovini – u Mađarskoj u Debrecenu. Koliko li je samo želio posjetiti hram! Koliko li je samo želio primiti svoje duhovne blagoslove! Molba za molbom za putovanje u hram u Švicarskoj bile su odbijene, a on je gotovo očajavao. Zatim su ga posjetili njegovi kućni učitelji. Brat Walter Krause došao je iz sjeveroistočnog dijela Njemačke skroz do Mađarske. Svom suradniku u kućnom učiteljstvu je rekao: 'Bi li ovaj tjedan pošao sa mnom u kućno učiteljstvo?'

Njegov je suradnik rekao: 'Kad ćemo krenuti?'

'Sutra', odgovorio je brat Krause.

'Kad ćemo se vratiti natrag?', pitao je suradnik.

'O, za jedno tjedan dana – ako se tada uspijemo vratiti!'

I tako su otišli posjetiti brata Denndorfera. On nije imao kućne učitelje još od prije rata. Sada, kad je vidio Gospodnje sluge, bio je preplavljen osjećajima. On se nije rukovao s njima. Umjesto toga, otišao je u svoju spavaću sobu i iz skrovi-tog mjesta uzeo svoju desetinu koju je čuvao od dana kad je postao član Crkve i vratio se u Mađarsku. Dao je desetinu svojim kućnim učiteljima i rekao: 'Sad sam ispravan pred Gospodinom. Sada se osjećam dostojnim rukovati sa slugama Gospodnjim!'

Brat Krause ga je upitao o njegovoj želji da ode u hram u Švicarskoj. Brat Denndorfer je rekao: 'Nema koristi. Pokušavao sam i pokušavao. Vlada je čak zaplijenila moje crkvene knjige, moje najveće blago.'

Brat Krause, patrijarh, dao je bratu Denndorferu patrijarhalni blagoslov. Na kraju blagoslova, rekao je bratu Denndorferu: 'Pristupi ponovo vladi po pitanju odlaska u Švicarsku.' Brat Denndorfer je još jednom predao molbu vlastima. Ovaj put je odobrenje došlo, a brat Denndorfer je s radošću otišao u hram u Švicarskoj i ostao mjesec dana. Primio je osobno podarivanje, njegova preminula supruga je zapečaćena za njega, a on je mogao odraditi djelo za stotine svojih predaka. Vratio se u svoj dom obnovljenog tijela i duha« (Conference Report, travanj 1996., 64–65; ili *Ensign*, svibanj 1996., 45–46).

22.

lekcija

»Jahve gleda što je u srcu«

1. Samuel 9–11; 13; 15–17

Svrha Potaknuti polaznike da se pouzdaju u Gospodina umjesto u vlastito razumijevanje.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) 1. Samuel 9–11. Šaul traži vodstvo od proroka Samuela (9:1–14, 18–24). Gospodin objavljuje Samuelu da Šaul treba biti kraljem (9:15–17). Samuel savjetuje Šaula i pomazuje ga za prvog izraelskog kralja (9:25–27; 10:1–8). Šaul je duhovno rođen, i proricao je (10:9–13). Samuel predstavlja Šaula pred ljudima (10:17–27). Šaul vodi Izraelce u pobjedu nad Amoncima (11:1–11). On odbija kazniti ljude koji su sumnjali u njegovu sposobnost da vodi ljude (11:12–15).
 - b) 1. Samuel 13:1–14. Šaul prinosi žrtvu paljenicu bez prave ovlasti.
 - c) 1. Samuel 15. Šaul je primio zapovijed da uništi Amalečane i svo njihovo vlasništvo, no sačuvao je dio njihovih životinja za žrtvovanje (15:1–9). Gospodin odbija Šaula kao kralja, a Samuel kazuje Šaulu da je poslušnost bolja od žrtve (15:10–35).
 - d) 1. Samuel 16. Gospodin odabire Davida, mladog pastira, da naslijedi Šaula kao kralj (16:1–13). Sveti Duh se povlači od Šaula, a obuzima ga zao duh (16:14–16; obratite pažnju da prijevod Josepha Smitha ispravlja ove stihove kako bi se vidjelo da zao duh *nije* od Boga). Šaul odabire Davida da mu svira harfu i da mu nosi oklop (16:17–23).
 - e) 1. Samuel 17. David ubija Golijata snagom Gospodnjom.
2. Dodatno čitanje: 1. Samuel 12; 14.
3. Možete zamoliti jednog polaznika da se pripremi ukratko prepričati kako Gospodin odabire Davida za kralja (1. Samuel 16:1–13) i drugog polaznika da se pripremi ukratko prepričati kako David ubija Golijata (1. Samuel 17:1–54).
4. Ako koristite bilo koju od aktivnosti za privlačenje pažnje, zapišite sljedeće stihove na ploču ili papir: »Uzdaj se u Jahvu svim srcem i ne oslanjaj se na vlastiti razbor. Misli na nj na svim svojim putovima, i on će ispraviti tvoje staze« (Mudre izreke 3:5–6). Ako koristite prvu aktivnost za privlačenje pažnje, odaberite riječi iz rječnika koje su možda nepoznate polaznicima. Zapišite tu riječ na ploču ili na papir.
5. Ako su vam na raspolaganju sljedeći audiovizualni sadržaji, možete ih iskoristiti kao dio lekcije:
 - a) »The Lord... Will Deliver Me« [Gospod... će me izbaviti], četverominutni segment o Davidu iz *Old Testament Video Presentations* (53224).
 - b) Slika David ubija Golijata (62073; Umjetničke slike iz evanđelja 112).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Usmjerite pažnju polaznika prema nepoznatoj riječi koju ste zapisali na ploču ili na papir (vidi »Priprema« iznad). Zamolite polaznike da pogode definiciju riječi. Nakon nekoliko pogodaka, neka polaznici potraže ispravnu definiciju u rječniku.

Objasnite da je pogađanje definicije nepoznate riječi poput donošenja odluka prema našem vlastitom razumijevanju. Pokažite stihove iz Mudrih izreka 3:5–6. Naglasite da kao što smo se okrenuli povjerljivom izvoru da naučimo ispravnu definiciju riječi, trebamo vjerovati Gospodinu i tražiti njegovu volju da donesemo ispravne odluke u našim životima. Ova lekcija uspoređuje iskustva dvojice muškaraca, Šaula i Davida, za poduku o važnosti vjerovanja Gospodinu i traženja njegovog vodstva kad donosimo odluke.

2. Zamolite polaznike da ispričaju o nekim važnim odlukama koje su nedavno donijeli. Pitajte ih što im je pomoglo da donesu te odluke.

Pokažite stihove iz Mudrih izreka 3:5–6 (možete tražiti od polaznika da zapamte te stihove). Objasnite da ova lekcija uspoređuje iskustva dvojice muškaraca, Šaula i Davida, za poduku o važnosti vjerovanja Gospodinu i traženja njegovog vodstva kad donosimo odluke.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama. Budući da će biti teško postaviti svako pitanje ili pokriti svaku točku lekcije, uz molitvu odaberite one koje će najbolje zadovoljiti potrebe razreda. Ako se na primjer želite usredotočiti na Davida i Golijata, možete provesti manje vremena govoreći o Šaulovom životu.

1. Šaul traži vodstvo od Samuela i pomazan je za kralja.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 9–11.

- Izraelci su željeli kralja poput drugih naroda oko njih. Popuštajući želji Izraelaca, Gospodin je rekao Samuelu da pomaže Šaula kao prvog izraelskog kralja. Šaul je bio »mlad i lijep... Među sinovima Izraelovim nije bilo ljepšega čovjeka od njega« (1. Samuel 9:2). Što je Šaul učinio prije nego što je pomazan za kralja i odmah nakon toga, što je prikazalo njegove dobre osobine?
 - a) Bio je predan u potrazi za magarcima njegovog oca (1. Samuel 9:3–4).
 - b) Bio je voljan slušati i slijediti mudar savjet očeva sluga (1. Samuel 9:5–10).
 - c) Vjerovao je proroku Samuelu i razgovarao je s njime (1. Samuel 9:18–25).
 - d) Bio je ponizan (1. Samuel 9:20–21).
 - e) Bio je duhovno rođen i proricao je (1. Samuel 10:6–10).
 - f) Oprostio je svojim kritičarima (1. Samuel 11:11–13).
 - g) Prepoznao je pomoć od Gospodina u pobjedi Izraela nad Amoncima (1. Samuel 11:13).

2. Šaul prinosi žrtvu paljenicu bez prave ovlasti.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 13:1–14.

- Dvije godine nakon što je Šaul bio pomazan za kralja, Filistejci su okupili moćnu vojsku da se bori protiv Izraela. Šaulovi ljudi bili su toliko uplašeni da su se mnogi od njih sakrili i raštrkali. Zašto je Šaul želio da mu prorok Samuel dođe u tom trenutku? (Vidi 1. Samuel 13:7–8. Šaul je želio da Samuel prinese žrtve Gospodinu za njegove ljude.) Što je Šaul učinio kad Samuel nije došao u određeno vrijeme? (Vidi 1. Samuel 13:9. Šaul je sam prinio žrtve iako nije imao svećeničku ovlast da to učini.)

Starješina James E. Talmage je napisao: »Šaul je sam pripremio žrtvu paljenicu, zaboravljajući da iako je bio na tronu, nosio krunu i žezlo, [nije] imao ovlast da služi... u Božjem svećeništvu. Zbog toga i drugih slučajeva njegovih nepravednih pretpostavki odbačen je od Boga i drugi je umjesto njega postavljen za kralja« (*The Articles of Faith* [Članci vjere], 12. izdanje [1924.], 185).

- Koji je bio Samuelov odgovor na Šaulovo neovlašteno prinošenje žrtve? (Vidi 1. Samuel 13:10–14.)
- Što je Šaulovo neovlašteno prinošenje žrtve otkrilo o njemu? (Više nije bio »čovjek po [Jahvinu] srcu« [1. Samuel 13:14]. Postao je nestrpljiv, prestao vjerovati Gospodinu i bio je neposlušan. Osim toga, njegova pretpostavka da ima ovlast prinijeti žrtvu govori da je pretjerao u shvaćanju svoje vlastite moći i važnosti.) Na koje smo načine mi ponekad nestrpljivi prema Gospodinu ili njegovim slugama? Što može biti posljedica takvog nestrpljenja? Kako mi možemo u potpunosti vjerovati Gospodinu?

3. Šaul je neposlušan Gospodinu u bici s Amalećanima i odbačen je kao kralj.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 15.

- Što je Gospodin zapovjedio Šaulu da učini Amalećanima? (Vidi 1. Samuel 15:1–3.) Što je Šaul učinio umjesto toga? (Vidi 1. Samuel 15:4–9.) Što su Šaulova djela otkrila o njemu? (Vidi 1. Samuel 15:11. Slijedio je vlastitu prosudbu umjesto da čini Gospodnju volju.)
- Kako je Šaul pokušao opravdati neposluh u spašavanju najboljih životinja Amalećana? (Vidi 1. Samuel 15:13–15, 20–21, 24. Optužio je svoje ljude što su željeli sačuvati životinje.) Prema Šaulu, zašto su njegovi ljudi htjeli sačuvati najbolje životinje Amalećana? (Vidi 1. Samuel 15:15, 21.) Na koje načine ponekad pokušavamo opravdati neposluh Gospodinu? (Možemo si reći: »To je samo mali grijeh«, »Ja slušam duh zakona umjesto riječ zakona«, »To neće nikome naškoditi«, »Probat ću to samo jednom«, »I drugi to čine« ili »Ta se zapovijed ne odnosi na mene«). Kako možemo prevladati sklonost da napravimo izliku ili pravdamo grijeh?
- Kako je Samuel odgovorio na Šaulovo objašnjenje da spasi životinje Amalećana? (Vidi 1. Samuel 15:22.) Kako se Samuelove riječi mogu odnositi na nas?
- Kad je ukorio Šaula zbog tvrdoglavosti i odbacivanja riječi Gospodnje, Samuel mu je rekao: »Samovolja je kao zločin s idolima« (1. Samuel 15:23). Na koji je način samovolja poput idolopoklonstva? Što je bilo posljedica Šaulove samovolje i buntovnosti? (Vidi 1. Samuel 15:23, 26, 28.) Kako smo mi ponekad

samovoljni i buntovni? Koje su posljedice naše samovolje i buntovnosti?
Kako možemo prepoznati i prevladati takve stavove?

4. Gospodin odabire Davida za kralja.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 16. Možete zadužiti polaznika da ukratko prepriča taj zapis. Objasnite da iako je Samuel pomazao Davida za kralja, David nije postao kralj do Šaulove smrti mnogo godina kasnije.

- Što je Samuel naučio dok je pokušavao utvrditi koji će od Jišajevih sinova biti sljedeći kralj? (Vidi 1. Samuel 16:6–7.) Kako se Gospodinova metoda odabira Davida može usporediti s načinom na koji Gospodin danas bira svoje vođe? Što 1. Samuel 16:7 podučava o tome kako nas Gospodin procjenjuje? Što Gospodin traži u našim srcima?

Starješina Marvin J. Ashton je rekao:

»Mi... pokušavamo procijeniti druge na temelju fizičkog, vanjskog izgleda: njihov izgled, društveni status, obiteljsko porijeklo, diplome ili ekonomsku situaciju.

Gospodin, međutim, ima drugačija mjerila po kojima mjeri osobu... On ne uzima mjernu vrpcu oko glave osobe da utvrdi mentalni kapacitet, niti oko grudi da utvrdi muškost, već mjeri srce kao pokazatelj sposobnosti osobe i potencijala da blagoslovi druge« (Conference Report, listopad 1988., 17; ili *Ensign*, studeni 1988, 15).

- Zašto je važno da u našem odnosu s drugima vidimo dalje od vanjskog izgleda te gledamo u srce? Kako možemo poboljšati našu sposobnost i obvezu da to učinimo?
- Budući da je Šaul bio neposlušan, Duh Gospodnji ga je napustio (1. Samuel 16:14). Kako je Šaul tražio pomoć protiv zlog duha koji ga je obuzeo? (Vidi 1. Samuel 16:15–23.) Kojim se vanjskim izvorima ljudi danas okreću dok pokušavaju pronaći pomoć kod svojih grijeha? Koji je Gospodinov način za nas da pronađemo pomoć kod naših grijeha? (Vidi Matej 11:28–30; NiS 58:42.)
- Koje je osobine David imao koje su ga kvalificirale da bude vođa? (Vidi 1. Samuel 16:18.)

5. David ubija Golijata snagom Gospodnjom.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 17. Možete zadužiti polaznika da ukratko prepriča taj zapis.

- Što su Izraelci mogli dobiti ili izgubiti u borbi s Golijatom? (Vidi 1. Samuel 17:8–9.) Zašto su se Šaul i njegova vojska bojali boriti s Golijatom? (Vidi 1. Samuel 17:4–11. Oni nisu mislili da mogu pobijediti Golijata zbog njegove veličine, snage, oklopa i oružja.)
- Kako je David imao hrabrosti boriti se s Golijatom? (Vidi 1. Samuel 17:32–37, 45–47. David je prepoznao da ga je Gospodin izbavio od lava i medvjeda dok je čuvao očeve ovce, i vjerovao je da će mu Gospodin pomoći u borbi s Golijatom.)

- Što je Golijat rekao kad je vidio Davida kako se dolazi boriti s njim? (Vidi 1. Samuel 17:42–44.) Što je David rekao u svom odgovoru? (Vidi 1. Samuel 17:45–47.) Kako nam sjećanje na Davidov odgovor pomaže kad nam se ljudi izruguju ili nam prijete?
- Dok je bio dječak, Davidove pobjede nad lavom i medvjedom pomogle su mu suočiti se s većim izazovom pred Golijatom. S kojim se izazovima mi suočavamo sada koji nas pripremaju za veće izazove? Kako naši odgovori na te izazove utječu na našu sposobnost da se borimo s Golijatima koji mogu doći kasnije? Posvjedočite da kad porazimo lavove i medvjede u našim životima, razvit ćemo samopouzdanje, osobine i vjeru da porazimo naše Golijate.
- S kojim se Golijatima suočavamo danas? Što možemo naučiti od Davida o tome kako da ih prevladamo? (Vidi 1. Samuel 17:45; Efežanima 6:11–18.) Kako je Gospodin pomogao vama prevladati Golijate s kojima ste se suočili?

Predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao:

»Ima Golijata posvuda oko vas, ogromnih divova s opakom namjerom da vas unište. To nisu trometraši, već ljudi i institucije koje kontroliraju privlačne, no opake stvari koje mogu biti izazov, koje vas mogu oslabiti i uništiti. U to spada pivo i druga alkoholna pića te duhan. Oni koji promiču te proizvode žele vas zarobiti da ih koristite. Postoje droge raznih vrsta koje je, kako mi je rečeno, jednostavno dobiti u mnogim školama. Za one koji se time bave, to je multimilijunsko tržište, ogromna mreža zla. Tu je i pornografija, zavodljiva, zanimljiva i provokativna. To je postalo ogromno tržište, proizvođači časopise, filmove i druge materijale osmišljene da uzmu vaš novac i vode vas prema aktivnostima koje će vas uništiti.

Divovi koji su iza tih napora zastrašujući su i vješti. Oni su stekli ogromno iskustvo u ratu kojeg pronose. Oni vas žele uhvatiti u zamku.

Gotovo je nemoguće potpuno izbjeći izloženost njihovim proizvodima. Te materijale vidite posvuda. No ne trebate se plašiti ako imate pračku istine u svojim rukama. Vi ste dobili savjete i poduku. Vi imate kamenje vrlina, časti i integriteta koje možete koristiti protiv tih neprijatelja koji bi vas željeli pokoriti. Što se vas tiče, simbolički govoreći, možete ih pogoditi među oči. Možete ih pobijediti disciplinirajući se da ih izbjegavate. Možete im svima reći kao što je David rekao Golijatu: 'Ti ideš na me s mačem, s kopljem i sa sulicom, a ja idem na te u ime Jahve Sebaota, Boga Izraelovih četa koje si ti izazvao.'

Pobjeda će biti vaša... Vi imate njegovu moć u sebi da vas podrži. Imate pravo posluživanja anđela da vas zaštite. Nemojte dopustiti Golijatu da vas uplaši. Čuvajte svoj teritorij i držite svoj prostor, i pobijedit ćete« (Conference Report, travanj 1983., 66; ili *Ensign*, svibanj 1983., 46, 51).

Zaključak

Potaknite polaznike da vjeruju Gospodinu i slušaju ga. Obećajte da će čineći to biti snažniji i imati Gospodinovo uvjerenje da će im pomoći prevladati osobne Golijate. Podsjetite polaznike da Gospodin gleda u naša srca, a ne naše bogatstvo, položaj ili usklađenost s popularnim mjerilima.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Racionaliziranje grijeha

Sljedeći citat starješine Spencera W. Kimballa može biti od pomoći dok raspravljate o Šaulovoj neposlušnosti glede Amalečana:

»Šaul je racionalizirao. Za njega je bilo jednostavno poslušati sa stajališta kraljeva, jer od kakve su koristi pokoreni kraljevi? No zašto ne zadržati dobre ovce i stoku? Nije li njegov kraljevski sud iznad suda poniznog Samuela? ...

U Izraelu je danas mnogo ljudi poput Šaula. Živjet će prema dijelu Gospodinove objave o zdravlju osim što povremeno mora popiti svoju šalicu kave; ona neće koristiti duhan ili alkohol jer za time ionako nema želju, ali mora popiti utješnu šalicu čaja.

On će služiti u Crkvi zbog aktivnosti koju voli i časti za kojom teži,... no lako je racionalizirati plaćanje desetine koje mu tako teško pada. On si to ne može priuštiti... On nije siguran da se uvijek raspodjeljuje onako kako bi on to želio, a tko će ionako saznati za to?

Drugi će pohađati neke sastanke, no poput Šaula će racionalizirati ostatak dana. Zašto ne bi mogao pogledati utakmicu, predstavu, obaviti potreban posao u vrtu ili obaviti posao kao i obično?

Drugi će religiozno obavljati svoje Crkvene dužnosti, no odbijati će prijedloge koji se odnose na obiteljske razmirice u njegovom domu ili obiteljsku molitvu kad je tako teško okupiti obitelj.

Šaul je bio poput toga. On je mogao obaviti praktične stvari, no mogao je pronaći alibije za stvari koje su bile suprotne njegovim vlastitim željama« (Conference Report, listopad 1954., 51).

2. Pobjeda nad našim Golijatima

Izrežite vrpce dugačku 3 metra, koja je otprilike Golijatove visine. Donesite u razred vrpce, nešto ljepljive trake, nekoliko listova papira i marker. Pričvrstite vrpce okomito na zid s ljepljivom trakom na vrhu i dnu (ukoliko zid nije dovoljno visok, zadnji dio vrpce ostavite na podu). Recite polaznicima da vrpca predstavlja Golijata. Zamolite polaznike da navedu stvari koje mogu predstavljati opasnost za njih (odgovori mogu uključiti ponos, pornografiju, ljubomoru i droge). Zapišite svaku opasnost na komad papira i zalijepite svaki papir na zid i vrpce, pokrivajući vrpce od vrha do dna.

Objasnite da nam treba oružje kojim ćemo poraziti Golijata. Zamolite polaznike da navedu oružja koja mogu poraziti Golijata (odgovori mogu uključiti vjeru u Gospodina, molitvu, proučavanje Svetih pisama, učenje istine, moralnu čistoću i biranje dobrih prijatelja). Kako polaznici spominju pojedino oružje, uklonite papir. Započnite s vrha vrpce, uklanjajući papir i traku koja drži vrpce na zidu. Napravite tako da vrpca padne na sljedeći papir. Nakon što se uklone svi papiri i ljepljive trake, vrpca će pasti na pod i Golijat će biti poražen.

23.

lekcija

»Neka je Jahve svjedok između mene i tebe do vijeka«

1. Samuel 18–20; 23–24

Svrha Potaknuti polaznike da budu odani svojim prijateljima, kao što su bili Jonatan i David, te da izbjegavaju da ih obuzme ljubomora i mržnja, kao Šaula.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 1. Samuel 18:1–16. Jonatan i David sklapaju savez prijateljstva (18:1–4). David je primio slavu od Izraelaca za njegov uspjeh u borbi (18:5–7). Šaul postaje ljubomoran na Davida i pokušava ga ubiti kopljem (18:8–16; imajte na umu da 1. Samuel 18:10 u prijevodu Josepha Smitha ukazuje na to da zao duh koji je obuzeo Šaula *nije* od Boga).
 1. Samuel 18:17–30; 19:1–18. David se bori protiv Filistejaca u zamjenu za pravo na ženidbu sa Šaulovom kćerkom, nesvjestan da se Šaul nada da će David poginuti na bojnopolju (18:17–25). David pobjeđuje Filistejce i ženi Šaulovu kćer Mikalu (18:26–28). Jonatan govori Davidu da se sakrije i pokuša uvjeriti Šaula da ga ne ubije (19:1–7). Šaul ne uspijeva u drugom pokušaju da ubije Davida kopljem (19:9–10). Mikala spašava Davida od drugog Šaulovog pokušaja da oduzme njegov život (19:11–18).
 1. Samuel 20. Jonatan i David obnavljaju svoj savez prijateljstva i mira (imajte na umu da ovaj savez nije samo između Jonatana i Davida, nego i između njihovih obitelji). Kad Šaul pokuša ponovo ubiti Davida, Jonatan upozorava Davida da pobjegne.
 1. Samuel 23–24. David se nastavlja boriti protiv Filistejaca i bježi od Šaula. David pronalazi Šaula i pošteđuje mu život.
2. Dodatno čitanje: 1. Samuel 14:1–16; 2. Samuel 1.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije.

Postavite polaznicima sljedeće pitanje:

- Koje su neke od kvaliteta koje tražite u prijatelju? (Možete napisati odgovore polaznika na ploču. Odgovori mogu uključiti odanost, integritet, nesebičnost, dobrotu i dobrohotnost.)

Objasnite da dio ove lekcije podučava važnost toga da budemo iskreni prijatelji.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Jonatan i David sklapaju savez prijateljstva. Šaul postaje ljubomoran na Davida i pokušava ga ubiti.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 18:1–16.

David brzo postaje heroj nakon što je ubio Golijata. Kralj Šaul i cijelo kraljevstvo odaju mu počast. Međutim, nitko nije bio odan Davidu poput Jonatana, Šaulova sina.

- Što su Jonatan i David osjećali jedan za drugoga? (1. Samuel 18:1, 3.) Zašto bi Jonatanu bilo jednostavno da bude ljubomoran na Davida?
 - a) Kao Šaulov sin, Jonatan je bio sljedeći u liniji da bude kralj. Međutim, prorok Samuel je pomazao Davida da postane sljedeći kralj (1. Samuel 16:6–13).
 - b) Iako je David primio veliku čast od ljudi za njegov uspjeh u borbi, Jonatan je primio slabu pažnju za svoj uspjeh na bojnopolju (1. Samuel 14:1–16).
- Što mislite zašto Jonatan nije bio ljubomoran na Davida ili osjećao prijetnju od njega? (1. Samuel 18:1, 3.) Kako je Jonatan pokazao svoju potporu za Davida? (Vidi 1. Samuel 18:4. Dao je svoju kraljevsku odoru i oružje Davidu.)
- Što je kralj Šaul mislio o Davidu nakon što je ubio Golijata? (Vidi 1. Samuel 18:2, 5. Šaul je prihvatio Davida u svoj dom i postavio ga vođom nad njegovom vojskom.) Kako je David pokazao svoju odanost kralju Šaulu? (Vidi 1. Samuel 18:5.) Što je potaknulo Šaula da se okrene protiv Davida? (Vidi 1. Samuel 18:6–9.) Zašto je ponekad teško biti sretan zbog uspjeha drugih? Kako ljubomora i ponos utječu na našu duhovnu dobrobit?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao:

»Šaul je postao neprijatelj Davidu zbog ponosa. Bio je ljubomoran jer su Izraelke pjevale 'pobi Šaul svoje tisuće, David na desetke tisuća' (1. Samuel 18:7; vidi i 18:6, 8).

Ponosni se više plaše ljudskog suda od Božjeg... 'Što će ljudi misliti o meni?' teže je od 'Što će Bog misliti o meni?'...

Strah od ljudskog suda manifestira se u natjecanju za odobrenje ljudi. Ponosni više vole 'slavu ljudsku nego slavu Božju' (vidi Ivan 12:42–43). Naši motivi za stvari koje činimo tamo su gdje se manifestira grijeh. Isus je rekao: 'uvijek činim što je' Bogu ugodno (Ivan 8:29). Zar ne bismo činili dobro kad bismo za motiv imali ono što je ugodno Bogu umjesto da se pokušavamo izdići iznad naše braće i nadići druge?

Neki oholi ljudi ne brinu se da li njihova plaća zadovoljava njihove potrebe već jesu li njihove plaće veće od nečije druge. Njihova je nagrada da bude malo bolja od drugih...

Kad ponos obuzme naša srca, gubimo našu nezavisnost od svijeta i predajemo našu slobodu u ropstvo ljudskog suda. Svijet više glasnije od šapata Svetog Duha. Ljudski razum prelazi preko objava Božjih, a ponosni puštaju željeznu palicu« (Conference Report, travanj 1989., 4–5; ili *Ensign*, svibanj 1989., 5).

- Kako je David reagirao nakon što ga je Gospodin blagoslovio uspjehom na bojnopolju? (Vidi 1. Samuel 18:5, 14–16.) Što možemo naučiti iz njegovog primjera? Što mislite da znači da se ponašamo mudro kad smo uspješni?

2. Šaul neuspješan u još tri pokušaja da oduzme Davidov život.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 18:17–30; 19:1–18.

- Šaul je ponudio da će dopustiti Davidu da oženi jednu od njegovih kćeri ako će se boriti protiv Filistejaca. Koji je bio Šaulov motiv za to? (Vidi 1. Samuel 18:20–25. Nadao se da će Filistejci ubiti Davida.)
- Kako je Jonatan bio odan prijatelj kad je Šaul htio ubiti Davida? (Vidi 1. Samuel 19:1–7.) Što znači biti odan prijatelj? Na koji su način vaši prijatelji odani vama? Kako ste vi odani svojim prijateljima?
- Unatoč Jonatanovim naporima da promijeni Šaulove osjećaje prema Davidu, Šaul je nastavio s namjerom da oduzme Davidov život (1. Samuel 19:9–10). Kako je Mikala, Davidova žena, pokazala da je odana svom mužu? (Vidi 1. Samuel 19:11–18.)

3. David i Jonatan su obnovili svoj savez prijateljstva, a Jonatan spašava Davidov život.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 20.

- Koja je bila Davidova reakcija na Šaulovu mržnju i trud da ga ubije? (Vidi 1. Samuel 20:1.) Kako je Jonatan nastavio pokazivati svoje prijateljstvo dok je Šaul namjeravao oduzeti Davidov život? (Vidi 1. Samuel 20:2–4, 13–17, 23; vidi i 1. Samuel 20:24–42, o čemu se govori ispod.)
- Kako je vjera u Boga utjecala na prijateljstvo Jonatana i Davida? (Vidi 1. Samuel 20:23.) Kako naša ljubav za Boga utječe na našu ljubav za druge?
- Ako smo u našim životima prvo odani Bogu, što ćemo učiniti ako naši prijatelji učine stvari koje su pogrešne? (S ljubavlju ćemo pomoći našim prijateljima da se promijene.) Što ćemo učiniti ako naši prijatelji zatraže od nas da učinimo stvari koje su pogrešne? (Nećemo činiti nepravedne stvari koje naši prijatelji traže od nas, bez obzira na društvene posljedice, a mi ćemo pokušati utjecati na naše prijatelje da odluče pravedno.)
- Kako je Jonatan trebao javiti Davidu da je za njega sigurno da se vrati na Šaulov dvor? (Vidi 1. Samuel 20:5–7, 18–22.) Kako je kralj Šaul reagirao na Davidovu odsutnost i Jonatanovu obranu svog prijatelja? (Vidi 1. Samuel 20:24–33.) Kako je Jonatan upozorio Davida da pobjegne od Šaula? (Vidi 1. Samuel 20:35–42.)

4. Šaul je obuzet mržnjom prema Davidu. David pošteduje Šaulov život.

Podučite i raspravite o 1. Samuelu 23–24.

- David je bio blagoslovljen stalnim uspjehom na bojištu (1. Samuel 23:1–5). Zašto je David morao napustiti Keilu nakon što je spasio stanovnike od Filistejaca? (Vidi 1. Samuel 23:7–13.)
- Kad je Šaul saznao da je David u Keili, pripremio je svoju vojsku da uništi cijeli grad (1. Samuel 23:10). Što je promijenilo Šaula iz pravednog kralja u nekoga tko je spreman uništiti cijeli grad kako bi ubio jednu osobu? Zašto su

ljubomora i mržnja tako uništavajući? Kako se možemo osloboditi ljubomore ili mržnje?

- Dok se David skrivao od Šaula, Jonatan ga je posjetio i »ohrabri ga u ime Božje« (1. Samuel 23:16). Što mislite da to znači? Kako mi možemo ohrabriti naše prijatelje u ime Božje?
- Tijekom još jednog pokušaja da pronađe i ubije Davida, Šaul se zaustavio da se odmori u pećini (1. Samuel 24:1–3). Što su Davidovi ljudi rekli kad su pronašli Šaula? (Vidi 1. Samuel 24:4.) Što je David učinio? (Vidi 1. Samuel 24:4–5. Fusnota 4. stiha u engleskoj verziji objašnjava da je David odrezao skut Šaulova plašta – dio plašta koji simbolizira ovlast.)
- Zašto je Davio odbio nauditi Šaulu? (Vidi 1. Samuel 24:6–12.) Čemu nas Davidov primjer podučava o osvetti i o reakciji prema onima koji nam učine zlo? (Vidi 1. Samuel 24:12–15; vidi i Mormon 8:20.) Što je Šaul rekao kad je David poštedio njegov život? (Vidi 1. Samuel 24:16–19.)

Zaključak

Istaknite da nas priča o Jonatanu i Davidu podsjeća da nas pravo prijateljstvo i ljubav približava našim prijateljima i Bogu. Priča o Šaulu nas podsjeća da nas ljubomora i mržnja mogu obuzeti i udaljiti nas od naših prijatelja i od Boga. Potaknite polaznike da budu odani svojim prijateljima kako bi im mogli reći: »Neka je Jahve svjedok između mene i tebe dovijeka« (1. Samuel 20:23).

Dodatna ideja za podučavanje

Procjena prijateljstva

Upotrijebite sljedeću aktivnost ako želite naglasiti važnost odanosti u prijateljstvu.

Dajte svakom polazniku komad papira i olovku. Objasnite da ćete im postaviti nekoliko pitanja kako biste im pomogli utvrditi jesu li odani prijatelji. Neka polaznici zapišu svoje odgovore i navedite da neće morati iznositi svoje odgovore. Zatim postavite sljedeća pitanja:

1. Koja je zadnja dobra stvar koju ste učinili za nekoga?
2. Što činite kad čujete nekoga da govori loše stvari o drugoj osobi?
3. Što ste učinili kako biste pomogli svojim prijateljima da budu bolji ljudi?

24.

lekcija

»Čisto srce stvori mi«

2. Samuel 11–12; Psalam 51

Svrha Potaknuti polaznike da budu čudoredni u misli i djelima i da se pokaju za svoje grijehе.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) 2. Samuel 11. David izvršava preljub s Bat-Šebom, Urijinom ženom (11:1–5). David nije uspio u pokušaju da sakrije svoj grijeh (11:6–13). Sređuje da Urija pogine u boju (11:14–17). David ženi Bat-Šebu i imaju sina (11:26–27).
 - b) 2. Samuel 12:1–23. Prorok Natan podučava ozbiljnost Davidovih grijehа ispričavši mu usporedbu (12:1–6). Davidu je rečeno da će biti kažnjen za svoje grijehе (12:7–14; obratite pažnju da u prijevodu Josepha Smithа 13. stiha, Natan izjavljuje: »Jahve ti *nije* oprostio tvoj grijeh *da* nećeš umrijeti«). Prvi sin Davida i Bat-Šebe umire u ranom djetinjstvu (12:15–23).
 - c) Psalam 51. Raskajani David traži oprost.
2. Dodatno čitanje: 2. Samuel 2–10.
3. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, donesite namotaj konca i škare.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Neka dobrovoljac stane pred razred s rukama ispruženim prema naprijed. Lagano zavežite konac oko zglobova polaznika. Objasnite da taj konac predstavlja nečistu misao. Zatim neka polaznik prekine konac tako da snažno raširi ruke.

- Što bismo trebali učiniti kad nečista misao uđe u naš um? (Trebamo je odmah odbaciti.)

Zamolite polaznika da ponovo ispruži svoje ruke. Umotajte zglobove polaznika s nekoliko niti konca – dovoljno da bude teško prekinuti ih. Zatim zamolite polaznika da pokuša potrgati konac. Ponovite taj proces koristeći dovoljno niti konca kako biste onemogućili oslobađanje.

- Što se događa kad dopustimo nečistim mislima da ostanu u našem umu?

Oslobodite ruke polaznika tako da odrežete niti konca sa škarama. Objasnite da dio ove lekcije govori o posljedicama zadržavanja na nečistim mislima. Lekcija također govori o načinima kako se osloboditi od nečistih misli.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama. Budući da će biti teško postaviti svako pita-

nje ili pokriti svaku točku lekcije, uz molitvu odaberite one koje će najbolje zadovoljiti potrebe razreda. Neka pitanja možete izmijeniti kako biste ih prilagodili okolnostima polaznika.

1. Samuel 25 do 2. Samuel 10 pružaju važne informacije o povijesnoj pozadini za ovu lekciju. Budući da se ta poglavlja ne obrađuju u ovom priručniku, možete ih sažeti kako slijedi:

Ubrzo nakon što je David poštedito Šaulov život, Šaul je još jednom htio ubiti Davida. David je ponovo imao priliku ubiti kralja, no odbio je to učiniti. Bitke između Jude i okolnih naroda su se nastavile, a Šaul i Jonatan su ubijeni u jednoj od tih bitaka. David je naslijedio Šaula kao kralj i postao jedan od najvećih kraljeva u povijesti Izraela. Ujediniio je plemena u jedan narod, osigurao vlasništvo nad zemljom koja je bila obećana ljudima i postavio vladavinu utemeljenu na Božjim zakonima. Međutim, posljednjih 20 godina njegovog života pokvarile su grešne odluke o kojima se govori u ovoj lekciji.

1. David izvršava preljub s Bat-Šebom i sređuje smrt Urije, Bat-Šebinog supruga.

Podučite i raspravite o 2. Samuelu 11.

- David je hodao po svom krovu kad je ugledao Bat-Šebu i došao u kušnju da s njom počini preljub (2. Samuel 11:2). Što je David trebao učiniti kad je vidio Bat-Šebu? Što je David učinio što ga dovelo da sagriješi s njom? (Vidi 2. Samuel 11:2–4.) Što može navesti ljude da dođu u kušnju da počine seksualne grijehove? Što možemo učiniti kako bismo izbjegli kušnju da počinimo seksualne grijehove?

Možete napisati odgovore polaznika na ploču koristeći tabelu poput one ispod. Odgovori mogu uključiti sljedeće:

<i>Stvari koje treba izbjeći</i>	<i>Kako ih možemo izbjeći</i>
Nečiste ili nemoralne misli	Ispunite svoje misli uzdižućim mislima.
Televizijske emisije, filmove, časopise, knjige i glazbu koji su pornografski ili sugestivni na bilo koji način	Odaberite medije koji će vas nadahnuti da činite dobro.
Opasne aktivnosti na spojevima	Slijedite mjerila za izlaske koja podučavaju proroci posljednjih dana i koji su navedeni u brošuri <i>Za snagu mladih</i> .
Koketiranje nakon braka	Volite svog supružnika svim svojim srcem. Nastavite »udvarati« (razvijati svoj odnos) svom supružniku.
Mjesta ili aktivnosti koje vam neće omogućiti da imate stalno suradništvo Svetog Duha	Osigurajte da mjesta i aktivnosti u kojima sudjelujete omoguće da imate stalno suradništvo Svetog Duha

Možete koristiti prvu dodatnu ideju za podučavanje kako biste raspravili o načinima da uklonite nečiste misli.

- Što je David pokušao učiniti kad je saznao da je Bat-Šeba trudna? (Vidi 2. Samuel 11:6–13. Pokušao je nagovoriti Uriju, Bat-Šebinog muža, da joj se vrati. Tada bi se činilo da je nerođeno dijete Urijino.) Zašto Davidov plan nije uspio? (Vidi 2. Samuel 11:11. Urija se tada nije vratio kući jer je bio odan svojim suborcima i smatrao je da treba ostati s njima.)
- Koji je još ozbiljniji grijeh David počinio u pokušaju da sakrije svoj nemoral? (Vidi 2. Samuel 11:14–17.) Što mislite od koga je David mislio da može sakriti svoj grijeh? Kako ljudi danas pokušavaju sakriti svoje grijeh? Što se događa kad pokušamo sakriti naše grijeh?

Starješina Richard G. Scott je rekao:

»Nemojte se tješiti u činjenici da drugi ne znaju za vaše grijeh. To je poput noja s glavom zakopanom u pijesku. On vidi samo tamu i osjeća se ugodno sakriven. U stvarnosti je smiješno upadljiv. Na isti način svako naše djelo vide naš Otac na nebu i njegov ljubljani Sin. Oni znaju sve o nama...

Ako ste ozbiljno sagriješili, nećete pronaći trajno zadovoljstvo ili mir u onome što ste učinili. Ispričavanje grijeha zataškavanjem može naizgled riješiti problem, no nije tako. Napasnikova namjera je da objavi vaša najneugodnija djela u najneugodnije vrijeme. Laži istkaju predložak koji ograničava i postaje zamka koju će Sotona iskoristiti na vašu štetu« (Conference Report, travanj 1995., 103; ili *Ensign*, svibanj 1995., 77).

Možete upotrijebiti drugu dodatnu ideju za podučavanje kako biste prikazali opasnost pokušaja da sakrijemo naše grijeh.

2. Davidu je rečeno da će biti kažnjen zbog svojih grijeha.

Podučite i raspravite o 2. Samuelu 12:1–23.

- Koju je usporedbu ispričao prorok Natan kako bi objasnio koliko je Gospodin bio razočaran s Davidom? (Vidi 2. Samuel 12:1–4.) Što je David mislio o djelima bogataša prema siromahu u usporedbi? (Vidi 2. Samuel 12:5–6.) Na koji su način Davidova djela bila poput onih bogataša? (Vidi 2. Samuel 12:7–9.) Kako je David reagirao na Gospodinov prijekor? (Vidi 2. Samuel 12:13.)
- Što mislite zašto David nije uspio prepoznati da je bogataš iz usporedbe predstavljao njega? Zašto ponekad ne možemo prepoznati našu osobnu grešnost?
- Koje su posljedice Davidovih grijeha? (Vidi 2. Samuel 12:10–14. Ispunjenje ovih proročanstava može se pronaći u stihovima 15–23 te u sljedećim poglavljima 2. Samuela i 1. Kraljeva; vidi i NiS 132:39. Imajte na umu da je preljub ozbiljan grijeh, no David je izgubio svoje uzvišenje jer ga je Gospod držao odgovornim za Urijino ubojstvo.)

Predsjednik Marion G. Romney je rekao: »David... iako je bio Gospodinov miljenik (za njega je zapravo rečeno da je čovjek po volji Bogu), podlegao je kušnji. Njegov nemoral doveo je do ubojstva, a kao posljedica izgubio je svoju obitelj i uzvišenje« (Conference Report, travanj 1979., 60; ili *Ensign*, svibanj 1979., 42).

- Koje su neke od trenutnih posljedica nemorala danas? Koje su neke od dugoročnih posljedica za neraskajane?

3. Raskajani David traži oprost.

Podučite i raspravite o Psalmu 51.

U psalmu Gospodinu, David iskazuje želju da pomogne drugima da se pokaju, govoreći: »Učit ću bezakonike tvojim stazama, i grešnici tebi će se obraćati« (Psalam 51:15). Iako je David izgubio svoje uzvišenje jer je uzrokovao Urijinu smrt, možemo učiti iz njegovog raskajanog stava dok je tražio oprost za preljub. Njegove riječi u Psalmu 51 podučavaju mnoge aspekte iskrenog pokajanja. Dok proučavate psalam s polaznicima, raspravite kako možemo primijeniti Davidov raskajani primjer u našim životima.

- U Psalmu 51, David je prvo priznao Boga i njegovu milost (Psalam 51:3). David je također priznao svoju osobnu grešnost (Psalmi 51:3–5). Zašto je važno da prepoznamo Božju veličinu i našu grešnost kad se kajemo zbog naših grijeha?
- Što moramo žrtvovati kako bismo primili oprost od naših grijeha? (Vidi Psalam 51:18–19.) Što mislite da znači imati »srce raskajano, ponizno«?
- Kako su naši grijesi »svagda pred [nama]« prije oprosta? (Psalmi 51:5). Kako se to mijenja nakon što primimo oprost? (Vidi Psalam 51:12; Alma 36:17–19.) Kako Gospod gleda na naše prošle grijeha nakon što nam je oprostio? (Vidi Psalam 51:9; Izaija 43:25; NiS 58:42.)
- David opisuje oprost kao čišćenje (Psalam 51:3–4, 9, 11–12), obnovu (Psalam 51:14), i oslobođenje (Psalam 51:16). Zašto su to primjereni opisi blagoslova Božjeg oprosta?

Zaključak

Objasnite da bez obzira koliko smo uspješni ili snažni, nismo iznad iskušenja. Potaknite polaznike da naprave bilo koje promjene u njihovim životima koje će im pomoći da budu čedni u misli i djelu. Izjavite svoju ljubav za Isusa Krista i svoju zahvalnost za njegovo pomirenje. Posvjedočite da zbog pomirenja možemo primiti oprost za naše grijeha.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Odbacivanje nečistih misli iz naših umova

Vlastitim riječima prepričajte sljedeću izjavu starješine Boyda K. Packera o tome kako odbaciti nečiste misli koje su ušle nepozvane u naš um:

»Um je poput pozornice. Zastor je uvijek podignut osim kad spavamo. Uvijek se nešto odvija na toj pozornici. Može biti komedija, tragedija, zanimljivo ili dosadno, dobro ili loše. No uvijek se nešto odvija na pozornici uma.

Jeste li primijetili kako se bez neke namjere s vaše strane, usred gotovo svake priredbe, nejasne misli mogu uvući sa strane i privući vašu pažnju? Loše će misli pokušati zasjeniti svakoga. Ako im dozvolite da nastave, sve valjane misli napustit će pozornicu. Bit ćete ostavljeni, budući da ste pristali na to, utjecaju nepravednih misli.

Ako im podlegnete, one će na pozornici vašeg uma odrediti za vas prag vašoj toleranciji. One mogu postaviti temu gorčine, ljubomore ili mržnje. To može biti vulgarno, nemoralno, pa čak i izopačeno. Kad one zauzmu pozornicu, ako im dozvolite, one će osmisliti najpametnije argumente kako bi obuzele vašu pažnju. One to mogu učiniti zanimljivim, čak vas i uvjeriti da je to nevino – jer ipak su to samo misli.

Što učiniti tada, kad pozornicom vašeg uma zapovijedaju vragolani nečistih misli, bez obzira jesu li to one sive koje se čine gotovo čiste ili prljave koje ne ostavljaju prostora za sumnju? Ako možete kontrolirati svoje misli, možete prevladati navike, čak i ponižavajuće osobne navike. Ako ih naučite kontrolirati, imat ćete sretan život.

Tome bih vas ja naučio. Odaberite među svetom crkvenom glazbom najdražu pjesmu, s riječima koje uzdižu i glazbom koja je ispunjena poštovanjem, onu za koju osjećate da je srodna nadahnuću. Razmislite o njoj pažljivo u svojem umu. Upamtite je. Iako [možda] niste glazbeno obrazovani, možete razmišljati o pjesmi.

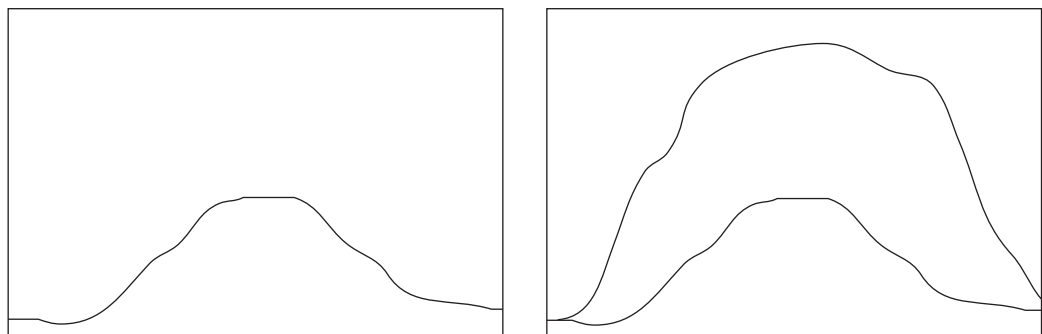
Upotrijebite tu pjesmu kao mjesto na koje će ići vaše misli. Neka ona bude vaš kanal za hitne slučajeve. Kad god primijetite da su sjenoviti glumci prešli izvan granica vašeg razmišljanja na pozornicu vašeg uma, pokrenite tu pjesmu. Kad glazba započne i kad se riječi oblikuju u vašim mislima, nedostojne misli će posramljeno otići. To će promijeniti cjelokupno raspoloženje na pozornici vašeg uma. Budući da su nadahnjujuće i čiste, nečiste misli će nestati. Dok vrlina po izboru ne želi biti uz prljavštinu, zlo ne može podnijeti prisutnost svjetla.

S vremenom ćete se povremeno uloviti kako pjevušite pjesmu u sebi. Kad pratite svoj tok misli, otkrit ćete da je neki utjecaj iz svijeta oko vas potaknuo nedostojnu misao da dođe na pozornicu vašeg uma, a glazba je započela gotovo automatski.

Kad naučite čistiti pozornicu vašeg uma od nedostojnih misli, zaposlite ga učenjem bitnih stvari. Promijenite svoju okolinu tako da oko sebe imate stvari koje će nadahnjivati dobre i uzdižuće misli. Zaposlite ga pravednim stvarima« (Conference Report, listopad 1976., 99–100).

2. Opasnost pokušaja da sakrijemo naše grijeh

Pokušavajući sakriti grijeh preljuba, David je počinio još veći grijeh. Kako biste raspravili o opasnosti pokušaja da sakrijemo naše grijeh, usporedite grijeh s hrpicom prašine. Prikažite taj koncept na ploči kako je prikazano na sljedećem crtežu.

- Što će se dogoditi ako pokušamo prekriti malu hrpicu prašine? (Hrpica će postati veća i vidljivija. Prikažite taj koncept kako je prikazano na drugom crtežu iznad.)
- Na koji je način skrivanje naših grijeha poput pokrivanja prašine? (Naša grešnost postaje veća i ozbiljnija kad pokušamo sakriti naše grijeh.)
- Ako ne želimo da ljudi vide hrpicu prašine, što trebamo učiniti? (Trebamo ukloniti hrpicu umjesto da je pokrijemo.) Kako možemo ukloniti grijeh iz našeg života?

3. »Nato je odmah [Amnon] zamrzi silnom mržnjom« (2. Samuel 13:15)

2. Samuel 13 sadrži priču o Davidovom sinu Amnonu i Davidovoj kćerki Tamari. Amnonu se sviđala Tamara i prisilio ju je da s njim počini blud.

- 2. Samuel 13:1 navodi da je Amnon volio Tamaru. Kako su se Amnonovi osjećaji prema Tamari promijenili nakon što je sagriješio protiv nje? (Vidi 2. Samuel 13:15.) Zašto je mržnja, za razliku od ljubavi, često rezultat između ljudi koji prekrše načela ćudoređa?

Predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao: »Čuo sam starješinu Johna A. Widstoea... kako govori: 'Primijetio sam da mladić i djevojka koji prekrše načela ćudoređa uskoro počnu mrziti jedno drugo.' Ja sam primijetio isto. Na početku mogu biti riječi ljubavi, no kasnije će se javiti riječi ljutnje i gorčine« (»True to the Faith« [Odani vjeri], *Ensign*, lipanj 1996., 5).

4. Nada za raskajane

Ako naglasite da nikada nije kasno za pokajanje, možete iznijeti sljedeću izjavu starješine Boyda K. Packera:

»Obeshrabrujuća ideja da pogreška (ili niz pogrešaka) čini to vječno prekasno, ne dolazi od Gospodina. On je rekao da *ako* se pokajemo, ne samo da će nam oprostiti naše prijestupe, nego ih zaboraviti i više se neće sjećati naših grijeha... Pokajanje je poput sapuna; može isprati grijeh. Za debele mrlje potreban je snažan deterdžent discipline kako bi se one isprale, no isprat će se« (Conference Report, travanj 1989., 72; ili *Ensign*, svibanj 1989., 59).

25.

lekcija

»Sve što god diše, Jahvu neka slavi«

Psalmi

Svrha Pomoći polaznicima pokazati njihovu zahvalnost za Spasitelja te za mnoge blagoslove koje su nam on i njegov Nebeski Otac dali.

Priprema

1. Uz molitvu proučite Sveta pisma o kojima se raspravlja u lekciji i što je više Psalama moguće.
2. Proučite lekciju i uz molitvu odaberite Sveta pisma, teme i pitanja koja najbolje udovoljavaju potrebama polaznika. Ova lekcija ne obrađuje cijelu knjigu Psalama. Umjesto toga, ona se bavi s nekoliko važnih tema koje su iskazane u cijeloj knjizi.
3. Ako koristite prvu aktivnost za privlačenje pažnje, donesite sliku Spasitelja i četiri ili pet stvari koje predstavljaju ono za što ste zahvalni, poput Svetih pisama, slike voljene osobe, predmeta koji predstavlja jedan od vaših talenata, ili hrane. Ako koristite drugu aktivnost za privlačenje pažnje, zamolite jednog ili dva polaznika da se pripreme iznijeti omiljeni Psalm i kažu zašto im je važan.
4. Donesite jednu ili više slika hramova.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Pokažite sliku Spasitelja i iskažite svoju zahvalnost za njegov život i misiju. Pokažite predmete koji predstavljaju druge stvari za koje ste zahvalni. Iskažite svoju zahvalnost za svaku stvar. Zatim postavite sljedeća pitanja:

- Na kojim ste darovima i mogućnostima od Gospodina naročito zahvalni? Kako bi vaš život bio drugačiji bez tih blagoslova?

Objasnite da mnogi psalmi iskazuju zahvalnost za blagoslove koje je dao Gospodin. Dio ove lekcije usredotočuje se na te blagoslove i na ono što mi možemo učiniti kako bismo pokazali zahvalnost za njih.

2. Zamolite polaznika da naglas pročita Psalm 23. Zatim postavite sljedeća pitanja:

- Koji su osjećaji iskazani u ovom psalmu? Koji su vaši osjećaji dok čitate ili slušate ovaj psalam?

Zamolite jednog ili dva zadužena polaznika da iznesu omiljeni Psalm i kažu zašto im je važan.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Objasnite da je knjiga Psalama zbirka pjesama koje su izvorno opjevane kao zahvale ili molbe Bogu. Mnoge je napisao David. Ova je knjiga poput pjesmarice iz drevnog Izraela. Njezini stihovi spadaju među najbolju nadahnjujuću svjetsku literaturu, koja iskazuje vjeru u Gospodina i iskrenu želju za pravednim življenjem.

1. Proročanstva o životu i misiji Isusa Krista

Mnogi psalmi proriču o Kristovoj misiji kao Mesije. Uskrsli Spasitelj je izjavio: »Trebalo je da se ispuni sve što je o meni pisano u Mojsijevu zakonu, u Prorocima i Psalmima« (Luka 24:44). Raspravite o ispunjenju nekoliko sljedećih proročanstava o Kristu koja su napisana u Psalmima:

Proročanstvo Ispunjenje

Psalam 107:23–30	Matej 8:23–27. Isus je umirio vjetrove i valove.
Psalam 69:8	Ivan 1:11; 7:5. Isusa nije prihvatio njegov narod.
Psalam 41:9; 55:12–14	Ivan 13:18, 21. Isusa je izdao prijatelj.
Psalam 69:20	Marko 14:32–41. Isus je patio sam u Getsemanskom vrtu.
Psalam 22:7–8	Matej 27:39–43. Isus je izrugivan.
Psalam 22:16	Marko 15:25. Isus je bio razapet.
Psalam 22:18	Matej 27:35. Vojnici se kockaju za Kristovu odjeću.
Psalam 22:1	Matej 27:46. Isus je pita Oca zašto ga je ostavio.
Psalam 69:21	Ivan 19:28–30. Isusu je dan ocat za njegovu žeđ.
Psalam 34:20	Ivan 19:33–36. Nijedna Isusova kost nije slomljena.
Psalam 31:5	Luka 23:46. Isus je predao svoj duh Ocu i umro.
Psalam 16:10	Djela 2:31–32; 13:34–35. Spasiteljevo tijelo nije propalo, budući da je ustao u uskrsnuću.

- Isus Krist je jedina osoba čije je rođenje, život, smrt i uskrsnuće prorokovano prije njegovog rođenja. Što mislite zašto su dana tako detaljna proročanstva o Spasiteljevom životu? (Iz ovih proročanstava jasno je da je Isus bio obećani Mesija, Spasitelj svijeta. Kako su ta proročanstva blagoslov onima koji ih prime? (Proročanstva su pomogla ljudima učiti o Spasitelju i steći svjedočanstvo o njemu prije nego što je bio rođen [vidi Mosija 3:13]. Proročanstva su također pomogla nekim ljudima da ga prepoznaju kad je došao.)

2. »Jahve je dobrotvor tvoj« (Psalam 116:7).

Osim proricanja o Spasiteljevom životu i misiji, mnogi psalmi iskazuju zahvalnost za blagoslove poput stvaranja neba i zemlje, Spasiteljeve milosti, oprosta i ljubavi, Svetih pisama, i hrama.

Stvaranje neba i zemlje

Raspravite o sljedećim psalmima koji iskazuju zahvalnost Gospodinu za stvaranje neba i zemlje:

Psalam 19:1
Psalam 104:5–7, 14, 24
Psalam 136:3–9

- Kako stvaranje neba i zemlje svjedoči o Božjoj moći i ljubavi? (Vidi Alma 30:44; Mojsije 6:63.) Kako možemo pokazati zahvalnost za dar stvaranja?

Spasiteljeva milost, oprost i ljubav

Raspravite o nekim od sljedećih psalama koji iskazuju zahvalnost za Spasiteljevu milost, oprost i ljubav:

Psalam 23 (nije potrebno raspravljati o ovom psalmu ako ste ga koristili u aktivnosti za privlačenje pažnje)

Psalam 51 (nije potrebno raspravljati o ovom psalmu ako ste ga koristili u 24. lekciji)

Psalam 59:16

Psalam 78:38

Psalam 86:5, 13

Psalam 100:4–5

Psalam 103:2–4, 8–11, 17–18

- Što možemo naučiti o Gospodinu iz ovih psalama? Pozovite polaznike da ispričaju kako su oni spoznali Gospodinou milost, oprost i ljubav.
- Što vas se dojmilo iz Davidove molbe za oprost u Psalmu 51? Što nas taj psalam podučava o pokajanju i oprost? (Obratite pažnju na riječi u stihovima 2, 7 i 12. Te riječi opisuju važne aspekte pokajanja. Također obratite pažnju na 17. stih, koji opisuje stanje srca koje moramo imati kako bismo se iskreno pokajali.)

Sveta pisma

Raspravite o sljedećim psalmima koji iskazuju zahvalnost Gospodinu za Sveta pisma:

Psalam 19:7–11

Psalam 119

- Koje je riječi David upotrijebio u Psalmu 19:7–10 kako bi opisao Sveta pisma? (Sinonimi za Sveta pisma uključuju *zakon*, *svjedočanstvo*, *ustav*, *zapovijed* i *sud*. Pridjevi koji opisuju Sveta pisma uključuju *savršen*, *siguran*, *ispravan*, *čist*, *istinit* i *pravedan*. Sveta pisma također se opisuju kao poželjnija od zlata i slađa od meda.)
- Koje blagoslove Sveta pisma mogu donijeti u naše živote, kako je zapisano u Psalmima 19:8–12? Možete ispisati te blagoslove na ploču:
 - a) Obraćaju našu dušu (stih 8).
 - b) Od jednostavnih stvaraju mudre (stih 8).
 - c) Uzrokuju da se naša srca raduju (stih 9).
 - d) Prosvjetljuju naše oči (stih 9).
 - e) Upozoravaju nas (stih 12).
- Kako su Sveta pisma blagoslovila vaš život na ovaj način ili na druge načine?

- Psalmist je uskliknuo Gospodinu: »O, kako ljubim Zakon tvoj, po cio dan o njemu razmišljam« (Psalmi 119:97; vidi i stihove 15–16, 33–35, 40, 47–50, 72, 92, 104, 174). Kako mi možemo razviti takvu ljubav za Sveta pisma?
- Kako su Sveta pisma kao »[našoj] nozi svjetiljka i svjetlo [našoj] stazi«? (Psalmi 119:105).

Hram

Raspravite o nekima od sljedećih psalama o hramu. Možete prikazati jednu ili više slika hramova dok polaznici čitaju te psalme:

Psalmi 5:7

Psalmi 15:1–3

Psalmi 24

Psalmi 27:4

Psalmi 65:4

Psalmi 84:1–2, 4, 10–12

Psalmi 122

Psalmi 134

- Što možemo naučiti o hramu iz tih psalama? Što možemo naučiti o pripremanju sebe za odlazak u hram?

3. »Što da uzvratim Jahvi za sve što mi je učinio?« (Psalmi 116:12)

- U Psalmima 116:12, David je upitao: »Što da uzvratim Jahvi za sve što mi je učinio?« Kako je David odgovorio na to pitanje? Možete napraviti popis svih Davidovih izjava kako slijedi:
 - a) »Uzet ću čašu spasenja« (116:13).
 - b) »Zazvat ću ime Jahvino« (116:13).
 - c) »Jahve, tvoj sam sluga« (116:16).
 - d) »Tebi ću prinijeti žrtve zahvalne« (116:17).
 - e) »Izvršit ću Jahvi zavjete svoje pred svim pukom njegovim, u predvorjima Doma Jahvina« (116:18–19).
- Kako možemo primijeniti Davidove odgovore u iskazivanju zahvalnosti Gospodinu?

4. »U Jahvu se uzdajte« (Psalmi 4:5)

- »U Jahvu se uzdajte« jedna je od najčešćih molbi u knjizi Psalama (Psalmi 4:5; 5:11; 9:10; 18:2; 56:11; 62:8; 118:8–9). Kako se mi možemo uzdati u Gospodina? Kako ste bili blagoslovljeni kad ste se uzdali u njega?

Zaključak

Psalmi daju snažno svjedočanstvo o božanskom poslanju Isusa Krista. Također nas podsjećaju na velike blagoslove koje su nam on i naš Nebeski Otac dali. I navode načine na koje možemo iskazati zahvalnost za te blagoslove.

Možete pozvati polaznike da pročitaju zadnji psalam (Psalmi 150) kako bi saželi poruku knjige Psalama. Dodajte svoje svjedočanstvo hvalospjeva i zahvalnosti.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Pjesme posljednjih dana nadahnute psalmima iz Starog zavjeta

Objasnite da se pjesmarica može smatrati jednakom psalmima posljednjih dana. Možete zadužiti polaznika da otpjeva pjesmu posljednjih dana koja je nadahnuta psalmom iz Starog zavjeta. Neke od tih pjesama su »Gospod je moj pastir« (*Crkvena pjesmarica*, br. 19; Psalmi 23), i »Kad gledam ja nebesa Tvoja« (*Crkvena pjesmarica*, br. 15; Psalmi 8:3–9; 9:1–2) i »Kličite, radujte se« (*Crkvena pjesmarica*, broj. 12; Psalmi 23:6; 150).

2. Blagoslovi pjevanja crkvenih pjesama

- Koje su neke od glavnih tema u našim pjesmama posljednjih dana? (Odgovori mogu uključiti Spasitelja, naše dužnosti kao članova Crkve, ustrajnost do kraja, vjeru, dom i obitelj, ljubav, misionarski rad, molitvu, svećeništvo, proroke, obnovu evanđelja, sakrament, služenje, ustrajnost kroz kušnje i Sion.) Kako nas pjevanje pjesama blagoslivlja? (Vidi NiS 25:12.)

Raspravite neke od sljedećih načina na koje nas pjevanje pjesama može blagosloviti:

- a) Pjesme uzdižu naš duh.
- b) Pjesme nas nadahnjuju da pravednije živimo.
- c) Pjesme nas podsjećaju na naše blagoslove.
- d) Pjesme nam daju priliku da pjevamo hvalospjeve Gospodinu.
- e) Pjesme nam omogućavaju da iznesemo svjedočanstvo.
- f) Pjesme nam pomažu da se iznova obvezemo Gospodinu.
- g) Pjesme nam pomažu da osjetimo Duha.
- h) Pjesme nam pomažu da budemo više u skladu s našim Nebeskim Ocem.
- i) Pjesme nam pomažu da učimo i podučavamo evanđelje.

Prvo predsjedništvo je reklo:

»Nadahnjujuća glazba je temeljni dio naših crkvenih sastanaka. Pjesme pozivaju Duha Gospodnjeg, stvaraju osjećaj pobožnosti, ujedinjuju nas kao članove i pružaju način za nas da pjevamo hvalospjeve Gospodinu.

Neka od najvećih bogoslužja propovijedana su pjevajući pjesme. Pjesme nas potiču na pokajanje i dobra djela, izgrađuju svjedočanstvo i vjeru, tješe umorne i ožalošćene i nadahnjuju nas da ustrajemo do kraja« (*Hymns* [Engleska pjesmarica], ix).

- Nekoliko psalama govori o pjevanju kao »kli[canju] Jahvi« (Psalmi 98:4; 100:1; vidi i 66:1; 95:1–2). Kako možemo bolje iskoristiti pjevanje na našim crkvenim sastancima i u našim domovima, osiguravajući da je radosno i značajno?
- Na posljednjoj večeri Isus i njegovi apostoli pjevali su pjesmu (Matej 26:30). Što mislite kako je pjevanje pomoglo Isusu i njegovim apostolima da se pripreme ispuniti djelo koje je bilo pred njima?

- Neposredno prije nego što je prorok Joseph Smith ubijen u zatvoru Carthage, zamolio je Johna Taylora da otpjeva »Siromah, putnik ucviljen« (*Crkvena pjesmarica*, br. 6; vidi i B. H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church* [Sveobuhvatna povijest Crkve], 2:282–84). Što mislite kako je pjevanje ove pjesme pomoglo proroku?

3. Pjesnički paralelizam u psalmima

Vaše proučavanje psalama može se obogatiti razumijevanjem pjesničkih tehnika koje su David i ostali židovski pjesnici koristili. Jedna od tih tehnika je paralelizam. Jedna od čestih karakteristika paralelizma je ponavljanje misli drugim riječima. Takvo ponavljanje proširuje ili pojačava značenje ideje. Jedan primjer toga je paralelizam u Psalmima 102:1–2, u kojem je ista misao izrečena različitim riječima pet puta (»usliši molitvu moju«, »vapaj moj k tebi da dođe«, »nemoj sakrivati lice od mene«, »prigni meni uho svoje« i »kad te prizovem, brzo me usliši«). Istaknite kako ponavljanje pojačava poruku.

Svrha Potaknuti polaznike da mudro iskoriste svoje blagoslove i dostojno uđu u hram.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) 1. Kraljevima 3:5–28. Salomon nasljeđuje svog oca, Davida, kao kralj i slijedi Gospodina. Gospodin se ukazuje Salomonu, koji ga moli da ga blagoslovi razumnim srcem (3:5–9). Gospodin blagoslivlja Salomona s mudročću, bogatstvom i čašću (3:10–15). Dvije žene donose dijete Salomonu, koji mudro utvrđuje koja je žena djetetova majka (3:16–28).
 - b) 1. Kraljevima 5–6; 7:1–12. Kralj Salomon vodi izgradnju velikog hrama (5–6). Za sebe gradi palaču (7:1–12).
 - c) 1. Kraljevima 8:22–66; 9:1–9. Salomon posvećuje hram i traži od Gospodina da blagoslovi Izraelce s duhovnim i vremenitim obiljem (8:22–53). Ljudi svetkuju 14 dana (8:54–66). Gospodin se ponovo ukazuje Salomonu, s obećanjem da će blagosloviti Izraelce ako mu budu služili te da će ih prokleti ako se okrenu drugim bogovima (9:1–9).
 - d) 1. Kraljevima 10–11. Salomonova slava nadilazi njegovo bogatstvo i mudrost (10:1–13, 24–25). On postaje pretjerano bogat (10:14–23, 26). Oženio je mnoge žene koje nisu Izraelke koje ga uvjeravaju da obožava lažne bogove (11:1–10). Gospodin potiče neprijatelje protiv Salomona (11:11–25). Prorok proriče da će izraelsko kraljevstvo biti podijeljeno zbog Salomonove opačine (11:26–40).
 2. Dodatno čitanje: 1. Kraljevi 2:1–12; 4:29–34; 7:13–51; 1. Ljetopisi 29; Nauk i savezi 46.
 3. Ako je slika Hram u drevna vremena na raspolaganju, možete je koristiti tijekom lekcije (62300, Umjetničke slike iz evanđelja 118).
-

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Pročitajte ili neka jedan od polaznika pročita sljedeću izjavu starješine Dallina H. Oaksa:

»Obično mislimo da nas Sotona napada u našoj najslabijoj točki... No slabost nije naša jedina ranjiva strana. Sotona nas također može napasti tamo gdje mislimo da smo snažni – u područjima u kojima se ponosimo na našu snagu. On će nam prići kroz najveće talente i duhovne darove koje posjedujemo. Ako nismo obazrivi, Sotona može prouzročiti naš duhovni pad kvareći nas kroz naše snage kao i iskorištavanjem naših slabosti« (»Our Strengths Can Become Our Downfall« [Naša snaga može postati naša propast], *Ensign*, listopad 1994., 12).

- Koje su neke jakosti koje mogu postati naša propast?

Objasnite da ova lekcija govori o kralju Salomonu, čovjeku koji je primio velike darove od Boga, no na kraju je nepravedno koristio te darove. Predložite da polaznici istraže slučajeve koji pokazuju postupan Salomonov pad. Naglasite da trebamo tražiti njegove mane ne da ga osuđujemo, nego kako bismo naučili iz njihovih grešaka.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće stihove iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Neposredno prije Davidove smrti, svećenik Zadok i prorok Natan pomazali su Salomona za novog kralja. Salomon, koji je bio sin Davida i Bat-Šebe, primio je sljedeći savjet od svog oca: »Ti budi hrabar i pokaži se čovjekom! Slušaj naredbe Jahve, Boga svoga, idi njegovim stazama, drži se njegovih zakona, zapovijedi, naredaba i njegovih pouka... da bi uspio u svemu što poduzmeš« (1. Kraljevima 2:2–3).

1. Gospodin blagoslivlja Salomona s mudročću, bogatstvom i časti.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 3:5–28.

- Ubrzo nakon što je Salomon postao kralj, Gospodin mu se ukazao u snu i rekao: »Traži što da ti dadnem« (1. Kraljevima 3:5). Što je Salomon tražio? (Vidi 1. Kraljevi 3:9.) Što znači imati » pronicavo srce«? (Vidi 1. Kraljevima 3:28; 4:29.) Zašto je Salomon osjećao posebnu potrebu za tim blagoslovom? (Vidi 1. Kraljevima 3:7–8.) Kako nam posjedovanje mudrosti Božje pomaže u našim odgovornostima kod kuće, na poslu, u školi i u Crkvi?? Kako možemo primiti tu mudrost?
- Zašto je Gospodin bio zadovoljan sa Salomonovim zahtjevom za pronicavim srcem? (Vidi 1. Kraljevima 3:11–12. Salomon je zatražio dar koji će mu pomoći da služi drugima za razliku od dara sa sebičnom namjerom.) Koji su neki od duhovnih blagoslova kojima možemo težiti? (Vidi NiS 46:13–26.) Pod kojim uvjetima Gospodin daje darove Duha? (Vidi 1. Kraljevima 3:14; NiS 46:8–12.) Kako možemo koristiti te darove da služimo drugima?
- Koje je dodatne blagoslove Gospodin udijelio Salomonu? (Vidi 1. Kraljevima 3:13–14.) Kako se ti blagoslovi mogu iskoristiti za služenje drugima?
- Koja je bila prva situacija u kojoj je bio potreban sud kralja Salomona? (Vidi 1. Kraljevi 3:16–22.) Kako je Salomon riješio problem? (Vidi 1. Kraljevi 3:23–28.) Kako je Salomonovo rješenje pokazalo da ga je Gospodin blagoslovio s mudročću?

2. Kralj Salomon upravlja izgradnjom velikog hrama i gradi palaču za sebe.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 5–6; 7:1–12.

- Kao što mu je zapovjedio Gospodin, Salomon je naredio da se izgradi hram. (Možete ukratko ponoviti 1. Kraljevi 5:1–6, 17–18; 6:15–36 kako biste naglasili složenu prirodu hrama.) Što mislite zašto je Salomon koristio najbolje materijale za izgradnju hrama?
- Kako su graditelji pokazali poštovanje za hram tijekom izgradnje? (Vidi 1. Kraljevima 6:7.)

- Kako je Salomon koristio svoju mudrost, bogatstvo i čast da bi osigurao pravilnu izgradnju hrama? (Vidi 1. Kraljevima 5:1–12. Zbog svojih prednosti on je mogao nabaviti materijale za gradnju i unovačiti pomoć vještih majstora u izgradnji hrama.)
- Koje je obećanje Gospodin dao Salomonu glede hrama? (Vidi 1. Kraljevi 6:11–13.) Koje je slično obećanje Gospodin dao nama danas? (Vidi NiS 97:15–17.)
- Salomon je također dao da se izgradi kuća za njega. Kakva je bila veličina njegove kuće u usporedbi s domom Gospodnjim? (Vidi 1. Kraljevi 6:2–3; 7:2, 6–7.) Kako je ovo korištenje bogatstva pokazalo postupan pad Salomona?

3. Salomon posvećuje hram.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 8:22–66; 9:1–9.

- Hram je posvećen nakon sedam godina izgradnje. Koje su neke od stvari za koje se Salomon molio u molitvi posvećenja? (Vidi 1. Kraljevi 8:22–53.)

Odgovore polaznika možete ispisati na ploču. Odgovori mogu uključiti sljedeće:

- a) Odgovori na molitve (1. Kraljevi 8:28–30, 49–52)
- b) Oprost (1. Kraljevi 8:33–39)
- c) Kiša (1. Kraljevi 8:35–36)
- d) Pomoć tijekom gladi i bolesti (1. Kraljevi 8:37)
- e) Pomoć u ratu (1. Kraljevi 8:44–45)

- U svojoj molitvi posvećenja Salomon je molio Gospodina da pomogne njegovom narodu kroz mnoge teške probleme. Kako nam odlasci u hram pomažu kad smo opterećeni problemima?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao: »U miru ovih prekrasnih hramova, ponekad pronalazimo rješenja za ozbiljne životne probleme. Pod utjecajem Duha, tamo ponekad u nas utječe čista spoznaja. Hramovi su mjesta osobne objave. Kad sam bio opterećen s problemom ili teškoćom, otišao sam u dom Gospodnji s molitvom u srcu za odgovor. Ti odgovori došli su na jasan i nepogrješiv način« (»What I Hope You Will Teach Your Children about the Temple« [Ono što se nadam da ćete svoju djecu naučiti o hramu], *Ensign*, kolovoz 1985., 8).

- Salomon je molio da hram pomogne dovesti nevjernike Gospodinu (1. Kraljevi 8:41–43). Kako hram može pomoći u tome? (Pozovite polaznike da iznesu iskustva kako su oni i drugi postali zainteresirani za Crkvu zbog njihovog interesa za hramove.)
- Nakon što je Salomon izmolio molitvu posvećenja, savjetovao je narod: »A vaše srce neka bude potpuno odano Jahvi« (1. Kraljevi 8:61). Što mislite da znači imati srce koje je »potpuno odano Jahvi«? Kako nam odlazak u hram može pomoći usavršiti naša srca?
- Što možemo učiniti kako bismo zadržali utjecaj hrama jakim u našim životima? (Odgovori mogu uključiti: Pohađati često gdje je to moguće, imati važeću preporuku, postaviti slike hramova u našim domovima.)
- Što su ljudi učinili nakon posvećenja hrama? (Vidi 1. Kraljevima 8:62–66.) Kakav je bio stav ljudi kad su se vratili svojim domovima nakon posvećenja

hrama i 14 dana bogoštovlja? (Vidi 1. Kraljevi 8:66.) Kako se osjećate kad se vratite kući iz hrama?

- Koja bila Gospodinova poruka kad je posjetio Salomona nakon posvećenja hrama? (Vidi 1. Kraljevi 9:3–9. Vidi i 1. Kraljevi 6:11–13. Imajte na umu da je Gospodin iznio sličnu izjavu tijekom izgradnje hrama.) Što mislite zašto je bilo potrebno podsjetiti Salomona na njegove saveze? Kako nas Gospodin podsjeća na naše saveze?

4. Salomon je postao pretjerano bogat i oženio je mnoge žene koje nisu Izraelke koje su ga uvjerile da štuje idole.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 10–11.

- Kako su se Salomonovo bogatstvo i čast povećali nakon izgradnje hrama? (Vidi 1. Kraljevi 10:1–15, 24–25.) Kako je Salomon zloupotrijebio te blagoslove? (Vidi 1. Kraljevi 10:16–23, 26–29. Istaknite da ih je koristio kako bi izgradio svoje osobno kraljevstvo umjesto Božje kraljevstvo.) Kako bi trebalo koristiti mudrost, bogatstvo i slavu? (Vidi Jakov 2:18–19.)
- Kako je Solomonov odabir žena pokazao da se okrenuo od Boga? (Vidi 1. Kraljevi 11:1–2. Oženio se izvan saveza.) Na što su Salomonove žene koje nisu Izraelke utjecale da on učini? (Vidi 1. Kraljevi 11:3–8. Imajte na umu da stih 4 u prijevodu Josepha Smitha kaže da je Salomonovo srce postalo poput srca njegovog oca, Davida, a stih 6 kaže da je Salomon počinio zlo u očima Gospodinovim, poput njegovog oca Davida.)
- Što je Gospodin učinio kad je Salomon prekršio svoje saveze i otpao? (Vidi 1. Kraljevi 11:9–14, 23–25, 33–36.)
- Što mislite kako su blagoslovi mudrosti, bogatstva i slave doprinijeli Salomonovu padu? Na koji su način te jakosti doprinijele padu ljudi danas? Kako možemo osigurati da te jakosti ne uzrokuju naš pad? (Vidi 1. Kraljevi 8:61; NiS 88:67.)

Starješina Dallin H. Oaks je rekao:

»Kako... spriječiti naše jakosti da uzrokuju naš pad? Osobina koju trebamo njegovati je poniznost. Poniznost je najveći zaštitnik. Poniznost je protulijek ponosu. Poniznost je katalizator za svo učenje, naročito za duhovne stvari. Kroz proroka Moronija, Gospodin nam je dao veliki uvid u ulogu poniznosti: 'Slaboću dajem ljudima da bi bili ponizni. A milost je moja dostatna za sve koji se preda mnom ponize, jer ako se preda mnom ponize i imaju vjere u me, tad ću učiniti da ono što je slabo, bude njima jako' (Eter 12:27).

Također možemo reći da ako se muškarci i žene ponize pred Bogom, on će spriječiti da njihove jakosti postanu slabosti koje neprijatelj može iskoristiti za njihovo uništenje...

“Ako smo ponizni i spremni učiti, ako slušamo zapovijedi Božje, savjet njegovih vođa i poticaje njegovog Duha, možemo biti vođeni u tome kako koristiti naše duhovne darove, naša ostvarenja i sve druge naše jakosti za pravednost. A možemo biti vođeni i u tome kako da izbjegnemo Sotonine napore da iskoristi naše jakosti za naš pad.

U svemu tome trebamo se sjetiti i pouzdati u Gospodinov putokaz i obećanje: 'Ponizan budi, a Gospod će, Bog tvoj, voditi tebe za ruku i uslišati molitve tvoje' (NiS 112:10)« (»Our Strengths Can Become Our Downfall« [Naša snaga može postati naša propast], *Ensign*, listopad 1994., 19).

Zaključak

Izrazite svoju zahvalnost za duhovne i materijalne blagoslove koje vam je Gospodin dao i za hram. Potaknite polaznike da budu ponizni pred Gospodinom kako bi mogli mudro koristiti svoje blagoslove i dostojno ući u hram.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Da se svojim srcem ne uzdigne iznad svoje braće« (Ponovljeni zakon 17:20)

- Neka polaznik naglas pročita Ponovljeni zakon 17:14–20. Kako bi primjena ovih stihova promijenila Salomonov život i živote ljudi u njegovom kraljevstvu?

2. Molitve posvećenja za hramove

Ako je bilo koji polaznik prisustvovao posvećenju hrama, zamolite jednoga ili dvoje da ispričaju o svom iskustvu. Možete zamoliti polaznika da se pripremi iznijeti dva do tri uvida iz molitve posvećenja hrama u posljednje dane. (Nauk i savezi 109 sadrži molitvu s posvećenja hrama u Kirtlandu. Molitve posvećenja novo posvećenih hramova ponekad se tiskaju u *Ensignu*.)

- Kako bi molitve posvećenja trebale utjecati na naše osobne živote?

Predsjednik Joseph Fielding Smith je rekao: »Kad posvetimo Dom Gospodnji, zapravo posvećujemo sebe na službu Gospodinu, sa savezom da ćemo koristiti dom na način na koji On želi da se koristi« (*Church News* [Crkvene novosti], 22. siječnja 1972., 3).

Utjecaj opakih i pravednih vođa

27.
lekcija

1. Kraljevi 12–14; 2. Ljetopisi 17; 20

Svrha Potaknuti polaznike da razviju dobre osobine vođe kako bi mogli utjecati na druge da žive pravedno.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 1. Kraljevi 12:1–20. Roboam nasljeđuje svog oca, Salomona, kao kralj dvanaest plemena Izraela. Odbija savjet mudraca da služi svom narodu, a umjesto toga im nameće veće breme (12:1–15). Kraljevstvo je podijeljeno kad se deset plemena pobuni (12:16–19; deset plemena zadržavaju naziv kraljevstvo Izraela, dok Judino i Benjaminovo pleme ostaju pod Roboamovom vladavinom i nazivaju se kraljevstvo Judino). Kraljevstvo Izraela odabire Jeroboama, bivšeg službenika u Solomonovom kraljevstvu, za kralja (12:20).
 1. Kraljevi 12:25–33; 13:33–34; 14:14–16, 21–24. Jeroboam vodi svoj narod prema idolopoklonstvu i smjenjuje svećenika s ljudima koji nisu Leviti (12:25–33; 13:33–34; za objašnjenje uzvišica, vidi drugu dodatnu ideju za podučavanje). Prorok proriče uništenje Jeroboamove obitelji i raštrkavanje Izraela (14:14–16). Roboam vodi kraljevstvo Judeju prema idolopoklonstvu (14:21–24).
 2. Ljetopisi 17:1–10; 20:1–30. Jošafat, Roboamov praunuk, vlada pravedno u kraljevstvu Judeji, uništavajući uzvišice i šaljući Levite širom Judeje da podučavaju iz knjige zakona Gospodnjeg (17:1–10). Kako neprijatelji Judeje dolaze protiv njih, Jošafat i njegov narod poste i mole se. Gospodin im kazuje da to nije njihova bitka, već njegova. Njihovi napadači ratuju međusobno i uništavaju jedni druge (20:1–30).
2. Dodatno čitanje: 1. Kraljevi 11:26–40; 2. Kraljevi 17:20–23.
3. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, nabavite stari komad odjeće koji se može poderati na komade ili veći papir koji je izrezan u obliku komada odjeće.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Uzmite stari komad odjeće ili papir koji je izrezan u obliku komada odjeće i poderite ga na 12 dijelova. Objasnite da je pred kraj Salomonova života prorok Ahija prorekao da će Jeroboam, jedan od 12 Salomonovih nadglednika nad porezima i radom, preuzeti veći dio izraelskog naroda. Kako bi to prikazao, Ahija je uzeo vlastitu odjeću, poderao je na 12 komada, te 10 komada dao Jeroboamu (1. Kraljevi 11:29–32; fusnota u Bibliji u izdanju svetaca posljednjih dana za stih 32 ističe da će prema Septuagintu, grčkom prijevodu Starog zavjeta, dva plemena, ne jedan, ostati u kraljevstvu kojim će vladati Davidovi potomci).

Spasitelj je podučavao da »ako je u sebi nesložno, svako će kraljevstvo propasti« (Matej 12:25). Objasnite da se to dogodilo kraljevstvu Izraela nakon Salomonove smrti. Ovo je lekcija o utjecaju opakih i pravednih vođa na podijeljeno kraljevstvo Izraela.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Kraljevstvo Izraela je podijeljeno, prvenstveno zbog Roboamove stroge vladavine.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 12:1–20.

Možete na ploču zapisati sljedeću izjavu;

Dobar vođa:

1. Služi.

- Nakon što je Salomon umro, njegov sin Roboam postao je kralj Izraela. Koje su promjene Izraelci željeli da Roboam napravi od načina na koji je vladao njegov otac? (Vidi 1. Kraljevi 12:3–4.) Koji su savjet stariji muškarci dali Roboamu o uspješnom vladanju? (Vidi 1. Kraljevi 12:6–7; 2. Ljetopisi 10:7.) Zašto je vjerojatnije da će na nas pozitivno utjecati vođa koji je dobar i koji nam služi? Kako taj savjet možemo primijeniti kod kuće, u Crkvi, u školi i na poslu? (Vidi NiS 121:41–46.) Koji su neki od primjera koje ste vidjeli od svojih roditelja ili drugih vođa o uspješnoj primjeni ovog savjeta?
- Nakon što je odbacio savjet starijih, Roboam se okrenuo mladim muškarcima koje je poznao u svojoj mladosti. Koji je bio njihov savjet? (Vidi 1. Kraljevi 12:8–11.) Kakvi su bili rezultati Roboamove odluke da slijedi njihov savjet? (Vidi 1. Kraljevi 12:12–17. Objasnite da se izraz »U šatore, Izraele!« odnosi na deset plemena koji se izdvajaju iz Roboamovog kraljevstva.) Kako su ti rezultati mogli biti drugačiji da je Roboam slijedio savjet starijih muškaraca? (Vidi 1. Kraljevi 12:7.)
- Jeroboam je bio jedan od dvanaest Salomonovih nadglednika nad porezima i radom. Pred kraj Salomonove vladavine, prorok Ahija je preokao da će Jeroboam postati kralj nad mnogim izraelskim plemenima (1. Kraljevi 11:29–31; vidi aktivnost za privlačenje pažnje). Kako je ispunjeno ovo proroštvo? (Vidi 1. Kraljevi 12:20, uključujući fusnotu u engleskoj verziji Biblije u izdanju svetaca posljednjih dana koja navodi da Septuagint, grčki prijevod Starog zavjeta, uključuje Benjamina kao i Judu na kraju tog stiha. Plemena Jude i Benjamina ostala su s Roboamom u južnom kraljevstvu, ili kraljevstvu Judeje. Ostalih deset plemena slijedilo je Jeroboama u sjeverno kraljevstvo, ili kraljevstvo Izraela.)

2. Jeroboam i Roboam vode svoja kraljevstva u idolopoklonstvo.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 12:25–33; 13:33–34; 14:14–16, 21–24.

Možete dodati izjavi koju ste napisali na ploči:

Dobar vođa:

1. Služi.

2. Vjeruje Gospodinu i sluša ga.

- Kroz proroka Ahiju Gospodin obećava Jeroboamu da će mu dati »trajan dom« (sigurno kraljevstvo) ako će slijediti Gospodnje putove (1. Kraljevi 11:38). Kako je Jeroboam proigrao blagoslove tog obećanja? (Vidi 1. Kraljevi 12:25–33.) Zašto je Jeroboam izradio zlatnu telad, napravio uzvišice i zaredio lažne svećenike? (Vidi 1. Kraljevi 12:26–33; 13:33–34.)

Objasnite da se Jeroboam plašio da bi se njegov narod, ako ode štovati u Jeruzalem, mogao vratiti Roboamu. U naporu da kontrolira svoj narod i zadrži njihovu lojalnost, napravio je zlatnu telad u Betelu i Danu, dvama gradovima sjevernog kraljevstva, i pozvao ljude da štuju u tim gradovima. Čineći to, dopustio je da njegov strah od poraza prevlada njegovo povjerenje u Gospodnja obećanja. Istaknite da mudar vođa vjeruje Gospodu i ne temelji odluke na strahu ili osobnom sudu.

- Kad je njegov sin obolio, Jeroboam je tražio pomoć proroka Ahije. Što je Ahija prorekao o Jeroboamovoj kući (obitelji) i kraljevstvu? (Vidi 1. Kraljevi 14:14–16. Ispunjenje ovog proroštva nalazi se u 2. Kraljevima 17:20–23.)
- Poput Jeroboama, Roboam je također bio neposlušan Bogu vodeći ljude u idolopoklonstvo (1. Kraljevi 14:21–24). Opako vodstvo ove dvojice kraljeva imalo je dugotrajne posljedice. Oba kraljevstva bila su raštrkana ili odvedena u ropstvo mnogo godina kasnije (Izrael su odveli Asirci, Judeju Babilonci) zbog njihove ustrajnosti u opakim običajima. Kako jedan opaki vođa može imati tako dubok utjecaj na toliko ljudi?

Možete istaknuti da ne trebamo odražavati djela opakih vođa kao što su tu činili ljudi u Izraelu i Judi. Bog nam je dao slobodu, a mi možemo iskoristiti tu moć da odaberemo dobro, čak i ako vođe odaberu zlo (Helaman 14:30–31).

3. Jošafat vodi kraljevstvo Judeje da slijedi Gospodina i njegove proroke

Podučite i raspravite o 2. Ljetopisima 17:1–10; 20:1–30.

Možete ponovo nadopuniti popis na ploči:

Dobar vođa:

1. *Služi.*
2. *Vjeruje Gospodinu i sluša ga.*
3. *Ima vjere u Boga.*
4. *Podučava iz Svetih pisama.*
5. *Slijedi proroke.*

- Tri naraštaja nakon Roboama, njegov praunuk Jošafat vladao je kraljevstvom Judeje. Kako je Jošafat pokazao svoju osobnu pravednost? (Vidi 2. Ljetopisi 17:3–4, 6.) Kako naša osobna odanost utječe na našu sposobnost da vodimo druge?
- Jošafat je »uklonio... uzvišice i ašere iz Judeje« (2. Ljetopisi 17:6). Što mislite da su ljudi naučili iz toga? (Vidi 2. Ljetopisi 20:12–13, obraćajući pažnju da su »svi... Judejci stajali pred Jahvom, s malom djecom, sa ženama i sinovima«.) Što možemo ukloniti iz naših domova i naših osobnih života kako bismo mogli štovati Boga s većom odanosti?
- Jošafat šalje Levite po kraljevstvu da podučavaju ljude iz »Knjige Zakona Jahvina« (2. Ljetopisi 17:9). Što mislite kako je podučavanje iz Svetih pisama

utjecalo na ljude u Judeji? Kako je osobno i obiteljsko proučavanje Svetih pisama pomoglo vama? Kako proučavanje Svetih pisama u domu utječe na naše obitelji i Crkvu u cjelini?

Predsjednik Ezra Taft Benson je podučavao: »Često ulažemo velike napore pokušavajući povećati razinu aktivnosti u našim okolima. Radimo ustrajno kako bismo povećali postotak onih koji dolaze na sakramentalne sastanke. Radimo kako bismo postigli veći postotak naših mladića na misijama. Težimo poboljšati brojeve onih koji se vjenčaju u hramu. Sve su to vrijedni napori i važni za rast kraljevstva. No kad se pojedini članovi i obitelji prepuste Svetim pismima redovno i stalno, ostala područja aktivnosti automatski će doći. Svjedočanstva će se povećati. Predanost će se osnažiti. Obitelji će biti ojačane. Osobna objava će utjecati« (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [Učenja Ezre Tafta Bensona] [1988.], 44).

- 2. Ljetopisi 20 govore o razdoblju strašnog straha za Judeju, kad su im tri nacije objavile rat. Ishod se činio nepovoljnim za kralja Jošafata i njegov narod, koji je bio uvelike brojčano nadjačan. Što je Jošafat učinio kako bi primio pomoć? (Vidi 2. Ljetopisi 20:3–13.) Kakav je bio Gospodinov odgovor na tu molbu? (Vidi 2. Ljetopisi 20:14–17. Obratite pažnju da je taj odgovor stigao kroz proroka Jahaziela.) Koji je savjet Jošafat dao svom narodu? (Vidi 2. Ljetopisi 20:20.) Kao sveci posljednjih dana, kako smo mi brojčano nadjačani danas kao ljudi u Judeji u drevna vremena? Kako se Jošafatov savjet odnosi na nas?
- Sjećajući se uvjerenja proroka Jahaziela da je bitka Božja, Jošafat je postavio pjevače da hvale Gospodina umjesto da se bore. Kad su počeli pjevati, Gospodin ih je zaštitio tako što je prouzročio da njihovi neprijatelji međusobno zarate i unište jedni druge (2. Ljetopisi 20:21–24). Kako smo mi zaštićeni kad se sjećamo i slušamo riječi živućeg proroka?
- Za razliku od Jeroboama i Roboama, koji su povelj svojom narodu u idolopoklonstvo, Jošafat je utjecao na ljude u Judeji da se ponize pred Gospodinom (2. Ljetopisi 20:3–4). Koje ste primjere utjecaja pravednih vođa vi vidjeli? Što mi možemo učiniti kako bismo pomogli onima kojima služimo da pravedno žive?

Zaključak

Posvjedočite o moći koju vođe imaju kako bi vodili ljude u opačinu ili u pravednost. Podsjetite polaznike na našu odgovornost da vodimo u našim crkvenim pozivima, u našim zajednicama, na poslu, i kod kuće. Potaknite polaznike da budu dobri vođe tako da služe, vjeruju i slušaju Gospodina, imaju vjere u njega, podučavaju iz Svetih pisama, i slijede proroke.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Prevladavanje negativnog pritiska okolice

- Kraljevstvo Izraela bilo je podijeljeno uvelike zbog Roboamove odluke da slijedi loše savjete svojih vršnjaka (1. Kraljevi 12:9–16). Kako se možemo oduprijeti kušnjima da slijedimo loš savjet naših prijatelja?

Starješina Malcolm S. Jeppsen je rekao:

»Mnogima od vas... jednom će prići jedan ili više vaših 'prijatelja' koji će vas potaknuti da učinite nešto za što znate da ne biste trebali činiti...

'Nitko neće saznati', reći će vam takozvani prijatelji. 'Osim toga, zar je uopće bitno?'

... Me morate odbaciti svoje prijatelje koji su na pogrešnoj stazi, ne morate ih se neophodno ni odreći. Možete biti njihov brižan prijatelj, spremni da im pomognete kad budu spremni da prime pomoć. Možete razgovarati s njima, nadahnuti ih i posvjedočiti im. Vodite ih primjerom.

No nemojte nikada biti navedeni da razočarate svojeg Oca na nebu nagovorom prijatelja koji mogu tražiti da kao uvjet vašeg prijateljstva morate odabrati između njihovih i Božjih puteva.

Ako se to dogodi, odaberite Božji put i tražite nove prijatelje« (Conference Report, travanj 1990., 59; ili *Ensign*, svibanj 1990., 45).

2. Značenje uzvišica i ašera

Sljedeće definicije pomoći će vam objasniti lažno bogoštovlje koje su uveli Jeroboam i Roboam.

Uzvišice (1. Kraljevi 12:31): oltari koji su izgrađeni na vrhovima brežuljaka. Kad su ljudi zapali u idolopoklonstvo, oskvrnuli su te oltare i koristili ih za idolopoklonstvo.

Ašeri (1. Kraljevi 8:33–39): mjesta poganskog štovanja gdje su se ljudi ponekad prakticirali nemoralno ponašanje.

3. »Klanjat [ćete se] bogovima što ih ljudske ruke izradiše« (Ponovljeni zakon 4:28)

- Kad je Jeroboam postavio zlatnu telad i kad su ljudi štovali na uzvišicama i u ašerima, on i njegov narod ignorirali su Mojsijeva upozorenja koja je on dao 500 godina ranije (Ponovljeni zakon 4:25–28). Kakvu su nevolju postavili sebi? Što je obećano ako se vrate Gospodinu umjesto lažnim idolima? (Vidi Ponovljeni zakon 4:29–31.)

4. Ogledni primjer vodstva

Donesite na sat dva istovjetna paketa kockica (ili drugih predmeta). Pozovite dva polaznika da sudjeluju u sljedećem prikazu. Svakom sudioniku dajte jedan paket. Zadužite jednog polaznika da bude vođa, a drugi neka bude sljedbenik. Neka jedan drugome okrenu leđa kako ne bi mogli vidjeti kockice jedan drugome. Neka vođa na brzinu izgradi nešto od kockica i dade upute sljedbeniku kako da izgradi identičnu konstrukciju. Sljedbenik ne bi trebao postavljati pitanja sve dok on ili ona slijedi upute. Nijedan od sudionika ne smije vidjeti kockice drugoga dok se projekt ne završi.

Kad sljedbenik završi izgradnju, raspravite zašto je važno za vođe da daju jasne upute i za sljedbenike da pažljivo slušaju. Ako je sljedbenik izgradio konstrukciju identičnu onoj od vođe, pohvalite obojicu sudionika i pozovite ostale polaznike da komentiraju zašto su bili uspješni. Ako je prikaz rezultirao različitim konstrukcijama, postavite sljedeća pitanja:

- Je li vođa mogao jasnije dati upute? Je li sljedbenik mogao pažljivije slušati? Kako bi pomoglo da je sljedbeniku dozvoljeno da vidi kako je vođa izgradio konstrukciju?
- Kako možemo primijeniti ono što smo naučili iz ovog prikaza u našim crkvenim pozivima i u našim domovima?

1. Kraljevi 17–19

Svrha Potaknuti polaznike da stave Boga na prvo mjesto u svojim životima i pronađu vodstvo i utjehu u riječima živućeg proroka i šapatima Svetog Duha.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 1. Kraljevi 17. Ilija je zapečatio nebo da ne bude kiše, bježi pred Ahabom i Izebelom, i čudom je preživio u pustinji (17:1–6). Gospodin šalje Iliju udovici koja mu daje hrane i vode (17:7–16). Ilija je oživio udovičino dijete (17:17–24).
 1. Kraljevi 18. Nakon više od dvije godine gladi, Ilija se susreo s Ahabom i izazvao Baalovog svećenika da zazove vatru s neba da spali njihovu žrtvu (18:1–2, 17–24). Baalovi svećenici neuspješni su u njihovim pokušajima, no Ilija se moli i Gospodin šalje vatru da spali žrtvu koju je pripremio (18:25–40). Ilija se moli za kraj gladi, a Gospodin šalje kišu (18:41–46).
 1. Kraljevi 19. Izebela pokušava ubiti Iliju (19:1–2). Ilija bježi u pustinju i hrani ga anđeo (19:3–8). Ilija odlazi u Horeb, gdje ga tješi Sveti Duh i prima uputu da nastavi Božje djelo (19:9–19).
2. Zamolite polaznika da se pripremi ukratko ispričati o Ilijinom nadmetanju s Baalovim svećenicima (1. Kraljevima 18:17–40).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije.

Iznesite sljedeću priču koju je ispričao starješina Thomas S. Monson:

»Rođen u siromaštvu, no odgojen u vjeri, [José García] pripremao se za poziv na misiju. Bio sam prisutan na dan kad je primljena njegova preporuka. U njoj je bila izjava: 'Brat Garcia će služiti na veliku žrtvu svojoj obitelji, jer od njega dolazi mnogo podrške za obitelj. On ima jedan imetak – dragocjenu kolekciju markica – koju je spreman prodati, ukoliko je potrebno, kako bi financirao svoju misiju.'

Predsjednik [Spencer W.] Kimball je pažljivo slušao tu izjavu koja mu je pročitana, a zatim je odgovorio: 'Neka proda svoju kolekciju markica. Ta žrtva bit će veliki blagoslov za njega.'«

Pozovite polaznike da razmisle o tome kako bi reagirali ako bi se od njih tražilo da se odreknu cijelog imetka kako bi služili Gospodinu. Zatim nastavite priču:

»Zatim je, s odsjajem u oku i osmjehom na licu, ovaj voljeni prorok rekao: 'Svaki mjesec u sjedištu Crkve primamo tisuće pisama iz svih dijelova svijeta. Pobrinimo se da sačuvamo te markice i damo ih Josuéu na kraju njegove misije.'

On će imati, besplatno, najbolju kolekciju markica od bilo kojeg mladića u Meksiku'« (Conference Report, listopad 1978., 83; ili *Ensign*, studeni 1978., 56).

Objasnite da kad Božje stvari stavimo na prvo mjesto u našim životima, nagrade koje primamo daleko su veće od bilo čega što bismo mogli žrtvovati na tom putu. Ova lekcija govori o dvoje ljudi – Iliji i udovici iz Sarfate – koji su primili velike blagoslove jer su bili voljni slijediti Boga, čak i kad je bilo teško to učiniti.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Nakon što je Jeroboam odveo kraljevstvo Izraela u idolopoklonstvo, on i njegovi potomci bili su uništeni. Nakon njih uslijedio je niz idolopokloničkih kraljeva. Među tim vladarima, Ahab je bio kralj koji je »razljutio Jahvu, Boga Izraelova, više od svih kraljeva izraelskih koji bijahu prije njega« (1. Kraljevi 16:33). Oženio je Izebelu, prihvatio njezino štovanje Baala i potaknuo svoj narod da mu se pridruži u štovanju tog lažnog boga. Prorok Ilija je uputio riječi upozorenja Ahabu i njegovom kraljevstvu.

1. Ilija pečati nebo, čudesno je preživio i oživljava udovičinog sina.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 17.

- Zbog opaćine Ahaba i njegovog naroda, Ilija je izjavio: »Neće ovih godina biti ni rose ni kiše, *osim na moju zapovijed*« (1. Kraljevima 17:1; naglasak dodan). Zašto je Ilija mogao iznijeti takvu izjavu? (Možete usporediti Iliju s Nefijem, Helamanovim sinom, kojem je dana slična moć. Gospodinovi razlozi da se omogućiti sve prema Nefijevim riječima nalaze se u Helamanu 10:4–5.)
- Nakon što je Ilija izjavio da na kraljevstvo neće pasti kiše, Gospodin mu je zapovjedio da pobjegne. Kako je Ilija odgovorio na Gospodinovu zapovijed? (Vidi 1. Kraljevi 17:2–5.) Što možemo naučiti iz Ilijinog odgovora?

Starješina Gordon B. Hinckley je rekao:

»Crpim snagu iz jednostavne izjave glede proroka Ilija, koji je upozorio kralja Ahaba da će suša i glad zavladati zemljom. No Ahab se izrugivao. A Gospodin je rekao Iliji da pođe i sakrije se pored potoka Kerita, da pije iz potoka i da će ga hraniti gavrani. A Sveto pismo navodi jednostavnu i prekrasnu izjavu: 'Ode on i učini po riječi Jahvinoj.' (1. Kraljevi 17:5).

Nije bilo prigovora. Nije bilo izmotavanja. Nije bilo dvosmislenosti. Ilija jednostavno 'ode... i učini po riječi Jahvinoj'. I bio je spašen od strašne nevolje koja je zadesila one koji su se rugali, prigovarali i dovodili u pitanje« (Conference Report, listopad 1971., 159; ili *Ensign*, prosinac 1971., 123–24).

- Kako je Ilija preživio u pustinji nakon što je započela suša? (Vidi 1. Kraljevi 17:4, 6.) Koja ste iskustva imali kad vas je Gospodin podržao fizički ili duhovno?
- Koga je Gospodin pripremio da pomogne Iliji nakon što je potok u pustinji presušio? (Vidi 1. Kraljevi 17:7–13.) Što nas to može podučiti o tome kako Gospodin pomaže onima u potrebi? (Objasnite da Gospodin često pomaže

onima u potrebi kroz služenje drugih ljudi.) Na koji ste način vi vidjeli da Gospodin pomaže onima u potrebi kroz služenje drugih ljudi? Što mi možemo učiniti kako bismo pomogli drugima koji su u potrebi?

Starješina Jeffrey R. Holland je rekao: »Znam da svatko od nas može učiniti nešto, koliko god da je to djelo malo. Možemo plaćati poštnu desetinu i davati naše posne i dobrovoljne prinose... I možemo tražiti druge načine kako bismo pomogli. Za prave ciljeve i potrebite ljude možemo dati naše vrijeme ako nemamo novaca, i možemo dati ljubav kad istekne naše vrijeme. Možemo podijeliti kruh koji imamo i vjerovati u Boga da se vrč s uljem neće isprazniti.« (Conference Report, travanj 1996., 41; ili *Ensign*, svibanj 1996., 31).

- Kako je udovica odgovorila na Ilijin zahtjev za malo vode za piće? (Vidi 1. Kraljevi 17:10–11. Otišla je bez oklijevanja.) Što je udovica rekla kad je Ilija zatražio hrane od nje? (Vidi 1. Kraljevi 17:11–12.) Što joj je Ilija obećao? (Vidi 1. Kraljevi 17:13–14.) Što je udovica tada učinila? (Vidi 1. Kraljevi 17:15.) Što možemo naučiti iz udovičina odgovora?

Starješina Holland je rekao da je udovičin odgovor nakon što je Ilija od nje zatražio malo hrane bio »izraz vjere – velik, pod tim okolnostima – kao bilo koji drugi kojeg znam u Svetim pismima... Možda nesigurna kakva će biti cijena njezine vjere... ona je prvo odnijela kolačić Iliji, očito vjerujući da će, ako ne ostane dovoljno kruha, ona i njezin sin umrijeti u činu čiste dobrohotnosti« (Conference Report, travanj 1996., 39; ili *Ensign*, svibanj 1996., 29).

- Što mislite zašto je Bog zapovjedio udovici da nahrani Iliju kad je imala toliko malo? Koji je blagoslov udovica primila za njezinu poslušnost? (Vidi 1. Kraljevi 17:16.) Koje su neke od stvari koje Bog traži od nas koje bi mogle biti teške? Na koji smo način blagoslovljeni kad na prvo mjesto stavimo Boga, čineći ono što on od nas traži čak i kada je teško?

Predsjednik Ezra Taft Benson je podučavao:

»Kad na prvo mjesto stavimo Boga, sve druge stvari nađu svoje mjesto ili nestanu iz našeg života. Naša ljubav za Gospodina određivat će na što će biti usmjerena naša ljubav, na što ćemo trošiti vrijeme, koja ćemo zanimanja slijediti i redoslijed naših prioriteta...

Neka nas Bog blagoslovi da [ga] stavimo na prvo mjesto i da, kao rezultat, žanjemo mir u ovom životu i vječni život s puninom radosti u nadolazećem životu« (Conference Report, travanj 1988., 3, 6; ili *Ensign*, svibanj 1988., 4, 6).

- Što je Ilija učinio kad je udovičin sin postao bolestan i umro? (Vidi 1. Kraljevi 17:17–22.) Po kojoj je moći Ilija mogao oživjeti udovičinog sina? Kako je vaš život bio blagoslovljen kroz moć svećeništva?

2. Ilija izaziva Baalove svećenike i otvara nebo za kišu.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 18.

- U trećoj godini gladi Gospodin je zapovjedio Iliji: »Idi, pokaži se Ahabu, jer želim pustiti kišu na lice zemlje« (1. Kraljevi 18:1). Kako je Ahab reagirao kad je vidio Iliju? (Vidi 1. Kraljevi 18:17. Istaknite da je Ahab krivio Iliju za glad.) Koji je bio pravi uzrok gladi? (vidi 1. Kraljevi 18:18.)

- Kao što je Ilija tražio, Ahab je okupio cijeli Izrael i 850 lažnih svećenika na planini Karmel (1. Kraljevi 18:19–20). Kad su se ljudi okupili da čuju Ilijin govor, upitao ih je: »Dokle ćete hramati na obje strane?« (1. Kraljevi 18:21). Što mislite da znači hramati na obje strane? Kako mi ponekad hramamo na obje strane? (Vidi Matej 6:24. Istaknite da se riječ *bogatstvo* odnosi na svjetovnost.)

Starješina Neal A. Maxwell je rekao: »Poticajne riječi raznih proroka... potiču nas da odaberemo, da odlučimo i da ne hramamo... Ilijina poruka ima izuzetnu važnost danas, jer svi se na početku moraju odlučiti između bogova ovog svijeta i Boga vječnosti« (*That My Family Should Partake* [Da moja obitelj treba blagovati] [1974.], 22).

Neka zaduženi polaznik ukratko ispriča o Ilijinom nadmetanju s Baalovim svećenicima (1. Kraljevima 18:17–40).

- Koja je bila Ilijina namjera u izazivanju Baalovih svećenika? (Vidi 1. Kraljevi 18:36–37.) Kako su ljudi reagirali na Gospodinovo pokazivanje moći? (Vidi 1. Kraljevi 18:38–39.) Kako su bili blagoslovljeni jer su priznali Gospodina i njegovu moć? (Vidi 1. Kraljevima 18:45.) Kako možemo bolje priznati Gospodina i njegovu moć? (Vidi 1. Solunjanima 5:16–18; Alma 34:38; Moroni 7:33–39.)

3. Iliju je utješio Sveti Duh i on prima uputu da nastavi Božje djelo.

Podučite i raspravite o 1. Kraljevima 19.

Ljutita zbog Ilijine pobjede nad Baalovim svećenicima, Izebela ga želi ubiti. Ilija je pobjegao u pustinju i zavapio Gospodinu, govoreći: »Već mi je svega dosta, Jahve! Uzmi dušu moju« (1. Kraljevi 19:4). Gospodin blagoslivlja Iliju šaljući anđela s hranom i vodom. Možete istaknuti da čak i proroci mogu iskusiti očaj i trebati utjehu i vodstvo koje samo Bog može dati.

- Zašto je Ilija bio obeshrabren? (Vidi 1. Kraljevi 19:10, 14. Unatoč odgovoru ljudi na spektakularno prikazivanje Božje moći, Ilija je osjećao da je on jedini Izraelac koji je štovao pravog Boga.) Što je učinio kako bi stekao mir? (vidi 1. Kraljevi 19:4, 8. Molio je i postio.) Što možemo naučiti iz Ilijinog iskustva da nam pomogne ako smo obeshrabreni, u depresiji ili očajni?
- Kako je Bog utješio Iliju na planini Horeb? (Vidi 1. Kraljevi 19:9–13.) Što možemo naučiti iz toga o tome kako Bog komunicira s nama? Što mislite zašto Bog komunicira češće kroz »šapat« Svetog Duha umjesto kroz glasno i spektakularno pokazivanje moći? Kako možemo razlučiti šapate Svetog Duha?

Kad je novinski izvjestitelj upitao predsjednika Hinckleya kako on komunicira s Bogom, prorok je odgovorio: »Mislim da je najbolji način na koji bih mogao opisati proces je da ga usporedim s iskustvom Ilije kako je opisano u knjizi 1. Kraljeva. Ilija je govorio s Gospodinom, i došao je vjetar, snažan vjetar, no Gospodin nije bio u vjetru. I došao je potres, no Gospodin nije bio u potresu. I došao je oganj, no Gospodin nije bio u ognju. A nakon ognja šapat, kojeg opisujem kao šapat Duha (Conference Report, listopad 1996., 71; ili *Ensign*, studeni 1996., 51).

Predsjednik Ezra Taft Benson je podučavao: »Odvajate li vrijeme kako biste poslušali poticaje Duha? Odgovori na molitve često dolaze šapatom i razlučuju se našim najdubljim, najunutarnijim *osjećajima*. Kažem vam da možete znati volju Božju za sebe ako odvojite vremena da se molite i slušate« (Conference Report, listopad 1977., 46; ili *Ensign*, studeni 1977., 32).

- Osim što je Tješitelj, Sveti Duh je također i učitelj (Ivan 14:26; 2. Nefi 32:5). Što je Gospodin, kroz Svetog Duha, rekao Iliji da učini? (Vidi 1. Kraljevi 19:15–16.) Kako nam služenje Gospodinu pomaže kad smo obeshrabreni?
- Jedan način na koji je Gospodin utješio Iliju je taj da mu je rekao da još uvijek ima mnogo Izraelaca koji nisu usvojili štovanje Baala (1. Kraljevi 19:18). Kako nam druženje s drugim vjernim svecima posljednjih dana pruža utjehu? Koje utjecaje imate oko sebe koji vam pomažu da znate da niste sami? Što možete učiniti kako biste pomogli drugima kad se osjećaju usamljeni?

Zaključak

Posvjedočite da ćemo primiti utjehu i vodstvo kad stavimo Boga na prvo mjesto i slušamo šapate Svetog Duha.

Dodatna ideja za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete je upotrijebiti kao dio svoje lekcije.

Ilijin duh

Sveci posljednjih dana često govore o Ilijinom duhu. Ovaj izraz odnosi se na djelo koje činimo da »obrati[mo] srca otaca k sinovima i srca sinova k ocima« (NiS 110:15). To djelo uključuje istraživanje obiteljskog rodoslovlja i hramsko djelo za žive i za mrtve. Nazivamo ga Ilijinim duhom jer je Ilija obnovio ključeve svećeništva za pečačenje Josephu Smithu (NiS 110:13–16). Kroz tu moć mogu se obaviti uredbe pečačenja koje ujedinjuju obitelji za vječnost.

Joseph Smith je rekao:

»Duh, moć i poziv Ilije je da imate moć obdržavati ključeve objava, uredbi, prorokstva, moći i podarivanja punine Melkisedekovog svećeništva i kraljevstva Božjeg na zemlji; te da primite, steknete i obavite sve uredbe koje pripadaju Božjem kraljevstvu, čak i do okretanja srca otaca k sinovima, i srca sinova k ocima, čak i onih koji su na nebu...

Želim da razumijete ovu temu, jer ona je važna; i ako je primite, to je Ilijin duh, da otkupimo naše mrtve, i povežemo se s našim ocima koji su na nebu, i zapečatimo naše mrtve da ustanu za prvog uskrsnuća; i ovdje želimo da Ilijina moć zapečati one koji žive na zemlji i koji žive na nebu. To je Ilijina moć i ključevi Jahvina kraljevstva« (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, [Učenja proroka Josepha Smitha] od. Joseph Fielding Smith [1976.], 337–38).

Svrha Pomoći polaznicima da razumiju kako vlast (plašt) prelazi s jednog proroka na drugog, potaknuti ih da slušaju riječi proroka, i uvjeriti ih da je Božja moć veća od bilo koje druge moći.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) 2. Kraljevi 2:1–18. Ilija priprema Elizeja da postane novi prorok (2:1–10). Ilija je uznesen na nebo. Elizej uzima Ilijin plašt i postaje prorok (2:11–15). Pedeset ljudi traži Iliju tri dana unatoč Elizejevom savjetu da to ne čine (2:16–18).
 - b) 2. Kraljevi 5. Elizej iscjeljuje Naamana od gubavosti (5:1–14). Naaman slavi Boga i nudi nagradu Elizeju, što Elizej odbija (5:15–19).
 - c) 2. Kraljevi 6:8–18. Elizej vodi izraelskog kralja u rat protiv Aramejaca (6:8–10). Kralj Aramejaca zapovijeda svojim ljudima da uhvate Elizeja, a vojska opkoljava grad Dotan (6:11–14). Bez straha, Elizej se moli, a Gospodin otkriva planinu punu vatrenih konja i kočija, a zatim pogađa aramejsku vojsku sljepilom (6:15–18).
2. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, donesite komad tkanine za plašt.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Postavite komad tkanine oko svojih ramena (ili ramena polaznika tečaja). Objasnite da je prorok Ilija nosio plašt. Ne znamo točno kako je plašt izgledao, no očito je plašt bio napravljen od tkanine. Predavanje plašta od Ilije do Elizeja simboliziralo je predavanje proročke ovlasti Elizeju.

U suvremeno doba ponekad govorimo o »plaštu« ovlasti koji prorok prima kad je zaređen i odijeljen. Iako prorok danas ne nosi plašt ili komad tkanine, Bog na njega polaže ključeve svećeništva. Ti mu ključevi daju moć da djeluje u Božje ime kao vođa Crkve na zemlji. Kad prorok umre, taj plašt ovlasti daje se novom proroku.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Elizej nasljeđuje Iliju kao prorok.

Podučite i raspravite o 2. Kraljevima 2:1–18.

- Kakav je bio odnos između Ilije i Elizeja? (Vidi 2. Kraljevi 2:2–10.) Što mislite zašto je Elizej toliko inzistirao da ostane s Ilijom? Što je Elizej učinio nakon

što je Ilija uznesen na nebo? (Vidi 2. Kraljevi 2:11–13. Ako niste iskoristili aktivnost za privlačenje pažnje, iskoristite je kako biste objasnili što je Ilijin plašt i što predstavlja.)

- Tko ima proročki plašt danas? (Sadašnji predsjednik Crkve.) Kako se taj plašt prenosi kad prorok umre?

Predsjednik Joseph Fielding Smith je objasnio:

»Nije tajna kako se odabire nasljednik predsjednika Crkve. Gospodin je to davno odredio, i *najstariji apostol automatski postaje predsjedavajući službenik Crkve*, i u tome ga podržava Vijeće dvanaestorice koje postaje predsjedavajuće tijelo Crkve kad nema Prvog predsjedništva. Predsjednik se *ne odabire*, već mora biti *podržan* od svoje braće u Vijeću i od članova Crkve« (*Doctrines of Salvation* [Nauk spasenja], usp. Bruce R. McConkie, 3 sv. [1954.–1956.], 3:156).

Predsjednik Gordon B. Hinckley je objasnio kako se ta procedura slijedila kad je on bio zaređen i odijeljen kao prorok i predsjednik Crkve nakon smrti predsjednika Howarda W. Huntera:

»Nakon smrti predsjednika Huntera, Prvo predsjedništvo se raspustilo. Brat Monson i ja, koji smo služili kao njegovi savjetnici, zauzeli smo naše mjesto u Zboru dvanaestorice, koji je postao predsjedavajuća vlast u Crkvi.

[Nekoliko dana kasnije] svi živi zaređeni apostoli okupili su se u duhu posta i molitve u gornjoj prostoriji hrama. Tamo smo pjevali svetu pjesmu i molili se zajedno. Blagovali smo od sakramenta Gospodnje večere, obnavljajući tim svetim, simboličkim testamentom naše saveze i naš odnos s njime koji je naš božanski Otkupitelj. Tada je reorganizirano predsjedništvo, slijedeći presedan koji je ustanovljen kroz naraštaje u prošlosti [taj presedan objašnjen je u prethodnoj izjavi predsjednika Josepha Fieldinga Smitha]. Nije bilo kampanje, natjecanja, ambicije za taj položaj. Bilo je tiho, mirno, jednostavno i sveto. To je učinjeno prema uzorku kojeg je sam Gospodin stavio na to mjesto« (Conference Report, travanj 1995., 92; ili *Ensign*, svibanj 1995., 69).

Možete istaknuti da kao što je to učinio u drevno doba, Spasitelj je dao ključeve svećeništva svakome o apostola posljednjih dana. Međutim, jedino predsjednik Crkve, koji je najstariji živući apostol, može koristiti te ključeve (ili ovlastiti druge da ih koriste) u ime cijele Crkve (vidi NiS 132:7).

- Kako su ljudi reagirali kad su vidjeli da je Elizej ponovio Ilijino čudo razdijelivši vode Jordana? (Vidi 2. Kraljevi 2:14–15.) Zašto je važno da odmah prihvatimo i podržimo novo zaređenog predsjednika Crkve? (Vidi NiS 43:2–3, 7.)
- Ubrzo nakon što je Ilija uznesen na nebo, ljudi su htjeli poslati 50 snažnih muškaraca da ga potraže. Što je Elizej rekao ljudima? (Vidi 2. Kraljevi 2:16.) Kako su ljudi reagirali na Elizejev odgovor? (Vidi 2. Kraljevi 2:17. Molili su Elizeja dok im nije dopustio da odu.)
- Što je Elizej rekao ljudima kad se 50 muškaraca vratilo ne pronasavši Iliju? (Vidi 2. Kraljevi 2:18.) Što možemo naučiti iz iskustva 50 muškaraca? (Trebamo slijediti savjet proroka čim ga čujemo.) Zašto ponekad čekamo da proroci ponove savjet prije nego ga slijedimo? Koji su nam savjet crkveni vođe davali posljednjih godina? Kako ste bili blagoslovljeni kad ste slijedili taj savjet?

2. Elizej iscjeljuje Naamana od gube.

Podučite i raspravite o 2. Kraljevima 5.

- Tko je bio Naaman i od čega je bolovao? (Vidi 2. Kraljevi 5:1.) Zašto je otišao do Elizeja? (Vidi 2. Kraljevi 5:2–9.) Što je Elizejev glasnik rekao Naamanu da učini kako bi bio iscjeljen? (Vidi 2. Kraljevi 5:10.) Zašto je ispočetka Naaman odbio slijediti Elizejeve upute? (Vidi 2. Kraljevi 5:11–12.)
- Kako su njegovi sluge uvjerali Naamana da učini ono što mu je Elizej rekao da učini? (Vidi 2. Kraljevi 5:13.) Što se dogodilo nakon što se Naaman oprao sedam puta u rijeci Jordan? (Vidi 2. Kraljevi 5:14.)
- Što nas priča o Naamanu može podučiti o slijedenju savjeta proroka – čak i kad nam se ne sviđa ili ga ne razumijemo, ili kad se radi o malim i jednostavnim stvarima? Koje su neke od malih, jednostavnih stvari koje je od nas tražio prorok ili ostali crkveni vođe da učinimo? Zašto je ponekad te stvari teško činiti? Kako možemo povećati našu voljnost da slijedimo savjet Crkvenih vođa?

Starješina Rex D. Pinegar je upitao: »Nismo li ponekad poput Naamana, tražeći da učinimo velike ili važne stvari a zaobilazimo jednostavne stvari koje bi mogle promijeniti naše živote i iscijeliti nas od naših bolesti?« (Conference Report, listopad 1994., 106; ili *Ensign*, studeni 1994., 80).

Nakon što je prepričao priču o Naamanu, starješina Gordon B. Hinckley je rekao: »Evandeoski put je jednostavan put. Neki uvjeti mogu vam se činiti kao osnovni i nepotrebni. Nemojte ih odbaciti. Ponizite se i kročite u ponižnosti. Obećavam vam da će rezultati koji će uslijediti biti čudesni za oko i udovoljavajući za iskusiti« (Conference Report, listopad 1976., 143; ili *Ensign*, studeni 1976., 96).

- Što je Naaman naučio iz svog iscjeljenja? (Vidi 2. Kraljevi 5:15.) Kako je poslušnost u jednostavnim stvarima osnažila vaše svjedočanstvo?
- Što je Naaman pokušao dati Elizeju nakon što ga je on iscijelio? (Vidi 2. Kraljevi 5:15.) Što mislite zašto je Elizej odbio Naamanovu ponudu? Zašto je važno služiti bez razmišljanja o zemaljskim nagradama?

3. Elizej vodi Izrael u rat protiv Aramejaca.

Podučite i raspravite o 2. Kraljevima 6:8–18.

- Kako je Elizej pomogao kralju Izraela u ratu protiv Aramejaca? (Vidi 2. Kraljevi 6:8–10.) Što je kralj Aramejaca učinio kad je saznao što Elizej čini? (Vidi 2. Kraljevi 6:11–14.)
- Kako je Elizejev sluga reagirao kad je vidio aramejske konje i kočije kako okružuju grad? (Vidi 2. Kraljevi 6:15.) Kako je Elizej reagirao? (Vidi 2. Kraljevi 6:16.) Što je Elizej mislio kad je rekao svom sluzi: »Ima ih više s nama nego s njima?« (2. Kraljevi 6:16). Kako ste vidjeli da je Elizejeva izjava istinita i danas?
- Koje nas okolnosti u suvremeno doba mogu dovesti do toga da povjerujemo da smo bespomoćni protiv zala svijeta? Kako nam uvjerenje da »ih ima više s nama nego s njima« pomaže dok se borimo protiv tih zala?

Starješina Dallin H. Oaks je rekao: »Kad sam kao dječak pročitao ovu predivnu priču, uvijek sam se identificirao s mladim Elizejevim slugom. Pomislio sam: Ako me ikad okruže sile zla dok sam u Gospodnjoj službi, nadam se da će Gospodin otvoriti moje oči i dati mi vjere da razumijem kako su, kad smo u djelu Gospodnjem, oni s nama su uvijek moćniji od onih koji nam se odupiru« (Conference Report, listopad 1992., 54; ili *Ensign*, studeni 1992., 39).

- Kako nam uvjerenje da »ih ima više s nama nego s njima« pomaže dok pronosimo evanđelje svim ljudima? (Vidi NiS 84:87–88.)

Predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao: »Mi još uvijek nismo pronijeli evanđelje svakoj naciji, plemenu, jeziku i narodu. No učinili smo velike korake. Otišli smo gdje god nam je dopušteno otići. Bog je za kormilom, a vrata će se otvoriti njegovom moći prema njegovoj božanskoj volji. U to sam uvjeren. U to sam siguran« (Conference Report, listopad 1995., 93; ili *Ensign*, studeni 1995., 70–71).

- Za što se Elizej molio u ime svog sluga? (Vidi 2. Kraljevi 6:17.) Zašto ispočetka sluga nije vidio planinu punu ognjenih konja i kočija koje je Bog poslao? Što možemo učiniti kako bismo više otvorili oči moći Božjoj u našim životima i u svijetu?

Zaključak

Posvjedočite da je predsjednik Crkve Božji prorok. Potaknite polaznike da podrže nove vođe Crkve i slijede savjet proroka. Posvjedočite da je Božja moć veća od bilo koje druge moći.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Elizejeva čuda

Elizej je izveo mnoga velika čuda, pokazujući suosjećanje za ljude i dajući daljnji dokaz da je on Ilijin ovlaštenu nasljednik. Razdijelio je vode Jordana, očistio Jerihonske vode, umnožio udovičino ulje, oživio dječaka, iscijelio otrovane ljude, nahranio gladne, iscijelio Naamanovu gubu, učinio da sjekira pluta i vodio kraljeve u rat. Možete ponoviti neka od čuda iz 2. Kraljeva 2–6.

- Smatrate li da se danas čuda događaju u istoj mjeri kao što su se događala u Elizejevo doba? Koje se opasnosti traganja za spektakularnim čudima? Koja se naizgled mala čuda događaju u našim životima?

2. Mlada Izraelka govori Naamanu o Elizeju

- Kako je Naaman saznao za Elizeja i njegovu moć iscjeljenja? (Vidi 2. Kraljevi 5:2–4. Mlada Izraelka koju su Aramejci zarobili rekla je Naamanovoj ženi da se u Izraelu nalazi prorok koji bi mogao iscijeliti Naamana.) Kako je ta mlada Izraelka primjer za nas? (Bez obzira na našu dob, okolnost ili crkveni poziv, možemo učiniti mnogo dobra upućujući ljude na proroke – i Gospodina.)

30.

lekcija

»[Dodite] u Jahvin dom«

2. Ljetopisi 29–30; 32; 34

Svrha Nadahnuti svakog polaznika da primi obećane blagoslove koji dolaze iz hramskog djela i proučavanja Svetih pisama.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) 2. Ljetopisi 29–30. Ezekija, kralj judejski, otvara vrata hrama i daje upute svećenicima i Levitima da ga očiste i posvete za bogoštovlje (29:1–19). Nakon što je hram očišćen, Ezekija i njegov narod štuju i časte Gospodina (29:20–36). Ezekija poziva cijeli Izrael da dođu u Jahvin dom u Jeruzalemu (30:1–9). Neki ismijavaju i izruguju poziv, no vjerni u Izraelu štuju Gospodina u Jeruzalemu (30:10–27).
 - b) 2. Ljetopisi 32:1–23. Sanherib, asirski kralj, napada Judeju i govori bogohulno protiv Gospodina (32:1–19). Izaija i Ezekija mole se za pomoć, a anđeo Gospodnji uništava većinu asirske vojske (32:20–23).
 - c) 2. Ljetopisi 34. Nakon što Ezekijin sin i unuk vladaju u opaćini, Ezekijin praunuk Jošija postaje kralj Judeje. Jošija uništava idole i popravljja hram (34:1–13). Knjiga zakona pronađena je u hramu i pročitana je Jošiji, koji plače kad je spoznao koliko su ljudi odlutali od zakona (34:14–21). Hulda proročica govori o nadolazećem uništenju Judeje, no proriče da Jošija to neće vidjeti (34:22–28). Jošija i njegov narod sklapaju savez da će služiti Gospodinu (34:29–33).
2. Dodatno čitanje: 2. Ljetopisi 31; 33; 2. Kraljevi 18–19; 22–23; Izaija 37:10–20, 33–38.
3. Ako su vam na raspolaganju sljedeće slike, možete ih iskoristiti tijekom lekcije: Temple Used Anciently [Korištenje hrama u drevna vremena] (62300) i slika hrama u posljednje dane.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije.

Objasnite da kako bi pomogao obraniti Jeruzalem od napada Asiraca, kralj Ezekija je promijenio vodeni tok izvora Gihon u Silou, unutar gradskih zidina (2. Ljetopisi 32:2–4, 30). To je učinjeno kopanjem tunela za vodu kroz 540 metara vapnenca. Ezekija je zatim naredio da se bunari izvan grada zatrpaju kako bi Asircima onemogućio pristup vodi. Bez te vode unutar gradskih zidina, stanovnici Jeruzalema ne bi preživjeli opsadu Asiraca.

Istaknite da kao što je voda iz izvora Gihon bila presudna za fizičko preživljavanje Ezekijinog naroda za vrijeme rata s Asircima, živa voda je presudna za naše duhovno preživljavanje u našim bitkama sa Sotonom.

- Što je živa voda? (Vidi Ivan 4:10–14.)

Starješina Bruce R. McConkie je objasnio da se živuća voda odnosi na »riječi vječnog života, poruku spasenja, istine o Bogu i njegovom kraljevstvu; ona je nauk evanđelja« (*Doctrinal New Testament Commentary* [Komentar o nauku Novog zavjeta], 3 sv. [1966.–1973.], 1:151).

- Kako možemo otvoriti tunel Gospodinu kako bi živuća voda mogla utjecati u naše živote?

Objasnite da je jedan način da primimo živu vodu da odemo u hram, dom Gospodnji, gdje možemo biti podareni s moću i razumijevanjem, biti podučeni od Gospodina, te osjetiti mir i radost.

Istaknite da je štovanje u hramu bilo važna zaštita za Izraelce u Ezekijino doba, a ono također može biti važna zaštita za nas danas.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Ezekija naređuje da se očisti dom Gospodnji.

Podučite i raspravite o 2. Ljetopisima 29–30.

- Ezekijin otac, Ahaz, bio je opak kralj koji je oskvrnuo hram Gospodnji i »zatvorio [njegova] vrata« (2. Ljetopisi 28:24). Kad je Ezekija postao judejski kralj (južno kraljevstvo) 715. g. pr. Kr., jedna od prvih stvari koju je napravio je da je otvorio vrata hrama i naredio svećenicima i Levitima da ga očiste i posvete (2. Ljetopisi 29:3–5). Zašto je, prema Ezekiji, hram trebalo posvetiti? (Vidi 2. Ljetopisi 29:6–7.) Na koje načine mi također možemo biti krivi za »odvra[ćanje] lic[a] od prebivališta Jahvina«? Što se dogodilo Judejcima jer su zanemarili hram? (Vidi 2. Ljetopisi 29:8–9.)
- Što se Ezekija nadao da će postići čisteći hram i pripremajući ga za ponovno bogoštovlje? (Vidi 2. Ljetopisi 29:10.) Zašto je važno da držimo nečistoću izvan hrama? (Vidi NiS 97:15–17.) Koja je naša odgovornost u tome da se pobrinemo da nijedna nečista stvar ne uđe u hram? (Vidi NiS 109:20–21. Moramo se pobrinuti da smo čisti kad idemo u hram.)
- Što su Ezekija i stanovnici Jeruzalema učinili nakon što je hram očišćen? (Vidi 2. Ljetopisi 29:20–21, 29–31, 36.) Koga je Ezekija pozvao da dođe u dom Gospodnji za proslavu Pashe? (Vidi 2. Ljetopisi 30:1, 6.) Kako je taj poziv prihvaćen? (Vidi 2. Ljetopisi 30:10–11.)
- Koji su blagoslov Izraelci odbacili odbijajući da dođu u hram? (Vidi 2. Ljetopisi 30:6–9. Objasnite da su do vremena Ezekijine vladavine većinu kraljevstva Izraela [sjeverno kraljevstvo] Asirci odveli u ropstvo. Ezekija je obećao preostalim Izraelcima da će, ako se »obrate... Jahvi«, zarobljeni biti pušteni. Umjesto toga, mnogi su Izraelci odbili Ezekijin poziv. Zbog opačine ljudi, ostatak izraelskog kraljevstva odveden je u ropstvo nekoliko godina kasnije [2. Kraljevi 18:10–12]. Zarobljeni Izraelci postali su deset izgubljenih plemena.)

2. Asirci su napali kraljevstvo Judeju. Izaija i Ezekija mole se za pomoć, a anđeo Gospodnji uništava većinu asirske vojske.

Podučite i raspravite o 2. Ljetopisima 32:1–23.

- Nakon što je kraljevstvo Izrael odvedeno u ropstvo, Asirci su započeli napadati kraljevstvo Judeju (2. Ljetopisi 32:1). Što je Ezekija učinio kad je vidio da je Sanheribova vojska planirala napad na Jeruzalem? (Vidi 2. Ljetopisi 32:2–5.) Nakon što se Ezekija pripremio za rat, što je rekao svom narodu o nadolazećem napadu? (Vidi 2. Ljetopisi 32:6–8.) Što možemo naučiti od Ezekije o pravilnom odnosu između vjerovanja u naše osobne napore i vjerovanja u Gospodina?
- Sanherib je poslao svoje sluge da razgovaraju s ljudima u Jeruzalemu. Što su sluge rekli? (Vidi 2. Ljetopisi 32:9–17.) Zašto su rekli te stvari? (Vidi 2. Ljetopisi 32:18.) Na koje nas načine Sotona pokušava uvjeriti da nam Bog ne može ili neće pomoći?
- Kako su Ezekija i prorok Izaija reagirali na riječi Sanheribovih slugu? (Vidi 2. Ljetopisi 32:20; Izaija 37:14–20.) Kako je Gospodin odgovorio na molitve Ezekije i Izaije? (Vidi 2. Ljetopisi 32:21–22; Izaija 37:33–38.)
- Ezekija i njegov narod primili su Gospodinovu zaštitu zbog njihove pravednosti, koja je prikazana njihovim štovanjem u hramu. Kako posjećivanje hrama može biti zaštita za nas? (Vidi NiS 109:24–28.) Što mi možemo učiniti kako bismo hramsku dostojnost i odlaske učinili prioritetom u našim životima?

Predsjednik Howard W. Hunter potiče:

»Budimo ljudi koji odlaze u hram. Posjećujte hram onoliko često koliko vam to osobne okolnosti omogućavaju. Držite sliku hrama u svom domu da je vaša djeca mogu vidjeti. Podučavajte ih o svrhama doma Gospodnjeg. Neka od najranije dobi planiraju da odu tamo i da ostanu dostojni tog blagoslova.

Ako udaljenost hrama ne omogućava česte odlaske, sakupite povijest vaše obitelji i pripremite imena za svete uredbe koje se obavljaju jedino u hramu. To obiteljsko istraživanje presudno je za hramski rad, a blagoslovi će zacijelo doći onima koji čine to djelo« (Conference Report, listopad 1994., 8; ili *Ensign*, studeni 1994., 8).

3. Jošija i njegov narod sklapaju savez da će služiti Gospodinu.

Podučite i raspravite o 2. Ljetopisima 34.

Ezekiju su kao kralja naslijedili njegov sin Manaše i njegov unuk Amon (2. Ljetopisi 33). Manaše je vladao Judejom u opaćini, stavljajući idole u hram i vodeći ljude prema grijehu. Međutim, Manaše se naposljetku ponizio i pokajao prije svoje smrti. Manašeov sin Amon također je vladao u opaćini, štujući idole koje je napravio njegov otac. Amon se nije pokajao i ubili su ga njegovi sluge. Amonov sin Jošija bio je postavljen za kralja Judeje kad je imao osam godina. Postao je pravedan kralj koji je odbacio opake puteve svog oca i djeda.

- Kakva je osoba bio kralj Jošija? (Vidi 2. Ljetopisi 34:1–2; 2. Kraljevi 23:25. Imajte na umu da je David koji se spominje u 2. Ljetopisima 34:2 kralj David, koji je bio Jošijin predak, a ne doslovno njegov otac.)
- Koje je dobre stvari Jošija učinio na početku svoje vladavine kao kralj? (vidi 2. Ljetopisi 34:3–8. Tražio je pravog Boga, uništio idolopoklonstvo u kraljevstvu i poslao ljude da poprave hram. Istaknite da je Jošija imao svega 15 ili 16 godina kad je počeo te važne promjene.)

- Do kojeg je važnog otkrića došao Hilkiya, veliki svećenik, za vrijeme obnove hrama? (Vidi 2. Ljetopisi 34:14. Pronašao je knjigu zakona Gospodnjeg, ili Sveta pisma. Imajte na umu da je u ovo vrijeme povijesti Judeje pisani zakon očito bio izgubljen i bio je doslovno nepoznat.) Kako je Jošija reagirao kad mu je pročitana knjiga zakona? (Vidi 2. Ljetopisi 34:19. Obratite pažnju da je u drevnom Izraelu bio običaj poderati odjeću kako bi se pokazalo žaljenje ili velika tuga.) Zašto je Jošija bio toliko potresen kad je čuo što je knjiga zakona sadržavala? (Vidi 2. Ljetopisi 34:21.)
- Što je proročica Hulda rekla da će se dogoditi Judeji zbog toga što ljudi nisu uspjeli čuvati riječ Gospodnju i učiniti ono što podučavaju Sveta pisma? (Vidi 2. Ljetopisi 34:22–25.) Što će se dogoditi nama ako zanemarimo čitati Sveta pisma i primijeniti njihova učenja?

Predsjednik Ezra Taft Benson opisao je opasnosti zanemarivanja jedne od naših knjiga Svetih pisama, Mormonove knjige:

»Godine 1829. Gospodin je upozorio svece da se ne poigravaju sa svetinjama (vidi NiS 6:12). Mormonova knjiga je zacijelo svetinja, no ipak se mnogi s njome poigravaju, ili drugim riječima, uzimaju je olako, ponašaju se kao da je od male važnosti.

Godine 1832., kad su se neki od prvih misionara vratili iz svog službeništva, Gospodin ih je ukorio jer su olako tretirali Mormonovu knjigu. Kao posljedica njihovog stava, rekao je da su njihovi umovi pomračeni. Ne samo da je olako shvaćanje te svete knjige donijelo gubitak svjetla za njih, već je dovelo cijelu Crkvu pod osudu, svu djecu Siona. A zatim je Gospodin rekao: 'I ostat će oni pod tom osudom sve dok se ne obrate i ne spomenu novoga saveza, to jest Mormonove knjige' (NiS 84:54–57)...

Ako su prvi sveci bili ukoreni jer su olako shvaćali Mormonovu knjigu, jesmo li mi pod manjom osudom ako učinimo isto?« (Conference Report, listopad 1986., 3–4; ili *Ensign*, studeni 1986., 4–5).

- Što je Hulda rekla da će se dogoditi Jošiji? (Vidi 2. Ljetopisi 34:26, 28. Ispunjenje tog obećanja opisano je u 2. Ljetopisima 35:20–24.) Zašto je Gospodin dao to obećanje Jošiji? (Vidi 2. Ljetopisi 34:27.)
- Nakon što je Jošija otkrio da će njegov narod biti pod osudom jer nisu učinili kako kažu Sveta pisma, pozvao je sve ljude u hram i čitao im Sveta pisma (2. Ljetopisi 34:29–30). Što mislite zašto je to učinio? (Ljudi nisu mogli slijediti Božje zakone ako ih ne poznaju.) Kako roditelji mogu slijediti Jošijin primjer i podučavati svoju djecu zakonima evanđelja? (Vidi NiS 68:25, 28.)
- Kako možemo pokazati koliko cijenimo Sveta pisma? Istaknite da nam je na raspolaganju više Svetih pisama nego što su imali Izraelci, i da su nam Sveta pisma lakše dostupna. Koju odgovornost imamo zbog tih blagoslova?

Predsjednik Spencer W. Kimball je rekao: »Gospodin se na poigrava s nama kad nam daje te stvari, jer 'komu je mnogo dano, od njega će se mnogo tražiti'. (Luka 12:48.) Pristup tome znači odgovornost za to. Moramo proučavati Sveta pisma prema Gospodnjoj zapovijedi (vidi 3. Nefi 23:1–5); i moramo im dopustiti da upravljaju našim životima« (»How Rare a Possession—the Scriptures!« [Kako rijetko bogatstvo – Sveta pisma!] *Ensign*, rujan 1976., 5).

- Dok su Jošija i njegov narod bili u hramu, sklopili su savez s Gospodinom. Za što su sklopili savez? (Vidi 2. Ljetopisi 34:31–33.) Objasnite da u hramu sklapamo svete saveze s Gospodinom, čije će nam ispunjenje donijeti zemaljske blagoslove i vječno uzvišenje. Kako se možemo pripremiti za sklapanje svetih hramskih saveza? Kad jednom sklopimo te saveze, zašto je važno da se vratimo u hram što je češće moguće?

Zaključak

Objasnite da su ljudi u kraljevstvu Judeji naposljetku postali tako opaki da je Gospodin dozvolio da budu odvedeni u ropstvo (2. Ljetopisi 36:14–21). Međutim, tijekom njihove vladavine, Ezekija i Jošija težili su osnažiti narod okrećući njihovu pažnju prema hramu i Svetim pismima. Posvjedočite da dok fokusiramo našu pažnju na poslušnost Gospodnjim zapovijedima i dostojnost ulaska u hram, bit ćemo blagoslovljeni duhovnom snagom i radošću. Potaknite polaznike da uživaju blagoslove hrama živeći dostojno i pohađajući hram što je češće moguće.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Kreditna kartica kod Gospodina«

Tjedan dana prije podučavanja ove lekcije, zadužite polaznika da se upozna sa sljedećim izvatkom iz govora predsjednika Gordona B. Hinckleya i da se pripremi iznijeti ga pred razredom:

»Pred vama držim dvije kreditne kartice. Većina vas je upoznata s karticama poput ovih.

Ova prva je bankovna kreditna kartica. Omogućava mi da kupim robu na kredit, a zatim da platim za svoju kupnju kasnije. To je vrijedna stvar i nešto što treba čuvati. Ako bude ukradena i nepošteno iskorištena, može mi prouzročiti velike gubitke i vjerojatno veliku neugodu. Prihvaćajući je od banke, sklopio sam ugovor i postao vezan obvezama i sporazumima. Prihvaćanjem kartice, složio sam se zadovoljiti uvjete pod kojima je izdana.

Izdaje se samo na godinu dana i mora se obnoviti svake godine ako želim uživati povlastice koje mi ona daje. Ona zapravo nije moja. Banka zadržava vlasništvo. Ako ne uspijem u onome što se traži od mene, tada će banka ukinuti kredit i zaplijeniti karticu.

Druga kartica koju imam je ono što nazivamo hramska preporuka. Predstavlja kreditnu karticu pred Gospodinom, omogućavajući mi mnoge od njegovih prekrasnih darova. Bankovna kartica se odnosi na svjetovne stvari, preporuka na Božje stvari.

Kako bi osigurao hramsku preporuku, primatelj također mora pokazati svoju spremnost, a ta spremnost se temelji na osobnoj dostojnosti. Kad se jednom dobije, ne vrijedi zauvijek već se mora obnoviti svake godine. Osim toga, podložna je gubitku ako nositelj učini bilo što, što bi mu moglo onemogućiti njezine povlastice.

Spremnost za hramsku preporuku ne temelji se na financijskoj vrijednosti. To nema apsolutno nikakve veze s njom. Temelji se na dosljednom osobnom pona-

šanju, na dobroti života osobe. Ne bavi se novčanim pitanjima, već pitanjima vječnosti.

Bankovna kreditna kartica otvara vrata financijskom kreditu. Hramska preporuka otvara vrata doma Gospodnjeg. Odnosi se na ulazak u svete odaje za obavljanje svetog i božanskog djela...

Ova preporuka koju ja imam, i koju toliko mnogo vas ima, dragocjena je i prekrasna stvar. Omogućava osobi ekskluzivnu i čudesnu povlasticu – povlasticu ulaska u onu kuću na čijem zidu piše: 'Svetinja Gospodu – dom Gospodnji.' Živite dostojno kako biste služili u tom domu. Čuvajte ga svetim. Učinite svoj dio kako biste sačuvali Gospodnji dom od bilo kakvo nečistog ili oskvrnjujućeg utjecaja ili osobe. Uživajte u njegovoj ljepoti. Uživajte u čudesima stvari o kojima se tamo govori, ljepoti i blagoslovima uredbi koje se tamo obavljaju.

[Onima] koji još nisu bili u hramu, dopustite da vam predložim da iskoristite prednost mogućnosti krštenja za mrtve. Zatim dopustite da to sveto iskustvo postane sidro u vašim životima, da se ponašate u svakom trenutku i u svakoj situaciji kako biste, u odgovarajuće vrijeme, mogli osigurati posebnu i uvjetovanu kreditnu karticu kod Gospodina, preporuku za njegov sveti dom, gdje ćete uživati sve njegove blagoslove i povlastice« (Conference Report, travanj 1990., 65, 69; ili *Ensign*, svibanj 1990., 49, 52).

2. Svrhe hrama

Donesite slike nekoliko hramova posljednjih dana (ako je moguće u nekoliko arhitektonskih izvedbi). Istaknite da iako se ti hramovi mogu činiti različitim izvana, uredbi koje se obavljaju unutra i savezi koji se sklapaju unutra su isti.

Objasnite da iako su neke prakse u hramu drevnog Izraela bile drugačije od onoga što mi radimo u hramovima posljednjih dana (na primjer, mi ne žrtvujemo životinje ili palimo svijeće i tamjan u hramovima posljednjih dana), svrhe drevnih hramova i hramova posljednjih dana su iste: da nas pripremi za dolazak u nazočnost Božju i za to da budemo poput njega.

Možete pokazati »*Ancient Temples*« [Drevni hramovi], devetominutni segment iz *Old Testament Video Presentations* (53224), koji opisuje Mojsijev tabernakul i neke aktivnosti koje su se tamo obavljale.

3. Proučavanje Svetih pisama

- Zašto ponekad imamo poteškoća proučavati Sveta pisma?

Zapišite popis odgovora polaznika u stupac na ploču. Zatim raspravite o tome kako možemo prevladati te teškoće. Na primjer, ako ne razumijemo što čitamo, možemo se moliti za razumijevanje i proučavati što su proroci i apostoli rekli o Svetim pismima koje čitamo; ako smo previše pospani da bismo čitali Sveta pisma navečer, možemo pronaći drugo vrijeme u danu kako bismo ih čitali. Zapišite popis tih rješenja u drugi stupac na ploču.

Postavite izazov polaznicima da budu posvećeniji u njihovom proučavanju Svetih pisama.

31.

lekcija

»Blago čovjeku koji je stekao mudrost«

Mudre izreke i Propovjednik

Svrha

Nadahnuti polaznike da budu više poput Krista primjenom mudrih savjeta u knjigama Mudrih izreka i Propovjednika.

Priprema

1. Uz molitvu proučite Sveta pisma o kojima se govori u planu lekcije i što više možete od knjiga Mudrih izreka i Propovjednika.
2. Ako koristite prvu aktivnost za privlačenje pažnje, zapišite sljedeće rečenice na papir ili ploču prije početka lekcije:
 - a) Pred slomom ide _____ .
 - b) Upućuj _____ prema njegovu putu.
 - c) Sve ima svoje _____, i svaki posao pod nebom svoje _____.
 - d) _____ se u Jahvu svim srcem.
 - e) _____ ublažava jarost.
 - f) Jer on je onakav kako u sebi _____ .

Ako koristite drugu aktivnost za privlačenje pažnje, zamolite jednog ili dva polaznika da se pripreme iznijeti omiljeni odlomak iz Mudrih izreka ili Propovjednika i navesti zašto im je značajan.

3. Ako je *Old Testament Video Presentations* (53224) na raspolaganju, možete pokazati »*Trusting in the Lord*« [Uzdanje u Gospodina], petominutni segment, kao dio lekcije.
-

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za

privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Usmjerite pažnju polaznika prema rečenicama koje ste zapisali na papir ili ploču (vidi »Priprema« iznad). Objasnite da su to poznate izjave iz Mudrih izreka i Propovjednika, te zamolite polaznike da ispune praznine. Ukoliko je potrebno, navedite sljedeće reference kako bi polaznici mogli pogledati Sveta pisma te kako bi pronašli riječi koje ne poznaju.
 - a) Mudre izreke 16:18 (oholost)
 - b) Mudre izreke 22:6 (dijete)
 - c) Propovjednik 3:1 (doba, vrijeme)
 - d) Mudre izreke 3:5 (Uzdaj)
 - e) Mudre izreke 15:1 (Blag odgovor)
 - f) Mudre izreke 23:7 (misli)
2. Zamolite jednog ili dva zadužena polaznika da iznesu omiljeni odlomak iz Mudrih izreka ili Propovjednika i navedu zašto im je značajan.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama. Budući da bi bilo teško postaviti svako pitanje ili pokriti svaku točku u lekciji, uz molitvu odaberite one koje će najbolje zadovoljiti potrebe razreda. Možda ćete trebati prilagoditi neka pitanja kako bi odgovarala okolnostima polaznika.

Mudre izreke su kratke izjave koje obično daju savjet o pravednom življenju. Stari zavjeti navode da je Salomon »izrekao... tri tisuće izreka« (1 Kraljevi 5:12). Neke od tih mudrih izreka uključene su u knjigu Mudrih izreka. Iako Salomon i drugi autori ove knjige nisu bili proroci, mnogo onoga što je napisano bilo je nadahnuto od Gospodina. Njihovi zapisi općenito govore o vjerovanju da prava mudrost dolazi od Boga.

Knjiga Propovjednika također sadrži mudre izreke, a neki ljudi vjeruju da je Salomon njezin autor. Poruka Propovjednika je da je život značajan jedino kroz Boga.

Ova lekcija podijeljena je u sedam odsjeka koji se fokusiraju na važne teme u Mudrim izrekama i Propovjedniku. U vašem osobnom proučavanju možete pronaći druge teme o kojima biste željeli raspraviti u razredu.

1. Mudrost

Podučite i raspravite o sljedećim odlomcima iz Mudrih izreka i Propovjednika.

- Mudre izreke i Propovjednik naglašavaju važnost mudrosti. U čemu je razlika između biti učen i biti mudar? (Vidi Mudre izreke 1:7; 9:9–10; 2. Nefi 9:28–29. Istaknite da na biblijskom jeziku strah Gospodnji znači da ga poštujemo i slušamo. Objasnite da je mudrost više od znanja. Ona je pravilna primjena znanja. Izraelcima je mudrost značila poslušnost Božjim zakonima.)
- Što možemo naučiti iz Mudrih izreka 2:2–6 o tome kako steći znanje o Bogu? Što mislite zašto je potrebna predanost za stjecanje tog znanja?
- Kako se vrijednost mudrosti uspoređuje s vrijednosti zemaljskih blaga? (Vidi Mudre izreke 3:13–18; Propovjednik 7:12. Imajte na umu da se riječ *ona* u Mudrim izrekama 3:15–18 odnosi na mudrost.) Kako mudrost donosi sreću i mir?
- Mudre izreke 3:18 kažu da je mudrost »životno... drvo« onima koji je imaju. Što nas taj simbol može podučiti o vrijednosti mudrosti? (Vidi 1. Nefi 11:8–11, 21–25, imajući na umu da je stablo života simbol Božje ljubavi.)
- Koje su osobine mudrih ljudi navedene u Mudrim izrekama 9:9–10 i 15:31–33? Zašto su te osobine potrebne za stjecanje mudrosti?

2. Uzdati se u Gospodina

Podučite i raspravite o Mudrim izrekama 3:5–7.

- Koji je savjet dan u Mudrim izrekama 3:5–7? Kako Gospodin ispravlja naše staze? Koja su vas iskustva naučila da se uzdate u Gospodina?
- Što znači misliti na Boga? (Vidi Mudre izreke 3:6; Alma 34:38; NiS 59:21.) Kako smo blagoslovljeni dok mislimo na njega?

3. Riječi koje govorimo

Podučite i raspravite o sljedećim odlomcima iz Mudrih izreka.

- Mudre izreke 6:16–19 navode sedam stvari koje Gospodin mrzi. Tri od tih stvari – laganje, lažno svjedočenje i zametanje svađe – odnose se na riječi koje govorimo. Zašto se Gospodin toliko brine oko riječi koje govorimo? (Vidi Mudre izreke 16:27–28; 18:8; 25:18; Matej 12:36–37.) Kako možemo prevladati probleme laganja, ogovaranja ili negativnog govorenja o drugima?
- Mudre izreke 16:24 kažu: »Saće meda riječi su ljupke.« Kako je to istinito? Koje su posljedice ljubaznih riječi? (Vidi Mudre izreke 12:25; 15:1; 16:24.) Kako su ljubazne riječi o drugima pomogle vama?
- Koje dobro dolazi od blagog govora kad dođe do nesporazuma? (Vidi Mudre izreke 15:1.)

Starješina Gordon B. Hinckley je rekao: »Rijetko upadamo u nevolje kad blago govorimo. Jedino kad podignemo naš glas frcaju iskre i male izbočine postaju velike planine zavade« (Conference Report, travanj 1971., 82; ili *Ensign*, lipanj 1971., 72).

4. Oholost

Podučite i raspravite o Mudrim izrekama 8:13; 13:10; 16:18–19.

- Mudre izreke 8:13 navode da Gospodin mrzi oholost. Zašto je oholost tako ozbiljan grijeh?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao:

»Središnja crta oholosti je neprijateljstvo – neprijateljstvo prema Bogu i prema našim blišnjima. *Neprijateljstvo* znači 'mržnju prema, neprijateljstvo prema, ili stanje oprečnosti'. Ono je moć po kojoj Sotona želi vladati nama.

Oholost je u suštini natjecateljske naravi. Suprotstavljamo našu volju Božjoj. Kad okrenemo oholost prema Bogu, ona je u duhu 'neka bude moja volja, a ne tvoja'. Kao što je Pavao rekao: 'Traže svoju korist, a ne korist Krista Isusa' (Filipljanima 2:21).

Naša volja u suprotstavljanju Božjoj volji omogućava da želje, apetiti i strasti budu neobuzdani (vidi Alma 38:12; 3. Nefi 12:30).

Oholi ne mogu prihvatiti da Božja vlast daje smjernice u njihovim životima (vidi Helaman 12:6). Oni suprotstavljaju svoje poimanje istine velikom Božjem znanju, svoje sposobnosti Božjoj svećeničkoj moći, svoja postignuća moćnim Božjim djelima.

Naše neprijateljstvo prema Bogu ima mnogo oznaka, poput buntovnosti, tvrdoće srca, tvrdoglavosti, neraskajanosti, uzdignutosti, uvredljivosti i traženja znakova. Oholi žele da se Bog složi s njima. Oni nisu zainteresirani za to da promijene svoja mišljenja kako bi se složila s Božjima...

Oholost je proklinjući grijeh u pravom smislu te riječi. Ona ograničava ili zaustavlja naš napredak (vidi Alma 12:10–11). Oholi ne uče lagano (vidi 1. Nefi 15:3, 7–11). Oni ne žele promijeniti svoje mišljenje kako bi prihvatili istinu, jer bi to značilo da nisu bili u pravu« (Conference Report, travanj 1989., 3–5; ili *Ensign*, svibanj 1989., 4, 6).

- Mudre izreke 13:10 i 16:18 podučavaju da oholost vodi ka zavadi i uništenju. Kako oholost može to učiniti? Kako oholost utječe na naše obitelji?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao:

»Drugo lice oholosti je sukob. Svađe, tučnjave, nepravedno vladanje, generacijski jazovi, razvodi, zlostavljanje supružnika, pobune i kaos spadaju u tu kategoriju oholosti.

Sukob u našoj obitelji istjeruje Duha Gospodnjeg. Također tjera mnoge od naših članova obitelji...

Oholost nepovoljno utječe na sve naše odnose – naš odnos s Bogom i njegovim slugama, između muža i žene, roditelja i djeteta« (Conference Report, travanj 1989., 5; ili *Ensign*, svibanj 1989., 6).

- Kako možemo prevladati oholost? (Vidi Mudre izreke 16:19.) Što možemo učiniti kako bismo bili ponizniji u našim odnosima prema članovima obitelji i Bogu?

5. Prijateljstvo

Podučite i raspravite o sljedećim odlomcima iz Mudrih izreka i Propovjednika.

- Zašto smo upozoreni na nepravedne prijatelje? (Vidi Mudre izreke 13:20; 22:24–25.)
- Koje su neke od osobina dobrih prijatelja? (Vidi Mudre izreke 17:17; 27:9.) Kako su vam dobri prijatelji pomogli kroz teška razdoblja?
- Što možemo učiniti kako bismo stekli prave prijatelje? (Vidi Mudre izreke 18:24. Istaknite da kako bismo imali dobre prijatelje, mi moramo biti dobri prijatelji.)
- Kako dobri prijatelji reagiraju kad donesemo loše odluke? (Vidi Propovjednik 4:9–10.)

Starješina Marvin J. Ashton je rekao:

»Netko je rekao: 'Prijatelj je osoba koja me prihvaća onakvim kakav jesam.' Prihvaćajući ovo kao jednu definiciju riječi, dopustite da kažem da smo mi manje od pravog prijatelja ako pustimo osobu da bude onakva kakvu smo je upoznali...

Veća nagrada ne može doći nikome od nas dok služimo od iskrenog: 'Hvala što si mi prijatelj.' Kad oni kojima je potrebna pomoć pronađu put natrag kroz nas i s nama, to je prijateljstvo na djelu. Kad slabi postanu jaki, a jaki još jači kroz naše živote, prijateljstvo je stvarno. Ako se čovjeka može suditi po njegovim prijateljima, također ga se može mjeriti po njihovoj veličini...

Da, prijatelj je osoba koja me prihvaća onakvim kakav jesam, no koja je voljna i sposobna učiniti me boljim od onoga kakvog me upoznala« (Conference Report, listopad 1972., 32, 35; ili *Ensign*, siječanj 1973., 41, 43).

- Kako možemo osnažiti prijateljstva među članovima obitelji?
- Isus Krist je često svoje sljedbenika nazivao svojim prijateljima (NiS 88:62; 93:45). Kako je on pokazao da je naš prijatelj? (Vidi Ivan 15:13.) Kako mi

pokazujemo da smo njegovi prijatelji? (Vidi Ivan 15:14.) Kako ste vi osjetili njegovo prijateljstvo?

6. Odgoj djece

Podučite i raspravite o sljedećim odlomcima iz Mudrih izreka.

- Mudre izreke 22:6 kažu: »Upućuj dijete prema njegovom putu.« Što bi roditelji trebali učiniti da bi slijedili ovaj savjet? (Vidi NiS 68:25–28.) Kako možemo bolje podučavati djecu načelima evanđelja i njegovati njihova svjedočanstva? Starješina Richard G. Scott je rekao: »Morate biti voljni zanemariti osobna zadovoljstva i interese za aktivnosti koje su usredotočene na obitelj, i ne prepustiti crkvi, školi ili društvu glavnu ulogu u sveopćem razvitku djeteta. Potrebno je vrijeme, veliki trud i značajna osobna žrtva da se 'upu[ti] dijete prema njegovom putu'. No gdje možete pronaći veću nagradu nakon dobro obavljenog posla?« (Conference Report, travanj 1993., 43; ili *Ensign*, svibanj 1993., 34).
- Zašto su djeci potrebna pravila, granice i kazna u ljubavi? (Vidi Mudre izreke 19:18; 29:17.) Kako djeca trebaju odgovoriti na pravedan savjet svojih roditelja? (Vidi Mudre izreke 6:20–23.) Kako roditelji trebaju kažnjavati? (Vidi NiS 121:41–44.)

7. Sreća i dobar humor

Podučite i raspravite o Mudrim izrekama 15:13 i 17:22.

- Zašto je važno razviti pozitivan stav i dobar smisao za humor? (Vidi Mudre izreke 15:13; 17:22.)

Predsjednik Hugh B. Brown je rekao: »Volio bih da se smiješite jer nakon svega moramo zadržati smisao za humor bez obzira na sve. Mislim da bismo od svih ljudi na svijetu mi morali biti najsretniji. Imamo najveću i najradosniju poruku na svijetu. Mislim da kad odemo na drugu stranu, netko će nas dočekati sa smiješkom (osim ako ne odemo na pogrešno mjesto, tada će se netko cerekati), stoga budimo sretni. No neka naša sreća bude iskrena – neka dođe iznutra« (*The Abundant Life* [Obilan život] [1965.], 83).

- Što možemo učiniti kako bismo potaknuli zdrav humor u našim obiteljima? (Možete zamoliti polaznike da ispričaju o trenucima kad je humor pomogao njihovim obiteljima da riješe probleme i razviju ljubav jedni za druge.)

Zaključak

Iznesite svoja razmišljanja o temama o kojima ste raspravljali. Potaknite polaznike da upamte i slijede savjete iz Mudrih izreka i Propovjednika. Također možete potaknuti polaznike da upamte omiljeni odlomak iz jedne od tih knjiga.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Aktivnost za Mudre izreke

Napišite nekoliko referenci iz Mudrih izreka na odvojene papiriće i stavite ih u posudu. Neka polaznici redom odaberu papirić iz posude, pročitaju odlomak koji je citiran na papiriću i objasne kako se taj odlomak odnosi na naš život.

2. Primjena Svetih pisama

Na ploču nacrtajte oblik tijela. Neka polaznici pronađu sljedeće stihove i napišu reference pored svakog odgovarajućeg dijela tijela. Pročitajte stihove zajedno i raspravite o tome kako se oni odnose na naše živote.

- a) Mudre izreke 2:2 (uho i srce)
- b) Mudre izreke 3:5 (srce)
- c) Mudre izreke 3:16 (ruka)
- d) Mudre izreke 3:21 (oči)
- e) Mudre izreke 3:26 (noga)
- f) Mudre izreke 8:7 (usne)
- g) Mudre izreke 10:4 (ruka)
- h) Mudre izreke 12:24 (ruka)

3. »Žena vrsna« (Mudre izreke 31:10)

Neka polaznici pogledaju Mudre izreke 31:10–31 i naprave popis osobina vrsne žene. Istaknite da su to kvalitete koje bi svatko od nas, i muško i žensko, trebao težiti da razvije. Možete napisati odgovore polaznika na ploču. Odgovori mogu uključiti sljedeće:

Stih Osobina

- 11 Pouzdana je
- 13 Voljno radi
- 20 Ima sućuti
- 25 Snažna je i dostojanstvena
- 26 Govori mudro i pobožno
- 28 Predana je žena i majka
- 30 Poslušna je Gospodinu

Pozovite neke polaznike da razgovaraju o ljudima koje poznaju koji su primjer tih osobina.

Svrha Pomoći polaznicima razviti snagu da se suoče s teškoćama uzdajući se u Gospodina, gradeći svoja svjedočanstva o njemu i zadržavajući osobni integritet.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Job 1–2. Job, pravedan i vjeran čovjek, prolazi kroz ozbiljna iskušenja. Ostaje vjeran Gospodinu unatoč gubitku svog imetka, djece i zdravlja.
 - b) Job 13:13–16; 19:23–27. Job pronalazi snagu u vjerovanju Gospodinu i svojem svjedočanstvu o Spasitelju.
 - c) Job 27:2–6. Job pronalazi snagu u osobnoj pravednosti i integritetu.
 - d) Job 42:10–17. Nakon što je Job vjerno izdržao svoja iskušenja, Gospodin ga blagoslivlja.
2. Dodatno čitanje: Ostala poglavlja u Jobu; Nauk i savezi 121:1–10.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Iznesite sljedeću analogiju pred polaznicima (ili zamolite polaznika da se pripremi iznijeti je):

Starješina Joseph B. Wirthlin jednom je rekao farmerima u vrućoj pustinji sjeverozapadnog Meksika koji »uzgajaju različite vrste kukuruza i graha koje su neobično izdržljive i otporne na sušu. Te vrste preživljavaju i obiluju u teškim klimatskim uvjetima gdje bi druge vrste uvenule i uginule. Jedna od tih biljaka je i posebna vrsta bijelog graha. Njegovo će sjeme klijeti i biljka će rasti čak i kad padne vrlo malo kiše. On pušta korijenje do dubine od 2 metra u kamenitu, pješčanu zemlju kako bi pronašao vlagu koja mu je potrebna. Može cvjetati i rađati na 45° C pustinjske temperature samo s jednom kišom godišnje. Njegovo lišće ostaje čudesno zeleno, s malo navodnjavanja, čak i na vrućinama usred srpnja.«

- Što možemo naučiti iz ove analogije što nam može pomoći izdržati teškoće?

Starješina Wirthlin je naveo: »Možda bi članovi Crkve mogli odražavati primjer tih izdržljivih, otpornih biljaka. Trebamo pustiti naše korijenje duboko u tlo evanđelja. Trebamo uzgajati, njegovati, cvjetati i rađati dobrim plodom u izobilju unatoč zlu, kušnji ili kritici s kojima se možemo suočiti. Trebamo naučiti rasti u vrelini teškoća« (Conference Report, travanj 1989., 7; ili *Ensign*, svibanj 1989., 7).

Objasnite da je ovo lekcija o Jobu, čovjeku čija su mu vjera i pravednost pomogli izdržati ozbiljne teškoće.

Rasprava o Svetim
pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Job je pod bolnim ispitom.

Podučite i raspravite o Jobu 1–2.

- Kakav je Job bio čovjek? Možete napraviti popis nekih od sljedećih osobina na ploči. Mnoge od odgovarajućih referenci nisu u zaduženju za čitanje, stoga možete zamoliti pojedine polaznike da ih potraže i kažu koje su osobine opisane.
 - a) Bio je dobar čovjek koji se bojao Boga i klonio zla (Job 1:1).
 - b) Bio je bogat, no nije bio obuzet bogatstvom (Job 1:3, 21).
 - c) Imao je integritet (Job 2:3).
 - d) Jačao je slabe (Job 4:3–4).
 - e) Išao je Gospodnjim putem i slušao njegove riječi (Job 23:10–12).
 - f) Imao je sućuti za udovicu, siromaha, bogalja i slijepca (Job 29:12–16).
 - g) Brinuo se za svoje neprijatelje i oprostio im (Job 31:29–30).
- Koja je iskušenja Job iskusio? Možete popisati ta iskušenja na ploču. Mnoge od odgovarajućih referenci nisu u zaduženju za čitanje, stoga možete zamoliti pojedine polaznike da ih potraže i kažu koja su iskušenja opisana.
 - a) Gubitak sluga, imetka i prihoda (Job 1:13–17).
 - b) Gubitak djece (Job 1:18–19).
 - c) Fizička bolest i bol (Job 2:7; 7:5; 16:16).
 - d) Nemiran san s noćnim morama (Job 7:4, 13–14).
 - e) Okrutne optužbe i gubitak podrške od prijatelja i obitelji (Job 2:9; 4:1, 7–8; 11:1–6; 19:13–22).
 - f) Nejasnoća oko toga zbog čega je prošao kroz ta iskušenja (Job 10:15).
 - g) Izrugivanje od onih koji su uživali u njegovom padu (Job 16:10–11; 30:1, 8–10).
 - h) Osjećaj da ga je Bog zaboravio ili nije slušao (Job 19:6–8; 23:3–4; obratite pažnju da se riječi *ga* i *njim* u Jobu 23:3–4 odnose na Boga).
- Kako se Jobove kušnje mogu usporediti s kušnjama kroz koje ljudi prolaze u naše doba? (Kušnje su slične: gubitak imetka, gubitak djece, gubitak zdravlja i gubitak ljubavi i društva prijatelja i obitelji.)
- Što je Sotona tvrdio da je razlog za Jobovu pravednost? (Vidi Job 1:9–10.) Što je Sotona predvidio kako će Job reagirati kad se oduzmu njegovo bogatstvo i drugi blagoslovi? (Vidi Job 1:11; 2:4–5.) Kako je Job reagirao kad se to dogodilo? (Vidi Job 1:20–22; 2:10.) Što možemo naučiti iz tih odgovora?
- Unatoč svojoj nevolji, »nije sagriješio Job niti je kakvu ludost protiv Boga izustio« (Job 1:22). Kako neki ljudi izuste ludost protiv Boga kad dođe tuga, nesreća ili tragedija? (Oni mogu kriviti Boga ili dovoditi u pitanje njegovu mudrost ili providnost, smatrajući da ih on ne razumije ili ne voli. Neki čak mogu dovesti u pitanje njegovo postojanje.)

2. Job pronalazi snagu u Gospodinu.

Podučite i raspravite o Jobu 13:13–16; 19:23–27.

- Jobovo uzdanje u Gospodina bilo je veliki izvor duhovne snage za njega (Job 13:13–16). Što znači uzdati se u Gospodina? Kako možemo razviti uzdanje u Gospodina koje će nas podržati kroz iskušenja? (Vidi Rimljanima 8:28; 2. Nefi 2:2, 11, 24; NiS 58:2–4; 122:5–9.) Posvjedočite da zbog toga što nas Gospodin

voli, on nas uvjerava da dok smo mi vjerni, sve će biti za naše dobro i pomoći nam rasti.

- U 19. poglavlju Job je opisao iskušenja koja su ga zadesila, a zatim je posvjedočio o Spasitelju. Kako je Jobovo svjedočanstvo o Spasitelju pomoglo njemu da izdrži svoja iskušenja? (Vidi Job 19:25–27.) Kako nam svjedočanstvo o Spasitelju može dati snagu tijekom nevolje?

Možete zamoliti polaznika da otpjeva »Otkupitelj moj živi, znam« (*Crkvena pjesmarica*, br. 25), ili možete pustiti snimku ove pjesme.

3. Job pronalazi snagu u svojoj osobnoj pravednosti i integritetu.

Podučite i raspravite o Jobu 27:2–6.

- Jobov integritet bio je još jedan izvor duhovne snage za vrijeme njegovih nevolja (Job 27:2–6). Što je integritet? Kako je osobni integritet ojačao Joba tijekom njegovih iskušenja? Kako nam osobni integritet može pomoći u vrijeme iskušenja? (Dok zadržavamo svoj integritet, možemo steći snagu iz spoznaje da je Gospodin zadovoljan tokom kojim ide naš život.)

Starješina Joseph B. Wirthlin definirao je *integritet* kao »uvijek činiti ono što je ispravno i dobro, bez obzira na trenutne posljedice. To znači biti pravedan iz dubine suše, ne samo u našim djelima već, još važnije, u našim mislima i u našim srcima. Osobni integritet ukazuje na takvo povjerenje i nepokvarljivost da ne možemo pronevjeriti povjerenje ili savez« (Conference Report, travanj 1990., 38; ili *Ensign*, svibanj 1990., 30).

4. Nakon što je Job vjerno izdržao svoja iskušenja, Gospodin ga blagoslivlja.

Podučite i raspravite o Jobu 42:10–17.

- Nakon što je Job vjerno izdržao svoja iskušenja, kako ga je Gospodin blagoslovio? (Vidi Job 42:10–15; Jakovljeva 5:11.) Kako nas Gospodin blagoslivlja kad vjerno izdržimo iskušenja? (Vidi Job 23:10; 3. Nefi 15:9. Potaknite polaznike da iznesu osobna iskustva. Možete istaknuti da su, iako je Gospodin blagoslovio Joba tako da mu »udvostruči ono što je posjedovao«, duhovni blagoslovi koje nam Gospodin daje kada vjerno ustrajemo još veći od vremenitih blagoslova.)

Starješina Orson F. Whitney je rekao: »Nijedna patnja koju prođemo, nijedna kušnja koju iskusimo nije uzaludna. One služe za našu naobrazbu, za razvoj osobina poput strpljivosti, vjere, hrabrosti i poniznosti. Sve što propatimo i sve kroz što ustrajemo, naročito kad ustrajemo strpljivo, izgrađuje naše karaktere, pročišćava naša srca, proširuje naše duše i čini nas osjećajnijima i dobrohotnijima, dostojnijima da se zovemo Božjom djecom... te kroz tugu i patnju, težak rad i nevolju, stječemo obrazovanje za koje smo došli ovdje kako bismo ga stekli i koje će nas učiniti sličnijima našem Ocu i Majci na nebu« (citirano u Spencer W. Kimball, *Faith Precedes the Miracle* [Vjera prethodi čudu], 98).

Prorok Joseph Smith je rekao: »Ja sam poput velikog, grubog kamena koji se kotrlja s visoke planine. Jedino obrađivanje koje dobijem je ako se neki od rubova otkine pri kontaktu s nečim drugim... otkidajući rubove malo ovdje, malo ondje. Tako ću postati glatka i oštra strijela u tobolcu Svemogućega« (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, od. Joseph Fielding Smith [1976.], 304).

Zaključak

Sažmite svoju raspravu o knjizi Jobovoj, naglasivši da možemo primiti snagu da izdržimo naša iskušenja uzdajući se u Gospodina, izgradnjom našeg svjedočanstva o njemu i održavajući naš integritet kako bismo mogli znati da je on zadovoljan našim životom. Možete reći polaznicima o trenutku kad ste vi primili snagu tijekom nevolje. Predložite polaznicima da razmisle kako oni mogu primijeniti načela o kojima se govori u ovoj lekciji kako bi im pomogla izdržati nevolje.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Jobovi prijatelji

- Kako su Elifaz i Bildad, dva Jobova prijatelja, objasnili njegovu patnju? (Vidi Job 4:7–8; 8:6. Mislili su da je Jobova patnja kazna od Boga za grijehе koje je Job počinio.) Koje su opasnosti vjerovanja da sva patnja dolazi kao Božja kazna za naše grijehе?
- Što nas greške Jobovih prijatelja mogu naučiti o pomaganju ljudima koji su u nevolji?

2. Pitanja koja treba postaviti u vrijeme nevolje

Starješina Richard G. Scott je rekao: »Kad se suočite s nevoljom, možete se upitati mnoga pitanja. Neka su korisna; druga nisu. Upitati: Zašto se ovo događa meni? Zašto moram proći kroz ovo sada? Što sam učinio da sam to prouzročio?, odvest će vas u slijepu ulicu. Zaista se ne postiže ništa dobro postavljanjem pitanja koja odražavaju oprečnost Božjoj volji. Radije pitajte: Što trebam učiniti? Što trebam naučiti iz ovog iskustva? Što trebam promijeniti? Kome trebam pomoći? Kako se mogu prisjetiti mojih mnogih blagoslova u vrijeme iskušenja?« (Conference Report, listopad 1995., 18; ili *Ensign*, studeni 1995., 17).

3. Čuvanje prave perspektive tijekom nevolje

Predsjednik Spencer W. Kimball je rekao:

»Kad bismo gledali na smrtnost kao na cijelo postojanje, tada bi bol, tuga, neuspjeh i kratak život bili katastrofa. No ako gledamo na život kao na vječnu stvar koja se proteže daleko u predsmrtničku povijest i dalje prema vечноj budućnosti poslije smrti, tada se svi događaji mogu staviti u pravu perspektivu...

Nismo li izloženi iskušenjima kako bi se ispitala naša snaga, bolesti kako bismo se mogli naučiti strpljenju, smrti kako bismo mogli postati besmrtni i proslavljeni?

Kada bi svi bolesni za koje molimo bili iscijeljeni, kada bi svi pravedni bili zaštićeni i opaki uništeni, cijeli Očev program bio bi poništen i temeljno bi načelo evanđelja, sloboda izbora, završilo. Nijedan čovjek ne bi morao živjeti po vjeri« (*Faith Precedes the Miracle* [Vjera prethodi čudu] [1975.], 97).

4. Blagostanje opakih je kratkog vijeka

- Ponekad se čini da opaki obiluju dok pravedni pate. Što nas knjiga o Jobu podučava o prividnom blagostanju opakih? (Vidi Job 21; 24.)

33.

lekcija

Iznošenje evanđelja svijetu

Jona 1–4; Mihej 2; 4–7

Svrha Potaknuti polaznike da ispune svoje odgovornosti kao Izrael posljednjih dana kako bi voljeli sve ljude svijeta i dijelili blagoslove evanđelja s njima.

Priprema Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:

- a) Jona 1–2. Gospodin poziva Jonu da propovijeda pokajanje stanovnicima Ninive. Jona pokušava pobjeći od Gospodina na brod, proguta ga velika riba, moli se i izbačen je iz riblje utrobe.
- b) Jona 3–4. Jona proriče o padu Ninive te je ljutit kad se stanovnici Ninive pokaju i Gospodin sačuva grad (prijevod Josepha Smitha Jone 3:9–10 objašnjava da su se pokajali ljudi, a ne Bog). Gospodin koristi bršljan i crva da poduči Jonu da treba voljeti sve ljude.
- c) Mihej 2:12–13; 4:1–7, 11–13; 5:2–4, 7–8; 6:6–8; 7:18–20. Mihej proriče o misiji Izraela u posljednje dane.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije.

- Koliko mladića u Crkvi Gospodin želi da služe cjelodnevnu misiju? (Svi dostojni, sposobni mladići.) Zašto je važno da svaki od tih mladića odgovori na ovaj poziv? Tko još može služiti cjelodnevnu misiju? (Dostojne neudane sestre od 21 godinu ili starije i stariji parovi kad njihove okolnosti to omogućavaju.)

Godine 1979. predsjednik Spencer W. Kimbal govorio je o potrebi za više misionara koji bi mogli propovijedati evanđelje ljudima u svim dijelovima svijeta. On je izjavio: »Vjerujem da Gospodin može učiniti sve što naumi. No ne mogu vidjeti razlog zašto bi Gospodin otvorio vrata na koja mi nismo spremni ući« (»The Uttermost Parts of the Earth« [Najdalji dijelovi zemlje], *Ensign*, lipanj 1979., 9).

Ova lekcija će raspravljati kako nam životi i zapisi Jone i Miheja mogu pomoći razumjeti našu odgovornost da volimo sve ljude i dijelimo blagoslove evanđelja s njima.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Jona je pozvan propovijedati u Ninivi, no pobjegao je.

Podučite i raspravite o Joni 1–2.

- Zašto je Gospodin želio da Jona ode u Ninivu? (Vidi Jona 1:2.) Zbog čega se Jona mogao opirati prihvaćanju pozivu na misiju u Ninivu? (Vidi Nahum

3:1–5, gdje su opisane opačina i nasilje u Ninivi. Stanovnici Ninive, glavnog grada Asirije, bili su neprijatelji Izraelu.)

- Zašto je Jona otišao u Taršiš? (Vidi Jona 1:3.) Na koje načine mi ponekad pokušavamo pobjeći od nazočnosti Gospodnje ili od poziva kojeg nam uručuju njegovi predstavnici? Koji su rezultati takvih napora?
- Kako je Gospodin pokazao milost i pomogao Joni da se pokaje? (Vidi Jona 1:4–2:10.) Što je Jona naučio dok je bio u velikoj ribi? (Vidi Jona 2:1–9.) Kako nam Gospodin pomaže da se pokajemo i vratimo na njegove putove?
- Za vrijeme njegovog zemaljskog službeništva, Spasitelj je govorio o »znak[u]... proroka Jone« (Matej 12:39). Što je taj znak značio? (Vidi Matej 12:39–41. Jona je proveo tri dana i tri noći u utrobi velike ribe i zatim je izašao živ. Spasitelj će provesti tri dana i noći zakopan u zemlju, a zatim će uskrsnuti.)
- Kroz svoje proroke Gospodin je opetovano zapovijedao svakom dostojnom, sposobnom mladiću da služi cjelodnevnu misiju. Također je potaknuo starije parove da služe kao cjelodnevni misionari ako su u mogućnosti. (Vidi dodatne ideje za podučavanje.) Koji su neki od razloga zašto neki sposobni mladići i stariji parovi odluče ne služiti misiju? (Pomanjkanje predanosti i vjere, nedostojnost, pomanjkanje volje da se napusti udobnost doma i obitelj, strah od onoga što se može očekivati od njih.) Što možemo naučiti iz priče o Joni, a što nam može pomoći da budemo odvažniji u slušanju Gospodina i dijeljenju evanđelja?

2. Stanovnici Ninive odgovorili su na Joninu poruku i pokajali se.

Podučite i raspravite o Joni 3–4.

- Nakon što se Jona pokajao, Gospodin ga je ponovo pozvao da propovijeda pokajanje stanovnicima Ninive. Kako su stanovnici Ninive odgovorili na Joninu poruku? (Vidi Jona 3:5–9.) U drevna vremena ljudi su se oblačili u grubu tkaninu, zvanu kostrijet, i sjedali u pepeo kako bi pokazali da su ponižni i raskajani.) Kako je Bog odgovorio na promjenu u ljudima? (Vidi Jona 3:10.)
- Jona je proricao o propasti Ninive (Jona 3:4). Kako je Jona reagirao kad je Gospodin oprostio stanovnicima Ninive? (Vidi Jona 4:1–3. Bio je ljut jer je Gospodin bio milostiv prema ljudima.)
- Što je Gospodin podučio Jonu pomoću rasta bršljana koji je pružio hlad i ugodu, a zatim uginuo? (Vidi Jona 4:4–11. Bog voli svu svoju djecu. Kao što je pokazao milost prema Joni, želio je biti milostiv prema raskajanim stanovnicima Ninive.) Što nas Jonino iskustvo može podučiti o ljubavi prema drugim ljudima?

3. Mihej proriče o misiji Izraela u posljednje dane.

Podučite i raspravite o sljedećim odlomcima iz Miheja.

Prorok Mihej pozvao je Izraelce da se pokaju od svoje opačine i vrate se Gospodinu. Prorekao je uništenje Jakova (Izraela) i Judeje. Također je prorekao da će Izrael posljednjih dana (Crkva Isusa Krista svetaca posljednjih dana) ostvariti Gospodnje svrhe s velikom moći.

- Koja je obećanja Gospodin dao u Miheju 2:12–13? (Obećao je da će sakupiti ostatak Izraela, da će oni postati veliko mnoštvo i da će ih voditi.) Kako se ta obećanja ispunjavaju danas?
- Neka od velikih Mihejevih proroštava o posljednjim danima zapisana su u Miheju 4:1–7. Što je Mihej proricao o hramu posljednjih dana? (Vidi stihove 1–2.) Što je proricao o tisućljetnici? (Vidi stihove 3–7.) Zašto su ta proročanstva važna za nas?
- Što možemo naučiti iz Miheja 4:11–13 o sudbini Izraela u posljednje dane? (U drevnom svijetu, za vršenje žita koristili su se volovi. Oni bi hodali po žitu, razdvajajući mekinje od zrna. Mekinje bi se razbacale, a zrno sačuvalo. Narodi koji se opiru Sionu bit će okupljeni kao snopovi, a zatim će ih Izrael satri.) Kako se to odvajanje mekinja od zrna može usporediti s odgovornošću Izraela posljednjih dana da vrši misionarski rad širom svijeta? (Vidi NiS 29:7; 33:5–7.)
- O kome je Mihej proricao u Miheju 5:2–4? (Usporedi ovo proročanstvo sa zapisom o njegovom ispunjenju u Mateju 2:4–6.)
- S čime se Gospodinov narod uspoređuje u Miheju 5:6? Kako se slika rose ili kapljica kiše na travi može usporediti s učinkom članova Crkve na ljude u svijetu? Što mislite da je Mihej mislio govoreći da te kapljice neće »išček[ivati] sina čovječjeg«? (Kao što smrtnici ne mogu zaustaviti stvaranje rose ili padanje kiše, ništa ne može zaustaviti Gospodinovo djelo od napretka širom svijeta.)
- S čime se Gospodinov narod uspoređuje u Miheju 5:7? Što ta slika govori o snazi i moći Gospodinovog djela? (Kao što ovčja stada nemaju snagu da zaustave lavića, nijedna moć na zemlji neće moći zaustaviti djelo Gospodnje.)
Godine 1842. prorok Joseph Smith je izjavio: »Nijedna neposvećena ruka ne može zaustaviti napredovanje djela; progoni mogu bjesnjeti, rulje se mogu udružiti, vojske se mogu sakupiti, klevetanja se mogu širiti, ali istina će Božja ići naprijed odvažno, plemenito i ovisno, sve dok ne uđe na svaki kontinent, posjeti svaku klimu, prođe svakom zemljom i odjekne u svakom uhu, sve dok se svrhe Božje ne ispune i veliki Jahve ne reče: djelo je dovršeno« (*History of the Church* [Povijest Crkve], 4:540).
- Kako nam Mihej 6:5–7 može pomoći kad osjećamo da smo preplavljeni svime što se očekuje od nas?
- Nakon što je proricao o Gospodinovom djelu u posljednje dane, do kakvog je zaključka Mihej došao o naravi Boga? (Vidi Mihej 7:18–20.) Koji se izrazi u ovim stihovima mogu primijeniti na Gospodinov odnos prema stanovnicima Ninive? Koji se od tih izraza mogu primijeniti na Gospodinov odnos prema nama?

Zaključak

Posvjedočite da Gospodin voli svu svoju djecu i da mi, kao Izrael posljednjih dana, imamo veliku odgovornost da podijelimo njegovu ljubav i evanđeoske istine sa svim ljudima. Zamolite polaznike da iznesu ono što su naučili od Jone i Miheja.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Svaki dostojan, sposoban mladić trebao bi se pripremiti za služenje misije

Raspravite o sljedećoj izjavi predsjednika Spencera W. Kimballa:

»Kad tražim više misionara, ne tražim više misionara bez svjedočanstva ili nedostojnih misionara. Tražim da počnemo ranije i obučavamo naše misionare bolje u svakom ogranku i svakom odjelu u svijetu. To je drugi izazov – da će mladi ljudi razumjeti da je velika povlastica ići na misiju i da moraju biti sposobni tjelesno, mentalno i duhovno, te da 'Gospod, naime, ne može promatrati grijeh popustljivo ni u najmanjoj mjeri'...

Pitanje koje se često postavlja glasi: Treba li svaki mladić odslužiti misiju? A odgovor je dao Gospodin. On glasi: 'Da.' Svaki mladić treba odslužiti misiju« (»When the World Will Be Converted« [Kada će svijet biti obraćen], *Ensign*, listopad 1974., 7–8).

2. Potreba za misionarskim parovima

Raspravite o sljedećoj izjavi starješine Davida B. Haighta:

»U ime braće, ovo je poziv umirovljenim parovima da ozbiljno razmisle o služanju misije. Očajnički trebamo više parova da nam pomognu zadovoljiti naše potrebe... Manje od 50% zahtjeva za misionarskim parovima od [naših] predsjednika misija se podmiruje...

Braća se nadaju da će se mnogo, mnogo više parova dati na raspolaganje za cjelodnevno služenje za Crkvu. Potreba je velika! Stotine tisuća novih članova pridružuje se Crkvi svake godine, i njima je potrebno da čuju prijateljski glas podrške i utjehe od iskusnih članova.

Refren: 'Ići ću gdje želiš da idem, dragi Gospodine' (*Hymns* [Engleska pjesmarica], 1985., br. 270), treba biti više od pjesme koju pjevamo u nedjelju. To treba biti naša osobna molitva vjere dok služimo gdje god nas Gospodin treba« (»Couple Missionaries: 'A Wonderful Resource'« [Misionarski parovi: prekrasan izvor vjere], *Ensign*, veljača 1996., 7, 12).

34.

lekcija

»Zaručit ću te sebi u vjernosti«

Hošea 1–3; 11; 13–14

Svrha

Pomoći polaznicima razumjeti da je Gospodin pun ljubavi i milostiv te da će nam oprostiti kad se pokajemo i vratimo se njemu.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Hošea 1–3. Koristeći primjer vjernog muža i žene preljubnice, Hošea opisuje odnos između Gospodina i Izraela.
 - b) Hošea 11; 13–14. Zbog njegove ljubavi za sve ljude, Gospodin nastavlja pozivati Izrael da se pokaje i vrati mu se.
 2. Dodatno čitanje: Ostatak Hošee.
 3. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, napišite svaki od sljedećih izraza na odvojeni komadić papira pred razredom. Ako je vaš razred mali, pripremite po jedan komad papira za svakog polaznika.
 - »A djece Izraelove bit će brojem ko pijeska u moru« (Hošea 2:1)
 - »Na njih ću ko vodu gnjev svoj izliti« (Hošea 5:10)
 - »[Jahve] će nam doći poput dažda jesenskog« (Hošea 6:3)
 - »Poput stražara na domu Jahvinu« (Hošea 8:1)
 - »Bujna je loza bio Izrael« (Hošea 10:1)
 - »Pravo cvate ko otrovno bilje u brazdama polja« (Hošea 10:4)
 - »Bit će oni... kao dim što kroz otvor izlazi« (Hošea 13:3)
 - »Kao medvjedica kojoj ugrabiše mlade, ja ću se na njih baciti« (Hošea 13:8)
 - »Ja sam poput zelena čempresa« (Hošea 14:9)
-

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije.

Podijelite polaznicima papiriće koje ste pripremili (vidi »Priprema« iznad). Objasnite da je svaki od ovih izraza usporedba iz Hošeine knjige. Neka svaki polaznik koji je primio papirić naglas pročita izraz i navede jedno moguće značenje za tu usporedbu. Na primjer, reći da je netko »poput lava« može ukazivati na snagu ili žestinu.

- Što mislite zašto su Hošea i drugi proroci koristili usporedbe? (Uspoređivanje zamršene ili nepoznate ideje s jednostavnijom ili poznatijom idejom čini je razumljivijom ljudima koji se podučavaju. Usporedbe također pružaju mnoštvo detalja u samo nekoliko riječi.)

Objasnite da kao dodatak tim manjim usporedbama, Hošea je također koristio proširene usporedbe, koje se nazivaju metafore ili prispodobe (*prispodoba* je riječ koja se koristi u Svetim pismima). Hošea sadrži nekoliko usporedbi kako bi nam pomogle razumjeti odnos između Isusa Krista i njegovog naroda.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Korištenjem prispodobе vjernog muža i žene nevjernice Hošea opisuje odnos između Gospodina i Izraela.

Podučite i raspravite o Hošei 1–3. Ako ne koristite aktivnost za privlačenje pažnje, objasnite što je prispodoba prije nego što započnete raspravu.

Jedna od najčešće korištenih prispodobi u Svetim pismima opisuje Gospodina kao mladoženju (ili muža), a njegov narod saveza kao njegovu mladu (ili ženu). Hošea 1–3 snažno koristi ovu prispodobu, uspoređujući idolopoklonstvo Izraela s preljubom. U ovim poglavljima prorok Hošea predstavlja Gospodina kao muža, a Gomera predstavlja Izraela kao ženu.

- U Hošei, Gospodinov odnos s Izraelom (i danas sa Crkvom) uspoređuje se s odnosom između muža i žene. Što nas ova usporedba podučava o razini predanosti i odanosti koju Gospodin očekuje od nas?
- Na koji se način drevni Izrael može usporediti s Gomerom, koja je opisana kao »bludnica«? (Vidi Hošea 1:2–3; 2:5, 13. Gomera je napustila svog muža radi svojih milosnika; Izrael je zaboravio Gospodina i postao opak.)
- Tko su ili što Izraelovi »milosnici« – stvari koje su prouzročile da se ljudi okrenu od Gospodina? (Drugi bogovi, materijalne stvari, svjetovne prakse.) Koje nas stvari mogu odvratiti od naše predanosti da slijedimo Spasitelja?
- Kome je preljubnica davala zasluge za svoju hranu i odjeću? (Vidi Hošea 2:7.) Kome su Izraelci davali zasluge za plodnu zemlju u kojoj su živjeli? (Vidi Hošea 2:7, 14; njihovim lažnim bogovima ili idolima.) Kako ljudi danas daju zasluge lažnim bogovima za blagoslove koje su primili?
- Kako je muž podsjetio svoju ženu da joj je on, a ne njezini milosnici, davao hranu, vodu i ostale stvari? (Vidi Hošea 2:11–12.) Na koji je način Gospodin pružio vama materijalne i duhovne blagoslove? Kako možemo pokazati svoju zahvalnost Gospodinu za blagoslove koje nam daje?
- Kakav je bio stav muža prema njegovoj nevjernoj ženi u Hošei 2:8–15? Kako se taj stav razlikuje od onoga u stihovima 16–25? (Istaknite da iako je žena bila nevjerna, muž ju je ipak volio i želio je da mu se vrati. Na isti način, Gospodin još uvijek voli svoj narod koji je zalutao, i želi da mu se ponovo vrate.)

Starješina Henry B. Eyring je objasnio: »To je bila ljubavna priča. To je bila priča o bračnom savezu povezanom s ljubavi, čvrstom ljubavi... Gospodin, s kojim sam blagoslovljen da sam sklopio saveze, voli me, i vas... sa snagom koja me stalno opčinjava i s kojom želim da zrači moje srce« (*Covenants and Sacrifice* [Nauk i žrtva] [govor iznesen na simpoziju Crkvenog obrazovnog sustava, 15. kolovoza 1995.], 2).

- Što je muž obećao svojoj ženi ako mu se vrati? (Vidi Hošea 2:21.) Što Gospodin obećava svom narodu ako se pokaje i vrati mu se? (Vidi Hošea 2:22, 25.) Zašto je to obećanje važno?

- U Hošei 3:1–2, muž je otkupio svoju ženu od njezinog ljubavnika (možete objasniti da su u starozavjetno vrijeme žene često bile smatrane vlasništvom i mogle su se kupiti ili prodati). Što je muž tražio od svoje žene nakon što ju je kupio? (Vidi Hošea 3:3.) Što joj je obećao? Na koji je način Isus Krist »kupio« svakoga od nas? (Vidi 1. Petrova 1:18–19.) Što Krist zauzvrat traži od nas?

2. Zbog toga što voli svoj narod, Gospodin nastavlja pozivati Izrael da se pokaje i vrati mu se.

Podučite i raspravite o Hošei 11; 13–14.

Kroz Hošeinu knjigu, Gospodin kori Izraelce zbog njihovih velikih grijeha. Nakon što je Gospodin, kroz Hošeu, opisao ropstvo i uništenje koje će nastupiti kao posljedica opacine Izraela, ponovo je pozvao svoj narod da se pokaje i vrati mu se.

- Druga prispodoba koja se često koristi u Svetim pismima kako bi se opisao odnos između Gospodina i njegovog naroda je odnos gospodara i životinje. Ova se usporedba ukratko koristi u Hošei 11:4. Što učimo o Gospodinovim osjećajima za njegov narod kroz tu usporedbu? (Vidi i Hošea 11:7–9.)
- Nekoliko puta Gospodin je podsjetio Izraelce kako su njihovi preci izbačeni iz ropstva u Egiptu (Hošea 11:1; 12:10, 14; 13:4–5). Što taj događaj može predstavljati? (Vidi Hošea 13:14. Kao što je Gospodin izbavio djecu Izraela iz ropstva u Egiptu, izbavit će ih, i sve ljude koji mu dođu, od grijeha i smrti.)
- Što su Izraelci trebali učiniti kako bi se vratili Gospodinu i primili izbačeni? (Vidi Hošea 12:7; 14:2–3. Trebali su se pokajati za svoje grijeha i odreći se drugih bogova koje su štivali.) Što je Gospodin obećao učiniti ako se pokaju? (Vidi Hošea 14:5–8.) Što Gospodin obećava da će učiniti ako se pokajemo od naših grijeha?
- Kako vam prispodobe u Hošei pomažu razumjeti što Spasitelj osjeća za vas?

Zaključak

Posvjedočite da iako su Gospodinovi blagoslovi rezervirani za one koji obdržavaju njegove zapovijedi, njegova je ljubav stalna i obuhvaća sve. Čak i kad se okrenemo od njega kroz grijeh, Gospodin nas voli i želi da se pokajemo i vratimo mu se. Potaknite polaznike da budu vjerni Gospodinu.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Jer ljubav mi je mila, ne žrtve« (Hošea 6:6)

U Hošei 6:6, Gospodin govori Izraelu: »Jer ljubav mi je mila, ne žrtve, poznavanje Boga, ne paljenice.« Tijekom njegovog zemaljskog službeništva, Krist je dvaput upozorio na ovaj stih kako bi odgovorio na kritiku Farizeja (Matej 9:13; 12:7). Nakon proučavanja sadržaja te dvije reference (Matej 9:10–13; 12:1–8), raspravite što taj stih znači.

2. »Uništiti ću te, Izrael« (Hošea 13:9)

Tijekom Hošeinog službeništva, sjeverno kraljevstvo (Izrael) napali su Asirci, koji će naposljetku uništiti kraljevstvo i zarobiti ljude. Asirci su doslovno bili

odgovorni za uništenje Izraela. No Gospodin je rekao: »Uništiti ću te, Izraele« (Hošea 13:9).

- Na koji će način Gospodin uništiti Izrael? Koja je bila jedina nada Izraela za spasenje nakon uništenja njihovog naroda? (Vidi Hošea 13:9–10; 14:1.) Kako nas slijeđenje Isusa Krista može zaštititi od vremenitog i duhovnog uništenja?

3. Pokajanje

Ako je na raspolaganju, možete pokazati šestominutni segment »*Repentance: It's Never Too Late*« [Pokajanje: nikada nije kasno], iz video kazete *Family Home Evening Video Supplement (International)* [Video dodatak za kućnu obiteljsku večer (međunarodni)] (5X736).

35.

lekcija

Bog otkriva svoje tajne svojim prorocima

Amos 3; 7–9; Joel 2–3

Svrha Podučiti polaznike da u posljednje dane Gospodin objavljuje svoje osnove svojim prorocima i izlijeva svoj Duh na sve ljude.

- Priprema**
1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Amos 3:6–7. Amos podučava da Gospodin objavljuje svoje osnove svojim slugama prorocima.
 - b) Amos 7:10–17; 8:11–13; 9:8–15. Amos je pozvan od Boga da bude prorok (7:10–15). On proriče o ropstvu i izgnanstvu Izraela (7:16–17; 9:8–10). Proriče da će biti glad slušanja riječi Gospodnje (8:11–13). Proriče da će u posljednje dane Izrael biti podignut kao veliki i plodan narod (9:11–15).
 - c) Joel 2; 4:16–17. Joel proriče o ratovima i nevoljama u posljednje dane (2:1–11). Poziva ljude na pokajanje (2:12–14). Joel proriče da će Bog blagosloviti njegov narod u posljednje dane i izliti svoga Duha na njih (2:15–3:5; 4:16–17).
 2. Dodatno čitanje: Josip Smith 2:41; Nauk i savezi 1:14–28, 37–38.
 3. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, možda ćete htjeti organizirati glazbenu pratnju za pjesmu. Možete pozvati polaznika da ukratko prepriča jedan od nedavnih savjeta od proroka.
 4. Ako je moguće, nabavite sliku živućeg proroka.
-

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti jednu od sljedećih aktivnosti (ili vlastitu) za početak lekcije. Odaberite aktivnost koja će biti najprikladnija za razred.

1. Ispričajte sljedeću priču polaznicima:

»Kad sam bila mlada supruga i majka, moj muž je proveo dvije godine u zrakoplovnim snagama. Živjeli smo u vojnom smještaju na Long Islandu, New York. Dok sam odgajala našu malu djecu, često sam se nalazila sa susjedima koji su bili iz cijele zemlje. Jednog dana, kad smo susjeda i ja razgovarale o našim vjerovanjima, postala je znatiželjna što je drugačije u Crkvi Isusa Krista svetaca posljednjih dana.

Ukratko sam joj ispričala o Obnovi i objasnila da obnovljena Crkva Isusa Krista ima živućeg proroka danas. Činilo se da ju je to zainteresiralo i htjela je znati što prorok kaže. Kad sam joj počela govoriti o Nauku i savezima i suvremenoj objavi, rekla je: 'Ali što je rekao u zadnje vrijeme?' Ispričala sam joj o općem saboru te da Crkva ima mjesečna izdanja s porukom od proroka. Tada je postala vrlo zainteresirana. Bilo mi je neugodno priznati da nisam pročitala tadašnju poruku. Završila je naš razgovor govoreći: 'Hoćeš reći da imaš živog

proroka i da ne znaš što je rekao?» (Janette Hales Beckham, »Sustaining the Living Prophets« [Podržavanje živućih proroka], *Ensign*, svibanj 1996., 84).

- Kad bi vas netko pitao što je živući prorok rekao nedavno, biste li mogli odgovoriti na pitanje?

Objasnite da ova lekcija naglašava važnost slušanja i slijeđenja živućeg proroka.

2. Zamolite polaznike da otpjevaju pjesmu »Hvala ti Bože na proroku« (*Crkvena pjesmarica*, br. 4). Objasnite da je za nas važno proučavati savjet našeg živućeg proroka. Pozovite polaznike da ispričaju neki savjet kojeg je nedavno dao. Ili možete pozvati zaduženog polaznika da ukratko prepriča jedan od nedavnih savjeta od proroka.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Amos je bio pastir iz Tekoe, malog grada južno od Jeruzalema. Posluživao je ljudima u kraljevstvu Izrael od otprilike 800 do 750 g. pr. Kr. Većina tih ljudi bila je u otpadu. Voljeli su bogatstvo i ugnjetavali siromašne, i bili su toliko okorjeli da ih ni glad ni pošast nisu ponizili. Kad je Amos suočio narod s njihovim grijesima, prorekao je još strašnije kazne. Ipak, naglasio je da je Bog željan očistiti svakoga tko se pokaje, potičući: »Tražite Jahvu, i živjet ćete« (Amos 5:6). Amos je također proricao o posljednjim danima.

Prorok Joel posluživao je ljudima u kraljevstvu Judeji. Ne znamo točno kad je živio, no njegova su proročanstva od naročite važnosti za nas jer se mnoga od njih odnose na posljednje dane. Joel je koristio snažnu sliku proždrljivog jata skakavaca kako bi simbolizirao pustošenje koje će vojske i Božji sudovi donijeti u posljednje dane. Joel je također prorekao velike blagoslove u posljednje dane, predviđajući da će Gospodin »izlit... Duha [njegovog] na svako tijelo« (Joel 3:1).

1. Amos podučava da Gospodin objavljuje svoje osnove svojim slugama prorocima.

Podučite i raspravite o Amosu 3:6–7.

- Kako čujemo riječ Gospodnju u naše doba? Što je prorok Amos podučavao o važnosti proroka? (Vidi Amos 3:7.)
- Što Nauk i savezi 1:37–38 podučavaju o poštovanju koje bismo trebali imati za poruke od proroka? (Postavite sliku živućeg proroka.) Kako je zapisano u Nauku i savezima 21:4–5, koji je savjet i zapovijed Gospodin dao svecima na dan kad je Crkva organizirana? Koje je blagoslove obećao ako sveci to učine? (Vidi NiS 21:6.) Kako ste vidjeli ispunjenje ovog obećanja u vašem osobnom životu dok ste slušali savjet proroka?

2. Amos proriče o drevnom Izraelu i Izraelu posljednjih dana.

Podučite i raspravite o Amosu 7:10–17; 8:11–13; 9:8–15.

- Zašto je Amasja, svećenik u kraljevstvu Izrael, zamolio Amosa da napusti zemlju? (Vidi Amos 7:10–17. Amos je prorekao da će zlo doći na narod i njihovog kralja. Amasja i njegov narod nisu željeli čuti istinu o njihovim opači-

nama.) Što nas stihovi 14–17 podučavaju o proroku Amosu? (Imao je integriteta i hrabrosti. Nije htio promijeniti što mu je Gospodin rekao da kaže već je nastavio proricati da će zlo doći ljudima ako se na pokaju.)

- U svakom vremenu, zašto je toliko ljudi odbacilo ili ignoriralo poruku proroka? Što je Amos prerekao da će se dogoditi ako Izrael odbaci savjet proroka? (Vidi Amos 8:11–13. Dogodit će se duhovna glad, ili otpad.) Koje su posljedice za nas osobno ako odbacimo savjet proroka?

Amosovo proročanstvo duhovne gladi bilo je ispunjeno među djecom Izraelovom nakon Malahije, posljednjeg starozavjetnog proroka. To razdoblje završilo je oko 400 godina kasnije kad je Ivan Krstitelj pozvan pripremiti put za Isusa Krista. Amosovo proročanstvo također se odnosi na Veliki otpad, stoljeća duhovne tame koja su uslijedila nakon smrti Spasiteljevih apostola i završila su s obnovom evanđelja kroz proroka Josepha Smitha.

- Na koje se načine odsustvo Gospodnje riječi može usporediti s glađu? Koji dokaz vi vidite da ljudi danas tumaraju »od mora do mora« tražeći riječ Gospodnju? Kako se posjedovanje blagoslova obnovljenog evanđelja može usporediti s gozbom?
- S kojom porukom nade završava knjiga Amosova? (Vidi Amos 9:8–15. Djeca Izraelova neće biti potpuno uništena, bit će raštrkani među svim narodima, a u posljednje dane će biti ponovno podignuti kao veliki i plodan narod. Obratite pažnju da na kraju 9. stiha, Gospodin razjašnjava da se brine za svakog člana doma Izraelova.)

3. Joel proriče da će Bog blagosloviti njegov narod u posljednje dane i izliti svoj Duh na njih.

Podučite i raspravite o Joelu 2; 3:16–17.

Prorok Joel opisao je neke događaje u posljednjim danima koji će prethoditi Drugom dolasku. Opisao je kretanje velike vojske koja će prouzročiti veliko uništenje zbog opaćine ljudi (Joel 2:1–11). Pozvao je Izrael da se pokaje i vrati Gospodinu, obećao je da će Bog biti među njima i opisao je krajnji trijumf i otkupljenje Izraela (Joel 2:12–3:5).

- Zapišite *Joel 2:12–3:5* i *Joel 3:16–17* na ploču. Zamolite polaznike da ponove te odlomke i potraže odgovore na sljedeća pitanja: Koje je pozive Gospodin dao onima koji žive u posljednje dane?

Zapišite riječ *Pozivi* na ploču. Kako polaznici izgovaraju izraze, zapišite ključne riječi iz svakog poziva na ploču. Potaknite polaznike da označe te izraze u svojim Svetim pismima. Slijede neki pozivi koji se mogu spomenuti:

Pozivi

- a) »Vratite se k meni svim srcem svojim« (Joel 2:12).
- b) »Razderite srca« (Joel 2:13, znači skršiti svoje srce ili biti ponizan).
- c) »Vratite se Jahvi, Bogu svome« (Joel 2:13).
- d) »Posvetite zbor« (Joel 2:16).
- e) »O zemljo, ne boj se! Budi sretna, raduj se« (Joel 2:21).

- Što ovi pozivi govore o važnosti vraćanja Gospodinu svim svojim srcem? Što možemo učiniti kako bismo se posvetili da budemo dostojni obećanih Gospodnjih blagoslova?
- Zamolite polaznike da ponovo pogledaju Joel 2:12–3:5 i Joel 4:16–17, tražeći odgovore na sljedeća pitanja: Koje je blagoslove Gospodin obećao onima koji ga slijede u posljednje dane?

Zapišite riječ *Blagoslovi* na ploču. Kako polaznici izgovaraju izraze, zapišite ključne riječi iz svakog blagoslova na ploču. Polaznici također mogu označiti te izraze u svojim Svetim pismima. Slijede neki blagoslovi koji se mogu spomenuti:

Blagoslovi

- »On je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, [i odvratit će zlo od vas]« (vidi prijevod Josepha Smitha u engleskom izdanju Biblije, Joel 2:13).
 - Gospodin će se »smilova[ti]... svom narodu« (Joel 2:18).
 - Gospodin će otjerati sjevernu vojsku (opisano u stihovima 1–11) u suhu zemlju (Joel 2:20).
 - »Jest ćete izobila, jest ćete do sita« (Joel 2:26).
 - »[Ja] sam posred Izraela... Moj se narod neće postidjeti nikad više« (Joel 2:27).
 - »Izlit ću Duha svoga na svako tijelo« (Joel 3:1; vidi i stih 2).
 - Mladi i stari će proricati, sanjati snove i vidjeti vizije (Joel 2:28).
 - »Svi što prizivaju ime Jahvino spašeni će biti« (Joel 3:5).
 - »Jahve grmi sa Siona, glas diže iz Jeruzalema« (Joel 4:16).
 - »Jahve [će biti] utočište svom narodu« (Joel 4:16).
 - »Jahve [će biti]... zaštita sinovima Izraela« (Joel 4:16).
 - »Znat ćete da sam ja Jahve vaš Bog« (Joel 4:17).
- Što ovi blagoslovi podučavaju o Gospodinovoj predanosti svom narodu saveza, o njegovoj moći u ime njegovih svetaca, o njegovoj milosti i ljubavi, o našim mogućnostima u posljednje dane?
 - Joelova izjava da će Gospodin izliti svoga Duha na sve ljude u posljednje dane (Joel 3:1–2) je potpuno suprotnost gladi koju je Amos opisao (Amos 8:11–12). Anđeo Moroni citirao je Joelovo proročanstvo Josephu Smithu i rekao mu da ono još nije ispunjeno, no da će uskoro biti (Josip Smith 2:41). Koje ste primjere ovog izlivanja vi vidjeli u životu mladih i odraslih danas?

Zaključak

Naglasite da je veliki blagoslov živjeti u posljednje dane, kad se ispunjavaju mnoga proroštva i kad imamo vodstvo živućeg proroka. Potaknite polaznike da uz molitvu proučavaju riječi živog proroka i primjene njegov savjet u svojim životima.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Postati bezbrižan u Sionu

- Amos je upozorio ljude o postajanju »bezbrižnima u Sionu« (Amos 6:1). Što znači postati bezbrižan u Sionu? (Vidi 2. Nefi 28:19–24, 27, 29–30.) Na koje načine možemo postati bezbrižni u Sionu danas? Kako se možemo obraniti od toga?

2. »Izlit ću Duha svoga na svako tijelo« (Joel 3:1).

- Svi suvremeni izumi za putovanje i komunikaciju nastali su nakon obnove evanđelja. Kako ti izumi pomažu ispunjenju Joelova proročanstva u Joelu 3:1–2? Kako ti izumi pomažu unaprijediti Gospodnje djelo u naše doba?

Možete pročitati sljedeću izjavu starješine Josepha Fieldinga Smitha kako biste pomogli polaznicima razumjeti velike pogodnosti tih izuma u obavljanju Gospodnjeg djela:

»Smatram da nije bilo obnove evanđelja, i da nije bilo organizacije Crkve Isusa Krista svetaca posljednjih dana, ne bi bilo radija; tada ne bi bilo zrakoplova, i ne bi bilo predivnih otkrića u medicini, kemiji, struji i mnogih drugih stvari od kojih je svijet imao koristi zbog njihovih otkrića. Pod tim uvjetima ovi bi blagoslovi bili zadržani, jer oni pripadaju rasporedbi punine vremena u kojoj su obnova evanđelja i uspostava Crkve središnja točka, iz kojih zrači Duh Gospodnji širom svijeta. Nadahnuće od Gospodina je izašlo i obuzima umove ljudi, iako to ne znaju, i Gospodin ih vodi. Na taj način on ih stavlja u svoju službu kako bi njegove svrhe i njegova pravednost, u pravo vrijeme, mogli zavladati zemljom...

Ne vjerujem ni na trenutak da su ta otkrića došla slučajno, ili da su došla zbog superiorne inteligencije koju ljudi danas posjeduju u odnosu na one koji su živjeli u prošla vremena. Ona su došla i dolaze jer je došlo vrijeme, jer je takva Gospodinova volja, i jer je izlio svog Duha na svako tijelo (Conference Report, listopad 1926., 117).

Slava Siona bit će zaklon

36.

lekcija

Izaija 1–6

Svrha Potaknuti polaznike da izbjegavaju zla svijeta stojeći na svetim mjestima i pomoći im da crpe snagu iz Izaijine voljnosti da služi.

Priprema 1. Uz molitvu proučite odlomke iz Izaije 1–6 o kojima se raspravlja u ovoj lekciji.
2. Dodatno čitanje: 2. Nefi 11.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Objasnite da Gospodin često ponavlja istu ideju mnogo puta kroz Sveta pisma. Zapišite sljedeće reference na ploču i zamolite polaznike da otkriju koji nam je savjet Gospodin dao kako bi nam pomogao izdržati iskušenja posljednjih dana:

Nauk i savezi 45:32

Nauk i savezi 87:8

Nauk i savezi 101:22

Napišite na ploču: *»Stojte, dakle, na svetim mjestima, i ne mičite se.«*

- Što mislite da taj izraz znači? (Odgovori mogu uključiti biti dostojan u svakom trenutku, željeti često biti na svetim mjestima, odlučiti ne ići na nesveta mjesta, imati uzdanje da će vas Bog voditi, zauzimati se za istinu i svetost.)

Objasnite da će u ovoj lekciji polaznici otkriti zašto nam je Gospodin zapovjedio da stojimo na svetim mjestima i što su ta sveta mjesta.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

»Velebne su riječi Izaijine«, izjavio je Spasitelj kad je zapovjedio Nefijcima da proučavaju Izaijina proročanstva (3. Nefi 23:1). Izaijina proročanstva citiraju se češće u Novom zavjetu, Mormonovoj knjizi i Naucima i savezima od riječi bilo kojeg drugog proroka. Proricao je mnoge stvari o zemaljskom poslanju Spasitelja, o uništenju koje će uslijediti nakon opaćine Izraela, te o misiji i sudbini Izraela posljednjih dana.

1. Izaija opisuje stanje svijeta u posljednje dane.

- Mnoga Izaijina upozorenja i proročanstva odnose se i na njegovo vrijeme, koje je bilo doba velike opaćine, i na naše vrijeme. Kako je stanje opisano u sljedećim stihovima očito u današnjem svijetu? (Možete zapisati reference na ploču i dati polaznicima da ih pronađu.)

- a) Izaija 1:3–5 (Pobuna protiv Gospodina)
 - b) Izaija 1:11–15 (Vjerske ceremonije bez značenja ili vjere)
 - c) Izaija 2:7–8 (Štovanje svjetovnih stvari i vojne sigurnosti umjesto Gospodina; obratite pažnju da su konji i kočije upotrebljavani kao ratna sredstva u drevna vremena)
 - d) Izaija 2:11–12 (Oholost)
 - e) Izaija 3:5 (Ugnjetavanje drugih i propust u poštivanju starijih ljudi)
 - f) Izaija 3:9 (Bez srama za grijeh)
 - g) Izaija 3:14–15 (Iskorištavanje siromašnih i propust da se skrbi za njih)
 - h) Izaija 3:16–24 (Naglasak na izvanjsku fizičku ljepotu pod cijenu pravednosti i dobrog karaktera)
 - i) Izaija 5:8 (Pohlepa za posjedovanjem sve više i više materijalnih stvari)
 - j) Izaija 5:11–12 (Stalno traženje svjetovnih zadovoljstava umjesto traženja Gospodina i njegovog djela)
 - k) Izaija 5:20 (Govorenje da su zle stvari dobre, a dobre stvari zle)
 - l) Izaija 5:21 (Vjerovanje u sebe umjesto u Boga)
 - m) Izaija 5:24 (Prezir za zapovijedi i riječ Božju)
- Kako se ova proročanstva ispunjavaju danas? (Vidi dodatnu ideju za podučavanje za daljnju raspravu o nekima od ovih proročanstava.)

2. Izaija savjetuje vjerne da stoje na svetim mjestima.

- Koja mjesta pružaju sigurnost od svjetovnih uvjeta što ih navodi Izaija? Koja su tri sveta mjesta spomenuta u Izaiji 4:5–6?
 - a) Svako mjesto na planini Sion (domovi)
 - b) Zborovi (okoli, odjeli i ogranci; vidi i NiS 115:5–6)
 - c) Šator (hramovi)
- Kako dom može biti sveto mjesto koje pruža utočište od opačine svijeta? Kako okoli, odjeli i ogranci mogu biti sveta mjesta i utočišta? Kako hram može biti sveto mjesto i utočište? Kako su ta tri sveta mjesta pomogla omogućiti obranu za vas proziv zala svijeta?

Možete napisati *Stajati na svetim mjestima* na ploču, a zatim ispod napisati 1. *Domovi*; 2. *Okoli, odjeli i ogranci*; i 3. *Hramovi*. Napišite komentare polaznika ispod svakog naslova.
- Koji se izrazi koriste u Izaiji 4:5–6 kao opis kako će nas ta sveta mjesta zaštititi?
 - a) »Oblak s dimom danju«
 - b) »Štit«
 - c) »Utočište [skrovito mjesto ili sklonište] od pljuska i oluje«
- Mnogi od Izaijinih zapisa također se nalaze u Mormonovoj knjizi. Neka polaznici pročitaju 2. Nefi 14:5 kako bi otkrili koja je riječ dodana Izaiji 4:5. (Dodana je riječ *Sion*.) Što ta riječ dodaje našem razumijevanju tog stiha?
- Koje je proročanstvo o hramovima u posljednje dane uključeno u Izaiju 2:2–3? (Mnogi će ljudi doći u dom Božji, koji je hram, i željeti učiti Božje zapovijedi i ići njegovim stazama.) Što mislite zašto je Izaija opisao hram kao »Gora Doma Javina«? (Drevni proroci često su išli u goru kako bi razgovarali s Gospodinom i primili savjet od njega. Tamo im je davao objave. Mi možemo imati slična iskustva u hramu danas.)

3. Izaija opisuje sakupljanje Izraela u posljednje dane.

U Izaiji 5:26–29, Izaija opisuje sakupljanje Izraela u posljednje dane. Stijeg koji je podignut je Crkva Isusa Krista svetaca posljednjih dana. Riječ »zazviždi« znači okupiti, što predstavlja poziv narodima zemlje da se sakupe u Crkvi. To sakupljanje bit će brzo i snažno.

- Kako se proročanstvo da će narodi biti okupljeni u Crkvu ispunjava danas? (Misionari odlaze širom svijeta podučavati evanđelje i sakupljati ljude u istini.) Što svatko od nas može učiniti da pomogne ispuniti ovo proročanstvo?

4. Izaija je voljno odgovorio na svoj poziv da bude prorok.

Gospodin je pozvao Izaiju da bude prorok kroz viziju u kojoj je Izaija vidio Gospodina u njegovoj slavi. Vizija je zabilježena u Izaiji 6.

- Kako je Izaija opisao slavu Gospodnju? (Vidi Izaija 6:1–4.) Kakav je bio Izaijin odgovor kad je vidio Gospodina? (Vidi Izaija 6:5. Izaija se osjećao nedostojnim biti u nazočnosti Gospodnjoj.) Kako je Gospodin simbolički pokazao da je Izaija čist pred njim? (Vidi Izaija 6:6–7.) Kako je Izaija odgovorio kad ga je Gospodin pozvao da bude prorok? (Vidi Izaija 6:8.)
- U prihvaćanju svog poziva, Izaija je upotrijebio iste riječi kao Spasitelj kad je prihvatio odgovornost da izvrši naum Oca na nebu za spasenje njegove djece (Abraham 3:27). Koje su neke situacije u kojima mi također trebamo odgovoriti Gospodinu sličnim riječima? (Odgovori mogu uključiti kad smo pozvani služiti misiju, kad se od nas traži da služimo u Crkvi i da izdržimo teška iskušenja.)
- Mnoga poglavlja Izaije zapisana su u Mormonovoj knjizi, uključujući poglavlja 2 do 6. Koje je razloge prorok Nefti naveo za uvođenje Izaijinih zapisa u svoj zapis? (Vidi 2. Nefti 11:8.)
- Koje vas poruke iz tih poglavlja Izaije raduju? Koje poruke iz tih poglavlja smatrate da su najvažnije za vas da ih primijenite na sebe?

Zaključak

Izaijine nas riječi podučavaju mnogo o posljednjim danima. Proučavanjem Izaijinog savjeta, možemo naučiti kako stajati na svetim mjestima i izbjeći zla svijeta. Slijedeći njegov primjer, možemo biti spremniji sluge našeg Oca na nebu.

Dodatna ideja za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete ga upotrijebiti kao dio svoje lekcije.

Daljnja rasprava o Izaijinim proročanstvima u Izaiji 1–6.

Učiniti naše vjerske prakse prihvatljivima Gospodinu.

- Prema Izaiji 1:11, 16–17, zašto su neke žrtve Izraelaca bile neprihvatljive Gospodinu? (Iako su Izraelci pokušali biti religiozni izvana, njihova su srca bila daleko od Boga. Vidi i Matej 5:23–24; Moroni 7:6–9.) Zašto neki ljudi pokušavaju biti religiozni izvana iako su u svojim srcima daleko od Boga? Zašto takvo licemjerje vrijeđa Boga?

Blagoslovi oprosta

- Izaija je naveo dvije prekrasne slike koje nam pomažu razumjeti kako će Gospodin potpuno oprostiti onima koji se pokaju. Reкао je: »Budu l' vam grijesi kao grimiz, pobijeljet će poput snijega; kao purpur budu li crveni, postat će kao vuna« (Izaija 1:18). Kako nam te slike pomažu kad sagriješimo i osjećamo se daleko od Gospodina? (Vidi i NiS 58:42.)

Izbjegavanje svjetovnosti u izgledu

- Starješina Joseph Fielding Smith rekao je da se proročanstvo u Izaiji 3:16–24 odnosi na današnje članove Crkve i da se »odnosi na muškarce kao i na žene« (Answers to Gospel Questions [Odgovori na pitanja o evanđelju], usp. Joseph Fielding Smith Jr., 5 sv. [1957.–1966.], 5:174). Kako naš stil odijevanja može odražavati ili utjecati na našu duhovnu dobrobit? Što znači odijevati se skromno? Koje su opasnosti postajanja preokupiranima s našim odijevanjem i osobnim izgledom? (Vidi Alma 31:27–28.) Kako možemo podučiti djecu da izbjegavanju svjetovnost u izgledu?

Nazivanje zla dobrim i dobra zlim

- Zašto je Izraelova sposobnost da razlikuje dobro od zla narušena? (Vidi Izaija 5:20.) Na koje načine ljudi danas zlo nazivaju dobrim, a dobro zlim? Što možemo učiniti kako bismo osigurali da prepoznamo razliku između dobra i zla? (Vidi 2. Nefi 32:5; NiS 45:57.)

»Mudri u svojim očima«

- Što je Izaija mislio kad je upozorio ljude da ne budu »mudri u svojim očima i pametni sami pred sobom«? (Izaija 5:21). Što uzrokuje taj problem? Zašto je to opasno? Kako se možemo obraniti od toga?

»Ruka mu je sveđer podignuta«

- Koju je poruku Izaija naglasio u Izaiji 5:25, 9:12, 9:17, 9:21 i 10:4? Zašto je ta poruka važna? Kako ste vi spoznali istinitost ove poruke?

»Jer si proveo čudesan naum«

37.

lekcija

Izaija 22; 24–26; 28–30

Svrha Pomoći polaznicima da dođu Kristu prepoznajući neke čudesne stvari koje je on učinio.

Priprema Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:

- a) Izaija 22:22. Spasitelj otvara vrata u nazočnost Nebeskog Oca.
- b) Izaija 24:21–22. Spasitelj pokazuje milosrđe onima u duhovnom zatvoru.
- c) Izaija 25:1–4; 32:1–2. Spasitelj je snaga i utočište.
- d) Izaija 25:6–9. Spasitelj će pripremiti gozbu i uništiti »zastor«.
- e) Izaija 25:8. Spasitelj briše naše suze.
- f) Izaija 26:19. Spasitelj će donijeti uskrsnuće.
- g) Izaija 28:16. Spasitelj je naš siguran temelj.
- h) Izaija 29:4, 9–14, 18, 24. Spasitelj će obnoviti evanđelje na zemlju.
- i) Izaija 30:19–21. Spasitelj poznaje naša iskušenja i vodi naše staze.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Ispričajte polaznicima o članu obitelji ili prijatelju koji je za vas učinio čudesne stvari. Pozovite polaznike da razgovaraju o ljudima koji su učinili čudesne stvari za njih. Zamolite ih da ukratko opišu svoje osjećaje prema tim ljudima. Objasnite da će ova lekcija naglasiti neke od čudesnih stvari koje je učinio Spasitelj.

Rasprava o Svetim pismima i primjena Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Objasnite da je prorok Izaija većinu svog podučavanja napravio jezikom simbola. Taj jezik ne podučava izravno, već moramo proučavati i razmišljati o Izaijinim riječima kako bismo otkrili istine koje podučavaju.

Neke od Izaijinih najljepših i najdubljih simbola govore o Spasitelju, koji je u središtu ove lekcije. Na ploču možete napisati »*Ime mu je... divni*« (Izaija 9:5). Dok raspravljate o sljedećim proročanstvima o Spasitelju, sažmite svaki od njih na ploču.

1. Spasitelj otvara vrata u nazočnost Nebeskog Oca.

Raspravite o Izaiji 22:22.

- Izaija 22:22 kaže da je Mesija »ključ od Davidove kuće«. To je simboličan način da se kaže da Spasitelj ima moć prihvatiti ili isključiti bilo koju osobu iz nazočnosti Nebeskog Oca. (Vidi i Otkrivenje 3:7–8; 2. Nefi 9:41.) Što je

Spasitelj učinio kako bi otvorio ta vrata za nas? Što mi moramo učiniti kako bismo mogli ući? (Vidi 2. Nefi 9:45.)

2. Spasitelj pokazuje milosrđe onima u duhovnom zatvoru.

Raspravite o Izaiji 24:21–22.

- Što je tamnica o kojoj se govori u Izaiji 24:21–22? (Duhovni zatvor, mjesto na koje će duhovi nekih preminulih smrtnika otići dok čekaju uskrsnuće.) Zašto su duhovi nekih preminulih smrtnika u duhovnom zatvoru? (Vidi NiS 137:32. Neki od njih nisu primili evanđelje na zemlji, a drugi nisu bili ustrajni u svojim svjedočanstvima.)
- Što je Spasitelj učinio za duhove u zatvoru? (Vidi Izaija 42:5–7; NiS 137:29–37. Organizirao je pravedne duhove da ih podučavaju evanđelju.) Kako je to prikazalo Spasiteljevu ljubav i milosrđe? (Vidi Izaija 49:9–10.)

3. Spasitelj je snaga i utočište.

Raspravite o Izaiji 25:1–4; 32:1–2.

- Izaija je pisao o tome kako nas Spasitelj osnažuje tijekom oluja, nevremena, pustinja i žege u našim životima. Što sljedeće slike podučavaju od tome kako nam Spasitelj pomaže kad se suočimo s takvim izazovima?
 - a) On je skrovište od pljuska (Izaija 25:4).
 - b) On je zaklon od žege (Izaija 25:4).
 - c) On je zavjetrina (Izaija 32:2).
 - d) On je utočište od nevremena (Izaija 32:2).
 - e) On je potok u suhoj zemlji (Izaija 32:2).
 - f) On je sjena u žednoj pustari (Izaija 32:2).

4. Spasitelj će pripremiti gozbu i uništiti »zastor«.

Raspravite o Izaiji 25:6–9.

- Jedna interpretacija Izaije 25:6–7 je da je planina simbol za hram (vidi i Izaija 2:2; NiS 58:8–9). Što je gozba spomenuta u Izaiji 25:6? (Gozba riječi i učenja Kristovih.) Kako odlasci u hram mogu biti gozba?
- Zastor (veo) je tanko pokrivalo. Simbolički često predstavlja nevjeru koja sprečava ljude da istinski dođu Kristu (Mojsije 7:26). Kako će »zastor« koji prekriva zemlju biti uništen? (Vidi Izaija 25:7–9.)

5. Spasitelj briše naše suze.

Raspravite o Izaiji 25:8.

- Što učinite kad netko koga volite plače? Kako Spasitelj briše »suzu... sa [našeg] lica«? (Predložite polaznicima da zamisle roditelja koji briše suze s lica svog djeteta. U tom činu osjeća se intimnost. To je nježna gesta koja se dijeli samo među ljudima koji duboko vole i vjeruju jedni drugima.)
- Koji su čimbenici spomenuti u Otkrivenju 21:4 koji uzrokuju suze? Kako će Spasitelj obrisati suze koje su uzrokovane tim čimbenicima?

6. Spasitelj će donijeti uskrsnuće.

Raspravite o Izaiji 26:19.

- Izaija je proricao da će, kad Mesija dođe, on umrijeti i uskrsnuti (Izaija 25:8). Tko će još uskrsnuti? (Vidi Izaija 26:19; 1. Korinćanima 15:20–22; Alma 11:43–44. Sva Božja djeca koja su živjela na zemlji će uskrsnuti.) Što Izaija 26:19 govori o tome kako ćemo se osjećati kad uskrsnemo? (Vidi i NiS 137:12–16, 50.)

Prorok Joseph Smith je rekao: »Kad glas pozove mrtve da ustanu... što će biti prva radost mog srca? Da sretnem mog oca, moju majku, mog brata, moju sestru, i kad su oni pored mene, ja ih zagrlim i oni mene (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, od. Joseph Fielding Smith [1976.], 295–296).

7. Spasitelj je naš siguran temelj.

Raspravite o Izaiji 28:16.

- Što nam Izaija govori o Spasitelju nazivajući ga »stijena nebeska«? (Vidi Mojsije 7:53.) Kako je Isus Krist naš »temelj pouzdan«? (Vidi Helaman 5:12.) Što mi možemo činiti kako bismo gradili na tom temelju? Što Gospodin obećava ako gradimo na tom temelju? (Vidi NiS 50:44.)

8. Spasitelj će obnoviti evanđelje na zemlju.

Raspravite o Izaiji 29:4, 9–14, 18, 24.

- Što je Izaija predvidio o obnovi evanđelja u posljednje dane? (Vidi Izaija 29:4, 9–14. Predvidio je da će doći u vrijeme duhovne tame. Također je predvidio dolazak Mormonove knjige.)

Usporedite sljedeće stihove u Izaiji 29 s odgovarajućim odlomcima u Mormonovoj knjizi, Dragocjenom biseru i Nauku i savezima da vidite kako su ispunjena neka od Izaijinih proročanstava:

a) Izaija 29:4	Moroni 10:27
b) Izaija 29:9–10, 13	Josip Smith 2:18–19.
c) Izaija 29:11–12	Josip Smith 2:63–65.
d) Izaija 29:14	Nauk i savezi 4:1; 6:1

- Izaija je govorio o ljudima koji pristupaju Gospodinu ustima dok su njihova srca daleko od njega (Izaija 29:13). Kako se možemo pobrinuti da smo blizu Gospodinu u našim mislima i djelima, kao i našim riječima?
- Izaija je rekao da će Mormonova knjiga pomoći duhovno gluha i slijepa da čuju i vide (Izaija 29:18, 24). Kako je to proročanstvo ispunjeno? Kako je Mormonova knjiga pomogla vama da bolje duhovno vidite i čujete?

9. Spasitelj poznaje naša iskušenja i vodi naše staze.

Raspravite o Izaiji 30:19–21.

- Što Izaija 30:19–21 podučava o nevolji? Što ti stihovi podučavaju o tome što će Spasitelj učiniti za nas kad dođe nevolja? (Vidi i Alma 37:37.)

Zaključak

Iznesite svoje svjedočanstvo o Spasitelju, iskazujući zahvalnost za predivne stvari koje je učinio za nas. Pozovite polaznike da pregledaju popis na ploči i iskažu kako su se osjećali kad su razmišljali o tim stvarima. Raspravite što mi možemo učiniti zauzvrat. (Vidi Izaija 35:3–4 za neke prijedloge.) Također možete dati polaznicima da otpjevaju »Divno je« (*Crkvena pjesmarica*, br. 35).

**Dodatne ideje za
podučavanje**

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Predmeti koji predstavljaju neke od Izaijinih simbola

Izložite različite predmete ili slike koji predstavljaju neke od Izaijinih simbola, poput ključa, stijene ili slike hlada u pustinji, dok raspravljate o tim simbolima.

2. Glazba iz Händelovog *Mesije*

Pustite snimku »Jer, dijete nam se rodilo«, glazbenu obradu Izaije 9:6 iz *Mesije* Georgea Friderica Händela.

3. Dodir Gospodinove ruke

Ako vam je na raspolaganju *Family Home Evening Video Supplement (International)* [Video dodatak kućnoj obiteljskoj večeri (međunarodni)] (5X736), možete pokazati 18-minutni segment »*The Touch of the Master's Hand*« [Dodir Gospodinove ruke], kao dio lekcije.

Izaija 40–49

Svrha Pomoći polaznicima razumjeti da se ništa ne može usporediti s odanošću Isusa Krista njegovom narodu i da on za njih ima veliko djelo koje trebaju obaviti.

Priprema

- Uz molitvu proučite odlomke iz Izaije 40–49 o kojima se raspravlja u ovoj lekciji.
- Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, zapišite sljedeće citate na papir ili na ploču prije lekcije:
 - »Što mislite o Kristu?« (Matej 22:42).
 - »Kakvi... ljudi morate biti?« (3. Nefi 27:27).
 - »Za koga drže ljudi Sina Čovječjega?... A vi... za koga me držite?« (Matej 16:13, 15).
 - »Tko je za Jahvu?« (Izlazak 32:26).
 - »Primiste li sliku njegovu na obličju svojemu?« (Alma 5:14).
- Ako vam je na raspolaganju *Family Home Evening Video Supplement (International)* [Video dodatak kućnoj obiteljskoj večeri (međunarodni)] (5X736), možete pokazati petominutni segment »*What Think Ye of Christ*« [Što mislite o Kristu], kao dio lekcije.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije. Usmjerite pažnju polaznika prema citatima koje ste zapisali na papir ili na ploču (vidi »Priprema« iznad). Zatim postavite sljedeća pitanja:

- Što ti citati imaju zajedničko? (Svi su pitanja iz Svetih pisama koja nam pomažu procijeniti naše svjedočanstvo o Spasitelju i našu predanost da budemo njegovi sljedbenici.) Što mislite zašto ima toliko puno pitanja poput tih u Svetim pismima?

Objasnite da je dio lekcije usmjeren na pitanja iz Svetih pisama koja naglašavaju Spasiteljevu veličinu.

Rasprava o Svetim pismima i primjena Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu osobna iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Izaija podučava da je Spasitelj neusporediv.

- Kroz Izaiju, Gospodin učestalo postavlja određeno pitanje na različite načine. Koje se pitanje postavlja u svakom od sljedećih stihova?

- a) Izaija 40:18 (»S kime ćete prisposodbit Boga?«)
- b) Izaija 44:8 (»Ima li Boga osim mene?«)
- c) Izaija 46:5 (»S kime biste me usporedili i izjednačili, s kime prisposobili?«)
- Što je slično u prethodnim pitanjima? (Sva pitanja podučavaju da je Spasitelj veći od bilo koje osobe ili stvari s kojima bismo ga mogli usporediti.) Kako biste vi odgovorili na ta pitanja? Kako je na njih odgovoreno u Izaiji? (Vidi stihove popisane ispod, imajući na umu da je u svakom slučaju Gospodin govorio idolopokloničkom narodu koji je proizveo svoje vlastite lažne bogove od srebra i zlata.)
 - a) Izaija 43:11 (»Osim mene nema spasitelja.«)
 - b) Izaija 44:6 (»Osim mene Boga nema.«)
 - c) Izaija 45:5 (»Osim mene Boga nema«; vidi i stihove 6, 14, 18, 21–22.)
 - d) Izaija 46:9 (»Ja sam Bog, i nema drugoga.«)
- Što mislite zašto se ta pitanja i odgovori ponavljaju toliko puta u Izaiji? Kako su ta pitanja i odgovori važni za naše doba?

2. Izaija opisuje neusporedive Spasiteljeve osobine.

- Prorok Joseph Smith je podučavao da nam je potrebna »ispravna ideja [Božjeg] karaktera, savršenstva i osobina« kako bismo mogli imati vjere u njega (*Lectures on Faith* [Predavanja o vjeri] [1985.], 38). Izaija daje mnogo prekrasnih opisa Spasiteljevog karaktera i osobina. Neka polaznici pročitaju neke od odlomaka napisanih ispod i rasprave o sljedećim pitanjima: Koja se Spasiteljeva osobina spominje u odlomku? Kako spoznaja o toj osobini pomaže povećati našu vjeru u Spasitelja? Možete popisati te osobine na ploču.
 - a) Izaija 40:13–14 (Nitko ga ne savjetuje ili podučava.)
 - b) Izaija 40:28–31 (On nikad nije umoran; on nas osnažava.)
 - c) Izaija 40:12, 21–22, 26; 45:12, 18 (On je isplanirao i stvorio svemir te poznaje svaki njegov dio.)
 - d) Izaija 41:17–18 (On nas čuje kad smo u nevolji i obilno nas blagoslivlja.)
 - e) Izaija 42:1, 4 (On neće posustati ili biti obeshrabren dok se njegovi naumi ne ostvare.)
 - f) Izaija 42:16 (On osvjetljava i ispravlja put za njegove ljude koji su izgubljeni.)
 - g) Izaija 43:1–4 (Pomoći će svojim ljudima kroz njihova iskušenja.)
 - h) Izaija 43:25–26; 44:21–23 (Briše naše grijeha i više ih se ne sjeća.)
 - i) Izaija 44:2–4 (On izlijeva svog Duha na naše obitelji poput vode po suhom tlu.)
 - j) Izaija 46:3–4 (On se brine o svojim ljudima od rođenja do starosti.)
 - k) Izaija 49:14–16 (On nas nikad neće zaboraviti. Mi smo »ureza[ni]« u njegove dlanove.)

Pozovite polaznike da ispričaju iskustva koja su osnažila njihova svjedočanstva o bilo kojoj od tih Spasiteljevih osobina.

3. Svijet (Babilon) natječe se sa Spasiteljem za našu odanost.

- Na koga je usmjeren Izaija 47? (Vidi stih 1. Babilon je bio moćan grad u drevnom svijetu koji je uništen zbog njegove opačine. U Svetim pismima Babilon se često spominje kao simbol za opačinu svijeta.)

- U 47. poglavlju Izaija je upozorio da će Babilon biti uništen zbog svoje opaćine. Ta se upozorenja također mogu primijeniti na krajnje uništenje svijeta i njegove opaćine. Što sljedeći odlomci podučavaju o posljedicama težnje za opakim putovima svijeta?
 - a) Izaija 47:1, 5 (Svijet će biti pretvoren u prah i postati tih i mračan.)
 - b) Izaija 47:7–9 (Unatoč mišljenju svijeta da je nepobjediv, bit će uništen i izgubiti stvari od najveće vrijednosti, simbolizirano gubitkom muža i djece.)
 - c) Izaija 47:10–11 (Zbog toga što svijet izjavljuje da je veći od Boga, bit će opustošen.)
- U Izaiji 47:8, 10 koju tvrdnju Babilon (svijet) iznosi koja je slična Spasiteljevoj izjavi o njemu samome? (»Ja i nitko drugi.«) Što svijet može ponuditi u usporedbi s onim što Spasitelj nudi? Zašto toliko ljudi daje svoju odanost svijetu umjesto Spasitelju? Kako možemo pomoći drugima vidjeti što Spasitelj nudi?
- U Izaiji 48:17–18, Gospodin je obećao velike blagoslove onima koji traže njega umjesto svijet. Kako se zbog tih obećanja osjećate glede slijeđena Spasitelja sa svim svojim srcem?

4. Izaija opisuje misiju Izraela u posljednje dane.

- Izaija 49 sadrži mnoga proročanstva o misiji Izraela posljednjih dana. Ta nam proročanstva mogu pomoći razumjeti važno djelo koje Gospodin ima za svakoga od nas. Neka polaznici pročitaju neke odlomke navedene ispod i rasprave o sljedećim pitanjima: Što nas taj odlomak podučava o našoj odgovornosti u posljednje dane? (Imajte na umu da se mnoga proročanstva odnose i na rad Spasitelja i na rad njegovih slugu, doma Izraelova [Izaija 49:3].)
 - a) Izaija 49:1, 5. »Jahve me pozvao... od utrobe majke moje.« (Od rođenja smo pozvani ispuniti Gospodnje djelo u posljednje dane; vidi i Jeremija 1:5.)
 - b) Izaija 49:2. »Od usta mojih bitak mač je načinio.« (Ova slika predstavlja govorenje snažnih riječi istine, riječi Gospodnjih; vidi i NiS 6:2.)
 - c) Izaija 49:2. »Sakrio me u sjeni ruke svoje.« (Gospodin nas je zaštitio i pripremio za naše velike odgovornosti; vidi i NiS 86:9.)
 - d) Izaija 49:2. »Od mene je oštru načinio strijelu.« (Strijele sa zašiljenom oštricom letjet će ravno i u istini. Mi smo zašiljeni i pripremljeni od Gospodina da letimo ravno i u istini gdje god nas on pošalje.)
 - e) Izaija 49:6. »Da spas moj do nakraj zemlje doneseš.« (Gospodin je zamolio njegove slugu da podignu i obnove ostatak Izraela i da budu svjetlost poganima. Na taj način možemo pomoći donijeti spasenje na krajeve zemlje; vidi i NiS 86:8–11.)

Zaključak

Posvjedočite da nam Izajini zapisi mogu pomoći razviti veću ljubav za Spasitelja i veće razumijevanje djela koje želi da mi učinimo. Možete pozvati polaznike ili manju skupinu da otpjevaju »Kad gledam ja nebesa tvoja« (*Crkvena pjesmarica*, br. 15) ili »Baš čvrst nama vjere« (*Crkvena pjesmarica*, br. 14).

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Simboli koje koristi Izaija

- Izaija opetovano koristi sljepoću kao simbol opačine i duhovnog neznanja (Izaija 29:10, 18; 32:3; 42:6–7, 16–18; 43:8; 44:9). Dok razmišljate o tim stihovima, upamtite da je Spasitelj često izjavljivao da je on Svjetlo svijeta (Ivan 8:12). Kako možemo potpunije otvoriti naše duhovne oči Svjetlu svijeta?
- Izaija opetovano koristi sliku vode (Izaija 12:3; 32:2; 41:17–18; 43:19–20; 44:3–4; 48:18, 21; 49:10). Kako nam Spasiteljevo učenje da je on izvor vode života pomaže razumjeti te odlomke? (Vidi Ivan 4:7–14.)

2. Uzdati se u Gospodina

- Što znači »u Jahvu [se] uzda[ti]«? (Izaija 40:31). Na koje načine Gospodin obnavlja snagu onima koji se uzdaju u njega? (Vidi Izaija 41:10.) Pozovite polaznike da iznesu iskustva o tome kako Gospodin obnavlja duhovnu ili tjelesnu snagu osobe.

3. »Ali ti me... nisi zazvao«

- Zašto neki od nas povremeno osjećaju da nas je Gospodin zaboravio? Ako osjećamo da se Gospodin povukao od nas, što je obično uzrok? (Vidi Izaija 43:22–26; Mosija 5:13.) Što možemo učiniti kako bismo se ponovo osjećali bliski njemu?

Predsjednik Spencer W. Kimball je rekao: »Primijetio sam da kad se opustim u mom odnosu s božanskim i kada mi se čini da me božansko uho ne čuje i da božanski glas ne govori, da sam prilično daleko. Ako se uronim u Sveta pisma, udaljenost se sužava i duhovnost vraća« (*The Teachings of Spencer W. Kimball* [Učenja Spencera W. Kimballa], od. Edward L. Kimball [1982.], 135).

»Kako su ljupke po gorama«

39.

lekcija

Izaija 50–53

Svrha Osnažiti svjedočanstvo svakog polaznika o pomirenju Isusa Krista.

Priprema

1. Uz molitvu proučite odlomke iz Izaije 50–53 o kojima se raspravlja u ovoj lekciji. Oni su usredotočeni na Spasiteljevu pomirbenu žrtvu.
2. Dodatno čitanje: Mosija 14–15.
3. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, zadužite dva ili tri polaznika da odaberu omiljenu pjesmu o Spasiteljevoj ljubavi i žrtvi te se pripreme ispričati razredu o poruci pjesme i kako je utjecala na njih. Možete im govoriti o jednoj od vaših omiljenih pjesmi o Spasitelju.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili jednu od vlastitih) za početak lekcije.

Objasnite da nam mnoge crkvene pjesme pomažu razumjeti ljubav koju je Spasitelj pokazao za nas kroz svoju pomirbenu žrtvu. Pozovite svakog od zaduženih polaznika da govore o omiljenoj pjesmi o Spasiteljevoj ljubavi i žrtvi. Budući da glazba može pomoći pozvati Duha Gospodnjeg u razred, možete zamoliti polaznike da otpjevaju jednu od pjesama o kojima se govori.

Objasnite da će ova lekcija govoriti o nekim Izaijinim proročanstvima o životu i misiji Spasitelja:

Rasprava o Svetim pismima i primjena Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Izaija govori o glasonošama koji donose poruku radosti.

- U Izaiji 52:7 Izaija poetično opisuje ljude koji pronose veliku poruku. Što mislite zašto Izaija govori o nogama glasonoša? (U drevnom svijetu, prije nego što je elektronska komunikacija postojala, važne poruke često su prenosili trkači.) Izaija koristi noge glasonoša kako bi simbolizirao same glasonoše.) Što je Izaija osjećao za te glasonoše?
- Kako je Izaija opisao poruku koja se pronosi? (To je poruka radosti, poruka mira i spasenja.) Prorok iz Mormonove knjige, Abinadi, objasnio je da glasonoše koje opisuje Izaija uključuju proroke, kao i samog Gospodina (Mosija 15:13–18). Koju su veliku poruku mira i spasenja ti glasonoše donijeli? (Vidi 2. Nefi 2:6–8.)
- Tko još donosi poruku evanđelja svijetu? Možete zamoliti polaznike da ispričaju o iskustvima koja su imali s dijeljenjem poruke evanđelja. Također možete zamoliti polaznike da ispričaju što osjećaju za one koji su donijeli poruku njima.

2. Izaija proriče o Spasiteljevoj pomirbenoj žrtvi.

Raspravite o sljedećim proročanstvima o Spasiteljevoj pomirbenoj žrtvi i blagoslovima koje ona pruža.

- Izaija 50:5–7. Što ovaj odlomak podučava o Spasiteljevom stavu prema velikoj žrtvi koju je trebao učiniti za nas? Što Matej 26:39 i Filipljanima 2:8 podučavaju o Spasiteljevom stavu kad se suočio s velikom patnjom?
- Izaija 51:6. Koja je usporedba napravljena u tom stihu? Koliko će trajati učinci pomirenja? (Vidi i Mosija 16:9; Alma 34:10, 14.)
- Izaija 51:22. Za koga se Spasitelj moli? Kako mu pomirenje omogućava da bude naš branitelj? (Vidi NiS 45:3–5.) Što je »gork[a] čaša« koju je Isus ispio za nas? (Vidi NiS 19:15–20.) Što mi moramo učiniti kako bismo primili puninu blagoslova koji se nude kroz pomirenje?
- Izaija 52:3. Što znači biti »otkupljeni bez novaca«? (Vidi 2. Nefi 26:27–28; Izaija 55:1–3.)
- Izaija 53:2–4. Što nam ti stihovi govore o Spasiteljevom životu? Zašto on može razumjeti našu patnju i naše boli? (Vidi Alma 7:11–13; Hebrejima 2:16–18; 4:15.) Kako ste vi osjetili da on razumije vašu patnju i boli?
- Izaija 53:5. Zašto je Spasitelj voljan patiti boli ranjavanja, udaranja i bičevanja? (Vidi 1. Nefi 19:9.)
- Izaija 53:6–7. Koje je kvalitete karaktera Spasitelj pokazao kad je bio ugnjetavan, zlostavljan i prisiljen nositi naša bezakonja? Kako mi ponekad »svojim putem... hodi[mo]« umjesto da se podložimo volji Nebeskog Oca? Kako nam Spasiteljev primjer može pomoći da se podložimo volji Nebeskog Oca?
- Izaija 53:10. Što je Izaija mislio kad je rekao da se »Jahvi svidje da [Spasitelja] pritisne bolima«? Što učimo iz ovog odlomka o ljubavi Nebeskog Oca za nas? (Vidi i Ivan 3:16–17.)
- Izaija 53:8–11. Objasnite da je prorok Abinadi iz Mormonove knjige dao snažan komentar na te stihove kad je govorio opakim svećenicima kralja Noe (Mosija 15:10–13). Prema Abinadiju, tko će biti potomstvo Spasiteljevo? (Vidi i Mosija 5:7–8.)
- Izaija 53:12. Objasnite da na kraju bitke, vođa pobjedničke vojske dijeli plodove pobjede među svojim sljedbenicima. Koji su plodovi Kristove pobjede nad grijehom i smrti koje je voljan podijeliti s nama? (Vidi Rimljanima 8:16–17; 2. Timoteju 4:7–8.)

3. Izaija opisuje neke od naših odgovornosti.

- Kao što je zabilježeno u Izaiji 51 i 52, koje odgovornosti mi imamo kao oni koji su prihvatili Spasiteljevo pomirenje?
 - a) Izaija 51:1, 4, 7. Čuti i slušati Gospodina; ne plašiti se poruge ljudske.
 - b) Izaija 51:12–13. Sjetiti se Gospodina, koji je Stvoritelj. Ne plašiti se Sotone.
 - c) Izaija 52:1–2. Probuditi se i odjenuti snagu svećeništva (vidi NiS 113:7–8).
Obući predivnu odjeću pravednosti (vidi Otkrivenje 19:7–8). »Skin[uti] oklop sa svoga vrata« (vidi NiS 113:9–10).
 - d) Izaija 52:11. Odstupiti od opaćine svijeta. Ne dirati nečiste stvari; biti čist.
- Kako možemo bolje ispuniti svaku od tih odgovornosti?

Zaključak

Ponovite Mosiju 15:8, u kojem prorok Abinadi opisuje Spasitelja kao glasonošu čije su noge ljupke po gorama. Objasnite da je jedan razlog zbog kojeg su njegove noge ljupke taj što nose otiske čavala, znamenja njegove pomirbene ljubavi. Posvjedočite kako su Izaijina učenja osnažila vašu ljubav za Spasitelja i vašu želju da budete dostojni blagoslova njegove pomirbene žrtve. Zamolite polaznike da iznesu kako su njihova svjedočanstva također bila osnažena.

**Dodatne ideje za
podučavanje**

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Hoditi u svjetlu

Pogledajte Izaiju 50:10–11 i istaknite izbor koji Izaija daje u tim stihovima. Ako odaberemo bojati se Gospodina, slušati glas njegovih slugu i vjerovati mu, imat ćemo njegovo svjetlo da nas vodi i nećemo hodati u mraku (Ivan 8:12; 12:46). Ako odaberemo hodati u vlastitom svjetlu, što se uspoređuje sa svjetlošću iskrica, Gospodin nas upozorava: »Ležat ćete u mukama.«

2. Misionarski rad

Ako je na raspolaganju *Family Home Evening Video Supplement (International)* [Video dodatak za kućnu obiteljsku večer (međunarodni)] (5X736), možete pokazati petominutni segment »*Missionary Work: Our Greatest Duty*«, [Misionarsko djelo: naša najveća dužnost] kao dio lekcije.

40.

lekcija

»Raširi prostor svog šatora«

Izaija 54–56; 63–65

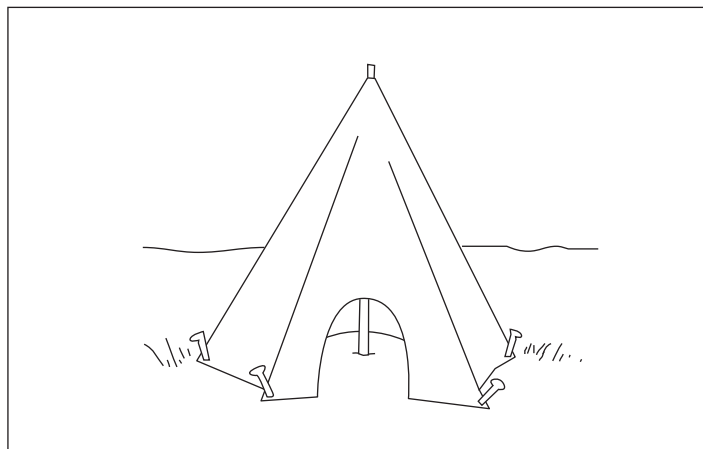
Svrha	Potaknuti polaznike da osnaže okole Siona i pripreme se za Drugi dolazak i Tisućljetnicu.
Priprema	<ol style="list-style-type: none">1. Uz molitvu proučite odlomke iz Izaije 54–56 i 63–65 o kojima se raspravlja u ovoj lekciji.2. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, donesite kolčić za šator.3. Ako je na raspolaganju slika Uskrsli Isus Krist, možete je upotrijebiti tijekom lekcije (62187; Umjetničke slike iz evanđelja 239).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Na ploču nacrtajte sliku šatora poput onog prikazanog ispod. Zatim izložite kolčić šatora i postavite sljedeća pitanja.

- Zašto su šatoru potrebni kolčići? Što bi se dogodilo kad šator ne bi držali kolčići?
- Što šator spomenut u Izaiji 54:2 predstavlja? (Crkvu Isusa Krista.) Što kolčići šatora predstavljaju?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao:

»Izraz *okol* je simboličan izraz. Zamislite u svom umu veliki šator kojeg drži užad pričvršćena za mnoge kolčiće koji su čvrsto učvršćeni u zemlju.

Proroci su usporedili Sion u posljednje dane s velikim šatorom koji obuhvaća zemlju. Taj je šator podržavala užad pričvršćena za kolčiće. Ti su kolčići, naravno, razne zemljopisne organizacije raširene širom zemlje. U sadašnje vrijeme Izrael se sakuplja u raznim okolima Siona« (»Strengthen Thy Stakes« [Osnaži svoje okole], *Ensign*, siječanj 1991., 2).

Recite razredu da su prvi okoli Crkve Isusa Krista svetaca posljednjih dana bili organizirani u Kirtlandu, Ohio i u okrugu Clay, Missouri, 1834. godine. Kako je Crkva rasla, dodano je više okola kako je zapovjedio Gospodin (NiS 101:20–21). Danas stotine okola postoji širom svijeta.

Objasnite da će ova lekcija govoriti o tome kako možemo osnažiti okole Siona. Također će raspravljati o snažnim Izaijinim učenjima o Drugom dolasku i Tisućljetnici.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. »Produži mu užeta, kolčiće učvrsti« (Izaija 54:2).

- Što mislite koje je značenje izraza »raširi prostor svog šatora«? (Izaija 54:2). (Gospodin želi da članovi Crkve dijele evanđelje sa što više ljudi kako bi ono prekrilo zemlju. Izaija je prerekao da će u posljednje dane Crkva brzo narasti i mnogi ljudi širom svijeta bit će obraćeni ka istini [Izaija 54:3]).
- Koji je još savjet dan u Izaiji 54:3 glede šatora, odnosno Crkve? Kako možemo slijediti taj savjet? Možete sažeti raspravu na ploči, kako je prikazano ispod.

Izaijin savjet	Što mi možemo učiniti
Razastrijeti platna šatora i produžiti užad.	Služiti kao cjelodnevni misionari; dijeliti evanđelje s prijateljima i bližnjima.
Učvrstiti kolčiće šatora.	Osnažiti naše lokalne okole.

- Što možemo učiniti kako bismo osnažili okole u kojima živimo? (Odgovori mogu uključiti sljedeće: Razviti osobnu duhovnu snagu, utjecati na naše obitelji i prijatelje da učine isto, služiti našim bližnjima koji su članovi Crkve i koji nisu, i prihvatiti pozive od svećeničkih vođa da služimo u Crkvi.)
- Kako okoli blagoslivljaju živote ljudi? (Vidi NiS 115:5–6.) Kako su okoli Siona mjesta obrane i utočišta za nas?

2. »U sućuti velikoj opet ću te prihvatiti« (Izaija 54:7).

- Iako je Izrael bio raštrkan mnogo godina, Gospodin je obećao da će ga sakupiti u istinitu Crkvu u posljednje dane (Izaija 54:4–10). Što možemo naučiti o Gospodinu u Izaiji 54:4–10? Koje određene blagoslove Gospodin obećava svojim pravednim slugama? (Vidi Izaija 54:13–14, 17.) Zašto su ta obećanja važna?
- Tko je pozvan pronaći utočište okupljanjem sa svecima? (Sva djeca Nebeskog Oca.) Pogledajte sljedeće odlomke iz Izaije koji opisuju skupine ljudi za koje Gospodin želi da dođu k njemu i pronađu sigurnost u evanđelju:

- a) Izaija 55:1–3. (Svi koji su žedni.) O kakvoj se žeđi govori u tim stihovima? Što se događa kad pokušamo zadovoljiti duhovnu žeđ trošeći novac i trud na vremenite stvari? Kako naša duhovna žeđ može biti uistinu zadovoljena? (Vidi 2. Nefi 9:50–51; 3. Nefi 20:8.)
- b) Izaija 55:6–7. (Opaki koji će se pokajati.) Koje je obećanje dano onima koji se pokaju?
- c) Izaija 56:3, 5–8. (Tuđinci koji ne poznaju Gospodina.) Što tuđinac mora učiniti kako bi ga Gospodin prihvatio?
- Što ti odlomci podučavaju o Gospodinovom milosrđu? Što podučavaju o tome kako trebamo gledati svu djecu Nebeskog Oca?
- Izaija je napisao da Božja riječ može njegovati naše duše kao što kiša i snijeg njeguju sjeme (Izaija 55:10–13). Kako Božja riječ njeguje naše duše? (Vidi Alma 32:28, 41.)

3. Tisućljetnica će biti vrijeme mira i radosti.

- Kroz svoje zapise Izaija je posvjedočio da iako će biti teškoća, kušnji i patnje u ovom svijetu, dobro će na kraju prevladati zlo, a za pravedne, budućnost će biti puna radosti. Izaija je žustro molio za Drugi dolazak Spasitelja, koji će donijeti osvetu opakima i veliku radost pravednima (Izaija 64). Koja se poruka nade i radosti nalazi u Izaiji 64:1–4? Kako ova poruka povećava vašu želju da ustrajete do kraja u služenju Gospodinu?
- Završna poglavlja Izaijinog zapisa predstavljaju prekrasnu sliku Tisućljetnice, razdoblja mira od tisuću godine koje će započeti Drugim dolaskom Spasitelja. Kao što je zapisano u Izaiji 65:17–25, koji će uvjeti postojati tijekom Tisućljetnice? (Možete popisati te uvjete na ploču; vidi i Izaija 11:6–9.)
 - a) Gospodin će stvoriti nova nebesa i novu zemlju (Izaija 65:17).
 - b) Bit će velika radost i Gospodinov narod više neće plakati (Izaija 65:18–19).
 - c) Ljudi neće umirati mladi; živjet će 100 godina (Izaija 65:20).
 - d) Ljudi će uživati u plodovima svog rada (Izaija 65:21–23).
 - e) Molitve će odmah biti uslišane (Izaija 65:24).
 - f) Neće biti neprijateljstva među zvijerima (Izaija 65:25).
- Što Izaija 63:7–9 podučava o beskrajnoj dobroti i ljubavi Gospodinovoj? (Zamolite polaznike da predlože riječi i izraze iz tih stihova koji pokazuju Spasiteljevu ljubav za nas. Možete ih zapisati na ploču.) Na koje je načine Spasitelj vama pokazao »veliku dobrotu«?

Zaključak

Posvjedočite da kako jačamo okole Siona i dijelimo evanđelje sa svijetom, čekat će nas bogatstva vječnosti. Možemo se radovati Drugom dolasku Spasitelja te miru i radosti koji će postojati tijekom Tisućljetnice. Izaijina nas proročanstva potiču da upamtimo da je povlastica služiti Gospodinu i da on blagoslivlja svoje sljedbenike.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Pravi zakon posta (Izaija 58:3–12)

- Što možemo naučiti iz Izaije 58 o postu? Koji su elementi pravog posta? (Vidi Izaija 58:3–7.)

Jedan element pravog posta je davanje velikodušnog posnog prinosa.

Predsjednik Spencer W. Kimball je rekao: »Smatram da kad obilujemo, kao mnogi od nas, moramo biti vrlo, vrlo velikodušni... i davati, umjesto iznos koji uštedimo za dva obroka posta, možda puno, puno više – deset puta više kad smo u mogućnosti to učiniti« (Conference Report, travanj 1974., 184).

- Koji su blagoslovi za življenje zakona posta obećani u Izaiji 58?
 - a) Postajemo snažniji u odupiranju iskušenju (Izaija 58:6).
 - b) Naši su tereti olakšani (Izaija 58:6).
 - c) Poboljšava se naše fizičko i duhovno zdravlje (Izaija 58:8).
 - d) Postajemo ponizni i spremni da komuniciramo s Gospodinom (Izaija 58:9).
 - e) Pomažemo siromašnima i potrebitima (Izaija 58:10).
 - f) Primamo stalno vodstvo od Gospodina (Izaija 58:11).
 - g) Naše će duše biti zadovoljene u suši i postati »kao studenac kojem voda nikad ne presuši« (Izaija 58:11).

Pozovite polaznike da navedu primjere iz Svetih pisama, povijesti Crkve ili osobnog iskustva koji pokazuju blagoslove življenja zakona posta.

- Kako možemo postati predaniji u življenju zakona posta?

2. Opis Spasiteljeva službeništva

- Izaija 61:1–3 je izjava o Spasiteljevom pozivu i službeništvu. Na početku svog služenja u Nazaretu, Spasitelj je citirao te stihove i ljudima rekao: »Danas se ovo Pismo, koje ste čuli svojim ušima, ispunilo« (Luka 4:14–21). Što ti stihovi podučavaju o osobinama i misiji Isusa Krista?

3. Kristov Drugi dolazak (Izaija 63:1–6)

- Spasiteljev Drugi dolazak opisan je u Izaiji 63:1–6. Koje će boje biti Spasiteljeva haljina kad on dođe u svojoj slavi? (Vidi Izaija 63:2; Otkrivenje 19:11–13; NiS 133:46–48.) Što crvena bolja simbolizira? (Krv koja je prolivena kad je patio za naše grijeha u Getsemaniju i na križu.)

41.

lekcija

»Danas te... postavljam... kao stup željezni«

Jeremija 1–2; 15; 20; 26; 36–38

Svrha	Potaknuti polaznike da ostanu vjerni u trenucima protivljenja i nevolje.
Priprema	<ol style="list-style-type: none">1. Uz molitvu proučite odlomke iz Jeremije o kojima se raspravlja u ovoj lekciji. Ova je lekcija usredotočena na Jeremijinu hrabrost i predanost dok se suočavao s protivljenjem svih oko njega.2. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, donesite metalnu šipku u razred.
Predloženi razvoj lekcije	
Aktivnost za privlačenje pažnje	<p>Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.</p> <p>Izložite metalnu šipku i pozovite polaznike da je pokušaju slomiti. Zatim postavite sljedeća pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kad bi ovaj predmet predstavljao karakter osobe, što bi to moglo reći o njemu ili njoj?• Zamolite polaznike da pročitaju Jeremija 1:17–19. Koji je izraz Gospodin upotrijebio u 18. stihu kako bi opisao Jeremiju? Što ti izrazi govore o tome kakva je osoba bio Jeremija? Kako biste se vi osjećali kad bi se ove riječi upotrijebile da opišu vas dok odlazite ispuniti poziv ili zaduženje od Gospodina? <p>Objasnite da su se kraljevi, kneževi, svećenici i svi ljudi u zemlji protivili Jeremiji u njegovoj misiji, no on je odvažno činio ono što je Gospodin zapovjedio. Spomenite metalnu šipku i objasnite da je Jeremija bio »stup željezni« koji je imao veliku snagu u trenucima nevolje i nije se svinuo niti slomio.</p>
Rasprava o Svetim pismima i primjena	<p>Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.</p> <p>Jeremija je služio tijekom vladavine petorice kraljeva, od Jošije do Sidkije (od 626. do 586. pr. Kr.). S Jošijom je pokušao odvratiti ljude od idolopoklonstva i nemovala. No kraljevi nakon Jošije vladali su u opaćini, a ljudi su bili u potpunom otpadu. Jeremijina misija bila je podići glas upozorenja tim ljudima, i njegove optužbe o njihovim opaćinama među najoštrijima su u svim Svetim pismima. Njegov je bio jedan od posljednjih glasova upozorenja prije nego što su Judejce pokorili Babilonci.</p> <p>Jeremijin život bio je pun patnje, no njegova reakcija na iskušenja može nas podučiti i nadahnuti. Tukli su ga i zatočili zbog proricanja protiv Judejskog kraljevstva. Njegov je život stalno bio u opasnosti. No kroz sve nevolje i protivljenje, Jeremija je bio kao »stup željezni« (Jeremija 1:18). Jeremijina knjiga</p>

daje osobni zapis koji potiče vjeru o prorokovoj reakciji na njegove životne patnje i probleme.

1. Jeremija je pozvan od Boga da bude prorok.

Ponovite zapis o Jeremijinom pozivu da bude prorok kako je zabilježeno u Jeremiji 1:4–10.

- Što nas Jeremijin poziv podučava o nauku predodređenja? (Vidi Jeremija 1:5.) Što mislite kako je Jeremiji pomoglo saznanje da je u predzemaljskom životu bio predodređen da bude prorok?

Prorok Joseph Smith je rekao: »Svaki čovjek koji ima poziv posluživati stanovnicima svijeta bio je predodređen za tu svrhu na velikom vijeću na nebu prije ovog svijeta« (*History of the Church* [Povijest Crkve], 6:364).

- Što je Gospodin učinio kad je Jeremija osjećao da nije sposoban ispuniti poziv? (Vidi Jeremija 1:6–10.) Kako je vas uvjerio Gospodin kad ste smatrali da niste sposobni?

2. Mnogi su se ljudi suprotstavljali Jeremiji i pokušali su ga spriječiti da ispuni svoju misiju.

Upotrijebite sljedeće stihove kako biste raspravili o protivljenju s kojom se Jeremija suočio dok je ispunjavao svoju misiju koju mu je dao Gospodin:

- a) Jeremija 20:1–6. Nezadovoljan Jeremijinim proročanstvima, Pašhur, glavni hramski upravitelj, dao je pretući Jeremiju i staviti ga u klade. Jeremija je prorekao da će Pašhura, njegovu obitelj i njegove prijatelje zarobiti Babilonci i da će on umrijeti u Babilonu.
 - b) Jeremija 26:7–15. Većina ljudi u zemlji, uključujući svećenike, suprotstavila su se Jeremiji i njegovoj poruci (26:7–11). Međutim, Jeremija je odvažno prenio poruku koju mu je Gospodin zapovjedio da prenese (26:12–15). Jeremiji su se čak protivili i mrzili ga njegovi bližnji i rodbina (11:19–21; 12:6. Obratite pažnju da je Jeremija bio iz grada Anatota).
 - c) Jeremija 36:1–6, 20–32. Riječi Jeremijinih proročanstava zapisane su i pročitane ljudima (36:1–6). Kralj je spalio te riječi, a Gospodin je zapovjedio Jeremiji za ih ponovo zapiše (36:20–32).
 - d) Jeremija 37:12–15; 38:4–13. Jeremija je nepravedno optužen i zatvoren (37:12–15). Kasnije je bačen u tamnicu, gdje je propao u glib (38:4–6). Po naredbi kralja Sidkije, Jeremija je pušten iz tamnice i vraćen u zatvor (38:7–13).
- Što Jeremija 20:14–18 otkriva o njegovim osjećajima dok je prolazio kroz tako veliko protivljenje? Što možemo naučiti iz Jeremijinog iskustva da nam pomogne kad iskusimo nevolje? (Odgovori mogu uključiti da je Jeremija nastavio slušati Gospodina i ispunjavati svoj poziv čak i kad je bio progonjen i obeshrabren; vidi Jeremija 26:12–15.)
 - U Jeremiji 2:13, što je Gospodin rekao koje je dvije opacine počinio njegov narod? (Oni su odbacili njega, izvor živuće vode. I sebi su napravili ispućane kladence koji nisu mogle držati Gospodinovu živuću vodu, što znači da su tražili ispunjenje i sigurnost u svjetovnim stvarima.) Zašto bi ljudi s tim osobinama imali poteškoće prihvatiti Jeremijine riječi? Zašto bi oni bili nemoćni

reagirati na nevolje poput Jeremije? Kako mi ponekad stvaramo »ispucane kladence« koji ne mogu držati Spasiteljevu živu vodu?

Starješina Marion D. Hanks je rekao:

»Materijalni ciljevi obuhvaćaju previše naše pažnje. Borba za ono što trebamo ili za više nego što trebamo troši naše vrijeme i energiju. Trčimo za zadovoljstvom ili zabavom, ili postajemo preokupirani u udrugama ili građanskim stvarima. Naravno, ljudi trebaju rekreaciju, trebaju biti uspješni, trebaju doprinijeti; no ako to ostvarimo pod cijenu prijateljstva s Kristom, cijena je previsoka.

“ ‘Jer dva zla narod moj učini:’, rekao je Gospodin Izraelu; ‘ostavi mene, Izvor vode žive, te iskopa sebi kladence, kladence ispucane što vode držati ne mogu.’ (Jeremija 2:13.)

Zamjene koje prihvaćamo umjesto Boga u našim životima uistinu ne drže vodu. Do mjere u kojoj odbijamo ‘živu vodu’, mi propuštamo radost koju smo mogli imati« (Conference Report, travanj 1972., 127; ili *Ensign*, srpanj 1972., 105).

Jeremijina su proročanstva da će Babilonci uništiti Jeruzalem bila ispunjena, kako je zapisano u Jeremiji 39–40. Jeremija je bio u zatvoru tijekom opsade, no kasnije su ga Babilonci oslobodili i dopustili njemu i ostatku Židova da ostanu u Judeji. Johanan, vođa onih koji su ostali, zamolio je Jeremiju da sazna Gospodinovu volju za njih i obećao je poslušati (Jeremija 42:1–6). Kroz Jeremiju Gospodin je rekao ljudima da ostanu u Judeji i obećao im da će ih blagosloviti ako to učine (Jeremija 42:9–22). No Johanan je odveo ljude u Egipat, gdje je većina njih nastavila u svojoj opačini (Jeremija 43–44).

3. Jeremija je bio osnažen u nevolji svojom ljubavlju prema riječi Božjoj.

Raspravite o sljedećim Svetim pismima, koja pokazuju kako je riječ Božja pomogla Jeremiji da ostane snažan u vrijeme nevolje.

- Kako je zapisano u Jeremiji 1:9, što je Gospodin stavio u Jeremijina usta? Kako je zapisano u Jeremiji 15:16, što je Jeremija učinio s riječima Gospodnjim? (Progutao ih je, što u jeziku poezije znači da je riječ Božja postala dio njega.) Što je Jeremija osjećao za riječi Gospodnje?
- Kako možemo gutati riječi Gospodnje poput Jeremije? (Proučavanjem Svetih pisama i savjeta proroka posljednjih dana.) Prorok Nefi iz Mormonove knjige je rekao »gostite se riječima Kristovim « (2. Nefi 32:3). Kako nas gošćenje riječima Gospodnjim može osnažiti?
- U Jeremiji 20:9, kako je Jeremija opisao riječ Gospodnju u sebi? Što mislite da znači da je riječ Gospodnja rasplamtjeli oganj u vašim kostima? Što mislite zašto Jeremija nije mogao ne podučavati riječ Gospodnju?

Zaključak

Iznesite svoja razmišljanja o Jeremijinom primjeru i potrebi da budemo vjerni u vrijeme nevolje. Potaknite polaznike da istražuju i prebiru riječi Gospodnje dok te riječi ne postanu oganj u njihovim kostima, dajući im snagu dok čine Gospodnje djelo. Ako ste koristili aktivnost za privlačenje pažnje, izložite metalnu šipku i pozovite polaznike da postanu, poput Jeremije, stup željezni za Gospodina.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Ilovača... u ruci lončarovoj« (Jeremija 18:6)

- Ponovite zapis o Jeremijinom posjetu lončaru, zapisan u Jeremiji 18:1–4. Što je Gospodin podučio svoj narod kroz Jeremijino iskustvo? (Vidi Jeremija 18:5–10. Gospodin im je pokazao da će ih, ako se pokaju, on oblikovati u nešto bolje, kao što je lončar oblikovao oštećenu posudu. Također ih je posjetio da ima moć uništiti ih ako se ne pokaju.)
- Kako se ta usporedba odnosi na nas danas? Kako možemo postati bolja ilovača u Gospodnjim rukama? (Tako da budemo ponizni – da slušamo, kajemo se, vjerujemo Gospodinu i tražimo njegovu volju. Pozovite polaznike da iznesu iskustva koja pokazuju kako je Gospodin oblikovao i pripremio ljude da ispune njegove svrhe.) Što se događa kad se odupiremo oblikovanju Gospodnjem?

Predsjednik Heber C. Kimball je dao sljedeće uvide u usporedbu u Jeremiji 18:1–10:

»Svi [koji] su savitljivi u rukama Božjim i poslušni njegovim zapovijedima, posude su slave, i Bog će ih primiti« (*History of the Church* [Povijest Crkve], 4:478).

Ima mnogo posuda koje su uništene nakon što su bile oblikovane. Zašto? Jer nisu zadovoljne oblikom koje im je lončar dao, već su se odmah oblikovale kako bi udovoljile sebi; stoga su daleko od razumijevanja Božjih nauma, te uništavaju sebe moću svojeg osobnog opredjeljivanja. [Ti ljudi] moraju proći kroz mnogo modela i oblika, zatim... moraju biti izglađeni i pečeni; a čak i tijekom pečenja, neke posude napuknu« (u Stanley B. Kimball, *Heber C. Kimball: Mormon Patriarch and Pioneer* [Heber C. Kimball: Mormonski patrijarh i pionir] [1981.], 270).

2. Jeremija je propovijedao u isto vrijeme kad i prorok Lehi iz Mormonove knjige

Prorok Jeremija je podučavao i upozoravao ljude u Judeji u vrijeme kad je Lehi napustio Jeruzalem. I Jeremija i Lehi su proricali da će Jeruzalem biti uništen.

- Gdje je Jeremija bio kad su Lehi i njegova obitelj napustili Jeruzalem? (Vidi Jeremija 37:15–16; 1. Nefi 7:14.)
- Jeremija je proveo mnogo vremena savjetujući se sa Sidkijom, kraljem Judejskim, no Sidkija je odbio poslušati riječ Gospodnju koja je došla po Jeremiji. Što se dogodilo Sidkiji kao posljedica njegovog neposluha? (Vidi Jeremija 39:4–7.)
- Iz Mormonove knjige saznajemo da jednog od Sidkijinih sinova Babilonci nisu ubili. Kako se on zvao? (Vidi Helaman 8:20–21.) Kamo je otišao? (Vidi Omni 1:15.)

42.

lekcija

»Upisati ga u njihovo srce«

Jeremija 16; 23; 29; 31

Svrha Potaknuti polaznike da sudjeluju u velikom Božjem djelu u posljednje dane i imaju njegov zakon upisan u svoja srca.

Priprema

1. Uz molitvu proučite Jeremiju 16; 23; 29 i 31.
2. Dodatno čitanje: Jeremija 3–9; 13; 30; 32:37–42; 33; 35.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

- Kad biste mogli vidjeti ili sudjelovati u bilo kojoj priči ili događaju u Starom zavjetu, što biste odabrali? (Možete zapisati odgovore polaznika na ploču.)
- Zašto biste voljeli vidjeti ili sudjelovati u tom događaju?
- Što se događa danas u Crkvi što bi se moglo usporediti s nekim od događaja koje ste odabrali?

Objasnite da iako je Jeremija iznio nekoliko poruka nade ljudima u njegovo doba, on je predvidio vrijeme nade tijekom sakupljanja Izraela u posljednje dane. Ova lekcija govori o Jeremijinim proročanstvima o velikom sakupljanju u posljednje dane u kojem mi danas sudjelujemo.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Jeremija je predvidio sakupljanje Izraela u posljednje dane.

Ako priča o izlasku Izraela iz Egipta nije spomenuta u aktivnosti za privlačenje pažnje, objasnite da je to jedan od najčudesnijih događaja u Starom zavjetu. O njemu se govori u Jeremijinoj knjizi i ostalim knjigama u Starom zavjetu, kao i u Mormonovoj knjizi.

- Što je Mojsije osjećao o važnosti Izlaska? (Vidi Ponovljeni zakon 4:32–35.) Što mislite kako bi bilo sudjelovati u izlasku Izraela iz Egipta?
- Mnogo naraštaja kasnije, Jeremija je vidio vizije događaja u posljednje dane za koji je Gospodin rekao da će biti velik poput Izlaska (Jeremija 16:14–16; 23:3–8). Koji je događaj opisan u Jeremiji 16:15 i 23:3? (Sakupljanje Izraela i rast Crkve.) Tko su pastiri o kojima se govori u Jeremiji 23:4? (Svećenički vođe i ostali crkveni vođe.) Tko je Kralj o kojem se govori u Jeremiji 23:5–6? (Isus Krist.) Što mislite zašto su ti događaji veliki kao Izlask?

- Starješina LeGrand Richards je rekao da su ribari i lovci opisani u Jeremiji 16:16 misionari Crkve (Conference Report, travanj 1971., 143; ili *Ensign*, lipanj 1971., 98–99). Što ribari i lovci imaju zajedničko s misionarima? (Vidi Matej 4:18–19.) Kako mi možemo biti učinkovitiji misionari?

2. Bog će zapisati svoj zakon u srca svojeg naroda.

- Djeca Izraela uzdala su se u Mojsija da primi objavu za njih tijekom njihovog putovanja u divljini. Koju je veliku čežnju Mojsije izrekao u Brojevima 11:29? (Želio je da ljudi nauče Božji zakon i nauče za sebe slušati Duha.)
- Kako je zapisano u Jeremiji 31:31–34, što je Gospodin obećao učiniti u posljednje dane? (Vidi također Ezekiel 11:17–20; 36:24–28; 2. Korinćanima 3:2–3.) Što znači imati Božji zakon zapisan u naša srca? Što moramo učiniti kako bismo imali Božji zakon upisan u naša srca?
- Kako se naše ponašanje mijenja kad imamo Božji zakon upisan u naša srca? Možete raspraviti o tome kako nam to pomaže da slušamo zapovjedi poput ovih:
 - a) Voljeti naše bližnje.
 - b) Poštivati naše roditelje.
 - c) Biti moralno čisti.
 - d) Svetkovati Šabat.
 - e) Odabirati primjerene filmove, televizijske programe, knjige i časopise.
 - f) Nositi skromnu odjeću.
 - g) Odabirati primjerenu glazbu.
- Jednom su Josepha Smitha upitali kako uspješno vodi toliko ljudi. On je rekao: »Ja podučavam ljude pravilnim načelima, a oni vode sami sebe« (citirao John Taylor, u *Journal of Discourses* [Dnevnik rasprava], 10:57–58). Kako se ta izjava odnosi na Božji zakon zapisan u naša srca?
- Jeremija je prorekao da će se narod Judeje, 70 godina nakon što bude odveden u ropstvo u Babilon, vratiti u svoju domovinu i ponovo živjeti u skladu s Bogom (Jeremija 29:10–14; o ispunjenju ovog proroštva govori se u 47. lekciji). Prema Jeremiji 29:12–14, što možemo učiniti kako bismo se približili Bogu? Što riječi *poziv*, *molitva*, *težiti* i *tražiti* govore o stavu koji bismo trebali imati dok se težimo približiti Bogu? Pozovite polaznike da iznesu iskustva koja su imali dok su se težili približiti Bogu.

Zaključak

Posvjedočite da živimo u vrijeme koje su Jeremija i mnogi drugi proroci iščekivali s radošću. Potaknite polaznike da sudjeluju u sakupljanju Izraela i da imaju zakon Božji zapisan u svoja srca.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Sada je vrijeme za pokajanje

Gospodinova milost uvijek se pruža onima koji se pokaju. Međutim, ljudima koji odgađaju pokajanje može biti sve teže da se pokaju.

Predsjednik Joseph F. Smith je podučio: »Čovjek s akumuliranim i neoprostnim grijesima iza sebe može misliti da nema utočišta i da je njegova situacija u svijetu beznadna; a onaj koji vrtoglavo odbija svaku priliku da se odmakne od zanemarenih grijeha prošlosti ima najveću nesreću. Svakodnevno prakticiranje traženja božanske milosti i oprosta dok idemo naprijed daje nam moć da izbjegnemo zlo« (*Gospel Doctrine* [Nauk evanđelja], 5. izdanje [1939.], 374).

- Što sljedeći odlomci podučavaju o važnosti slušanja riječi Gospodnje i brzog pokajanja?

Jeremija 5:1–5, 21–25

Jeremija 6:10–17

Jeremija 7:23–28

Jeremija 8:6–12, 20

Jeremija 13:11, 23

Jeremija 17:23

2. Slušanje riječi proroka

- Jeremija je često zapisivao da ljudi nisu slušali njegove riječi (Jeremija 7:13; 25:3–4; 26:2–5; 32:33). Koje bismo riječi proroka posljednjih dana trebali predanije slijediti?

3. Ponavljanje grijeha prethodnih naraštaja

- Jeremija je upozorio Židove u svoje doba da su grijesi koje su počinili isti kao i grijesi za koje su prošli naraštaji bili ozbiljno kažnjeni (Jeremija 11:1–12). Što mislite zašto Jeremijin naraštaj nije naučio od grijeha svojih predaka, naročito kad je kazna za te grijehove toliko jasno zapisana? Kako mi možemo imati više koristi od lekcija koje su naučili prethodni naraštaji Božjeg naroda saveza?

4. Važnost povjerenja u Boga

- U Jeremiji 17:5–8, koje su usporedbe napravljene između ljudi koji vjeruju čovjeku i koji vjeruju Bogu? Kako ste vidjeli da su ove usporedbe ispravne? Kako možemo pokazati naše povjerenje u Boga?

5. Lažni proroci

- Sidkija je bio kralj koji je htio da mu proroci kažu ono što je htio čuti. Naposljetku, mnogi su lažni proroci obećali da Jeruzalem neće pasti (Jeremija 28:1–4; 37:19). Danas mnogi lažni proroci dolaze u »ovčjem ruhu« (Matej 7:15). Koji dokaz imamo da među nama danas ima lažnih proroka? Koje su neke od poruka današnjih lažnih proroka? Kako možemo izbjeći da nas zavedu lažni proroci?

Ezekiel 18; 34; 37

Svrha Potaknuti polaznike da ispune svoje odgovornosti kao »pastiri Izraelovi« (Ezekiel 34:2).

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeće odlomke iz Svetih pisama:
 - a) Ezekiel 34. Gospodin je ukorio one pastire koji ne hrane svoje stado. On će potražiti sve izgubljene ovce i biti njihov Pastir.
 - b) Ezekiel 18:21–32. Ezekiel podučava da će opaki koji se pokaju biti spašeni i da će pravedni koji se okrenu ka opaćini biti izbačeni.
 - c) Ezekiel 37:1–14. Ezekiel je vidio viziju u kojoj su mnoge suhe kosti oživjele.
 - d) Ezekiel 37:15–28. Ezekiel proriče da će drvo Judino i drvo Josipovo postati jedno u Gospodinovoj ruci.
2. Dodatno čitanje: Ezekiel 2.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Pročitajte (ili zapišite na ploču) sljedeća pitanja:

- Po čemu se pastir razlikuje od najamnika?

Zamolite polaznike da poslušaju odgovore na ovo pitanje u sljedećem citatu od predsjednika Ezre Tafta Bensona (možete dati polazniku da pročita citat):

»U Isusovo vrijeme, palestinski pastir bio je poznat po svojoj zaštiti ovaca. Za razliku od modernih najamnika, pastir je uvijek išao ispred svog stada. On ga je vodio. Pastir je poznavao svaku ovcu i obično je imao ime za svaku. Ovce su poznavale njegov glas, vjerovale mu i ne bi slijedile stranca. Stoga, kad ih pozove, ovce bi došle k njemu. (Vidi Ivan 10:14, 16.)

Noću bi pastir uveo svoje ovce u obor. Obor su okruživali visoki zidovi, a trnje je bilo postavljeno na vrh tih zidova kako bi spriječilo divlje životinje i lopove da prijeđu preko.

Međutim, ponekad bi divlja životinja tjerana glađu preskočila preko zidova među ovce, i uplašila bi ih. Takva je situacija odvajala pravog pastira, onoga koji je volio svoje ovce, od plaćenika, onoga koji je radio samo za plaću i dužnost.

Pravi pastir bio je voljan dati svoj život za ovce. On bi ušao među ovce i borio se za njih. Plaćenik je, s druge strane, brinuo za svoju sigurnost više nego za ovce i obično bi pobjegao od opasnosti« (Conference Report, travanj 1983., 61; ili *Ensign*, svibanj 1983., 43).

Nakon čitanja citata, zamolite polaznike da ukratko prepričaju razlike između pastira i najamnika (ili plaćenika). Upotrijebite sljedeća pitanja ukoliko je potrebno, i zapišite odgovore na ploču:

- Gdje se pastir nalazi u odnosu na ovce? Gdje najamnik hoda? (Pastir hoda ispred svojih ovaca i vodi ih; citat daje naslutiti da najamnik hoda iza svojih ovaca i tjera ih.)
- Kakav je pastirov odnos sa svakom ovcom? Kakav je najamnikov odnos sa svakom ovcom?
- Kako pastir reagira kad su ovce u opasnosti? Kako reagira najamnik?

Objasnite da dio ove lekcije govori o našim odgovornostima kao duhovni pastiri.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu osobna iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

Godine 597. pr. Kr., kralj Nabukodonozor iz Babilona u ropstvo je odveo mnogo ljudi iz Judeje. Među zatočenima bio je i Ezekiel, kojega je Gospodin pozvao za proroka pet godina kasnije. Godine 587. pr. Kr. Babilonci su uništili Jeruzalem i odveli mnogo više zarobljenika. Ezekiel je posluživao svom prognanom narodu do 570 g. pr. Kr.

Ezekielovi zapisi uključuju stroge ukore i veličanstvena obećanja koja se odnose ne samo na drevno kraljevstvo Judeju, već na cijeli Izrael, uključujući i članove Crkve danas. Iako je Jeruzalem bio uništen, Ezekiel je predvidio dan kad će se Izrael sabrati i obnoviti. Taj je događaj simboliziran u njegovoj viziji doline suhih kostiju i u njegovom proročanstvu o štapovima Jude i Josipa.

1. Pastiri Izraelovi

Podučite i raspravite o Ezekielu 34. U ovom poglavlju Gospodin je prekorio pastire Izraela koji su radili za sebe i nisu hranili stada. Zatim je opisao sebe kao dobrog Pastira koji će sabrati svoje stado u posljednje dane i voditi ga tijekom Tisućljetnice.

- Tko su »pastiri Izraelovi« o kojima govori Ezekiel 34? (Vjerski vođe u Ezekielovo doba.) Zašto je Gospodin bio nezadovoljan s njima? (Vidi Ezekiel 34:2–4.) Što se dogodilo ovcama kad su ih pastiri zanemarili? (Vidi Ezekiel 34:5–6.)
- Na koje se načine svatko od nas može smatrati Izraelovim pastirom? (Mi trebamo paziti i jačati jedan drugoga kao članovi obitelji, članovi Crkve, bližnji, kućni učitelji i kućne posjetiteljice, te članovi zborova i razreda.)

Starješina Bruce R. McConkie je rekao: »Svatko tko služi na bilo kojem položaju u Crkvi, na kojem je odgovoran za duhovnu ili vremenitu dobrobit bilo kojeg od Gospodinove djece pastir je tim ovcama. Gospodin smatra svoje pastire odgovornima za sigurnost (spasenje) njegovih ovaca« (*Mormon Doctrine* [Mormonski nauk], 2. izdanje [1966.], 710).

- Gospodin je bio nezadovoljan nekim pastirima jer su hranili sebe umjesto svojih stada (Ezekiel 34:2–3, 8). Kako neki od nas čine tu istu pogrešku danas?

- Prema Ezekielu 34:11–16, što pravi pastiri čine za svoje ovce? (Obratite pažnju na riječi *potražiti, izvesti, skupiti, pasti, poviti i okrijepiti*.) Kako možemo pomoći spriječiti druge da odlutaju ili da se rasprše? Kako možemo pomoći sakupiti one koji su odlutali? Kako možemo nahraniti i osnažiti Gospodinova stada? Kako su vas blagoslovili pravi pastiri koji su činili te stvari?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao: »Pozivamo vas da se potrudite s obnovljenom predanošću... Želimo da pazite, da hranite, da dvorite i brinete za stado te vas pozivamo da ih, u slučaju da se neki privremeno izgube, nađete« (Conference Report, travanj 1983., 64; ili *Ensign*, svibanj 1983., 45).

- Kako je Spasitelj poput našeg pastira? (Vidi Ezekiel 34:11–16; Psalmi 23; Izaija 40:11; Ivan 10:11–15.) Možete raspraviti o tome kako je Spasitelj učinio svaku od stvari opisanih u ovim stihovima. Posvjedočite o Spasitelju kad osjetite poticaj Duha.

2. Pokajanje i oprost

Podučite i raspravite o Ezekielu 18:21–32.

- Što nas ovaj odlomak podučava o pokajanju i oprost? (Vidi Ezekiel 18:21–22, 27–28.) Što znači »načinite... novo srce i nov duh«? (Ezekiel 18:31). Zašto je važno razumjeti da pokajanje uključuje i obraćanje od grijeha i promjenu srca? Kako možemo iskusiti tu promjenu srca? (Vidi Alma 5:7–14.)
- Što ovaj odlomak podučava o ljudima koji se okrenu od pravednosti i ne pokaju se? (Vidi Ezekiel 18:24, 26.)
- Što ovaj odlomak podučava o Gospodinovim osjećajima kad kažnjava opake? (Vidi Ezekiel 18:23, 32.)
- Što ovaj odlomak podučava o Gospodinovoj pravdi i milosrđu? (Vidi Ezekiel 18:25, 29–32.) Zašto je važno znati da je Gospodin pravedan i milosrdan?

3. Ezekielova vizija doline kostiju

Podučite i raspravite o Ezekielu 37:1–14. Objasnite da Ezekielova vizija doline kostiju simbolizira i uskrsnuće i obnovu djece Izraelove u njihovoj obećanoj zemlji.

- Kako Ezekielova vizija simbolizira uskrsnuće? (Kosti su se sastavile, pokrivene su mesom i kožom, i udahnut im je život; vidi Ezekiel 37:1–10; vidi i Alma 11:42–44; 40:23.)
- Kako Ezekielova vizija simbolizira obnovu djece Izraelove u njihovu obećanu zemlju? (Vidi Ezekiel 37:11–14. Uskrsnuće se koristi kako bi simboliziralo tu obnovu.)
- Ezekielova vizija također se može čitati kao usporedba koja opisuje obnovu »nade« Izraelu (Ezekiel 37:11). Iako nada Izraela može biti mrtva kao »voj-ska... velika« kostiju koje je Ezekiel vidio, Spasitelj će joj vratiti vitalnost i život. Kako je Spasitelj obnovio vašu nadu? (Možete pročitati Moroni 7:41 dok raspravljate o tom pitanju.)
- Kosti u Ezekielovoj viziji počele su oživljavati nakon što im je Ezekiel rekao »čujte riječi Jahvine« (Ezekiel 37:4). Kako nam Gospodinova riječ daje život?

4. Drvo Judino i drvo Josipovo

Podučite i raspravite o Ezekielu 37:15–28. Objasnite da Ezekielovo proročanstvo o drvu Judinom i drvu Josipovom ima dvostruko značenje. Odnosi se na spajanje zapisa Jude i Josipa (Izraela) iz Svetih pisama u posljednje dane. Također se odnosi na ujedinjenje kraljevstva Jude i Josipa (Izraela) u posljednje dane.

- Kako je proročanstvo u Ezekielu 37:15–20 ispunjeno? (Vidi 1. Nefi 5:14; 2. Nefi 3:12; NiS 27:5. Objasnite da se riječ *drvo* u tim stihovima odnosi na vrstu drvenog zapisa koji se uobičajeno koristio u Ezekielovo vrijeme. Drvo Judino simbolizira Bibliju, a drvo Josipovo simbolizira Mormonovu knjigu.)
Starješina Boyd K. Packer je rekao: »Drvo ili zapis Judin, Stari i Novi zavjet, te drvo ili zapis Efrajimov, Mormonova knjiga, koja je još jedan zavjet Isusa Krista, sada su spojeni na način da dok razmišljate o jednom, privučeni ste drugom; dok učite iz jednog, prosvijetljeni ste iz drugog. Oni su uistinu jedno u našim rukama. Ezekielovo proročanstvo sada je ispunjeno« (Conference Report, listopad 1982., 75; ili *Ensign*, studeni 1982., 53).
- Koji su blagoslovi došli kroz Mormonovu knjigu kao dodatak Bibliji? (Vidi 1. Nefi 13:39–40; 2. Nefi 3:12.) Kako je Mormonova knjiga pomogla vama bolje razumjeti Bibliju? Kako je ona u vama osnažila svjedočanstvo Biblije o Gospodinu Isusu Kristu?
- Što je Ezekiel rekao da će se dogoditi nakon što se dva drveta spoje?
 - a) Djeca će se Izraelova sabrati i ujediniti u jedno kraljevstvo sa Spasiteljem kao Kraljem (Ezekiel 37:21–22).
 - b) Ljudi će biti očišćeni (Ezekiel 37:23).
 - c) Ljudi će živjeti prema Gospodinovim zakonima (Ezekiel 37:24).
 - d) Ljudi će živjeti u obećanoj zemlji (Ezekiel 37:25).
- Koje je druge blagoslove Gospodin obećao u Ezekielu 37:26–28? (Jedan važan blagoslov je obnova Gospodnjeg svetišta ili šatora, odnosno hrama. Sljedeća lekcija detaljnije govori o blagoslovima hrama.)

Zaključak

Ezekielovo podučavanje pomaže nam shvatiti koliko Spasitelj voli i brine se za svakog od nas. On je naš Pastir. On želi oprostiti. On nam je omogućio da uskrsnemo. On vodi sakupljanje Izraela u posljednje dane. I donio je Mormonovu knjigu kao još jedno svjedočanstvo za njega. Pozovite polaznike da iznesu svoja svjedočanstva o tim istinama.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Učiti kako biti dobar pastir

Dok raspravljate o našim odgovornostima kao pastira, možete pročitati ili prepričati sljedeću priču od predsjednika Jamesa E. Fausta:

»Kad sam bio vrlo mali, moj otac je pronašao osamljeno janje u pustinji. Stado ovaca iz kojeg je bila njegova majka davno je otišlo, a janje se nekako odvojilo od svoje majke, a pastir vjerojatno nije znao da se janje izgubilo. Budući da nije

moglo samo preživjeti u pustinji, moj ga je otac podigao i donio kući. Ostaviti janje značilo je sigurnu smrt, ili tako da postane plijen kojotima ili da umre od gladi jer je bilo toliko malo da je još uvijek trebalo mlijeko... Moj je otac janje dao meni, a ja sam postao njegov pastir.

Sljedećih nekoliko tjedana grijao sam kravlje mlijeko u bočici za bebe i hranio janje. Postali smo prijatelji... Janje je počelo rasti. Moje janje i ja bismo se igrali na livadi. Ponekad bismo legli na travu i ja bih stavio svoju glavu na njegov mekani, vuneni bok i gledao u plavo nebo i bijele kotrljajuće oblake. Nisam vezao janje tijekom dana. Ono nije pobjeglo. Ubrzo je naučilo pasti travu. Pozvao bih svoje janje iz bilo kojeg dijela dvorišta imitirajući blejanje ovaca najbolje što sam mogao...

Jedne noći došla je strašna oluja. Zaboravio sam zatvoriti janje u štalu te noći kao što sam trebao. Otišao sam u krevet. Moj se maleni prijatelj uplašio oluje i čuo sam ga kako bleji. Znao sam da trebam pomoći svom ljubimcu, no želio sam ostati siguran, ugrijan i suh u svom krevetu. Nisam ustao kao što sam trebao. Sljedeće jutro pronašao sam svoje uginulo janje. Pas je također čuo njegov vapaj i ubio ga je. Moje srce bilo je slomljeno. Nisam bio dobar pastir ili upravitelj nad onime što mi je moj otac povjerio. Moj je otac rekao: 'Sine, zar ti ne mogu povjeriti skrb samo nad jednim janjetom?' Primjedba mog oca povrijedila me je više nego gubitak mog vunenog prijatelja. Tog sam dana odlučio, kao dječak, da nikada više neću ni pokušati zanemariti svoje upravnništvo kao pastir ako ikada opet budem postavljen na taj položaj.

Ne mnogo godina nakon toga, bio sam pozvan kao mlađi suradnik kućnom učitelju. Bilo je trenutaka kad je bilo toliko hladno ili olujno vrijeme i želio sam ostati doma i osjećati se ugodno, no u uhu mog uma mogao sam čuti blejanje mog malog janjeta, i znao sam da trebam biti dobar pastir i ići s mojim starijim suradnikom. Svih tih mnogih godina, kad god sam bio sklon zanemariti svoje dužnosti, u sjećanje bi mi došlo koliko mi je bilo žao one noći prije mnogo godina kad nisam bio dobar pastir« (Conference Report, travanj 1995., 62–63; ili *Ensign*, svibanj 1995., 46).

2. Čuvari će podići glas upozorenja

- Kad je pozvao Ezekielu za proroka, Gospodin je rekao: »Postavljam te za čuvara doma Izraelova« (Ezekiel 3:17). Kako su Ezekielove dužnosti kao proroka poput onih kod čuvara? (Vidi Ezekiel 3:17–21; 33:1–9. U Ezekielovo doba, čuvari na kuli upozoravali su ljude na prijeteću opasnost od neprijateljskih vojski. Ezekiel je upozorio svoj narod na neprijatelje koji će ih duhovno ugroziti.)
- Tko su naši čuvari u posljednje dane? Zašto je važno imati te čuvare? Koja je naša odgovornost u tome da budemo čuvari? (Vidi NiS 88:81. Dio naše odgovornosti je podučavati evanđelje onima koji ga nisu primili.)

Kako bi podučio važnost pridavanja pažnje upozorenjima proroka, i upozoravanja naših bližnjih podučavanjem evanđelja, starješina Boyd K. Packer je ispričao o razarajućoj poplavi koju je prouzročilo pucanje brane Teton u Idahu 1976. godine. Na pravcu kretanja brze poplave bilo je 7800 ljudi. Kako se poplava obrušila niz dolinu, uništila je 790 domova i teško oštetila preostalih 800 domova, crkvi, škola i kompanija. Imajući na umu količinu vode, njezinu brzinu i stanovništvo područja, jedan je stručnjak procijenio da je trebalo poginuti 5300 ljudi. Začudo, utopilo se svega 6 ljudi.

Starješina Packer je rekao:

»Kako je došlo do tako strašnog uništenja s tako malim gubitkom života? Zato što su bili upozoreni! Nisu imali puno vremena, no bili su upozoreni; i svaki čovjek koji je bio upozoren, upozorio je svog bližnjeg...

Što je sa šest koji su se utopili? Jedan od njih bio je ispod brane i nije imao izbora. Dvoje nisu vjerovali upozorenju dok nije bilo prekasno. Kasnije su ih oboje našli u njihovom automobilu, no oni nisu obraćali pažnju na upozorenje. Troje ih se vratilo da uzmu neku materijalnu imovinu i izgubili su svoje živote.

No to je bilo čudo ogromnih razmjera. Kao sveci posljednjih dana mi učimo obraćati pažnju na upozorenja...

Ja sada vidim veliku sličnost s onime što se događa u svijetu, velikim plimnim valom zla i opačine u svijetu. Polako kapa oko nas i postaje sve dublji i dublji. Naši su životi u opasnosti. Naša je imovina u opasnosti. Naše su slobode u opasnosti, no mi i dalje ležerno obavljamo svoj posao nesposobni razumjeti da je dužnost svakog čovjeka koji je upozoren da upozori svog bližnjeg...

[Nas je] upozorio prorok. Hoćemo li [mi] obratiti pažnju na upozorenje, ili ćemo biti kao onih šestero u Idahu koji su mislili da se upozorenje ne odnosi na njih?« (*That All May Be Edified* [Da svi mogu biti podučeni], [1982.], 220–221, 223).

»Sve ozdravi i oživi – kuda god protječe ovaj potok«

44. lekcija

Ezekiel 43–44; 47

Svrha Potaknuti polaznike da blaguju od iscjeliteljskih moći koje daju život, koje su dostupne u hramu.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Ezekiel 43:1–12; 44:6–9, 23. Ezekielu je pokazana vizija hrama u Jeruzalemu.
 - b) Ezekiel 47:1, 6–12. Ezekiel vidi rijeku koja teče od hrama, koja daje život pustinji i iscjeljuje Mrtvo more.
 - c) Ezekiel 47:2–5. Ezekiel mjeri dubinu rijeke i otkriva da je voda sve dublja svaki put kad je on uđe u nju.
2. Nacrtajte kartu s 205. stranice na plakat ili ploču prije početka lekcije.
3. Dodatno čitanje: Ezekiel 40–42; Joel 3:18; Zaharija 14:8; Otkrivenje 22:1–3; 1. Nefi 8:10–11; 11:25; Nauk i savezi 97:8–20.

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Polaznicima postavite pitanja poput sljedećih:

- Jeste li se ikad ushitali dok ste gledali sportski događaj ili neku drugu sličnu zabavu?
- Jeste li ikada bili toliko ushićeni na takvom događaju da ste ustali, vikali i navijali?
- Možete li se sjetiti svetih događaja koji su bili ili će biti popraćeni entuzijastičnim izrazima radosti i zahvalnosti? Neki od tih događaja uključuju:
 - a) Stvaranje zemlje (Job 38:4–7).
 - b) Pobjedonosni ulazak Isusa u Jeruzalem (Ivan 12:12–16).
 - c) Drugi Kristov dolazak i uskrsnuće (1. Solunjanima 4:16).
- Kako se ushit na sportskim događajima ili drugom obliku zabave može usporediti s tim svetim događajima? (Dok je ushit na sportskim događanjima ili drugim oblicima zabave privremen, radost koja je povezana s tim svetim događajima je vječna.)
- Što je sveti događaj u Crkvi u kojem sudionici pokazuju svoju radost i zahvalnost tako da ustanu, kliču i mašu? (Tijekom posvećenja hrama, skup sudjeluje u velikoj izjavi radosti koji se naziva Hosana uzvik.)

»Hosana uzvik dolazi iz dubine duše, ide do granica snage pojedinca. Okupljeni ustaju i ujedinjeni kliču riječi: 'Hosana, hosana, hosana Bogu i Jaganjcu. Amen, amen i amen', ponavljajući ih tri puta. To obično prati

ritmičko mahanje bijelim rupčićima s uzdignutim rukama. Epitet 'Jaganjac' odnosi se na poniznost i pomirenje Isusa Krista« (Daniel H. Ludlow, uredio, *Encyclopedia of Mormonism* [Enciklopedija mormonstva], 5 svezaka [1992.], 2:659).

Objasnite da će ova lekcija pomoći polaznicima razumjeti neke od mnogih načina na koje hram donosi radost.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnosi na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Ezekielu je u viziji pokazan hram u Jeruzalemu.

Podučite i raspravite o Ezekielu 43:1–12; 44:6–9, 23.

- Neka polaznici pročitaju Ezekiel 43:1–12 i 44:6–9, 23. Što možemo naučiti o hramu iz tih stihova?

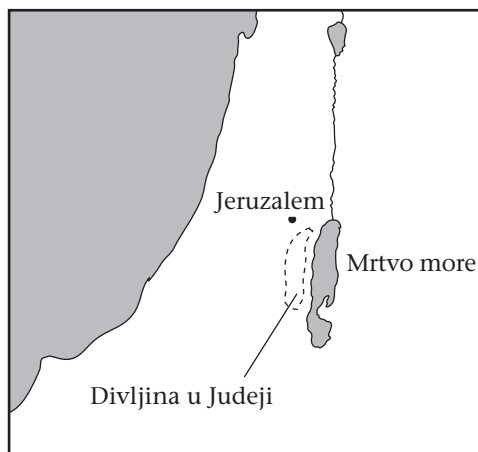
Odgovore polaznika možete zapisati na ploču i raspraviti o njihovom značenju. Odgovori mogu uključiti sljedeće:

- a) Slava Gospodnja ispunjava hram (Ezekiel 43:2, 4–5).
- b) Hram je »mjesto [Gospodinova] prijestolja« na zemlji (Ezekiel 43:7).
- c) Gospodin hoda u hramu, nazivajući ga »mjesto stopa mojih« (Ezekiel 43:7).
- d) Hram je mjesto gdje Gospodin može »posred« svog naroda »prebivati« (Ezekiel 43:7).
- e) Mi učimo o zakonima Gospodnjim u hramu (Ezekiel 43:11).
- f) Postoje uredbe koje Gospodin želi da obavimo u hramu (Ezekiel 43:11).
- g) Čak će i prostor oko hrama biti »najsvetija svetinja« (Ezekiel 43:12).
- h) Samo oni koji su dostojni trebaju ući u hram (Ezekiel 44:6–9).
- i) U hramu učimo razliku između svetog i profanog, između čistog i nečistog (Ezekiel 44:23).

2. Ezekiel vidi rijeku kako teče iz hrama koja daje život pustinji i ozdravlja Mrtvo more.

Podučite i raspravite o Ezekielu 47:1, 6–12.

- Što je Ezekiel vidio dolazeći od istočnih vrata hrama u Jeruzalemu? (Vidi Ezekiel 47:1.) Kamo je voda išla? (Vidi Ezekiel 47:8. Pokažite na karti divljinu u Judeji i Mrtvo more istočno od Jeruzalema.)

- Divljina u Judeji je neplodna pustinja, a Mrtvo more je preslano da se održi životinjski svijet. Prema Ezekielovoj viziji, koje će se promjene dogoditi u divljini u Judeji i u Mrtvom moru zbog rijeke koja teče iz hrama? (Vidi Ezekiel 47:6–12.)
- U viziji sličnoj Ezekielovoj viziji hrama, Ivanu Ljubljennom je pokazano prijestolje Božje (Otkrivenje 22:1–3. Obratite pažnju da u Ezekielu 43:7 Gospodin naziva hram »mjesto mojega prijestolja«). Što je istjecalo s Božjeg prijestolja u Ivanovoj viziji? (Vidi Otkrivenje 22:1.) Što je »rijeka života«? (Nauci evanđelja; vidi aktivnost za privlačenje pažnje u 30. lekciji.) Kako smo mi poput divljine u Judeji i Mrtvog mora ako ne blagujemo od vode života?
- Kako voda života koja je dostupna u hramu iscjeljuje i daje život brakovima? Obiteljima? Našim precima? Crkvi? Što još istječe iz hrama što daje duhovni život i iscjeljenje? (Odgovori mogu uključiti istinu, mudrost, objavu i saveze.)
- Ezekiel 47:12 opisuje stabla koja rastu uz obalu rijeke u Ezekielovoj viziji. Što stabla imaju zajedničko s vodama rijeke? (Imaju moć iscjeljenja i davanja života.)
- Što je raslo uz obalu rijeke u Ivanovoj viziji? (Vidi Otkrivenje 22:2.) Gdje je još u Svetim pismima prorocima pokazano stablo života? (Vidi 1. Nefi 8:10–11; 11:25.) U snu danom Lehiju i Nefiju, što je stablo života predstavljalo? (Vidi 1. Nefi 11:25.)
- Kako ljubav Božja iscjeljuje i daje život? Koje će duhovne i tjelesne ozljede iscijeliti Božja ljubav?

3. Ezekiel mjeri dubinu rijeke.

Podučite i raspravite o Ezekielu 47:2–5.

- Koliko je rijeka bila duboka prvi put kad je Ezekeil pregazio preko nje? (Vidi Ezekiel 47:2–3.) Koliko je bila duboka drugi, treći i četvrti put kad je prešao? (Vidi Ezekiel 47:4–5.) Koje istine ti stihovi govore o hramu? (Moć hrama se povećava u našim životima što ga češće posjećujemo.)
- Predivne istine podučavaju se u hramu, mnoge kroz simbole. Ako je ispočetka naše razumijevanje tih istina ili hramskih uredbi duboko samo »do gležanja«, što trebamo učiniti? (Vidi Ezekiel 47:2–5. Trebamo ići u vodu uvijek iznova, ili drugim riječima, ići u hram što je češće moguće.)

Zaključak

Recite polaznicima da je Gospodin nazvao hram »mjesto iskazivanja hvale« (NiS 97:13). Iskažite svoju zahvalnost za blagoslove koji dolaze zbog hrama, i pozovite polaznike da iznesu svoje osjećaje zahvalnosti za hram. Posvjedočite da kao što su vode iz hrama iscijelile judejsku divljinu i Mrtvo more u Ezekielovoj viziji, evanđelje Isusa Krista iscijelit će i očistiti nas ako blagujemo od njega.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Ljubim dom u kojem prebivaš« (Psalmi 26:28)

Mnogi psalmi spominju blagoslove koje primamo odlaskom u hram i iskazuju predivne osjećaje ljubavi i zahvalnosti za hram. Možete pitati neke polaznike da iznesu svoje osjećaje zahvalnosti za hram dok raspravljate o sljedećim psalmima:

Psalmi 24:3–4

Psalmi 26:6–8

Psalmi 27:1, 4–6

Psalmi 65:4

Psalmi 84

Psalmi 122

Psalmi 134

2. »Veliki simbol [našeg] članstva«

Predsjednik Howard W. Hunter je rekao: »Pozivam svece posljednjih dana da gledaju na hram Gospodnji kao na veliki simbol vašeg članstva. Najdublja želja mog srca je da svaki član Crkve bude dostojan ulaska u hram. Gospodinu bi bilo po volji kad bi svaki odrasli član bio dostojan i nosio važeću hramsku preporuku. Stvari koje moramo činiti i ne činiti kako bismo bili dostojni hramske preporuke upravo su one stvari koje će nam omogućiti da budemo sretni kao pojedinci i obitelji« (Conference Report, listopad 1994., 8; ili *Ensign*, studeni 1994., 8).

- Kako možemo učiniti hram »velikim simbolom [našeg] članstva« u Crkvi? Kako bi promatranje hrama na ovaj način djelovalo na naš pogled na život i našu predanost Gospodnjem djelu?

»Treba li da poginem, poginut ću«

45.
lekcija

Daniel 1; 3; 6; Estera 3–5; 7–8

Svrha Pomoći polaznicima da imaju hrabrosti živjeti prema evanđeoskim mjerilima.

Priprema

1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Daniel 1. Daniel i njegovi prijatelji odbijaju se obeščastiti jedući Nabukodonozorovu hranu (1:1–16). Gospodin blagoslivlja Daniela i njegove prijatelje s dobrim zdravljem i mudročću (1:17–21).
 - b) Daniel 3. Šadrak, Mešak i Abed Nego odbijaju štovati idole kralja Nabukodonozora (3:1–12). Kralj Nabukodonozor ih baca u vatrenu peć, a Gospodin ih spašava od smrti (3:13–30).
 - c) Daniel 6. Ljudi kralja Darija uvjeravaju kralja da potpiše naredbu da se 30 dana sve molbe upute njemu umjesto drugom čovjeku ili Bogu (6:1–9). Unatoč kraljevoj naredbi, Daniel se moli Bogu (6:10–13). Kao kazna za nepoštivanje naredbe, Daniel je bačen u lavlju jazbinu (6:14–17). Gospodin šalje anđela da zaštiti Daniela (6:18–23).
 - d) Estera 3–5; 7–8. Mordokaj se odbija pokloniti pred Hamanom (3:1–4). Haman uvjerava kralja Ahasvera da naredi smrt svih Židova u kraljevstvu (3:5–14). Estera je saznala za Hamanov plan da pobije njezin narod i riskira svoj život odlazeći kralju po pomoć (4:1–17). Kralj prima Esteru i udovoljava njezinom zahtjevu da dođe na gozbu s Hamanom (5:1–8). Na kraju gozbe Estera razotkriva Hamanovu zavjeru da pobije Židove (7:1–6). Kralj je objesio Hamana (7:7–10). Kralj uvažava Mordokaja i prihvaća Esterinu molbu da promijeni Hamanovu naredbu (8:1–17).
2. Dodatno čitanje: Daniel 5; Estera 1–2; 6; 9–10.
3. Ukoliko koristite aktivnost za privlačenje pažnje, zamolite dva polaznika da se pripreme ukratko prepričati kad su oni ili netko koga poznaju morali pokazati hrabrost da bi poslušali Gospodina.
4. Ako su sljedeće slike na raspolaganju, možete ih iskoristiti tijekom lekcije: Daniel odbija jesti meso i piti vino s kraljeva stola (62094; Umjetničke slike iz evanđelja 114); Tri mladića u užarenoj peći (62093; Umjetničke slike iz evanđelja 116); i Daniel u lavljoj jami (62096; Umjetničke slike iz evanđelja 117).

**Predloženi razvoj
lekcije**

Aktivnost za
privlačenje pažnje

Možete iskoristiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Zamolite zadužene polaznike da ukratko prepričaju kad su oni ili netko koga poznaju morali pokazati hrabrost da bi poslušali Gospodina.

Nakon što polaznici iznesu svoja iskustva, objasnite da lekcija govori o šest ljudi u Starom zavjetu koji su pokazali veliku hrabrost u slušanju Gospodina.

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Daniel i njegovi prijatelji odbijaju jesti hranu kralja Nabukodonozora; blagoslovljeni su dobrim zdravljem i mudrošću.

Podučite i raspravite o Danielu 1.

Danijel je bio odveden u ropstvo iz Jeruzalema u Babilon dok je bio dječak. On i druga obećavajuća hebrejska mladež, uključujući njegove prijatelje Šadraka, Mešaka i Abed Nega, školovali su se na dvoru kralja Nabukodonozora.

- Što su Daniel i njegovi prijatelji predložili kad im je dano kraljevo meso i vino? (Vidi Daniel 1:8–14.) Koje su blagoslove primili za poslušnost Gospodinovom zakonu zdravlja? (Vidi Daniel 1:15, 17, 20.) Kako su blagoslovi koje su primili slični Gospodinovim obećanjima nama ako slušamo Riječ mudrosti? (Vidi NiS 89:18–20.)

Starješina Boyd K. Packer je podučavao: »Došao sam do spoznaje... da osnovna svrha Riječi mudrosti ima veze s objavom. Od vaše rane mladosti podučavam vas da izbjegavate čaj, kavu, alkoholna pića, duhan, narkotike i sve što šteti vašem zdravlju... Ako netko 'pod utjecajem' jedva može slušati normalan govor, kako može odgovoriti na duhovne porive koji dodiruju njihove najdublje osjećaje? Koliko god je Riječ mudrosti važna kao zakon zdravlja, ona može biti puno važnija za vas duhovno nego tjelesno« (Conference Report, listopad 1979., 28–29; ili *Ensign*, studeni 1979., 20).

- Što nas ova priča može naučiti o tome kako odgovoriti kad osjećamo pritisak da učinimo nešto što ne bi trebali učiniti? (Vidi Daniel 1:5, 8.) Koje situacije danas zahtijevaju od nas hrabrost da slušamo Gospodinove zapovjedi? Kako možemo razviti hrabrost potrebnu da budemo poslušni u takvim situacijama?

2. Gospodin spašava Šadraka, Mešaka i Abed Nega od smrti u vatrenoj peći.

Podučite i raspravite o Danielu 3.

- Kralj Nabukodonozor je naredio da svi koji ne štiju njegovog idola budu bačeni u vatrenu peć (Daniel 3:1–6). Kako su Šadrak, Mešak i Abed Nego reagirali na naredbu? (Vidi Daniel 3:12.) Što je Nabukodonozor učinio kad je saznao da oni neće štovati njegovog idola? (Vidi Daniel 3:13–15, 19–20.)
- Što su Šadrak, Mešak i Abed Nego rekli kad im je kralj zaprijetio da će ih baciti u peć? (Vidi Daniel 3:16–18.)

Starješina Neal A. Maxwell je rekao: »Mi [nećemo] uvijek biti spašeni od neposrednih problema, no bit ćemo spašeni od vječne smrti! U međuvremenu, konačna nada omogućava da kažemo istih šest riječi koje su trojica odvažnih ljudi izgovorila prije mnogo stoljeća. Oni su znali da će ih Bog spasiti od vatrene peći ako tako odluči. 'No ako toga i ne učini,' rekli su da će mu i dalje služiti!« (Conference Report, listopad 1994., 45; ili *Ensign*, studeni 1994., 35).

- Što nas odgovor Šadraka, Mešaka i Abed Nega podučava o poslušnosti Gospodnjim zapovijedima? (Šadrak, Mešak i Abed Nego bili su spremni slušati Gospodina bez obzira hoće li ih on zaštititi ili ne. Naša poslušnost ne bi

trebala biti uvjetovana time hoće li nam Gospodin zauzvrat dati ili neće dati očekivane blagoslove u očekivano vrijeme.) U čemu je opasnost poslušnosti Gospodinu samo zato što očekujemo da će nam zauzvrat dati određene blagoslove?

- Što se dogodilo kad su Šadrak, Mešak i Abed Nego bačeni u peć? (Vidi Daniel 3:21–27.) Tko je bio s njima u peći? (Vidi Daniel 3:25.) Kako nam Spasitelj pomaže kad mu se obratimo tijekom naših iskušenja?
- Kakav je utjecaj hrabrost Šadraka, Mešaka i Abed Nega imala na Nabukodonozora? (Vidi Daniel 3:28–30.) Kako naša djela utječu na stav naših bližnjih prema Crkvi?

3. Daniel se moli unatoč kraljevoj naredbi i bačen je u lavlju jazbinu. Gospodin šalje anđela da zaštiti Daniela.

Podučite i raspravite o Danielu 6.

Kralja Nabukodonozora naslijedio je njegov sin Baltazar. Kad je Baltazar ubijen, »Darije Medijac preuze kraljevstvo« (Daniel 6:1), a Daniel je dobio veoma istaknut položaj. (Napomena: Darije Medijac nije isti kralj Darije koji je vladao perzijskim carstvom nakon Kira i kojem su se Židovi obratili dok su obnavljali hram. Vidi Ezra 4–6; lekcija 47; i *Bible Dictionary* [Biblijski rječnik], »Darius«, stranica 653.)

- Zašto su kraljevi pročelnici i satrapi željeli pronaći grešku kod Daniela? (Vidi Daniel 6:1–5. Bili su ljubomorni jer je kralj davao prednost Danielu i bili su zabrinuti da bi mu kralj mogao dati više moći.) Što je kralj potpisao nakon što su ga ti ljudi uvjerali? (Vidi Daniel 6:6–9. Znajući da se Daniel redovito moli, uvjerali su kralja Darija da potpiše naredbu da se 30 dana sve molbe moraju uputiti njemu i nijednom drugom čovjeku ili Bogu. Oni koji ne poslušaju bit će bačeni u lavlju jazbinu.)
- Kako je Daniel odgovorio na kraljevu naredbu? (Vidi Daniel 6:10.) Što možemo naučiti od Daniela o važnosti molitve? (Molitva je Danielu toliko važna da je nastavio moliti čak i kad mu je zbog toga život bio u opasnosti.) Pozovite polaznike da razmisle o važnosti koju pridajemo povlastici da se molimo našem Nebeskom Ocu.
- Kako se kralj Darije osjećao kad su mu njegovi ljudi rekli da su vidjeli Daniela kako se moli? (Vidi Daniel 6:12–15.) Kako je kralj pokazao svoju vjeru u Boga? (Vidi Daniel 6:16, 18.)
- Kako je Gospodin blagoslovio Daniela u lavljoj jazbini? (Vidi Daniel 6:19–23.) Koji je utjecaj Danielova vjera i hrabrost imala na kralja Darija i ljude u kraljevstvu? (Vidi Daniel 6:24–28.)

Starješina L. Tom Perry je rekao: »Ne samo da je Danielova služba koristila kralju, već je zbog vjere koju je Daniel imao u Gospodina, ostavila učinak na cijelu zemlju. Kralj je poslao proglas cijelom narodu u kraljevstvu da trebaju štovati pravog i živog Boga, Boga kojeg je štovao Daniel. Kolika je bila moć služenja jednog pravednog čovjeka, ostavljajući učinak na mnoge, dok je on služio 'u svijetu' u kojem je živio! Kakav će biti učinak našeg služenja ako ćemo nastaviti služiti na naš osobiti način 'u svijetu' u kojem *mi* živimo!« (Conference Report, travanj 1988., 16; ili *Ensign*, svibanj 1988., 15).

4. Estera riskira svoj život kako bi spasila svoj narod.

Podučite i raspravite o Esteri 3–5; 7–8.

Estera je bila Židovka koja je živjela malo nakon Danielova doba. Nakon što su joj umrli roditelji, odgojio ju je njezin rođak Mordokaj. Estera je bila vrlo lijepa, a Ahasver, kralj Perzije i Medije, bio je toliko zadivljen njezinom ljepotom da ju je učinio svojom kraljicom.

- Kralj Ahasver unaprijedio je Hamana za svog najvišeg dostojanstvenika (Ester 3:1). Kako je Mordokaj pokazao hrabrost kad je kralj zapovjedio njemu i drugim slugama da se poklone Hamanu? (Vidi Estera 3:2–4.) Kako je Haman reagirao? (Vidi Estera 3:5–14. Bio je srdit i uvjerio je kralja da izda naređenje da se uništi »jedan narod« – sve Židove u kraljevstvu.)
- Kad je Estera saznala za strah među Židovima, poslala je glasnika da pita Mordokaja što nije u redu (Ester 4:1–6). Što je Mordokaj tražio od Estere? (Vidi Estera 4:7–9.) Zašto je za Esteru bilo opasno otići do kralja i razgovarati s njime? (Vidi Estera 4:10–11. Zakon je dozvoljavao kralju da ubije svakog tko mu se nepozvano približi.)
- Koju je poruku Mordokaj odaslao Esteri kad je saznao za njezinu zabrinutost zbog prilaska kralju? (Vidi Estera 4:13–14.) Što mislite kako se Estera osjećala dok je razmišljala o mogućnosti da bi se »popela do kraljevske časti zbog časa kao što je ovaj«? (Ester 4:14). Kako možemo dobiti uvjerenje da naši životi imaju svrhu? Kako nam to uvjerenje može pomoći?
- Što je Estera tražila od svojih sluškinja i mjesnih Židova dok se pripremala prići kralju? (Vidi Estera 4:16.) Kako zajednički post i molitve mnogih ljudi mogu pomoći nama?
- Navodeći svoju namjeru da pristupi kralju, Estera je rekla: »Trebali bi da poginem, poginut ću« (Ester 4:16). Na koji je način ova izjava poput one Šadraka, Mešaka i Abed Nega prije nego što su bačeni u peć? (Vidi Daniel 3:17–18.) Kako je ta izjava pokazala Esterinu predanost njezinom narodu i Bogu?
- Kad je Estera pristupila kralju, primio ju je i rekao da će udovoljiti svakom njezinom zahtjevu (Ester 5:1–3). Tražila je da kralj i Haman dođu na gozbu (Ester 5:4–8). Drugog dana gozbe, što je Estera tražila od kralja? (Vidi Estera 7:3–4.) Što je kralj učinio kad je saznao da su ljudi koje Haman smišlja uništiti Židovi? (Vidi Estera 7:5–10.)
- Haman je obješen, no nalog za uništenje svih Židova već je bio odaslan širom kraljevstva. Što je Estera molila kralja da učini? (Vidi Estera 8:5–6.) Koje su blagoslove Židovi primili zbog Esterine hrabrosti i vjere? (Vidi Estera 8:16–17.) Koje ste blagoslove vi primili zbog hrabrosti i vjere drugih?
- S kojim se izazovima suočavamo danas koji traže hrabrost poput Esterine? Koje ćemo blagoslove primiti dok težimo učiniti ono što je ispravno čak i kad se suočimo s teškim posljedicama?

Zaključak

Posvjedočite da će nas Gospodin blagosloviti ako imamo hrabrost zauzeti se za istinu. Potaknite polaznike da slijede primjere Daniela, Šadraka, Mešaka, Abed Nega, Estere i Mordokaja.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Konačni blagoslovi hrabre poslušnosti

- Što su Daniel, Šadrak, Mešak, Abed Nego, Estera i Mordokaj imali zajedničko? (Svi su imali hrabrost učiniti ispravno, čak i kad su pri tome riskirali svoje živote.) S kakvim ste se situacijama suočili u kojima ste morali odlučiti hoćete li se ili nećete zauzeti za ono što znate da je ispravno?

Posvjedočite da će nas Gospodin blagosloviti dok težimo obdržavati zapovijedi. Međutim, blagoslovi koje primamo nisu uvijek odmah očiti. Kako bi to prikazali, možete razgovarati o kušnjama koje su sljedeći ljudi izdržali:

- a) Sara nije mogla imati djece dok nije navršila 90 godina (Postanak 17:15–17; 21:1–2).
 - b) Josipa su prodala njegova braća i kasnije je zatvoren zbog zločina kojeg nije počinio (Postanak 37:27–28; 39:7–20).
 - c) Spasitelja je izdao prijatelj, nezakonito je osuđen i razapet (Ivan 18–19).
 - d) Nefija su tukla, a kasnije i vezala užetom njegova braća (1. Nefi 3:28; 18:10–11).
 - e) Alma i Amulek bili su prisiljeni gledati spaljivanje žena i djece zbog njihovih uvjerenja (Alma 14:8–11).
 - f) Joseph Smith je zatočen i ubijen (NiS 135).
- Što mislite zašto je Gospodin dozvolio da ti ljudi prođu kroz takve kušnje? Što mislite zašto su uspjeli izdržati ta iskušenja? Što možemo naučiti iz njihovih primjera?

2. Zauzimanje za istinu

Neka polaznici razreda odigraju razne situacije u kojima se trebaju zauzeti za ono što znaju da je ispravno. Smislite situacije koje se odnose na polaznike. Sljedeći prijedlozi mogu biti od pomoći:

- a) Prijatelj omalovažava nekoga i potiče vas da učinite isto.
- b) Netko predlaže da slušate glazbu za koju znate da nije primjerena.
- c) Netko vas pozove u restoran u nedjelju nakon Crkve.
- d) Netko vam ponudi alkohol ili drugu tvar koja je u oprečnosti s Rječju mudrosti.

Svrha Osnažiti svjedočanstva polaznika o obnovljenoj Crkvi Isusa Krista i potaknuti ih da pomognu izgraditi kraljevstvo Božje na zemlji.

- Priprema**
- Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - Daniel 2:1–23. Kralj Nabukodonozor imao je san i zapovijeda svojim savjetnicima da ga opišu i interpretiraju (2:1–13). Daniel se moli sa svojim prijateljima i Bog mu objavljuje san i njegovo tumačenje (2:14–23).
 - Daniel 2:24–49. Daniel otkriva da san kralja Nabukodonozora predviđa uspon i pad velikih kraljevstava zemlje i pobjedu kraljevstva Božjeg nad svim drugim kraljevstvima u posljednje dane.
 - Dodatno čitanje: Nauk i savezi 65.
 - Pozovite dva ili tri polaznika da se pripreme iznijeti kratka svjedočanstva o istinitosti Crkve.
 - Ukoliko koristite aktivnost za privlačenje pažnje, nacrtajte graf s dna ove stranice na plakat ili na ploču prije početka lekcije.
 - Ako koristite dijagram »Nabukodonozorov san« (vidi stranicu 214), nacrtajte ga na plakat ili na ploču prije lekcije. Nemojte pisati imena pojedinih kraljevstava dok ne budete raspravljali o dijagramu u razredu.
 - Ako je dostupna slika Daniel tumači san kralja Nabukodonozora, možete je pokazati tijekom lekcije (62531; Umjetničke slike iz evanđelja 115).

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete iskoristiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Usmjerite pažnju polaznika na tabelu koju ste nacrtali na plakatu ili na ploči:

	6. travnja 1830.	1880.	1930.	1980.	1995.	2000.
	6	133.628	670.017	4.639.822	9.340.898	Preko 11.000.000
	1	10	16	44	88	100
	0	23	104	1,218	2,150	2,581
	0	10	30	188	307	334
	0	1	7	19	47	102

- Što mislite da ovi brojevi predstavljaju?

Dajte polaznicima nekoliko minuta da navedu odgovore na to pitanje. Zatim ispunite tabelu kako je prikazano ispod:

	6. travnja 1830.	1880.	1930.	1980.	1995.	2000.
Članova crkve	6	133.628	670.017	4.639.822	9.340.898	Preko 11.000.000
Jezici na kojima je objavljena Mormonova knjiga	1	10	16	44	88 (39 potpunih i 49 djelomičnih prijevoda)	100 (61 potpun i 39 djelomičnih prijevoda)
Okoli	0	23	104	1,218	2,150	2,581
Misije	0	10	30	188	307	334
Operativni hramovi	0	1	7	19	47	102

(Trenutačne statistike mogu se pronaći u novim crkvenim publikacijama. Možete dodati stupac u tabelu kako biste uključili te statistike.)

Pozovite polaznike da komentiraju brz rast Crkve. Objasnite da ova lekcija govori o Danielu, drevnom proroku, koji je predvidio pobjedu Božjeg kraljevstva na zemlji – Crkve Isusa Krista svetaca posljednjih dana.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Daniel prima objavu u kojoj mu je pokazan san kralja Nabukodonozora i njegovo tumačenje.

Podučite i raspravite o Danielu 2:1–23.

Kralj Nabukodonozor imao je uznemirujući san jedne noći. Stavio je svoje savjetnike na ispit govoreći im da je zaboravio san i zapovjedio im da ga otkriju i da otkriju njegovo tumačenje (Daniel 2:2–5). Kad su rekli da nisu mogli opisati san, Nabukodonozor je naredio smrt svih mudraca u Babilonu, uključujući Daniela i njegove prijatelje (Daniel 2:10–13). Kad je kraljev kapetan došao po Daniela za smaknuće, Daniel je otišao kralju i zatražio vrijeme da protumači san (Daniel 2:14–16).

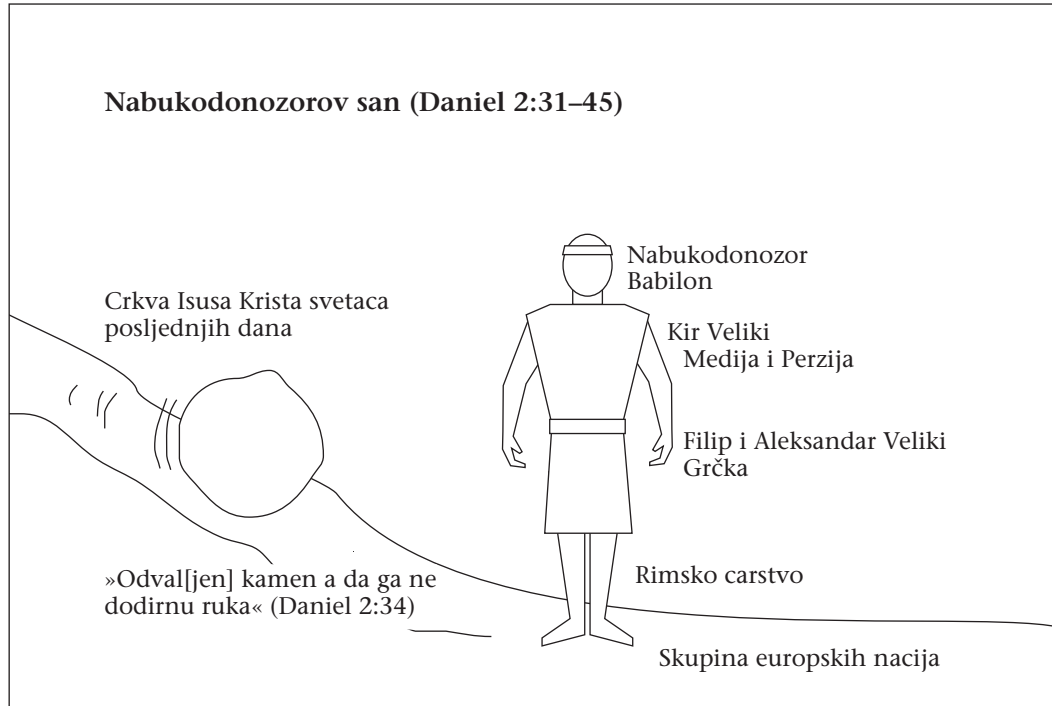
- Kako se Daniel pripremio protumačiti kraljev san? (Vidi Daniel 2:17–18. Zamolio je svoje prijatelje da mole s njim.) Kako su molitve članova obitelji i prijatelja pomogle vama?
- Kako su molitve Daniela i njegovih prijatelja odgovorene? (Vidi Daniel 2:19, 27–28.) Što je Daniel učinio odmah nakon što je primio viziju kraljevog sna? (Vidi Daniel 2:20–23.) Što su njegove riječi otkrile o njegovim osjećajima prema Bogu? Zašto je važno pokazati zahvalnost Gospodinu? Kako mu možemo pokazati našu zahvalnost?

- Usporedite izvore kojima su se Daniel i Nabukodonozor okrenuli kad su tražili odgovore na pitanja. (Vidi Daniel 2:2, 19–23, 28.) Kojim se upitnim izvorima ljudi danas okreću kad im je potrebna pomoć da odgovore na teška pitanja ili donesu odluke? Zbog čega mnogi ljudi ne traže Božje vodstvo u takvim situacijama?

2. Danijel opisuje i tumači Nabukodonozorov san.

Podučite i raspravite o Danielu 2:24–49.

- Kako je Daniel opisao veliki lik kojeg je kralj vidio u svom snu? (Vidi Daniel 2:31–33. Iskoristite sliku Daniel tumači san kralja Nabukodonozora ili crtež dijagrama prikazanog ispod.)

- Što različiti dijelovi kipa predstavljaju? (Vidi Daniel 2:36–43. Dijelovi predstavljaju različita kraljevstva koja će se međusobno nasljeđivati kao svjetske sile.)

Napišite imena kraljevstava na dijagram dok proučavate sljedeće tumačenje predsjednika Spencera W. Kimballa:

- Zlatna glava predstavlja Nabukodonozora i njegovo babilonsko kraljevstvo.
 - Prsa i ruke od srebra predstavljaju Kira i njegovo kraljevstvo Mediju i Perziju.
 - Trbuh i bedra od mjedi predstavljaju Filipa i Aleksandra Velikog te grčko i makedonsko kraljevstvo.
 - Noge od željeza predstavljaju rimsko carstvo.
 - Stopala od željeza i gline predstavljaju skupinu europskih nacija. (Conference Report, travanj 1976., 10; ili *Ensign*, svibanj 1976., 8.)
- U Nabukodonozorovom snu, što je uništilo kip koji predstavlja zemaljska kraljevstva? (Vidi Daniel 2:34–35.) Što predstavlja »odvalj[en] kamen a da ga ne dodirnu ruka«? (Vidi Daniel 2:44–45; NiS 65:2.)

Predsjednik Kimball je podučio: »Crkva Isusa Krista svetaca posljednjih dana obnovljena je 1830. ... To je kraljevstvo, koje je uspostavio Bog nebesa, koje nikad neće biti uništeno niti nadjačano, i kamen odvaljen a da ga ruka ne dodirnu postat će veliko brdo i ispuniti cijelu zemlju« (Conference Report, travanj 1976., 10; ili *Ensign*, svibanj 1976., 8–9).

- Što je Daniel prorekao o Crkvi u posljednje dane? (Vidi Daniel 2:34–35, 44.)

Možete popisati sljedeća proročanstva na ploču. Daniel proriče da će Crkva:

- a) Biti »Odvaljena] a da [je] ne dodirnu ruka« (Daniel 2:34).
- b) Postati »veliko brdi te napuni[ti] svu zemlju« (Daniel 2:35).
- c) »Nikada neće propasti« (Daniel 2:44).
- d) »Neće prijeći na neki drugi narod« (Daniel 2:44).
- e) »Uništiti sva [druga] kraljevstva« (Daniel 2:44).
- f) »Stajati dovijeka« (Daniel 2:44).

- Što znači da će kamen biti »odvaljen]... a da ga ne dodirnu ruka«? (Vidi Daniel 2:34. Neće ga napraviti čovjek.) Kako je Crkva Isusa Krista poput kamena odvaljenog a da ga nije dodirnula ruka?

Starješina Joseph B. Wirthlin je rekao: »Naš Gospodin i Spasitelj nalazi se na čelu ove Crkve i vodi je pomoću svojih slugu. Ovo je Gospodinova Crkva; nije crkva čovječja« (Conference Report, listopad 1993., 4; ili *Ensign*, studeni 1993., 5).

- Kako se Danielovo proročanstvo da će Crkva »ispuni[ti] svu zemlju« i »neće nikada propasti« ispunjava danas? (Možete upotrijebiti drugu tabelu u aktivnosti za privlačenje pažnje.)

Predsjednik Gordon B. Hinckely je svjedočio: »Ova Crkva je istinita. Odupriet će se svakoj oluji koja je udari. Trajat će dulje od svakog kritičara koji joj se izruguje. Uspostavio ju je Bog, naš vječni Otac, za blagoslov svojim sinovima i kćerima svih naraštaja. Nosi ime onoga koji se nalazi na čelu, Gospodina Isusa Krista, Spasitelja svijeta. Upravlja je i pokreće moć svećeništva. Ona šalje svijetu još jedno svjedočanstvo o božanskom porijeklu Gospodina. Budite vjerni, moji prijatelji. Budite odani. Budite predani velikim stvarima Božjim koje su objavljene u ovoj rasporedbi« (»Keep the Faith« [Sačuvaj vjeru], *Ensign*, rujan 1985., 6).

- Što možemo učiniti kako bismo sudjelovali u izgradnji kraljevstva Božjeg u našim domovima, u našim zajednicama i širom svijeta?

Pozovite zadužene polaznike da iznesu kratka svjedočanstva o istinitosti Crkve.

Zaključak

Posvjedočite da je Crkva Isusa Krista svetaca posljednjih dana kraljevstvo Božje na zemlji i da je vodi Isus Krist. Potaknite polaznike da sudjeluju u izgradnji Božjeg kraljevstva na zemlji.

47.

lekcija

»Ustanimo... i gradimo«

Ezra 1–8; Nehemija 1–2; 4; 6; 8

Svrha Potaknuti polaznike da pomognu graditi Sion i pokažu Kristovu ljubav onima koji se protive djelu Gospodnjem.

- Priprema**
1. Uz molitvu proučite sljedeća Sveta pisma:
 - a) Ezra 1–6. Kralj Kir čita svoje ime u Izaijinim proročanstvima i ispunjen je željom da vrši Gospodinovu volju. On oslobađa Židove koji su bili zatočeni u Babilonu i poziva ih da se vrate u Jeruzalem i obnove hram (Ezra 1). Zerubabel i Ješua vode oko 50.000 ljude natrag u Jeruzalem, i oni započinju obnavljati hram (Ezra 2–3). Samarijanci nude pomoć u radu na hramu, nisu prihvaćeni i pokušavaju zaustaviti rad. Obnova se prekida (Ezra 4). Nekoliko godina kasnije, proroci Hagaj i Zaharija potiču Židove da dovrše hram; Samarijanci se i dalje protive (Ezra 5; vidi i Hagaj 1). Kralj Darije obnavlja Kirovu naredbu za obnovu hrama, koji je dovršen i posvećen oko 515 g. pr. Kr. (Ezra 6).
 - b) Ezra 7–8. Više od 50 godina nakon posvećenja hrama, Ezra je primio odobrenje od kralja Artakserksa iz Perzije da odvede još jednu skupinu Židova natrag u Jeruzalem. Ezra i njegov narod su postili i molili se, a Gospodin ih je zaštitio na njihovom putu.
 - c) Nehemija 1–2; 4; 6. Saznavši da su Židovi koji su se vratili u Jeruzalem »u velikoj... nevolji i sramoti«, Nehemija je dobio odobrenje od kralja Artakserksa da ode u Jeruzalem obnoviti gradske zidine (Nehemija 1–2). Neprijatelji Židova nastojali su ih spriječiti u obnovi zidina. Nehemija oboružava radnike i pokreće rad do završetka zidina (Nehemija 4; 6).
 - d) Nehemija 8. Nakon što su zidine oko Jeruzalema obnovljene, Ezra čita Sveta pisma ljudima. Kad su čuli riječi zakona, ljudi su zaplakali i poželjeli ga slijediti.
 2. Dodatno čitanje: Hagaj 1.
 3. Možete pozvati polaznike da se pripreme iznijeti kratak sažetak povijesne pozadine navedene na početku prvog zapisa iz Svetih pisama.
 4. Ako je na raspolaganju slika Hram u drevna vremena, možete je upotrijebiti tijekom lekcije (62300; Umjetničke slike iz evanđelja 118).
-

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje

Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije.

Neka polaznik pročita sljedeći citat starješine Dallina H. Oaksa:

»Mi možemo... otkriti da nam određeni stih u Svetim pismima koji je izgovoren u potpuno drugačiju svrhu u potpuno drugo vrijeme, pod utjecajem tumačenja Svetog Duha, daje vrlo osobnu poruku prilagođenu našim osobnim

potrebama danas... Ako težimo primijeniti Sveta pisma na naše osobe okolnosti, 'da bi nam bila na korist i poduku' (1. Nefi 19:23), ljubljani Otac na nebu može ih upotrijebiti da nas blagoslovi na individualne načine« (*Studying the Scriptures* [Proučavanje Svetih pisama], govor održan u Tabernakulu u Salt Lake Cityju, 24. studenog 1985.).

- Jeste li ikada čitali Sveta pisma i osjetili da određeni odlomak govori vama izravno? (Pozovite polaznike da iznesu svoja iskustva.) Kako su vam Sveta pisma pomogla primiti smjernice prvenstveno za vaš život?

Objasnite da je događaje o kojima se govori u ovoj lekciji pokrenuo čovjek koji je otkrio da odlomak iz Svetih pisama, napisan 150 godina prije njegovog rođenja, govori njemu osobno – zapravo, spominje ga imenom.

Rasprava o Svetim pismima i primjena

Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Kralj Kir dopušta Židovima vratiti se u Jeruzalem kako bi obnovili hram.

Podučite i raspravite o Ezri 1–6.

Predstavite (ili zadužite polaznika da predstavi) kratak sažetak sljedećih povijesnih informacija:

Godine 721. pr. Kr., kad je Asirija odvela kraljevstvo Izrael (sjeverno kraljevstvo ili deset plemena) u ropstvo, Asirsko carstvo bilo je najveće na svijetu. Međutim, do 612. pr. Kr., Babilonci su uništili Asirsko carstvo. Za vladavine kralja Nabukodonozora, Babilon je vladao većinom zemalja koje su pokorili Asirci. Babilonsko osvajanje kraljevstva Judeje (južnog kraljevstva) trajalo je otprilike od 605. g. pr. Kr., kad su oni zarobili mnoge Židove, do 587. g. pr. Kr., kad su uništili Jeruzalem.

Nakon što je Nabukodonozor umro 562. g. pr. Kr., Babilonu je brzo padala moć. Godine 539. pr. Kr., Babilon su porazili Medijci i Perzijci, ujedinjeni pod vodstvom Kira. Za razliku od Nabukodonozora, koji se s okrutnošću ophodio s onima koje je pokorio, Kir je bio dobronamjeran vladar. Ophodeći se s pokorenim narodima dobro i poštujući njihove religije, Kir je osvojio lojalnost onih kojima je vladao.

Ubrzo nakon što je pokorio Babilon, Kir je odredio da se hram u Jeruzalemu treba obnoviti. Pozvao je Židove u svom carstvu da se vrate u Jeruzalem i obnove hram, te je vratio posude od zlata i srebra koje su Nabukodonozorovi vojnici ukrali iz hrama. (Vidi 2. Ljetopisi 36:22–23; Ezra 1:1–3, 7. Jeremijino proročanstvo o kojem se govori u ovim stihovima kaže da će se Židovi vratiti u Jeruzalem nakon 70 godina babilonskog zatočeništva; vidi Jeremija 25:11–12; 29:10.)

- Zašto je Kir naredio da hram u Jeruzalemu treba obnoviti? (Vidi Ezra 1:1–2.) Kako je Kir znao da Gospodin želi da on to učini? Kirove riječi koje su zapisane u Ezri 1:2 govore o proročanstvu u Izaiji 44:28 koje spominje Kira imenom (vidi i Izaija 45:1–5; objasnite da iako priča o Kiru dolazi prije Izaijine knjige u Starom zavjetu, Izaija je živio oko 150 godina prije Kirova rođenja). Stari židovski povjesničar Flavius Josephus zapisao je da je Kir pročitao svoje ime u Izaijinim proročanstvima, dotaknuo ga je Duh Gospodnji i poželio je

ispuniti što je zapisano (*The Works of Flavius Josephus, Antiquities of the Jews* [Djela Flaviusa Josephusa, drevni Židovi] prev. William Whiston [n.d.], bk. 11, glava 1, odlomci 1–2).

- Kako biste se vi osjećali kad biste čitali Sveta pisma i pročitali proročanstvo koje navodi vaše ime i opisuje određene stvari koje trebate činiti?

Kad su Zerubabel i Ješua odveli prvu skupinu Židova natrag u Jeruzalem, tamo su pronašli Samarijance. Možete objasniti da su Samarijanci bili potomci Izraelaca koji su pobjegli u vrijeme zatočeništva i pomiješali se s naseljenicima koji su bili Asirci i Babilonci, koje su kraljevi poslali da okupiraju zemlju.

- Što su Samarijanci tražili od Židova koji su se vratili? (Vidi Ezra 4:1–2.) Kako su Židovi odgovorili na molbu Samarijanaca? (Vidi Ezra 4:3. Židovi su odbili dopustiti Samarijancima da pomognu obnoviti hram jer su smatrali da Samarijanci nisu pravi Izraelci.) Što su Samarijanci učinili kad su Židovi odbili njihovu pomoć? (Vidi Ezra 4:4–7, 11–24. Pokušali su zaustaviti obnovu hrama podnoseći žalbu kraljevima koji su naslijedili Kira.)
- Rad na hramu je naposljetku prekinut. Što je potaknulo Židove da nastave svoj rad nekoliko godina kasnije? (Vidi Ezra 5:1–2; Hagaj 1. Proroci Hagaj i Zaharija dali su nadahnjujuće upute.) Što je Gospodin, kroz Hagaja, rekao Židovima u Jeruzalemu o hramu? (Vidi Hagaj 1:3–4, 7–8.) Kakav je stav među Židovima priječio obnovu hrama? (Vidi Hagaj 1:2.) Kakvi nas stavovi sprečavaju da redovito štujuemo i služimo u hramu?
- Samarijanci su pokušali zaustaviti obnovu hrama kad su radovi ponovo počeli. No Židovi su objasnili naredbu kralja Kira, a kralj Darije je dopustio nastavak radova (Ezra 5–6). Što su Židovi učinili kad su dovršili hram? (Vidi Ezra 6:15–22.)

2. Ezra vodi još jednu skupinu Židova natrag u Jeruzalem.

Podučite i raspravite o Ezri 7–8.

- Kao što je Gospodin ranije potaknuo srce kralja Kira da oslobodi Židove, potaknuo je i srce kralja Artakserksa da dopusti Ezrijoj grupi Židova vratiti se u Jeruzalem (Ezra 7:27–28; vidi i stihove 11–26). Koji su neki od primjera gdje Gospodin omekšava srca onih koji vladaju prema Crkvi u posljednje dane? (Vidi, na primjer, Thomas S. Monson, Conference Report, travanj 1989., 65–69; ili *Ensign*, svibanj 1989., 50–53.) Što možemo učiniti kako bismo potaknuli srca članova vlade da budu mekša prema Crkvi? (Odgovori mogu uključiti poslušnost zakonima zemlje, činjenje dobra, pripremu za podučavanje evanđelja svijetu, molitvu da Gospodin omekša srca vođa. Vidi NiS 58:21, 27; 98:4–6.)
- Što je Ezra učinio kako bi se pobrinuo da skupina Židova koju je vodio u Jeruzalem bude zaštićena? (Vidi Ezra 8:21–23, 31.) Kako ste vi, vaša obitelj ili drugi koje poznajete bili blagoslovljeni postom?

3. Nehemija odlazi u Jeruzalem i vodi ljude u obnovi zidova za zaštitu grada.

Podučite i raspravite o Nehemiji 1–2; 4; 6. Možete istaknuti da je Nehemija bio peharnik za kralja Artakserksa iz Perzije. To je bio položaj velikog povjerenja i odgovornosti, koji je tražio od Nehemije da se pobrine za sigurnost kraljeve

hrane i pića. Iako je Nehemija bio na važnom položaju u Perziji, brinuo se za svoje ljude u Jeruzalemu i težio je pomoći im kad je čuo za njihove nevolje.

- Što je Nehemija učinio kad je čuo za teškoće svog naroda u Jeruzalemu? (Vidi Nehemija 1:4–11; 2:1–5.) Kako je kralj Artakserkso odgovorio na Nehemijin zahtjev? (Vidi Nehemija 2:6–8. Kralj je odobrio Nehemiji da ode, dajući mu stražu i pratnju za sigurnost, i odobrio mu je korištenje stabala iz šume za obnovu gradskih zidina.) Što možemo naučiti od Nehemije što nam može dati vodstvo kad smo uznemireni zbog patnje drugih?
- Kako je Nehemija potaknuo svoj narod na obnovu zidina oko grada? (Vidi Nehemija 2:17–18.) Što mislite zašto svjedočenje o istini i iznošenje duhovnih iskustava imaju takvu moć nadahnuti druge da čine dobro? Kako su svjedočanstva i duhovna iskustva drugih nadahnula vas?
- Sanbalat je bio upravitelj Samarije, a on i njegov narod bili su neprijatelji Židovima koji su se vratili sa Zerubabelom. Kako je Sanbalat reagirao na planove za izgradnju gradskih zidina? (Vidi Nehemija 2:10, 19; 4:1–3, 7–8, 11.) Kako su Židovi odgovorili na te napore da se zaustavi izgradnja zidina? (Vidi Nehemija 4:9, 13–15.)
- Što je Nehemija učinio kad je Sanbalat zatražio od njega da prestane s radovima i sastane se s njim? (Vidi Nehemija 6:1–4.) Kako neki ljudi pokušavaju omesti članove Crkve u Gospodnjem djelu danas? Kako trebamo odgovoriti na takva ometanja?

Starješina Marvin J. Ashton je savjetovao: »Neki ljudi i organizacije pokušavaju nas isprovocirati na zavadu ogovaranjem, insinuiranjima ili neprimjerenim svrstavanjem. Koliko nam nedostaje mudrosti u današnjem društvu kad si dopuštamo postati ljutiti, potišteni li uvrijeđeni jer drugi kao da uživaju u ulozi pogrešnog interpretiranja našeg položaja ili djelovanja. Naša načela ili mjerila neće biti manja od njihovih zbog izjava onih koji žele sukob. Naša je dužnost objasniti naš položaj razumom, prijateljskim uvjerenjem i ispravnim činjenicama. Naša je dužnost zauzeti čvrst i nepokolebljiv stav o moralnim pitanjima današnjice i vječnim načelima evanđelja, i ne prepirati se s nijednim čovjekom ili organizacijom... Naša je dužnost da nas čuju i da podučavamo. Naša je dužnost ne samo izbjegavati prijepor, već se potruditi da toga nema« (Conference Report, travanj 1978., 10; ili *Ensign*, svibanj 1978., 8).

4. Ljudi se raduju dok im Ezra čita Sveta pisma.

Podučite i raspravite o Nehemiji 8.

- Nakon što su ljudi završili izgradnju gradskih zidina, što su tražili od Ezre? (Vidi Nehemija 8:1–2. Imajte na umu da je većina Židova bila toliko dugo u zarobljeništvu da nisu nikada čuli ili čitali Sveta pisma.)
- Koliko je dugo Ezra čitao ljudima? (Vidi Nehemija 8:3, 17–18.) Kako su ljudi odgovorili? (Vidi Nehemija 8:3, 6, 9, 12.) Kako možemo biti usredotočeniji dok čitamo Sveta pisma? (Raspravite o tome kako biti usredotočeniji na Sveta pisma i šaputanja Duha koja dolaze s čitanjem Svetih pisama.) Kako možemo razviti ushit za Sveta pisma kakav su imali ti ljudi?

- Što je Ezra učinio kako bi pomogao svom narodu razumjeti Sveta pisma? (Vidi Nehemija 8:8.) Što je pomoglo vama u vašim pokušajima da razumijete Sveta pisma i pomognete svojoj obitelji razumjeti ih? (Možete pozvati polaznike da iznesu određene stvari koje su učinili kako bi poboljšali svoje osobno i obiteljsko proučavanje Svetih pisama.)
- Što su Ezra i drugi vođe rekli kad su ljudi počeli plakati kad su čuli Sveta pisma? (Vidi Nehemija 8:9–11.) Kako su Sveta pisma pomogla vama da se radujete?

Zaključak

»Nehemijina energija, sposobnost, nesebični patriotizam i osobni integritet doveli su još jednom do nastanka nove, bogate Judeje. Obnova Jeruzalema, koji je stoljeće i pol ležao na ruševinama, bila je započela. Ezra, pravedan i predan svećenik, pridružio se Nehemiji u njegovom djelu, i zajedno su još jednom uspjeli u obnovi židovske zajednice u Jeruzalemu« (*Old Testament Student Manual: 1 Kings–Malachi* [Priručnik za studente iz Starog zavjeta: 1. Kraljevi–Malahija] [1982.], 314).

Objasnite da, kao što su Židovi imali odgovornost obnoviti Jeruzalem, sveci posljednjih dana imaju odgovornost izgraditi Sion širom svijeta. Kako bismo to učinili, trebamo slijediti učenja iz Svetih pisama i sudjelovati u hramskom djelu. Posvjedočite o istinitosti Svetih pisama i važnosti hramskog djela.

Podsjetite polaznike da će neki ljudi pokušati zaustaviti djelo Gospodnje. Trebamo pokazati Kristovu ljubav za njih, no ne dopustiti im da nas ometu u našim naporima za izgradnju kraljevstva Božjeg.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više od tih ideja kao dio svoje lekcije.

1. »Posao je velik i zamašan, a mi se rasuli« (Nehemija 4:13)

Dok su obnavljali zidine oko Jeruzalema, Židovi su se razdvojili kako bi istovremeno mogli raditi na različitim dijelovima zidina (Nehemija 3; 4:13). Povremeno su bili vrlo udaljeni, no svi su radili ka istom cilju, i radeći zajedno mogli su dovršiti zidine. Podsjetite polaznike da je Crkva podijeljena u različite jedinice (poput obitelji, odjela, ogranaka, okola, okruga i zborova) širom svijeta. Ponekad se jedinica može činiti udaljenom od drugih jedinica. No svi sveci rade prema istim ciljevima, i ako svaki pojedinac ili svaka jedinica radi revno, cijela će Crkva nastaviti rasti.

2. Hramovi su za vječne saveze

Ako imate na raspolaganju *Family Home Evening Video Supplement 2* [Video dodatak za obiteljsku večer 2] (53277), možete pokazati segment u trajanju od šest minuta »Temples Are for Eternal Covenants« [Hramovi su za vječne saveze], kao dio rasprave o važnosti hramova.

»Dan Jahvin, dan velik i strašan«

48.
lekcija

Zaharija 10–14; Malahija

Svrha Potaknuti polaznike da (1) se pripreme za Drugi dolazak Gospodina Isusa Krista, (2) plaćaju punu desetinu i darežljive prinose i (3) iskuse blagoslove koji dolaze zbog moći pečaćenja u svećeništvu.

Priprema

1. Uz molitvu proučite odlomke iz Zaharije 10–14 i Malahije o kojima se govori u ovoj lekciji.
2. Dodatno čitanje: Nauk i savezi 45.
3. Možete zapisati neke od referenci iz prvog dijela lekcije na odvojene komade papira i podijeliti ih polaznicima.
4. Ako koristite aktivnost za privlačenje pažnje, pribavite sliku »Drugi dolazak« (62562; Umjetničke slike iz evanđelja 238).
5. Pribavite primjerak priručnika *New Testament Class Member Study Guide* [Priručnik za polaznike iz Novog zavjeta] (31392) za svakog polaznika u vašem razredu. (Odjel treba naručiti te priručnike kao dio godišnje narudžbe za nastavni plan i program; član biskupstva treba ih dati predsjedništvu Nedjeljne škole.)

Predloženi razvoj lekcije

Aktivnost za privlačenje pažnje Možete upotrijebiti sljedeću aktivnost (ili vlastitu) za početak lekcije. Pokažite sliku »Drugi dolazak«. Zatim postavite sljedeća pitanja:

- Što osjećate kad čujete riječi poput *Drugi dolazak*, *posljednji dani* ili *znaci vremena*? Sveta pisma govore o Drugom dolasku kao o »danu velikom i strašnom« (Malahija 4:5). Kako može biti oboje?

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao: »[Spasiteljjev] dolazak bit će i veličanstven i strašan, ovisno o duhovnom stanju onih koji ostanu« (»Prepare Yourself for the Great Day of the Lord« [Pripremite se za veliki dan Gospodnji], *New Era*, svibanj 1982., 49).

Objasnite da ova lekcija uključuje raspravu o (1) proročanstvima koje su izrekli Zaharija i Malahija o posljednjim danima i (2) našoj pripremi za Drugi dolazak.

Rasprava o Svetim pismima i primjena Dok podučavate sljedeće odlomke iz Svetih pisama, raspravite kako se oni odnose na svakodnevni život. Potaknite polaznike da iznesu iskustva koja se odnose na načela iz Svetih pisama.

1. Zaharija i Malahija proriču o mnogim događajima u posljednje dane.

Raspravite o nekima od sljedećih proročanstava Zaharije i Malahije koja opisuju događaje u posljednje dane. Ukoliko ste pripremili komadiće papira sa zapisanim referencama iz Svetih pisama, podijelite ih polaznicima. Neka polaznici pročitaju svaki odlomak i navedu što podučava. Ukoliko odlomak navodi informacije koje nam mogu pomoći pripremiti se za Drugi dolazak, raspravite o tome kako ih možemo primijeniti.

Proročanstva koja su ispunjena u pripremi za Drugi dolazak.

- a) Malahija 3:1. Malahija je pretekao da će glasonoša pripremiti put za dolazak Gospodnji. Ivan Krstitelj pripremio je put za Gospodinovo smrtno službeništvo, a Joseph Smith je glasonoša koji je pripremio put za Drugi dolazak (vidi Matej 11:10; Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation* [Nauk spasenja], sabrao Bruce R. McConkie, 3 sv. [1954.–1956.], 1:193–95, 3:10–14).
 - b) Malahija 4:5–6. Malahija je pretekao da će se prorok Ilija vratiti prije Drugog dolaska da okrene srca očeva sinovima i srca sinova njihovim očevima. Ovo proročanstvo ispunilo se kad se Ilija ukazao Josephu Smithu u hramu Kirtland, obnavljajući ključeve moći pečaćenja (NiS 110:13–6). *Moguća primjena:* Trebamo istražiti imena naših predaka i izvršiti uredbe za njih u hramu (o ovome se više govori kasnije u lekciji).
- Zašto je važno znati da su neka proročanstva o Drugom dolasku već ispunjena?

Proročanstva koja još trebaju biti ispunjena prije dolaska Spasitelja

- a) Zaharija 10:6–8. Narod Judin i Josipov će se sakupiti, a narod Efrajimov postat će moćan. Gospodin će »zazviždati«, ili pozvati svoj narod i sakupiti ga. *Moguća primjena:* Možemo pomoću u tom sakupljanju šireći evanđelje među drugima.
 - b) Zaharija 12:2–3, 8–9. Veliki će se rat voditi u Jeruzalemu i oko njega, no Gospodin će se uplesti i spasiti stanovnike Jeruzalema od uništenja. *Moguća primjena:* Trebamo vjerovati da će Bog braniti svoj narod tijekom teškoća posljednjih dana.
 - c) Zaharija 14:8. Živa voda će teći iz hrama u Jeruzalemu te će iscijeliti Mrtvo more i judejsku pustoš (vidi i Ezekiel 47:1, 8–9).
- Mnoga proročanstva u posljednje dane sastoje se od tragedija poput ratova, elementarnih nepogoda i raširene opaćine. Kako možemo zadržati nadu kad čujemo ta proročanstva i svjedočimo njihovom ispunjenju? (Vidi NiS 38:28–30.)

Proročanstva koja će se ispuniti kad dođe Spasitelj

- a) Zaharija 14:3–4. Spasitelj će stajati na Maslinskoj gori i gora će biti razdijeljena napola (vidi i NiS 45:48).
- b) Zaharija 12:10; 13:6. Židovi koji će živjeti u vrijeme izbavljenja Jeruzalema vidjet će Isusa Krista i žaliti jer su ga kao narod odbacili kao Mesiju (vidi i NiS 45:51–53).
- c) Zaharija 13:2. Lažni idoli, nečisti duhovi i lažni proroci bit će uništeni.
- d) Zaharija 14:5. Pravednici koji žive na zemlji bit će poneseni u susret Spasitelju. Pravednici koji su umrli će uskrsnuti i također biti poneseni u susret njemu (vidi i NiS 88:96–98).

- e) Zaharija 14:9. Gospodin će biti kralj nad cijelom zemljom i vladat će tijekom Tisućljetnice.
- f) Zaharija 14:12–13; Malahija 3:13–18; 4:1–3. Opaki će biti uništeni, a pravedni će biti pošteđeni (vidi i 1. Nefi 22:15–17, 19).

- Zašto je Gospodin objavio ta proročanstva o posljednjim danima, Drugom dolasku i Tisućljetnici? (Vidi NiS 45:34–44.) Kako se možemo pripremiti za Spasiteljev Drugi dolazak? (Vidi NiS 45:56–57.)

Predsjednik Ezra Taft Benson je rekao: »Dok živimo zapovijedi Božje, možemo se nadati s radosnim iščekivanjem Drugom dolasku Gospodina Isusa Krista i znati da smo kroz naše napore dostojni prebivati u njegovoj nazočnosti cijelu vječnost s našim voljenima. Doista, ništa nije preteško kako bi se ostvarilo ovako veliki cilj. Ne možemo se opustiti na trenutak. Moramo se dokazivati, svaki dan našeg života, da smo voljni činiti volju Gospodnju – širiti obnovljeno evanđelje, svjedočiti svijetu, dijeliti evanđelje s drugima« (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [Učenja Ezre Tafta Bensona] [1988.], 341).

- Kako vam pomaže znati da će pravednost naposljetku pobijediti zloću?

2. Malahija podučava o blagoslovima koji dolaze onima koji plaćaju desetinu i prinose.

Podučite i raspravite o Malahiji 3:8–12.

- Kako ljudi »prikrač[uju] Boga« ne plaćajući desetinu i prinose?
- Što znači plaćati punu desetinu?

Prvo predsjedništvo je izjavilo: »Najjednostavnija izjava koju znamo je izjava samoga Gospodina, da članovi Crkve trebaju platiti 'godišnje desetinu svih prihoda svojih', što se odnosi na primanja. Nitko nema pravo izjaviti nešto drugo osim ovoga« (pismo Prvog predsjedništva, 19. ožujka 1970.; vidi i NiS 119:1–4).

- Koje nam je blagoslove Gospodin obećao ako platimo desetinu? (Vidi Malahija 3:10–12.) Kako je Gospodin blagoslovio vas dok ste plaćali desetinu i prinose?
- Što bi trebala biti naša motivacija za plaćanje desetine i prinosa?

Nakon što je govorio o blagoslovima kojima Gospodin blagoslivlja one koji plaćaju desetinu, predsjednik Gordon B. Hinckley je rekao:

»Nemojte me pogrešno shvatiti. Nisam ovdje kako bih vam rekao da ćete, ako platite punu desetinu, ostvariti svoj san za predivnom kućom, Rolls Royceom ili apartmanom na Havajima. *Gospodin će otvoriti ustave nebeske prema našim potrebama, a ne prema našoj pohlepi.* Ako plaćamo desetinu da bismo se obogatili, činimo to iz pogrešnog razloga. Osnovna svrha desetine je dati Crkvi sredstva potrebna za izvršenje njegovog djela« (Conference Report, travanj 1982., 60; ili *Ensign*, svibanj 1982., 40).

- Zašto je ponekad izazov obdržavati zakon desetine? Što se može učiniti kako bi se prevladao taj izazov?

3. Malahija proriče o Ilijinom povratku na zemlju kako bi obnovio ključeve moći pečačenja.

Podučite i raspravite o Malahiji 3:23–24.

- Malahija je prerekao da će prorok Ilija doći na zemlju prije Gospodinovog Drugog dolaska (Malahija 3:24). Kako je ovo proročanstvo ispunjeno? (Vidi NiS 110:13–16. Ilija se ukazao u hramu Kirtland i obnovio ključeve moći pečaćenja Josephu Smithu.) Što znači »obratiti srce otaca k sinovima, a srce sinova k ocima«? (To znači biti zapečaćen svim našim precima – našim »ocima« – i našem potomstvu – našoj »djeci« – zauvijek. Zbog svećeničke moći pečaćenja i hramskih uredbi za žive i mrtve, obitelji mogu biti vezane zajedno za vječnost.)
- Na koji ste način osjetili da se vaše srce obraća vašim precima dok ste za njih istraživali obiteljsko rodoslovlje i obavljali hramsko djelo? Kako obećanja hramskih saveza obraćaju vaše srce vašim roditeljima, supružnicima i djeci?
- Poruka u Malahiji 3:23–24 podučava se u svakom od standardnih djela (Luka 1:17; 3. Nefi 25:5–6; NiS 2:1–3; Josip Smith 2:37–39). Što mislite zašto se ova poruka ponavlja tako često?

Zaključak

Posvjedočite o stvarima koje ste odabrali za raspravu u ovoj lekciji. Kao zaključak ovogodišnjeg tečaja, možete izraziti svoju zahvalnost za učenja u Starom zavjetu.

Svakom polazniku dajte primjerak priručnika *New Testament Class Member Study Guide* [Priručnik za polaznike iz Novog zavjeta] (31392; vidi »Preparation« [Priprema], stranica 225). Objasnite je da će se sljedeće godine proučavati Novi zavjet. Potaknite polaznike da započnu koristiti priručnik kako bi se pripremili za sljedeću lekciju i da proučavaju Novi zavjet sa svojim obiteljima.

Dodatne ideje za podučavanje

Sljedeći sadržaj nadopunjava predloženi pregled lekcije. Možete upotrijebiti jednu ili više ovih ideja kao dio svoje lekcije.

1. Nagoviještena Spasiteljeva ukazanja

- Najmanje sedam Spasiteljevih ukazanja u posljednje dane nagoviješteno je u Svetim pismima. Koliko ih vi možete utvrditi?

Sljedeće informacije pomoći će odgovoriti na ovo pitanje:

- a) Proroku Josephu Smithu u Prvom viđenju (Djela apostolska 3:19–21; Josip Smith 2:15–17).
- b) U njegovim hramovima posljednjih dana (Malahija 3:1; NiS 133:1–2).
- c) U dolini Adam-ondi-Ahman (NiS 116; Daniel 7:13–14, 22; vidi i NiS 107:53–56, ovi stihovi opisuju prošli sastanak u Adam-ondi-Ahmanu koji je sličan sastanku koji će se tamo održati).
- d) U Jeruzalemu za vrijeme svjetskog sukoba poznatog kao Armagedon (Ezekiel 38–39; Zaharija 12–14; Otkrivenje 11; NiS 45:47–53).
- e) U Novom Jeruzalemu, u Independenceu, Missouri (3. Nefi 21:24–26).
- f) Pravednima u vrijeme njegovog Drugog dolaska (Zaharija 14:5; 1. Solunjanima 4:16–17; NiS 88:96–98).
- g) Opakima (NiS 133:42–51).

2. Kad će se dogoditi Drugi dolazak?

Gospodin je jasno obznanio da iako će on zasigurno ponovo doći, nijedna osoba ne zna točno vrijeme (NiS 39:20–21; 49:7).

Starješina Richard L. Evans je rekao: »Neka braća... pristupila su [predsjedniku Wilfordu Woodruffu] i... upitala ga što on misli kada će doći kraj – kada će doći Učitelj? Mislim da ovo nisu prave riječi, no one prenose duh njegovog odgovora: 'Živio bih kao da će to biti sutra – no još uvijek sadim trešnje!' Mislim da bismo mogli uzeti ovo kao stranicu za našu vlastitu knjigu i živjeti kao da će kraj biti sutra – i još uvijek saditi trešnje! Brinući se za stvari koje su izvan našeg dosega, ne bismo trebali zanemariti naše mogućnosti s našom obitelji i prijateljima; brinući se o mogućim događajima ne bismo trebali zanemariti stvari koje treba napraviti ovdje i sada, a koje su u našem dosegu« (Conference Report, travanj 1950., 105–6).

